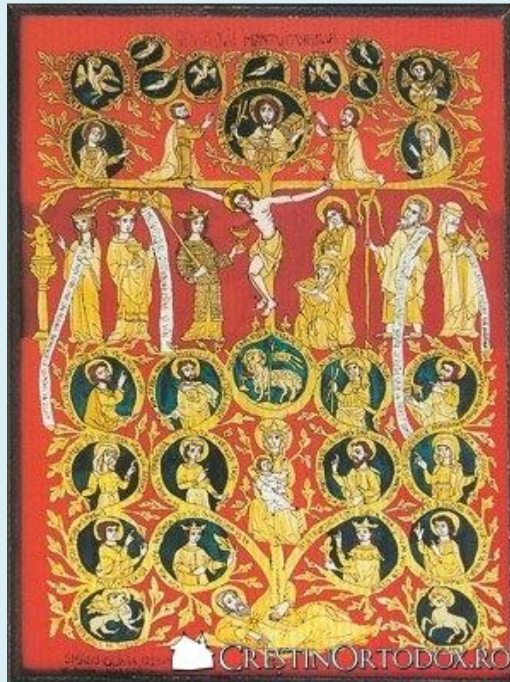
Predici la Duminica dinaintea Naşterii Domnului - a Sfinţilor părinţi după trup ai Mântuitorului

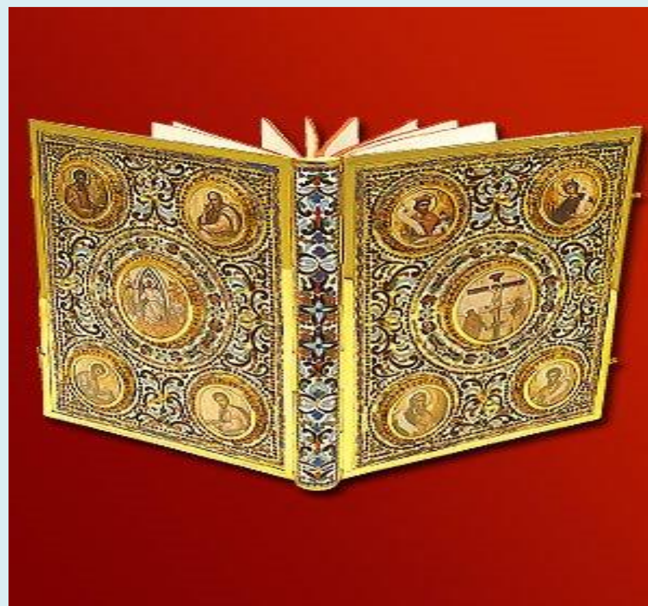

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

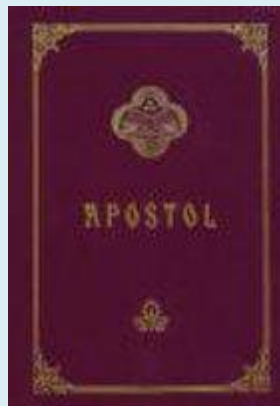
Ev. Matei 1,1-25

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui;
3. Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;
4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;
5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;
6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;
7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;
8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;
9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;
10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;
11. Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la strămutarea în Babilon;
12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;
13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;
14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;
15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;
16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.
17. Aşadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.
18. Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.
19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.
20. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.
21. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:
23. "Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu".
24. Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa.
25. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Apostol

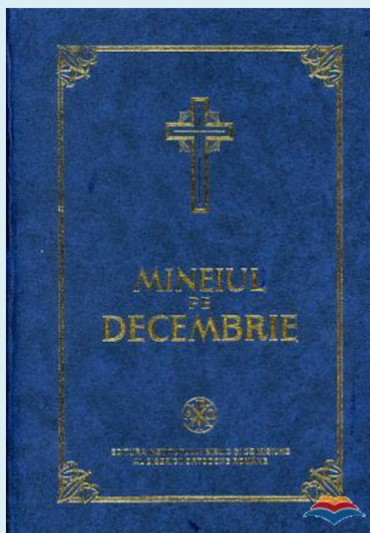
Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Evrei 11,9-10, 32-40.

9.Prin credinţă, a locuit vremelnic în pământul făgăduinţei, ca într-un pământ străin, locuind în corturi cu Isaac şi cu Iacov, cei dimpreună moştenitori ai aceleiaşi făgăduinţe;
10.Căci aştepta cetatea cu temelii puternice, al cărei meşter şi lucrător este Dumnezeu.
32.Şi ce voi mai zice? Căci timpul nu-mi va ajunge, ca să vorbesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel şi de prooroci,
33.Care prin credinţă, au biruit împărăţii, au făcut dreptate, au dobândit făgăduinţele, au astupat gurile leilor,
34.Au stins puterea focului, au scăpat de ascuţişul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmaşilor pe fugă;
35.Unele femei şi-au luat pe morţii lor înviaţi. Iar alţii au fost chinuiţi, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere;
36.Alţii au suferit batjocură şi bici, ba chiar lanţuri şi închisoare;

37.Au fost ucişi cu pietre, au fost puşi la cazne, au fost tăiaţi cu fierăstrăul, au murit ucişi cu sabia, au pribegit în piei de oaie şi în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, rău primiţi.
38.Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, şi în munţi, şi în peşteri, şi în crăpăturile pământului.
39.Şi toţi aceştia, mărturisiţi fiind prin credinţă, n-au primit făgăduinţa,
40.Pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârşirea.

Duminica înaintea Naşterii lui Hristos, a Sfinţilor părinţi (Minei)

Sâmbătă seara - La Vecernia mică, Stihirile Învierii şi ale Născătoarei de Dumnezeu după obicei.

La Vecernia cea mare

După obişnuitul Psalm cântăm: Fericit bărbatul... Catisma toată. La Doamne strigat-am..., Stihirile învierii 3, ale lui Anatolie 3, şi ale Părinţilor 4, iar de este înlăuntrul a 20 de zile, zicem Stihirile învierii 3, ale lui Anatolie 1, ale înainte-prăznuirii 3, şi ale sfinţilor Părinţi 3.

Stihirile înainte-prăznuirii, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Soarele cel neapus din pântece fecioresc a răsări se grăbeşte, ca să lumineze toată partea cea de sub soare; de aceea cu ochii curaţi şi cu cinstite fapte, să ne nevoim a-L întâmpina, şi să ne gătim acum a primi pe Cel ce vine întru Duhul la ale Sale, străin născându-Se precum bine a voit; ca pe noi cei înstrăinați de petrecerea Edenului, să ne întoarcă ca un Milostiv, născându-Se în Betleem.

Dumnezeu Cuvântul, Cel ce Se poartă pe umerii Heruvimilor, după Ipostas unindu-Se cu trup, în pântece fără prihană S-a sălăşluit, şi om S-a făcut, şi vine să Se nască în pământul Iudei; peşteră sfântă, Împăratului a toate bine te găteşte, ca un palat

prea mare, şi ieslea ca un scaun în chipul focului, întru care ca un Prunc, Fecioara Maria va să culce, pe Cela ce are să cheme la Sine zidirea Sa, precum a binevoit.

În ieslea dobitoacelor Te-a culcat Fecioara, Cuvinte al lui Dumnezeu, Cela ce eşti fără început, pe Tine, Cel ce ai luat început mai presus de cuget; că ai venit să dezlegi a mea dobitocie, ce am luat prin pizma şarpelui, şi cu scutece Te-ai înfăşat, ca să rupi înfășurăturile şi legăturile greşelilor mele, unule Bunule şi Iubitorule de oameni. Pentru aceasta Te slăvesc lăudându-Te, şi bucurându-mă mă închin venirii Tale celei în trup, prin care eu m-am mântuit.

Alte **Stihiri** ale Sfinţilor părinţi glasul şi podobia aceleaşi

Arătatu-s-a marginilor lumii pomenirea Strămoşilor cea plină de lumina cea adevărată, şi cu razele darului străluceşte; că Hristos soarele cel luminat de sus strălucind, aduce de departe mulţime de stele, împreună cu Dânsul luminând, şi naşterea lui Dumnezeu Omul, se arată a fi înlăuntru Vitleemului; pentru care toţi cu credinţă plesnind în mâini, să dănţuim aducând laudă mai-nainte prăznuirii. Cu slavă se înfrumuseţează de împărtăşirea cea dumnezeiască Adam, bucu-rându-se astăzi, ca o temelie şi tărie a Strămoşilor celor înţelepţi, şi dimpreună dănţuieşte Abel, şi Enoh se veseleşte, săltează Set, şi Noe dimpreună; cu patriarhii cântă Avraam cel prea lăudat, şi Melchisedec vede acum de sus naştere fără de tată. Pentru aceasta săvârşind şi noi dumnezeiască pomenirea Strămoşilor lui Hristos, ne rugăm să se mântuiască sufletele noastre.

Strălucit-a cu veselie treimea tinerilor celor din cuptor, al celor de Dumnezeu înţelepţiţi, şi naşterea lui Hristos o propovăduieşte pe pământ; căci ca o rouă cinstită pogorându-Se Domnul pe ceea ce L-a născut, o a ferit nearsă, o a păzit fără prihană, şi o îmbogăţeşte cu dumnezeieşti daruri. Pentru aceasta şi primitorul de Dumnezeu Daniil se bucură veselindu-se; că mai-nainte a văzut arătat Piatra netăiată din munte, şi cu îndrăzneală se roagă pentru sufletele noastre.

Slavă... a părinţilor, glasul al 6-lea

Daniil bărbatul doririlor, piatră tăiată fără mână văzându-Te pe Tine Doamne, Prunc născut mai presus de fire mai-nainte Te-a numit, pe Tine Cuvântul cel întrupat din Fecioară, Dumnezeu cel neschimbat, şi Mântuitorul sufletelor noastre.

Şi acum..., a înainte-prăznuirii, glas acelaşi; a lui Vizantie

Peşteră bine te împodobeşte, că Mieluşeaua vine purtând în pântece Prunc pe Hristos; iesle primeşte pe Cela ce cu cuvântul ne-a dezlegat de fapta cea necuvântătoare, pe noi pământenii. Păstori fluierând, mărturisiţi minunea cea înfricoşată, şi magii de la Persia, aur, tămâie şi smirnă, Împăratului aduceţi. Că S-a arătat Domnul din Fecioară Maică, Căruia şi plecându-se, ca o slujnică Maica i S-a închinat, şi a zis către Cel ce era în braţele ei: Cum Te-ai semănat întru mine ? Sau cum ai răsărit, Mântuitorul meu şi Dumnezeule.

Iar de va fi afară de numărul a 20 zile. Şi acum..., a Născătoarei glasului ce se va întâmpla

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei, şi citirile.

De la Facere citire:

Cap. 14, Vers 14.

Auzind Avraam că se luase în robie Lot feciorul fratelui său, numărat-a slugile sale cele de casă trei sute optsprezece, şi au alergat în urma lor până la Dan. Şi a căzut asupra lor noaptea singur, şi slugile lui cu dânsul, şi i-au lovit pe dânşii, şi i-au gonit până la Hoval, care este de-a stânga Damascului. Şi au întors toată călărimea Sodomului, şi pe Lot feciorul fratelui său l-a întors, şi toată averea lui şi femeile şi poporul.

Şi a ieşit împăratul Sodomului întru întâmpinarea lui, după întoarcerea lui de la tăierea lui Hodologomor şi a împăraţilor care erau cu dânsul în valea lui Savi, care era câmpul împăratului. Şi Melchisedec împăratul Salimului i-a adus pâine şi vin, şi era preot lui Dumnezeu Celui Preaînalt. Şi a binecuvântat pe Avraam şi a zis: Binecuvântat fie Avraam de Dumnezeu Cel Preaînalt, care a făcut Cerul şi pământul. Şi binecuvântat fie Dumnezeul Cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmaşii tăi sub mâna ta.

De la a Doua lege citire:

Cap, 1, Vers 8.

Zis-a Moise către feciorii lui Israil: Vedeţi, am dat înaintea feţei voastre pă-mântul; intraţi şi moşteniţi ţara care s-a jurat Domnul părinţilor voștri, lui Avraam, lui Isaac şi Iacov, să o dea lor, şi seminţiei lor după dânşii. Şi am zis vouă în vremea aceea zicând: Nu voi putea singur să vă port pe voi. Domnul Dumnezeul nostru v-a înmulţit, şi iată sunteţi astăzi ca stelele Cerului cu mulţimea. Domnul Dumnezeul părinţilor voştri să vă adauge pe voi, ca să fiţi cu miile îndoiţi, şi să vă binecuvânteze, după cum v-a făgăduit. Şi am luat dintre voi oameni înţelepţi, cunoscuţi şi pricepuţi, şi i-am pus să stăpânească peste voi, peste mii mai mari, şi peste sute, şi peste cincizeci, şi peste zece, şi dregători în seminţiile voastre. Şi am poruncit judecătorilor voştri în vremea aceea zicând: Socotiţi între fraţii voștri, şi judecaţi cu dreptul între om şi între fratele lui, şi între nemernicul lui. Să nu vă uitaţi în faţă la judecată; precum pe cel mic aşa şi pe cel mare să judeci, şi să nu te ruşinezi de faţa omului; că judecata a lui Dumnezeu este.

De la a Doua lege citire:

Citire Cap. 10, Vers 14.

Zis-a Moise către feciorii lui Israil: Iată al Domnului Dumnezeului tău este Cerul, şi cerul Cerului, pământul şi toate câte sunt pe dânsul; însă pe părinții voştri mai mult a voit Domnul a iubi, şi a ales seminţia lor după dânșii pe voi mai ales decât toate neamurile, precum se vede astăzi. Tăiaţi-vă dar împrejur învârtoșarea inimii voastre, şi cerbicia voastră să nu o mai învârtoșați, că Domnul Dumnezeul vostru, Acesta este Dumnezeul dumnezeilor, şi Domnul domnilor, Dumnezeu mare şi tare, şi înfricoşat care nu caută la faţă, nici ia dar; care face judecată nemernicului şi săracului şi văduvei, şi iubește pe cel nemernic, și-i dă lui pâine şi haină. De Domnul Dumnezeul tău să te temi, şi Lui unuia să-i slujeşti; de Dânsul să te lipeşti şi întru numele Lui să te juri. Acela este lauda ta, şi Acela este Dumnezeul tău; Cel ce ţi-a făcut ţie aceste lucruri mari şi prea slăvite, care le-au văzut ochii tăi.

La Litie

Stihira hramului, şi ale părinţilor, glasul 1:

Cu razele grăirii de Dumnezeu strălucind proorocii cei numiţi cu nume mare, pururea se fericesc, şi rodind graiurile Duhului, naşterea cea nespusă a lui Dumnezeu tuturor au propovăduit, şi după lege sfârşitul şi-au luat, vieţuind viaţă minunată.

Slavă..., glasul al 3-lea și a lui Ghermano

Veniţi iubitorilor de praznic, să lăudăm cu psalmi adunarea Părinţilor, pe Adam strămoşul, pe Enoh, pe Noe, pe Melchisedec, pe Avraam, pe Isaac, şi pe Iacov, şi după lege pe Moise şi pe Aaron, pe Iisus al lui Navi, pe Samuil şi pe David; cu care împreună pe Isaia, pe Ieremia, pe Iezechil şi pe Daniil, şi pe cei doisprezece; încă şi pe Ilie, pe Elisei, şi pe toţi; pe Zaharia, şi pe Botezătorul, şi pe cei ce au propovăduit pe Hristos viaţa şi învierea neamului nostru.

Şi acum..., a înainte-prăznuirii, glas acelaşi

Bine te împodobeşte Vitleeme, că s-a deschis Edenul, găteşte-te Efrata, că se înnoieşte Adam şi Eva cu dânsul; că blestemul s-a dezlegat, mântuirea în lume a înflorit, şi sufletele drepţilor bine se împodobesc; aducând cântare ca un dar haric în loc de mireasmă, luând mântuire sufletească şi nestricăciune. Că iată Cel ce va să Se culce în iesle, mai-nainte porunceşte, să săvârşească cântare duhovnicească cei ce strigă neîncetat, Doamne slavă Ție.

Iar de este afară de 20 ale lui decembrie: Şi acum..., a Născătoarei

Fără de sământă din Dumnezeiescul Duh, și cu sfatul Tatălui ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, pe cel ce este din Tatăl fără mamă mai-nainte de veci, şi pentru noi din tine fără de tată fiind cu trup L-ai născut şi Prunc cu lapte L-ai hrănit pentru aceasta nu înceta a-L ruga, să se izbăvească din primejdii sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile Învierii din Octoih, după Alfa Vita, Iar de este 24 de zile, cântăm Stihoavna aceasta a înainte-prăznuirii, glasul al 2-lea, însăși **Podobia:** Casa Eufratului, cetate sfântă, slava proorocilor, împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Stih: Dumnezeu de la amiazăzi va veni, şi Cel Sfânt din munte umbros cu desime.

Singur glasul, a lui Ciprian: Vitleeme pământul Iudei, vieţuirea cea după trup, luminat împodobeşte dumnezeiasca peşteră, întru care Dumnezeu trupeşte va să Se nască, din Sfânta Fecioară, care nu ştie de bărbat; ca să mântuiască neamul nostru.

Stih: Doamne auzit-am auzul Tău, şi m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale, şi m-am spăimântat.

A lui Andrei Pirul, asemenea: Veniţi toţi mai-nainte să prăznuim cu credinţă Naşterea lui Hristos, şi prin gând punând înainte cântare, ca pe steaua aceea să strigăm slavosloviile magiilor şi ale păstorilor. Venit-a mântuirea oamenilor din pântece fecioresc, chemând pe credincioşi.

Slavă..., glasul al 2-lea, a lui Ciprian

Bucuraţi-vă prooroci cinstiţi, care legea Domnului bine o aţi aşezat, şi prin credinţă v-aţi arătat stâlpi nemişcaţi şi neclintiţi; că voi mijlocitori v-aţi arătat legii lui Hristos celei noi, şi mutându-vă la Cer, pe Acela Îl rugaţi, să împace lumea, şi să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a înainte-prăznuirii, glas acelaşi a lui Ciprian

Iată s-a apropiat vremea mântuirii noastre, găteşte-te peşteră, Fecioara se apropie să nască; împodobeşte-te Vitleeme pământul Iudei şi te veseleşte, că dintru tine a răsărit Dumnezeul nostru. Auziţi munţi şi dealuri, şi laturile cele de prim-prejurul Iudeei, că vine Hristos, să mântuiască pe omul pe care l-a zidit, ca un Iubitor de oameni.

Iar de este afară de 20 de zile. Şi acum..., a Născătoarei Învierii din Octoih

O minune mai nouă decât toate minunile cele de demult! Că cine a cunoscut să fi născut Maică fără bărbat, şi să poarte în braţe pe Cel ce cuprinde toată zidirea? A lui Dumnezeu este voia, Cel ce S-a născut, pe Carele ca pe un Prunc, Preacurată, în braţele tale purtându-L, şi îndrăzneală de Maică către Dânsul câştigând, să nu încetezi a-L ruga pentru cei ce te cinstesc, ca să miluiască, și să mântuiască sufletele noastre.

La binecuvântarea pâinilor

Troparul: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre. (de două ori)

Şi al părinţilor, glasul al 2-lea: Mari sunt isprăvile credinţei, în izvorul văpăii ca întru o apă de odihnă Sfinţii trei tineri s-au bucurat, şi proorocul Daniil leilor păstor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule miluieşte-ne pe noi. (o dată)

Iar de se va întâmpla în 24 de zile. La binecuvântarea pâinilor Troparul Părinţilor. Mari sunt isprăvile... De două ori. Şi al înainte-prăznuirii. Scrisu-s-a oarecând cu bătrânul Iosif... (o dată)

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... Troparul Învierii de două ori. Slavă... al părinţilor, Şi acum..., a Născătoarei sau al înainte-prăznuirii: apoi obişnuitele Catisme. Sedelnele Învierii cu ale Născătoarei, şi citire în Evanghelia cea tâlcuită. Iar de va fi în 24 zile, zicem aceste Sedelne.

După întâia Catismă, **Sedealna** gla-sului al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Prin Părinţi, Dumnezeule, cu taină mai-nainte ai spus arătarea cea dumnezeiască şi tainică din Fecioară, ceea ce era să fie pe pământ, a Fiului tău Celui prea veşnic; în Avraam în Isaac, şi în Iacov, în Iuda şi în ceilalţi, în Iessei şi în David, şi în toţi proorocii, cu Duhul mai-nainte vestind pe Hristos, că are să Se arate în Vitleem, chemând pe toţi cei din lume.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta

După a doua Catismă, **Sedealna**, glas al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Praznic de bucurie să prăznuim credincioşii, a părinţilor celor dumnezeieşti, cinstind pe Adam şi pe Abel; să fericim pe Set şi pe Enos; pe Enoh, pe Noe, pe Sem şi pe Iafet să-i lăudăm; pe Avraam, care mai-nainte de lege cu credinţă a strălucit, pe dumnezeiescul Isaac, şi pe Iacov, pe Iuda, pe Levi şi şi pe Iosif cel cu

întreagă înţelepciune să-i lăudăm, şi cu credinţă să strigăm: Purtători de Dumnezeu Strămoşi, rugaţi pe Hristos Dumnezeu, iertare de greşeli să dă-ruiască, celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră.

Slavă..., Şi acum..., tot aceasta

După: Fericiţi cei fără prihană... **Sedealna**, glas al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Pe Avraam, pe Isaac şi pe Iacov, cu cântări toţi să-i lăudăm, pe David cel prea blând, pe Isus, şi pe cei doisprezece patriarhi, asemenea şi pe cei trei tineri care au stins para focului cu puterea Duhului; şi să strigăm către dânşii: Bucuraţi-vă cei ce vitejeşte aţi defăimat înşelăciunea împăratului celui nebun, şi lui Hristos vă rugaţi, iertare de greşeli să dăruiască celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea voastră. (de două ori)

Slavă..., Şi acum..., asemenea

Din sânurile părinteşti pogorându-te, cu nespusă umilinţă, cela ce pentru noi sărăcie ai luat mai presus de fire Iubitorule de oameni, ai binevoit în peşteră a te sălăşlui Doamne, şi ca un Prunc cu lapte Te-ai hrănit, Tu Ziditorul şi Domnul. Pentru aceasta de stea povăţuindu-se filozofii, daruri îţi aduc ca Stăpânului făpturii. Păstorii şi îngerii se minunau strigând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, celui ce vine pe pământ să Se nască ca un om.

Iar de va fi afară dinaintea prăznuirii, se zice aceasta, asemenea

Laudă de mulțumită după datorie, precum văduva aceea doi fileri (bănuți), aduc ţie Stăpână pentru toate darurile tale, că tu te-ai arătat acoperământ şi ajutătoare, scoţându-mă pururea din ispite şi din necazuri. Pentru aceasta ca din mijlocul cuptorului celui cu văpaie scăpând de cei ce mă necăjesc, ajută-mi Născătoare de Dumnezeu; rugându-te Fiului tău şi Dumnezeu, iertare de greşeli să dăruiască, celor ce se închină cu credinţă naşterii tale.

Antifoanele, Prochimenul glasului şi celelalte.

Canoanele - două ale Sfinţilor părinţi cu Irmosul pe 8, Irmosul de două ori, şi Troparele pe 6. În care apucă înainte două ale Învierii, pentru că în 24 de zile, Octoihul nu se pune. Şi al înainte-prăznuirii pe 6.

Canonul Învierii

Cântarea 1-a, glas al 6-lea

Irmos: Pe cela ce a acoperit cu valul mării oarecând, pe gonaciul tiran, sub pământ l-au ascuns feciorii celor mântuiţi. Iar noi ca fecioarele, să cântăm Domnului, că cu slavă S-a prea slăvit.

Cu frică s-au deschis ţie porţile morţii, şi s-au sfărâmat încuietorile cele veşnice; că cu cinstită pogorârea Ta au înviat morţii cei de demult, cu veselie lăudând Hristoase învierea Ta.

Înaintea judecăţii lui Pilat a stătut de voie Judecătorul ca un osândit, şi de mâinile cele nedrepte peste obraz S-a lovit Dumnezeu, de care se cutremură cele cereşti, şi cele pământeşti.

Vezi: De se va întâmpla Duminica Sfinţilor părinţi afară de 20 de zile, punem Canonul din Octoih al Învierii cu Irmosul pe 4, al Crucii Învierii pe două, al Născătoarei de Dumnezeu pe două şi al Părinţilor de aici se cântă pe 6.

Canonul părinţilor

Cântarea 1-a, glas al 6-lea

Irmos: Pe cela ce a acoperit cu valul mării oarecând, pe gonaciul tiran, sub pământ l-au ascuns feciorii celor mântuiţi. Iar noi ca fecioarele, să cântăm Domnului, că cu slavă S-a prea slăvit.

Astăzi adunarea dumnezeieştilor părinţi mai-nainte luminat prăznuieşte Naşterea lui Hristos, şi o însemnează mai-nainte prea măritul dar; că Avraam şi tinerii sunt chipul legii.

De demult sfinţitul Avraam a primit pe o Dumnezeire în trei Feţe; iar acum Cuvântul cel de pe un Scaun cu Tatăl, cu Dumnezeiescul Duh la tineri a venit, Cel cu prea slăvire lăudat.

Avraam s-a mântuit din mâna nedreaptă, iar dumnezeieştii tineri din văpaia cuptorului oarecând, şi Daniil proorocul de fiare şi din groapă s-a mântuit. Pentru aceasta acum mai-nainte de Naşterea lui Hristos se prăznuiesc.

Tinerii cei cu numărul Dumnezeieştii Treimi şi cu credinţa, nedumnezeirea biruind în cuptor, cu închipuiri au arătat lumii mai-nainte Tainele lui Hristos cele ce erau să fie.

A Născătoarei

Ceea ce eşti plină de dar, Maică, care nu ştii de nuntă, Fecioară nestricată, pe tine te fericim, că ai înflorit din neamul lui Avraam şi din seminţia lui David şi pe Hristos ai născut, Cel de prooroci propovăduit mai-nainte.

Canonul înainte-prăznuirii

(De este afară de 20 de zile, se lasă)

Cântarea 1-a, glas 1

Irmos: Hristos se naşte slăviţi-L...

Pe Hristos, cel ce a fost Prunc cu trupul, pe Hristos, cel ce a sărăcit de bună-voie, pe Hristos, cel ce a fost văzut, a venit Fecioara acum în Vitleem să-L nască; Cerul şi pământul să se bucure.

Munţi şi dealuri săltaţi, dănţuiţi prooroci cei de Dumnezeu grăitori, popoare şi neamuri bateți în palme; mântuirea tuturor şi luminarea s-a apropiat, a venit în cetatea Vitleemului să Se nască.

A Născătoarei

Sărac Se face Cel bogat, săraci făcând pe cei ce se îmbogăţesc cu răutatea; Om se cunoaşte Dumnezeu din Fecioara ceea ce n-a ştiut de nuntă, şi fără schimbare; toţi cu cântări să-L lăudăm că S-a prea slăvit.

Catavasiile: Hristos se naşte slăviţi-l...

Canonul Învierii

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe Tine, Cela ce ai spânzurat pe ape tot pământul fără ţinere, văzându-Te făptura spânzurat în locul căpăţânii, cu multă spaimă s-a cuprins strigând: Nu este Sfânt, fără numai Tu, Doamne.

În mormânt trei zile fiind, ai înviat cu scularea Ta cea de viaţă începătoare pe cei morţi din veac, şi din osândă dezlegându-se, cu veselie s-au bucurat strigând: Iată izbăvire ai venit Doamne.

Slavă sculării tale Mântuitorul nostru, că din stricăciunea iadului şi din moarte ne-ai scăpat ca un Atotputernic; pentru aceasta lăudându-Te grăim: Nu este Sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Canonul părinţilor

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe Tine, Cela ce ai spânzurat pe ape tot pământul fără ţinere, văzându-Te făptura spânzurat în locul căpăţânii, cu multă spaimă s-a cuprins strigând: Nu este Sfânt, fără numai Tu, Doamne.

Slava cea după chip şi după asemănare a lui Dumnezeu păzindu-o tinerii, văpaia chipului celui de aur viteješte o au stins cu focul Duhului, cu credinţă strigând: Afară de Tine, Doamne, pe altul nu ştim.

Cu înţelepciune fiind îmbrăcaţi şi cu puterea Duhului, tinerii, pe înţelepţii Babilonului robindu-i i-au ruşinat, şi cu îndrăzneală au strigat: Nu este Sfânt afară de Tine, Doamne, Iubitorule de oameni.

Bucură-se şi împreună dănţuieşte cu tinerii, legea şi proorocii, şi săltează astăzi înaintea dumnezeieștii veniri a Domnului; şi Avraam se bucură, că din sământa sa a văzut pe Domnul întrupat.

A Născătoarei

Zămislirea Celui născut al tău a fost fără patimă, şi întruparea mai presus de cuvânt; că taina cea mai presus de fire, cea vestită de prooroci s-a arătat nouă, Domnul, care este Cuvântul lui Dumnezeu.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului celui mai-nainte...

Cela ce mai-nainte de veci S-a născut din Tatăl, mai presus de gând, din Fecioară mai pe urmă S-a întrupat, precum însuşi ştie; vrând să înnoiască omenirea cea stricată de sfatul vicleanului şarpe.

Cela ce şade întru cei de sus împreună cu Tatăl şi cu Duhul, văzând firea omenească împilată, Fiul lui Dumnezeu cel fără început, va să ia început, şi să se nască cu trup ca un Om.

A Născătoarei

Cea mai Sfântă decât îngerii, şi decât toată făptura, pe Îngerul Sfatului celui Mare al Tatălui, acum Îl naşte cu trup, spre chemarea tuturor celor ce-i cântă neîncetat: Sfânt eşti Doamne.

Ipacoi, glasul al 8-lea: Îngerul a răcorit cuptorul tinerilor, iar acum a oprit plângerea femeilor, zicând: Pentru ce aduceţi mirul ? Pe cine căutaţi în mormânt? Înviat-a Hristos Dumnezeu; că este viaţa şi mântuirea neamului omenesc.

Canonul Învierii

Cântarea a 4-a

Irmos: Deşertarea Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai-nainte văzându-o Avvacum, spăimântându-se a strigat: Tu ai tăiat tăria celor puternici Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.

Dumnezeiască pogorârea Ta în iad Hristoase Dumnezeule morţilor viaţă s-a arătat; că Tu pe vrăjmaşi jos i-ai legat Bunule, şi cereasca cale oamenilor ai deschis.

N-au luat stricăciune, în groapă zăcând prea curat trupul Mântuitorului, ci ca un puternic a sfărâmat porţile iadului, şi a înviat întru slăvire Hristos a treia zi.

Canonul părinţilor

Cântarea a 4-a

Irmos: Deşertarea Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai-nainte văzându-o Avvacum, spăimântându-se a strigat: Tu ai tăiat tăria celor puternici Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.

Pe capii părinţilor, pe Avraam, pe Isaac şi pe Iacov, să-i cinstim; că din sămânţa lor a strălucit Hristos, întrupându-Se din Fecioară, ca un Atotputernic.

Mai-nainte însemnând cele ce erau să fie ale pogorârii lui Hristos, Daniil pe fiare ca pe nişte oi le-a arătat tuturor; că mai-nainte a cunoscut ceea ce era să fie, ca un prooroc al lui Dumnezeu.

Către veninul păcatului nefiind atraşi tinerii, din văpaie au scăpat; că mai cinstiţi decât aurul fiind cu adevărat, în cuptorul înşelăciunii nu s-au topit.

A Născătoarei

Cu mare glas se vesteşte aşteptarea neamurilor, şi mântuirea lumii, prin naşterea ta cea mai presus de fire, Preacurată, cinstită; pe care o laudă astăzi adunarea părinţilor.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iessei...

Toiag din rădăcina lui Iessei ai odrăslit Fecioară, care ai înflorit Floarea cea neveştejită, pe Făcătorul tuturor, cel ce a împodobit cu flori ca un Dumnezeu tot pământul, care strigă Lui: Slavă puterii Tale, Doamne.

Pe mine cel prădat prin mâncarea cea vicleană, şi cu mintea alunecat, asemănându-mă celor necuvântătoare, ai venit Cuvinte al lui Dumnezeu, iarăşi să mă zideşti,

Prunc făcându-Te, şi în ieslea dobitoacelor culcându-Te; slavă puterii Tale, Doamne.

A Născătoarei

Din muntele cel umbros Iisuse, din Fecioară întrupat, Avvacum mai-nainte Te-a văzut sfărâmând munţii cei răi şi dealurile, şi dând pierzării înălţările viclea-nului, şi taberele dracilor.

Canonul Învierii

Cântarea a 5-a

Irmos: Lumina cea neînserată a dumnezeieștii arătării Tale Hristoase, ceea ce s-a făcut spre noi, pentru milostivirea Ta, Isaia văzându-o, de noapte mânecând a strigat: Învia-vor morţii, şi cei din morminte se vor scula, şi toţi cei de pe pământ se vor bucura.

Strălucirea bucuriei închipuind luminat îngerul, în mormânt purtător de lumină s-a arătat, vestind femeilor învierea, şi acestea lăsând plângerea, s-au bucurat vestind apostolilor.

Pentru milostivire Cel Preabun luând chipul nostru, S-a pironit de voie pe Cruce, pentru mine cel ce din capul locului am lepădat porunca cea sfântă, şi moare omeneşte dăruindu-mi viaţă.

Canonul părinţilor

Cântarea a 5-a

Irmos: Lumina cea neînserată a dumnezeieștii arătării Tale Hristoase, ceea ce s-a făcut spre noi, pentru milostivirea Ta, Isaia văzându-o, de noapte mânecând a strigat: Învia-vor morţii, şi cei din morminte se vor scula, şi toţi cei de pe pământ se vor bucura.

Pe începătorul părinţilor ca pe un pricinuitor legii şi al harului, pe patriarhul Avraam, astăzi adunându-ne cu credinţă să-l cinstim; căci ca un prooroc al lui Dumnezeu mai-nainte a vestit pe Hristos din Fecioara, şi a întâmpinat dumnezeiasca naştere a Acestuia.

Mai-nainte însemnând luminat venirea Domnului la noi, prin venirea îngerului, au stins cuptorul tinerii lui Avraam, şi prefăcând focul în bură de rouă, prin credinţă au topit mărirea chipului celui de aur.

Încuiat-a gurile fiarelor cu Duhul Daniil în groapă; iar tinerii lui Avraam au stins tăria focului cu darul. Şi mântuindu-se de stricăciune, mai-nainte au vestit pe Hristos din Fecioară, rugându-se ca Mântuitorului, pentru mântuirea noastră.

A Născătoarei

Cu Dumnezeiescul Duh arătând întruparea Ta cea fără patimă, Isaia a strigat Doamne, cugetând la legea Darului : Fecioara vine să nască după trup, mai presus de fire pe Cel din neamul lui Avraam, şi din seminţia Iudei.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind păcii...

Cela ce eşti din fire Stăpân, desăvârşit între robi, Fiul lui Dumnezeu cel prea desăvârşit, bine ai voit a Te chema şi Fiu omenesc, pentru milostivire, întrutot Îndurate. Pentru aceasta de bunăvoie făcându-Te sărac, mergi să Te naşti în peşteră Preabunule.

Cela ce eşti din fire neîncăput Hristoase Împărate, cum Te va primi înlăuntru o peşteră mică? Cum va putea ieslea să Te încapă Iisuse, pe Tine, Cel ce vii cu trup întru ale Tale din Maica care nu ştie de bărbat; ca pe cei ce se înstrăinase să-i mântuieşti Doamne.

A Născătoarei

Mieluşeaua a venit să nască pe Păstorul; găteşte-te sfântă peşteră; păstori alergaţi să vedeţi pe Păstorul şi Mieluşelul cel ce S-a născut, magiilor pregătiţi-vă cu daruri să vă închinaţi Acestuia, ca unui Împărat întrupat.

Canonul Învierii

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viaţa mea Multmilostive!

Morţii omorâre, şi iadului surpare, Te-ai făcut Bunule cu îngroparea Ta cea de trei zile, şi cu dumnezeiască cuviinţă, viaţă ai izvorât celor din lume, înviind Iisuse Împărate. (de două ori)

Canonul părinţilor

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viaţa mea Multmilostive!

Obicei iubitor de străini şi credinţă înaltă Avraam având, a primit taina Treimii cu închipuire, şi s-a bucurat, şi înaintea lui Hristos alergând acum, saltă.

Firea s-a supus acum prin credinţa tinerilor, cu darul Duhului; că focul cel a toate mâncător şi fără ruşine, s-a ruşinat de cei ce cinsteau pe Făcătorul focului, pe Iisus Hristos.

Sălbătăcia lumii prin porunca lui Hristos s-a arătat înscrisă, pentru dumnezeiasca pace, cu cuviinţă dumnezeiască încuind Daniil proorocul gurile leilor în groapă oarecând.

Cela ce este Unul nevăzut, a voit a Se vedea pentru noi pe pământ ca un Om, Ziditorul a toate, plinind ceea ce a făgăduit proorocilor de demult, prin Dumnezeiescul Duh.

A Născătoarei

Din pântece fecioresc ai născut pe Hristos, Marie Maică mai presus de fire, pe care L-au văzut proorocii duhovniceşte; a căruia naştere mai-nainte o prăz-nuiesc dumnezeieştii părinţi.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona...

Cer nou fiind Stăpână, din pântecele tău ca dintr-un nor vii să răsari pe Hristos soarele slavei, în peşteră cu trup; pe Cela ce cu strălucirile Sale vederos va să lumineze toate marginile pământului, pentru milostivirea cea nemăsurată.

Văzut-ai durerea noastră şi dosădirea îndurate Hristoase, şi nu ne-ai trecut cu vederea, ci Te-ai smerit pe Tine însuţi, nedepărtându-Te de Părintele, şi Te-ai sălăşluit în pântecele cel neispitit de nuntă, care vine să Te nască în peşteră, fără durere, cu trup.

A Născătoarei

Munţi şi dealuri, câmpii şi văi, popoare şi seminţii, neamuri şi toată suflarea, strigaţi, umplându-vă de dumnezeiască veselie: Venit-a şi a sosit mântuirea tuturor, Cuvântul lui Dumnezeu cel fără de ani, care pentru milostivire sub ani S-a născut.

De va fi această Duminica afară de numărul a 20 de zile, zicem **Condacul** acesta al părinţilor, glas al 6-lea: Chipul cel scris de mână necinstindu-l, ci cu Fiinţa cea nescrisă într-armându-vă de trei ori fericiţilor, în lupta focului v-aţi prea mărit, şi stând în mijlocul văpăii celei nesuferite pe Dumnezeu aţi chemat: Grăbeşte o Îndurate şi aleargă ca un Milostiv spre ajutorul nostru, că poţi voind.

Icos: Tinde-ţi mâna ta, de la care oarecând au luat ispită egiptenii ce se oşteau, şi evreii cei biruiţi. Nu ne lăsa pe noi, ca să nu ne înghită moartea ceea ce însetează de noi, şi satana care ne urăşte, ci te apropie de noi şi te milostiveşte spre sufletele noastre, precum te-ai milostivit oarecând spre tinerii cei din Babilon, care neîncetat Te slăveau şi care pentru Tine s-au băgat în cuptor, şi dintr-însul au strigat către Tine: Grăbeşte o Îndurate, şi sârguieşte ca un Milostiv spre ajutorul nostru, că poţi voind.

Iar de este înlăuntru a 20 de zile, şi la 24 ale acestei luni, zicem aceasta - **Condac**, glasul 1:

Podobie: Ceata îngerească...

Veseleşte-te Vitleeme; Efrata găteşte-te; că iată Mieluşeaua purtând în pântece pe Păstorul cel mare, se grăbeşte să-L nască; pe care văzându-L purtătorii de Dumnezeu părinţi, se bucură împreună cu păstorii, lăudând pe Fecioara ceea ce L-a hrănit cu lapte.

Icos: Lumina naşterii tale cea strălucită Fecioară, văzându-o Avraam iubitorul de Dumnezeu, şi Isaac pururea slăvitul, şi Iacov, şi toată ceata cea de Dumnezeu aleasă a Sfinţilor, se bucură, şi făptura o a adus spre a ta întâmpinare cu cuvinte de bucurie. Că te-ai arătat pricinuitoare de bucurie tuturor, zămislind în pântece pe Cel ce S-a văzut oarecând în Babilon, şi pe tinerii cei aruncaţi în cuptor fără dreptate, i-a păzit nearşi, mai presus de tot gândul. Pentru aceasta şi cântă Celui ce S-a văzut pe mâini de Fecioară, lăudându-te pe tine Fecioară, ceea ce L-ai hrănit cu lapte.

Sinaxar

În Duminica cea dinaintea Naşterii lui Hristos, avem datină de la Sfinţii şi de Dumnezeu purtătorii Părinţi, să facem pomenire tuturor celor din veac, ce au plăcut lui Dumnezeu, drepţilor părinţi. De la Adam până la Iosif logodnicul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, după neamuri, precum arată evanghelistul Matei în Capitolul I al Evangheliei sale. Asemenea şi a proorocilor şi a proorociţelor, celor ce au propovăduit întruparea Domnului nostru Iisus Hristos.

Pomenirea celor întâi zidiţi Adam şi Eva.

Stih: Vieţuind, laud pe morţi începătorii neamului,
Vieţii şi morţii mele pricinuitorii.

Pomenirea dreptului Abel, fiul lui Adam.

Stih: Strigă lui Dumnezeu şi fără de suflet sângele tău,
A căruia şi al morţilor şi a celor mântuiţi începutul a fost al tău.

Pomenirea dreptului Set, fiul lui Adam.

Stih: Set nouă roada părinţilor în locul lui Abel,
Om drept fiind precum era Abel.

Pomenirea dreptului Enos, fiul lui Set.

Stih: Enos arătându-se prea mare de la nădejde,
La multe a lăsat râvna spre nădejde.

Pomenirea dreptului Cainan, fiul lui Enos.

Stih: Cainan cel în cartea lui Moise scris,
În cartea de faţă trebuie a fi scris.

Pomenirea dreptului Maleleil, fiul lui Cainan.

Stih: În rând află-se Maleleil la cuvântare,
Fiul lui Cainan, de care s-a pomenit în cuvântare.

Pomenirea dreptului Iared, fiul lui Maleleil.

Stih: Întru mulţimea drepţilor cu adevărat este drept,
A face pomenire şi de Iared cel drept.

Pomenirea dreptului Enoh, fiul lui Iared.

Stih: Arătat lui Dumnezeu Cuvântului bine plăcând,
Enoh întru nearătate locuri se aflã locuind.

Pomenirea dreptului Matusal, fiul lui Enoh.

Stih: Enoh fiu pe tine Matusale pe tine ştiindu-te,
Spre ştiinţă altora te-am pus aici scriindu-te.

Pomenirea dreptului Lameh, fiul lui Matusal.

Stih: Doi Lamehi cunoscând, pe unul am socotit că trebuie a cinsti,
Nu pe ucigaşul, ci pe Lameh care de o numire s-a întâmplat a fi.

Pomenirea dreptului Noe, fiul lui Lameh.

Stih: Adam prin lemn aduce oamenilor pierzare.
Iar Noe prin lemn, la tot neamul aduce mântuitoare scăpare.

Pomenirea dreptului Sem, fiul lui Noe.

Stih: Sem părinteasca golire înţelepţeşte acoperind,
A aflat părinteștile blagoslovenii spre acoperământ,

Pomenirea dreptului Iafet, fiul lui Noe.

Stih: Nepunând Iafet ruşinea părintească spre lăţire,
Cu blagosloveniile părinteşti şi-a luat vieţii lungire.

Pomenirea dreptului Arfaxad, fiul lui Sem.

Stih: Viu Domnul, cu vieţuind, pe Arfaxad nu-l voi lăsa,
Căci de datorie este şi pe acesta a-l cuprinde aici scrierea.

Pomenirea dreptului Cainan, fiul lui Arfaxad.

Stih: Nou Cainan nouă s-a ridicat,
Cu cel vechi Cainan prin obiceiuri asemănat.

Pomenirea dreptului Sala, fiul lui Cainan.

Stih: Cu acelor de un loc şi a celor de un neam ceată,
Și pe Sala împreună leagă,

Pomenirea dreptului Ever fiul lui Sala, din care şi Iudeii evrei s-au numit.

Stih: Cu adevărat mare oarecarele a stătut Ever la Iudei,
De la sine dând numirea. La tot neamul de evrei.

Pomenirea dreptului Falec, fiul lui Ever.

Stih: Prăznuiesc şi pe cel din Ever născut.
Căci precum Moise zice Falec din ce s-a născut.

Pomenirea lui Ragav fiul lui Falec.

Stih: Iarăşi dureri şi iarăşi naştere nouă.
Falec pe fiul său Ragav născându-ne nouă.

Pomenirea dreptului Seruh, fiul lui Ragav.

Stih: Scriind ale celor vechi între ei naşteri,
De voi uita pe Seruh voi păcătui.

Pomenirea dreptului Nahor.

Stih: Cunoscând că se află între cei mai de sus numărat,
Şi pe Nahor din acel neam nu l-am depărtat.

Pomenirea dreptului Tarra, fiul lui Nahor.

Stih: Fiu cu numele Tarra din Nahor a ieşit,
Și tată părinţilor a multe neamuri a stătut,

Pomenirea dreptului patriarh Avraam, fiul lui Tarra.

Stih: Pe Avraam cum voi putea cu cuvinte a-l cinsti,
Carele s-a învrednicit chiar şi pe îngeri a găzdui.

Pomenirea dreptului patriarh Isaac fiul lui Avraam.

Stih: Isaac spre junghiere aducându-se chip s-a făcut,
Cuvântului prea înalt, care spre junghiere a venit de demult.

Pomenirea patriarhului Iacov, fiul lui Isaac.

Stih: Iacov prin scara Fecioarei,
Vede pe Dumnezeu venind pe pământ înaintea naşterii.

Pomenirea patriarhului Ruvim, întâiul fiu a lui Iacov.

Stih: Fiimei lui Iacov celui cinstit,
Începătorie cinstită, pe dumnezeiescul Ruvim am cunoscut.

Pomenirea patriarhului Simeon, al doilea fiu a lui Iacov.

Stih: Deşi al doilea Simeoane din naştere eşti,
Cu slava la noi însă nu al doilea eşti.

Pomenirea patriarhului Levi fiul al treilea a lui Iacov, din care este neamul leviţilor.

Stih: După ce slujitor dumnezeiesc a prea marelui Dumnezeu eşti,
O, Levi! Care mai mare slavă decât aceasta voieşti?

Pomenirea patriarhului Iuda, fiul lui Iacov, din a căruia neam este Hristos.

Stih: Pe Iuda cei mântuiţi îl vor lăuda,
Căci Mântuirea Hristos este din Iuda.

Pomenirea patriarhului Zabulon fiul lui Iacov, a căruia neamul este pe ţărmurile Mării.

Stih: Zabulon a ales a locui ţărmurile,
Marginile pământului şi a mărit într-una legându-le.

Pomenirea patriarhului Isahar fiul lui Iacov, al căruia neamul este lucrător de pământ.

Stih: Aşezându-se pe sine Isahar spre osteneală,
Îşi ţine viaţa, scoţând din pământ pâine spre hrană.

Pomenirea patriarhului Dan, fiul lui Iacov a căruia seminţie sunt judecătorii.

Stih: Limba stăpânirii Dan judecător de norod,
Cu cumpăna dreptăţii toată judecata afară scoţând la norod.

Pomenirea patriarhului Gad, fiul lui Iacov, a căruia neamul este furându-se sau furând.

Stih: Gad prădându-se sau prădând aleargă.
Cu biruinţele însă pe toţi tâlharii prin stăpânire leagă.
Pomenirea patriarhului Asir fiul lui Iacov, a căruia neam este bogat spre holde purtătoare de grâu.

Stih: Asir zice pe cel gras îl îmbogăţeşte spicul,
Şi hrăneşte cu îmbelşugată pâine boierul.

Pomenirea patriarhului Neftalim, fiul lui Iacov a căruia neamul este multă mulţime.

Stih: Neftalim este ca o viță cu adevărat întinsă,
Seminţia sa fiind întru înalt neam întinsă.

Pomenirea patriarhului Iosif fiul lui Iacov, al căruia neamul este vestit şi slăvit.

Stih: Tatăl tău Iosife zicându-te pe tine a fi sporit,

Slava numelui tău cu prescriere a zugrăvit.

Pomenirea patriarhului Veniamin, fiul lui Iacov, al căruia neamul din sălbatic se face blând.

Stih: Veniamin de dimineaţă ca un lup mâncând,
Dă mâncare îndeseară, arătându-se blând.

Pomenirea lui Fares şi Zara, fiilor de gemene ai patriarhului Iuda.

Stih: Obşteşte laud seminţia lui Iuda.
Pe fiii de gemene Fares şi Zara.

Pomenirea lui Esrom, fiul lui Fares.

Stih: Din Fares Esrom, ca din rădăcină odraslă,
Iar amândouă rădăcinilor dumnezeiescul Avraam este odraslă.

Pomenirea lui Aram, fiul lui Esrom.

Stih: S-a bucurat Esrom, pentru că nenaşterea de fii n-a bolit.
Căci Aram este fiul său cel iubit.

Pomenirea lui Aminadav, fiul lui Aram.

Stih: Aminadav din Aram născut se zice,
Căci a acestuia fiu Scriptura îl zice.

Pomenirea lui Naason fiul lui Aminadav.

Stih: Unul este şi Naason din ceata Iuda,
Din Aminadav a neamului din Iuda.

Pomenirea lui Salmon, fiul lui Naason.

Stih: Sporit-a rândul neamului lui Avraam.
Salmon, ieşind din coapsele lui Naason.

Pomenirea lui Vooz, fiul lui Salmon.

Stih: Evanghelistule, al acestui Salmon fiu,
Pe care scrii tu? Pe Vooz zice scriu.

Pomenirea lui Ovid, fiul lui Vooz cel din Rut născut.

Stih: Cu adevărat Ovid, din Rut s-a născut, cu neamul este Moavitean.
Iar din Vooz însă, arătat israelíltean.

Pomenirea lui Iesse, fiul lui Ovid.

Stih: Iesse naşte, nască şi odrasla ta.
Până ce din ea, Prunc, marele Dumnezeu va avea Naşterea.

Pomenirea lui David împăratului fiul lui Iessei.

Stih: Eu ce voi zice, Domnul mărturisind,
Pe David am aflat după inima mea zicând.

Pomenirea lui Solomon împăratului, fiul lui David.

Stih: Înţeleptul Solomon, întâiul între înţelepţi vieţii.
Având pe cea mai întâi din bunătăţile vieţii.

Pomenirea lui Roboam împăratului, fiul lui Solomon.

Stih: Laudă ţie Roboame îţi împletesc mare.
Zicând că este al tău strămoş David cel mare.

Pomenirea lui Avia împăratului, fiul lui Roboam.

Stih: Strigă Roboam zicând către Avia,
Eu sunt Părintele şi tu îmi eşti odrasla mare.

Pomenirea lui Asa împăratului, fiul lui Avia.

Stih: Pe Asa drept împărat.
Către cea cu patru titluri a împăraţilor s-a arătat.

Pomenirea lui Ioasafat împăratului, fiul lui Asa.

Stih: Ioasafat după toate era bun în viaţă
De la părinţi aflând pricini de bună viaţă.

Pomenirea lui Ioram împăratului, fiul lui Ioasafat.

Stih: Ioram nouă din Iosafat s-a născut,
Fiu împărat din Părinte împărat născut.

Pomenirea lui Ozia împăratului, fiul lui Ioram.

Stih: Dat-a odraslă de bun neam pe Ozia.
Împăratul Ioram, Iosafat viţa.

Pomenirea lui Ioatam împăratului, fiul lui Ozia.

Stih: Pe Ioatam, ca pe cei din Ozia prunc născut,
Cuibul împărăţiei l-a primit.

Pomenirea lui Ahaz împăratului, fiul lui Ioatam.

Stih: Stema care capul lui Ioatam a încununat,
Bine potrivit şi capul lui Ahaz a încununat.

Pomenirea lui Ezechia împăratului, fiul lui Ahaz.

Stih: Câştigă sfârşitul lăcrimând,
Atâta de mare putere curgerea lacrimilor având.

Pomenirea lui Manase împăratului, fiul lui Ezechie.

Stih: Mântuitoare temelie spre pocăinţă,
Manase pe noi rugăciune ne învaţă,

Pomenirea lui Ammon împăratului, fiul lui Manase.
Stih: Ammon născându-se în mijlocul porfirei,
Era şi împărat şi fiu împărăţiei.

Pomenirea lui Iosia împăratului, fiul lui Ammon.

Stih: Iosia înaintea lui Dumnezeu este mare.

Pe care cunoscând a-l lăuda mă tem să nu-i dau micşorare.

Pomenirea lui Iehonia împăratului, fiul lui Iosia.

Stih: Se zice ea pe când din Babilon s-a mutat.
Iehonia în viaţă a intrat.

Pomenirea lui Salatiil, fiul lui Iehonia.

Stih: Întâiul fiu după această mutare.
Salatiil a fost din seminţia Iudei întru născare.

Pomenirea lui Zorobabel, fiul lui Salatiil care a ridicat Biserica Ierusalimului fiind arşi.

Stih: Navuzardan Biserica Domnului focului o a dat,
A căreia ardere prin ziduri Zorobabel o a ridicat.

Pomenirea lui Aviud, fiul lui Zorobabel

Stih: Aviud nadă, a căruia Zorobabel este odraslă.
Deci precum odrasla prescriu și aceea nadă,

Pomenirea lui Eliachim, fiul lui Aviud.

Stih: Pe Eliachim a lui Aviud îl scrie fiu,
Matei de amănunțitul nostru scriitor de fii.

Pomenirea lui Azor, fiul lui Eliachim.

Stih: Dumnezeiescul Azor din Eliachim s-a născut,
Dumnezeiască Scriptură zicând aceasta a adeverit.

Pomenirea lui Sadoc, fiul lui Azor.

Stih: Azor născând pe Sadoc nu se tăinuiește,
Pe care scriitorul cunoscându-l viața îi tăgăduiește.

Pomenirea lui Ahim, fiul lui Sadoc.

Stih: Celor ce pe fiul lui Sadoc caută,
Matei scoţând Cartea, pe Ahim arată,

Pomenirea lui Eliud, fiul lui Ahim.

Stih: Născându-se din Ahim Eliud s-a arătat fiu,
Se va arăta încă şi Părinte hrănitor de fiu.

Pomenirea lui Eleazar, fiul lui Eliud.

Stih: Fată născând şi pe Eliud am cunoscut,
Pe Eleazar fiul, pe care îl vei şti dacă ai vrut.

Pomenirea lui Mattan, fiul lui Eleazar.

Stih: Eleazar, ascultă că pe Mattan a născut zice,
Cartea lui Matei, ce moaşele învață.

Pomenirea lui Iacov, fiul lui Mattan.

Stih: Şi Mattan a adus fiu în viaţă.
Căci pe Iacov l-a născut în viață.

Pomenirea lui Iosif, logodnicul fiul lui Iacov

Stih: Logodnicul Iosif pe care Duhul mai-nainte
Îl apucă pomenitor al aceluia, pe ceea ce a luat în pântece arată.

Pomenirea dreptului Melchisedec,

Stih: Scriptura pe tine fără de tată şi fără de mamă te are,
Închipuind Melchisedec a lui Hristos naştere

Pomenirea dreptului Iov.

Stih: Iove nu ai trebuinţă de laudele mele cele pământeşti,
Aflând pe Cel preaînalt de care după vrednicie lăudat eşti.

Pomenirea proorocului Moise şi Or şi Aaron preoţii.

Stih: Aaron împreună cu Or patima lui Hristos a însemnat,
Când amândoi cruciş pe Moise a înălţat.

Pomenirea lui Isus, fiul lui Navi.

Stih: A lăuda pe Isus care cuvânt va destoinici,
Carele împreună şi cu Dumnezeu Cuvântul s-a învrednicit a vorbi.

Pomenirea Sfântului prooroc Samuil.

Stih: Blând nouă pe ochiul lui Dumnezeu pune-ne,
Dumnezeiescul ochi, care vezi şi pe cele fiitorare.

Pomenirea proorocului Natan.

Stih: Ascuţită dojană fiind păcatelor Natan,
Celor ce am greşit, iertare le dai o Natan,

Pomenirea Sfântului prooroc Daniil

Stih: Şi fiarele de rodul faptei bune se cutremură.
Cu lucrurile aceasta Daniil cel mare încredinţează.

Pomenirea celor trei Tineri

Stih: Şi foc era cuptorul focului şi răcorire,
Către rău credincioşii foc, iar către coconi răcorire.

Pomenirea dreptei Sarra, soţia lui Avraam.

Stih: Din ameninţarea lui Dumnezeu şi firea cea stearpă se biruie.
Şi martor este Sarra ceea ce prunc naşte.

Pomenirea dreptei Rebeca, soţia lui Isaac.

Stih: Și pe Rebeca, cea intre femei prea bună,
Cel ce între bărbaţi la bunătate avea întâimea părtaşă la pat o avură.

Pomenirea dreptei Lia, soţiei celei întâi a lui Iacov.

Stih: Feţei Liei nedând Domnul dar,
Dă spre naştere pântecelui dar,

Pomenirea dreptei Rahila, a doua soţie a lui Iacov

Stih: Pe părinteştii dumnezei Rahila îi fură cu dorul,
Iar în sfârşit doreşte pe Dumnezeu Cuvântul.

Pomenirea dreptei Asinta, soţiei lui Iosif celui prea frumos.

Stih: Cu frumusețea a întrecut soarele pe stele
Iar Asineta pe cele de sub soare fecioare.

Pomenirea dreptei Maria, surorii lui Moise.

Stih: Să cântăm zice şi iarăşi Domnului,
Maria acum lovind în tampina rugăciunii

Pomenirea dreptei Devorra, care a judecat pe Israil.

Stih: Devorra este mai presus de femei cu minte,
Judecând poporul Domnului cu adânc de minte.

Pomenirea dreptei Rut

Stih: Neamul său şi cinstirea Rut a părăsit.
Şi de neamul şi Dumnezeul lui Moise s-a lipit.

Pomenirea dreptei Saraftia, la care a fost trimis Ilie

Stih: Nesemănată avea hrana Saraftia,
Nouă ţărână având pe Ilie.

Pomenirea dreptei Sumanetida care a găzduit pe Elissei.

Stih: Elissei dezleagă ție încuietorile pântecelui,
Căruia Sumanitido ai deschis încuietorile casei.

Pomenirea dreptei Iudita care a omorât pe Olofern.

Stih: De care tot omul se îngrozea, cumplit oştean,
Femeia Iudita a omorât pe Olofern.

Pomenirea dreptei Estir, care a izbăvit pe Israil de moarte.

Stih: Estir pe bărbaţii israeliteni a scăpat,
Care de demult cu grozăvia iadului s-ar fi îmbrăcat.

Pomenirea dreptei Anna, maicii proorocului Samuil.

Stih: Născând fiul rugăciunii pe Samuil cel mare,
Anna biruieşte pe Fennana cea multă întru născare.

Pomenirea dreptei Sosanna.

Stih: Canon se pune înaintea celor întreg înţelepte în viaţă,
A Sosanei prea mult întreg înţeleaptă viaţă.

Pentru ale căror rugăciuni, ne rugăm, să ne mântuim noi. Amin.

Canonul Învierii

Cântarea a 7-a

Irmos: Negrăită minune! Cela ce a izbăvit în cuptor pe cuvioşii tineri din văpaie, în mormânt Se pune mort fără suflare, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Mântuitorule Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

O, străină minune! Domnul cela ce şade întru cei de sus pe Scaun, însuşi, cu luarea trupului, moartea a răbdat; dar a înviat cu tăria Dumnezeirii împreună sculând pe morţii cei din veac.

Tu tăria morţii o ai scuturat, şi ai înviat, dând sculare celor ce Te slăvesc cu adevărat pe Tine, Dumnezeu, şi cu dreaptă credinţă îţi strigă: Mântuitorule Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Canonul părinţilor

Cântarea a 7-a

Irmos: Negrăită minune! Cela ce a izbăvit în cuptor pe cuvioşii tineri din văpaie, în mormânt Se pune mort fără suflare, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Mântuitorule Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Pe Hristos născând după trup din credinţă, începătorule de neamuri părinte Avraame, te-ai arătat cu Duhul adevărat părinte al neamurilor, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Sunetul cel neînsufleţit, care strigă în zadar, l-a stricat cântarea celor însufleţiţi, şi călcând tinerii cu trupurile fără vătămare, focul cuptorului celui ce ardea, au strigat: Izbăvitorule Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Cu vederea Duhului privind de demult proorocul Daniil, mai-nainte a închipuit a doua venire a lui Hristos, şi cele înfricoşate de atunci, mai-nainte le vesteşte strigând: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

A Născătoarei

Străină este minunea, ceea ce s-a vestit de prooroci şi prin părinţi de demult arătat, Fecioara cea curată acum a venit vrând să nască, spre mântuirea noastră celor ce cântăm: Mântuitorule Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în buna credinţă...

Vița cea dumnezeiască cocând Strugurul cel nestricat, se apropie şi vine să-L nască, pe Acela care izvorăşte vin de veselie şi ne adapă pe noi, cei ce strigăm către Dânsul: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

Dumnezeiasca năstrapă, purtând în sine Mirul cel cu miros, vine să-L deşerte în peştera Vitleemului, umplând de bună mireasmă de taină, pe cei ce cântă: Dumnezeul părinţilor bine eşti cuvântat.

A Născătoarei

Vine cleştele care L-a văzut Isaia proorocul de demult, purtând pe Hristos cărbunele cel dumnezeiesc în pântece; care arde toată materia păcatului, şi luminează sufletele credincioşilor.

Canonul Învierii

Cântarea a 8-a

Irmos: Spăimântează-te înfricoșându-te Cerule, şi să se clădească temeliile pământului; că iată se socoteşte între cei morţi, Cela ce locuieşte întru cele înalte, şi în mormânt mic ca un străin se primeşte. Pe Acesta tineri bine-L cuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

O nespusă umilinţa Ta, Hristoase, cea pentru noi smeriţii! Că iată moarte gustând Dumnezeu fără moarte fiind, în mormânt ca un om Te-ai pus; ci ai înviat Cuvinte, împreună sculând pe cei de jos, care Te prea înalţă întru toţi vecii.

Spăimântatu-s-a tot auzul, cum Cel Preaînalt de bunăvoie vine pe pământ, să strice tăria iadului cu Crucea şi cu îngroparea, şi pe toţi dimpreună să-i scoale strigând: Tinerilor binecuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Canonul părinţilor

Cântarea a 8-a

Irmos: Spăimântează-te înfricoșându-te Cerule, şi să se clădească temeliile pământului; că iată se socoteşte între cei morţi, Cela ce locuieşte întru cele înalte, şi în mormânt mic ca un străin se primeşte. Pe Acesta tineri bine-L cuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

A Ta junghiere mai-nainte închipuind Avraam, Hristoase, a suit pe Fiul său, pe care născuse, plecându-se Ție Stăpâne, în munte ca pe o oaie, vrând să-l junghie cu credinţă; ci şi Isaac şi bătrânul, s-au întors bucurându-se, prea înălțându-Te întru toţi vecii.

Văpaia cea neostenitoare a Sfinţilor tăi tineri, Hristoase, îmbrăcându-se întru Tine focul cel dumnezeiesc ca într-o haină, s-a stins îndată, şi cu pogorârea Ta a sunat roua celor ce cântă: Preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Datu-s-a leilor spre mâncare, prin negrăite judecăţi, proorocul Daniil, dar a avut cu învăţăturile înfrânării prin buna credinţă, pe fiare împreună postitoare întru adâncul gropii. Pentru ale căruia rugăciuni, ale lui Avraam şi ale tinerilor, mântuieşte în pace Hristoase pe cei ce Te laudă pe Tine.

A Născătoarei

Pe Cel ce mai-nainte L-a vestit prin credinţă prooroceştile glasuri, pe Iisus Emmanuil, care a venit în chip de rob, Fiul şi Cuvântul cel împreună fără început al lui Dumnezeu Tatălui, Fecioara Maria l-a născut de la Duhul Sfânt, mai presus de fire, în cetatea Vitleemului.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cei răcorit...

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, cu îngerii să strigăm întru veselie, Mântuitorul va să Se nască, Stăpânul vine; pe Acesta steaua Îl arată, magii aleargă să-L vadă în iesle. Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Cu robii te-ai scris de bunăvoie Stăpâne, poruncii Cezarului supunându-Te; ca să scapi omenirea din robia celui viclean, ca un Dumnezeu multmilostiv. Pentru aceasta bucurându-ne cântăm: Bine să cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

A Născătoarei

Prunc mic mai presus de fire Te port pe Tine, Cuvântul cel fără început, şi ispită de bărbat nicicum n-am cunoscut, Fecioara a zis minunându-se: Pe cine-ţi voi numi pe pământ tată, nu ştiu. Pentru aceasta împreună cu toţi cânt Ție: Bine se cuvânteze toată făptura pe Domnul, şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Canonul Învierii

Cântarea a 9-a

Irmos: Nu te tângui Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe care M-ai zămislit în pântece mai presus de fire; că Mă voi scula, şi Mă voi prea slăvi şi voi înălţa întru slavă ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste, neîncetat te slăvesc.

Ce te tânguiești făptură, văzând pe Cruce şi în mormânt pe Stăpânul vieţii şi Dumnezeu? Că se va scula, luminat înnoindu-te pe tine, cu sculării cea de a treia zi, iadul surpând şi împreună ridicând pe cei morţi, care Îl laudă.

Măcar de te-ai şi pogorât în mormânt ca un mort Dătătorule de viaţă, ci ai sfărâmat tăria iadului Hristoase; dimpreună ridicând pe morţii pe care mai-nainte i-a înghiţit, şi ai dăruit înviere ca un Dumnezeu, celor ce cu credinţă şi cu dragoste Te slăvim.

Canonul părinţilor

Cântarea a 9-a

Irmos: Nu te tângui Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe care M-ai zămislit în pântece mai presus de fire; că Mă voi scula, şi Mă voi prea slăvi şi voi înălţa întru slavă ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste, neîncetat te slăvesc.

Praznicul părinţilor celor mai-nainte de lege săvârşind, cinstim pe Hristos cel dintr-înșii cu dumnezeiască cuviinţă; că Avraam împreună cu Isaac şi Iacov, s-au arătat temelii proorocilor şi legii, şi darului prin credinţă duhovniceşti începători.

Dumnezeu, cel ce a arătat lui Moise cu foc în rug prin vedenie taina cea mai presus de minte, Acelaşi în foc către tineri pogorându-Se, cu focul cel firesc al Dumnezeirii Sale, văpaia cuptorului rouă o a arătat.

Cu Avraam adunându-se prea sfinţii tineri şi Daniil proorocul cel minunat al lui Dumnezeu, Isaac, Iacov, cu Moise şi cu Aron mai-nainte de naşterea lui Hristos, dănţuiesc cu credinţă, rugându-se neîncetat ca să ne mântuim noi.

A Născătoarei

Împreună se bucură toată făptura de naşterea ta Fecioară; că Vitleemul a deschis nouă Edenul; şi iată de Pomul vieţii toţi îndulcindu-ne prin credinţă, strigăm cu dragoste: Plineşte Stăpână rugăciunile noastre.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină străină văd...

Taine străine, înfricoșate şi prea slăvite! Domnul slavei a venit pe pământ, şi în peșteră a intrat sărăcind cu trupul, căutând să cheme pe Adam, şi pe Eva din dureri să o izbăvească.

Cu scutecele Tale dezlegi legăturile greşelilor, şi cu multa sărăcie pe toţi îi îmbogăţeşti, Îndurate; şi puindu-Te în ieslea dobitoacelor, scoţi pe oameni din dobitocia răutăţii, Cuvinte al lui Dumnezeu, cela ce eşti fără început.

A Născătoarei

Propovăduirile proorocilor sfârşit au luat, că Acela de care au propovăduit că era să vină la sfârşitul anilor, a venit, şi S-a arătat, din curata Fecioară întrupându-Se; pe Acela cu gând curat să-L primim.

Luminânda Învierii

Slavă..., a părinţilor

Podobie: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul vea-cului.

Cei mai aleşi dintre patriarhii şi părinţii cei mai-nainte de lege, cu credinţa mai-nainte au strălucit, Avraam şi Isaac şi Iacov, ca nişte luminători; că toţi proorocii şi drepţii dintr-înşii au strălucit, ca nişte făclii luminoase, şi toată făptura cu razele cinstitei proorocii o luminează, şi se roagă cu dinadinsul către Dumnezeu pentru lume.

Şi acum..., asemenea

Mieluşeaua cea neîntinată, născând pe Mieluşelul, pe Cuvântul cel fără de început, în vremile cele de apoi; această minunată a lui Adam nepoată şi a lui David după

moştenire, a cărei naştere negrăită, mulţimea părinţilor mai-nainte o prăznuieşte cu vrednicie.

Iar de se va întâmpla în 24 de zile, nu zicem Luminânda Învierii, ci numai a părinţilor acestea: Din seminţia lui Avraam şi din dumnezeiescul David al lui Dumnezeu părinte, se naşte Cuvântul Cel fără de început, care pe tinerii cei întocmai cu numărul Treimii, minunat i-a mântuit din văpaie, prin pogorârea îngerului, şi tânguirea femeilor întru bucurie o a prefăcut.

Slavă...

Cei mai aleşi dintre patriarhii şi părinţii cei mai-nainte de lege, cu credinţa mai-nainte au strălucit, Avraam şi Isaac şi Iacov, ca nişte luminători; că toţi proorocii şi drepţii dintr-înşii au strălucit, ca nişte făclii luminoase, şi toată făptura cu razele cinstitei proorocii o luminează, şi se roagă cu dinadinsul către Dumnezeu pentru lume.

Şi acum...

Apoi aceasta: Veseleşte-te Vitleeme, şi tu Efrata găteşte-te, că Născătoarea de Dumnezeu vine în peşteră şi în iesle, să nască pe Dumnezeu negrăit; o înfricoşată taină! A căruia acum dumnezeiasca naştere, Avraam şi Isaac şi Iacov şi toţi patriarhii şi proorocii luminat mai-nainte o prăznuiesc şi oamenii cu îngerii.

La Laude

Stihirile Învierii 4, şi ale Sfinţilor părinţi 4. Iar de se va întâmpla în 24 de zile, nu zicem ale Învierii, ci numai ale Sfinţilor părinţi şi ale înainte-prăznuirii.

Stihirile Sfinţilor părinţi, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te, cămara...

Înalţă glasul tău după adevăr Sioane, dumnezeiască cetatea lui Dumnezeu, şi propovăduiește dumnezeiască pomenirea părinţilor; cinstind împreună cu Avraam pe Isaac şi pe Iacov pururea lăudatul; că iată împreună cu Iuda şi cu Levi mărim pe marele Moise şi pe Aaron cel minunat; lăudăm împreună cu David pe Isus şi pe Samuil. Înainte prăznuirea dumnezeieştii naşterii lui Hristos, cu cântări dumnezeieşti prăznuind, cerem să dobândim bunătatea cea de la Dânsul, şi să dea lumii mare milă. (de două ori)

Stih: Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat şi prea slăvit este numele Tău în veci.

Vino Ilie cela ce ai şezut oarecând în dumnezeiasca căruţă de foc, şi de Dumnezeu înţelepţite Eliseie; cu Ezechie şi Iosie, împreună vă bucuraţi voi cinstiţi doisprezece prooroci insuflaţi de Dumnezeu; împreună dănţuiţi întru naşterea Mântuitorului şi întru cântări toţi drepţii cântaţi. Tineri prea fericiţi, care cu roua Duhului aţi stins văpaia cuptorului, rugați-vă lui Hristos pentru noi, cerând să dea sufletelor noastre mare milă.

Stih: Că drept eşti întru toate câte ai făcut nouă.

Arătatu-s-a pe pământ Fecioara cea din veac propovăduită de prooroci, Născătoarea de Dumnezeu, pe care înţelepţii patriarhi, şi adunările drepţilor o vestesc. Cu care împreună dănţuieşte şi soborul dumnezeieştilor femei, Sarra, Rebeca, Rahila, Anna şi lăudata Mariam, sora lui Moise. Asemenea se bucură cu acestea împreună şi marginile lumii, şi toată făptura cinsteşte; că Ziditorul tuturor şi Dumnezeu, vine să Se nască cu trup, şi să dăruiască lumii mare milă.

Slavă..., glasul al 8-lea

Adunarea învăţăturilor legii, arată dumnezeiască naşterea lui Hristos cea trupească, şi pe cei ce mai-nainte de lege au binevestit darul, ca pe cei ce au fost mai presus de lege, prin credinţă. Pentru aceea, pe aceasta ca pe una ce a fost pricină mântuirii din stricăciune, sufletelor celor ce erau ţinute în iad, mai-nainte o au propovăduit, Doamne slavă Ție.

Iar de se va întâmpla în 24, rămâne Slavă şi cântăm aceste **Stihiri**, lăsând ale Învierii. Glasul al 4-lea.

Podobie: Cela ce de sus eşti chemat...

Glasul Isaiei se plineşte, că iată Fecioara poartă pe Cel necuprins, cuprins cu trupul în pântece, şi cu prea slăvire vine să-L nască. De Dumnezeu primitoare peşteră bine te înfrumuseţează, Vitleeme găteşte-te, că Împăratul te-a ales pe tine spre locaş. Primeşte iesle pe Pruncul Hristos cel înfăşurat, care va să dezlege legăturile oamenilor pentru bunătate.

Scrisu-te-ai împreună cu robii, Stăpâne, vrând să rupi zapisul greşelilor, şi să scrii în cartea vieţii pe toţi cei omorâţi prin furtul şarpelui; Fecioara Te poartă, pe Tine

cela ce toate le porţi, pe Tine cel înfăşurat cu trup muritor, care şi a Te sălăşlui în peşteră mică ai binevoit, care după ce Te-ai născut, cetele cele de sus îngereşti Te-au lăudat, cu dumnezeieștii păstori, spăimântându-se de puterea Ta.

Norul cei luminos şi însufleţit, care poartă Ploaia cea cerească, vine acum să o verse pe pământ ca să adape faţa lui. Primăvara darului, rânduneaua cea înţelegătoare, purtând înlăuntru în pântece, cu cuvânt negrăit va să nască, risipind iarna nedumnezeirii. Palatul cel curat şi nespurcat, pe Împăratul în peşteră Îl aduce întrupat.

Slavă..., glasul al 8-lea

Adunarea învăţăturilor legii, arată dumnezeiască naşterea lui Hristos cea trupească, şi pe cei ce mai-nainte de lege au binevestit darul, ca pe cei ce au fost mai presus de lege, prin credinţă. Pentru aceea, pe aceasta ca pe una ce a fost pricină mântuirii din stricăciune, sufletelor celor ce erau ţinute în iad, mai-nainte o au propovăduit, Doamne slavă Ție.

Şi acum...

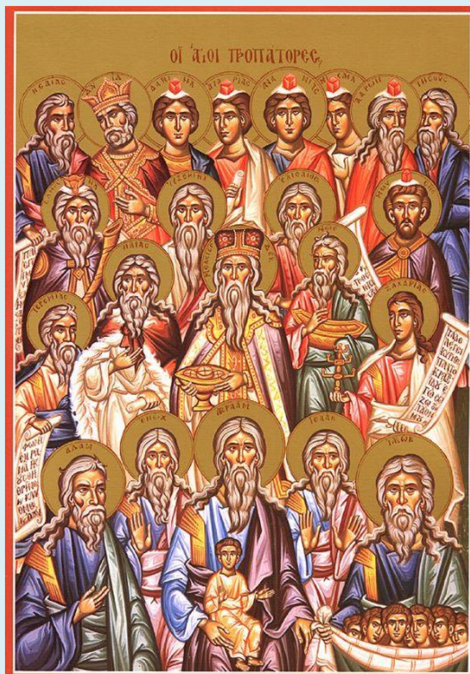
Prea binecuvântată eşti Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; că prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, blestemul s-a pierdut, Eva s-a liberat, moartea s-a omorât, şi noi am înviat. Pentru aceasta cântând, strigăm: Binecuvântat eşti Hristoase Dumnezeule, Cel ce bine ai voit aşa, slavă Ție.

Slavoslovia cea mare. După Sfinte Dumnezeule..., Troparul Învierii. Ecteniile şi Otpustul. Ceas întâi, şi Otpust desăvârşit.

La Liturghie

Fericirile glasului pe 6, şi din Canonul părinților Cântarea a 3-a pe 4. După Vohod, Troparul Învierii şi al părinţilor, Slavă..., Şi acum..., Condacul părinţilor. Prochimen, glas 4: Binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri... Apostolul către Evrei: Fraţilor, prin credinţă a nemernicit Avraam... Evanghelia de la Matei: Cartea neamului lui Iisus Hristos... Iar a Duminicii rândului se lasă. Chinonicul: Lăudaţi pe Domnul din Ceruri... Altul: Bucuraţi-vă drepţilor întru Domnul...

Canon de rugăciune la Duminica dinaintea Naşterii Domnului - Sfinţii părinţi după trup ai Domnului

Troparul Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului, glasul al 2-lea: Mari sunt faptele credinţei; că în mijlocul izvorului văpăii, ca într-o apă de odihnă sfinţii trei Tineri s-au bucurat şi proorocul Daniel păstor leilor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Cântarea 1

Irmos: Pe Cel ce a acoperit cu valul mării, oarecând, pe prigonitorul tiran, sub pământ l-au ascuns feciorii celor mântuiţi; iar noi, ca fecioarele, să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a proslăvit.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi adunarea dumnezeieştilor părinţi mai înainte în chip luminat prăznuieşte Naşterea lui Hristos şi o arată pe aceasta minune a harului: că Avraam şi tinerii sunt Chipul Legii.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Odinioară sfinţitul Avraam a primit Dumnezeirea în Trei Ipostasuri; iar acum Cuvântul, cel împreună Şezător pe Scaun cu Tatăl şi cu Dumnezeiescul Duh, cel cu prea slăvire Lăudat, la tineri a venit.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Avraam a fost izbăvit din mâna nedreaptă; iar dumnezeieştii tineri, oarecând, din văpaia cuptorului şi Daniel proorocul de fiare şi din groapă au fost mântuiţi. Pentru aceasta acum, mai înainte de naşterea lui Hristos, sunt prăznuiţi.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeieştii Tineri, cei cu numărul Treimii, care au biruit cu dreapta credinţă în cuptor credinţa cea deşartă, au arătat lumii mai înainte, cu închipuiri, Tainele lui Dumnezeu, cele ce aveau să fie.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce eşti plină de dar, Maică ceea ce nu ştii de nuntă, Fecioară nestricată, pe tine te fericim; că din neamul lui Avraam şi din seminţia lui David ai înflorit şi ai născut pe Hristos cel Propovăduit de prooroci mai înainte.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe Tine, cel ce pe ape ai spânzurat tot pământul, fără ţinere, văzându-Te zidirea spânzurat în locul Căpăţânii, cu multă spaimă s-a cuprins, strigând: nu este sfânt fără numai Tu, Doamne, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Slava cea după chip şi după asemănarea lui Dumnezeu păzind-o tinerii, vitejeşte au stins cu Focul Duhului, văpaia chipului celui de aur, cu credinţă strigând: nu este sfânt afară de Tine, Doamne, Iubitorule de oameni!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înţelepciunea fiind îmbrăcat şi cu puterea Duhului, tinerii au ruşinat pe înţelepţii Babilonului, robindu-i şi cu îndrăzneală au strigat: nu este sfânt afară de tine, Doamne, Iubitorule de oameni!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Se bucură şi dănţuieşte împreună cu tinerii şi cu proorocii Legea şi saltă astăzi înaintea dumnezeieştii străluciri a Domnului şi Avraam se bucură, că vede pe Domnul Întrupat, din sămânţa sa.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Zămislirea Celui Născut al tău a fost fără de patimă; Întruparea mai presus de cuvânt a venit; că Taina cea mai presus de fire, vestită necontenit de prooroci, s-a arătat nouă: Domnul, care este Cuvântul lui Dumnezeu.

Cântarea a 4-a

Irmos: Deşertarea Ta cea dumnezeiască pe Cruce văzând-o mai înainte proorocul Avacum, înspăimântându-se a strigat: tu ai tăiat tăria celor puternici, Bunule, împreunându-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe începătorii părinţilor, pe Avraam, Isaac şi Iacob să-i cinstim; că din sămânţa lor a strălucit Hristos, Întrupându-Se din Fecioară, ca un Atotputernic.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Proorocul Daniel însemnând mai înainte cele viitoare ale pogorârii lui Hristos, a arătat tuturor în chip lămurit pe fiare, ca pe nişte oi; că mai dinainte a cunoscut cele ce erau să fie, ca un prooroc al lui Dumnezeu.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

De veninul păcatului nefiind înşelaţi tinerii, din văpaie au fost izbăviţi; că fiind cu adevărat mai de preţ decât aurul, nu s-au topit în cuptorul înşelăciunii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Naşterea ta cea mai presus de fire, Preacurată, propovăduieşte, cu glas mare, aşteptarea neamurilor şi mântuirea lumii, prea cinstită; pe care o laudă astăzi adunarea părinţilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Lumina cea neînserată a dumnezeieştii Tale arătări, Hristoase, făcută pentru noi cu milostivire, văzând-o proorocul Isaia, de noapte mânecând a strigat: învia-vor morţii şi cei din morminte se vor scula; şi toţi pământenii se vor bucura.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe începătorul părinţilor, patriarhul Avraam, ca pe un pricinuitor al Legii şi al harului, astăzi să-l cinstim şi împreună cu el pe proorocul Daniel, că acesta mai înainte a vestit, ca un prooroc al lui Dumnezeu, pe Hristos din Fecioară şi a întâmpinat dumnezeiască naşterea Lui.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Mai înainte însemnând în chip limpede venirea Domnului, prin venirea Îngerului tinerii lui Avraam au stins cuptorul şi prefăcând focul în rouă, prin credinţă au topit mărirea chipului cel de aur.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Încuiat-a proorocul Daniel, în groapă, gurile fiarelor, cu Duhul; iar tinerii lui Avraam cu harul au stins tăria focului. Şi mântuindu-se din stricăciune, mai înainte au vestit pe Hristos din Fecioară, rugându-se ca unui Izbăvitor pentru mântuirea noastră.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu Dumnezeiescul Duh arătând Întruparea Ta cea fără de patimă, proorocul Isaia a strigat, Doamne, cugetând la Legea harului: Fecioara vine să nască după trup, fără de sământă, pe Cel din neamul lui Avraam şi din seminţia lui Iuda.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig Ţie: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Purtarea cea iubitoare de străini şi credinţa cea înaltă a lui Avraam se arată limpede, că primind cu închipuire Taina Preasfintei Treimi, s-a bucurat şi acum alergând înaintea lui Hristos, saltă.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Firea s-a supus acum prin credinţă tinerilor, cu darul Duhului, că focul cel a toate mâncător şi fără de ruşine s-a ruşinat de cei ce cinsteau pe Făcătorul focului, pe Iisus Hristos.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Daniel proorocul, încleştând oarecând gurile leilor în groapă, a arătat că sălbăticia lumii, prin venirea lui Hristos, se va împăca cu pacea cea după buna plăcere a lui Dumnezeu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Din pântece Fecioresc ai născut, Marie, Maică fără de bărbat, pe Hristos, pe care L-au văzut duhovniceşte proorocii; a cărui Naştere mai înainte o prăznuiesc dumnezeieştii părinţi.

Condac, glasul al 6-lea: Chipul cel scris de mână nu l-aţi cinstit, căci cu Fiinţa cea Nescrisă într-armându-vă, de trei ori fericiţilor, în lupta cu focul v-aţi prea mărit şi stând în mijlocul văpăii celei de nesuferit pe Dumnezeu L-aţi chemat: grăbeşte, o Îndurate şi sârguieşte ca un Milostiv, spre ajutorul nostru că poţi toate câte le voieşti.

Cântarea a 7-a

Irmos: O, minune de negrăit! Cel ce a izbăvit în cuptor pe cuvioşii tineri din văpaie, în mormânt Se pune mort fără de suflare, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Hristos născând, după trup, prin credinţă, începătorule de neam, Părinte Avraam, limpede te-ai arătat în Duh, părinte al neamurilor, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Glasurile celor neînsufleţite, care strigau în zadar, au fost slăbite de cântarea celor însufleţiţi; că fără vătămare au călcat în picioare, cu trupurile, focul cuptorului aprins, strigând: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu vederea Duhului privind de demult neclintit proorocul Daniel, a închipuit a doua venire a lui Hristos şi pe cele înfricoşătoare, ale acesteia, mai înainte le-a vestit stigând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Uimitoare este minunea, cea în chip lămurit destăinuită de demult de prooroci şi de părinţi, că Fecioara cea prea curată acum a venit să nască, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Cântarea a 8-a

Irmos: Înspăimântează-te, înfricoşându-te, cerule şi cutremuraţi-vă temeliile pământului; că iată, Dumnezeu dintru cele Înalte între cei morţi se socoteşte şi ca un străin în mormânt mic este primit; pe Acela tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi veci.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Văpaia cea neobosită, Hristoase, tinerii îmbrăcându-se cu tine, Focul cel dumnezeiesc, s-a întunecat îndată şi cu îngăduinţa Ta răcoarea s-a abătut peste cei ce cântau: preoţi binecuvântaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

A fost dat leilor spre mâncare, în urma judecăţii nedrepte, proorocul Daniel; dar prin învăţăturile înfrânării cu bună evlavie a avut pe fiare împreună postitoare, în mijlocul adâncului gropii. Cu rugăciunile lui, ale lui Avraam şi ale tinerilor, mântuieşte în pace, Hristoase, pe cei ce Te laudă pe Tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Cel pe care mai înainte prin credinţă L-au vestit prooroceştile glasuri, pe Iisus Emanuil, care a venit în chip de om, pe Fiul şi Cuvântul cel împreună fără de început al lui Dumnezeu Tatăl, Fecioara Maria L-a născut de la Duhul Sfânt, fără ispitire bărbătească, în cetatea Betleemului.

Cântarea a 9-a

Irmos: Nu te tângui, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe care M-ai zămislit în pântece, fără de sământă! Că Mă voi Ridica şi Mă voi Preaslăvi şi voi înălţa întru Mărire, neîncetat, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste te măresc pe tine.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Praznicul părinţilor celor mai înainte de lege, săvârşind, pe Hristos, Cel ce a venit dintr-înşii după trup, cu dumnezeiască cuviinţă să-L cinstim; că Avraam împreună cu Isaac şi cu Iacob s-au arătat temelii proorocilor şi Legii şi începători duhovniceşti ai harului prin credinţă.

Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dumnezeu, cel ce a arătat lui Moise în focul din rug, cu dumnezeiască vedenie, Taina cea mai presus de cuget. Acelaşi pogorându-Se în foc la tineri a prefăcut, cu focul cel firesc al Dumnezeirii Sale, văpaia cuptorului în rouă.

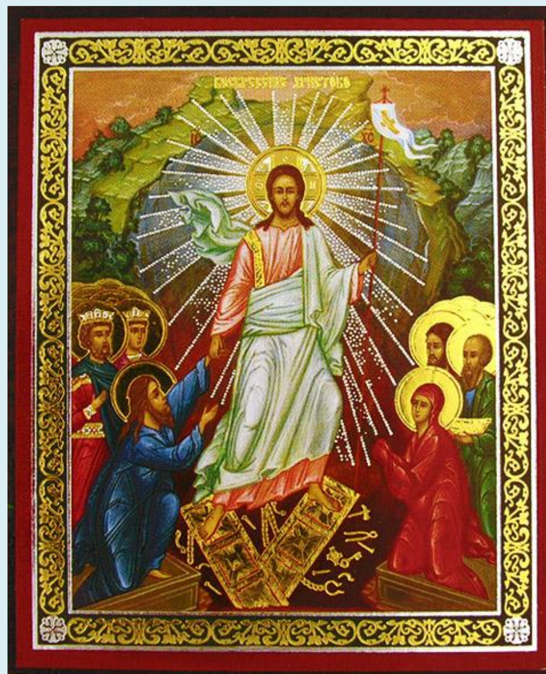
Stih: ***Sfinţilor părinţi, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Avraam adunându-se mai înainte de Naşterea lui Hristos, prea sfinţiţii tineri şi proorocul Daniel cel minunat, proorocul lui Dumnezeu, cu Isaac şi Iacob, cu Moise şi cu Aaron, dănţuiesc cu credinţă, rugându-se neîncetat ca să ne mântuim noi.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Împreună se bucură toată făptura de naşterea ta, Fecioară; că Betleemul a deschis Edenul şi iată, îndulcindu-ne toţi de pomul vieţii, prin credinţă, strigăm cu dragoste: plineşte, Stăpână, rugăciunile noastre!

Canon de rugăciune la Duminica dinaintea Naşterii Domnului - Canonul Învierii

Cântarea 1

Irmos: Pe Cel ce a acoperit oarecând, cu valul mării, pe prigonitorul tiran, sub pământ l-au ascuns feciorii celor mântuiţi. Iar noi ca fecioarele să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

De frica Ta s-au deschis porţile morţii şi s-au sfărâmat încuietorile cele veşnice; căci cu cinstită pogorârea Ta au înviat morţii cei de demult, cu veselie lăudând, Hristoase, Învierea Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Înaintea judecăţii lui Pilat a stat de voie Judecătorul, ca un osândit şi de mâinile cele nedrepte peste obraz a fost lovit, Dumnezeu, de care se cutremură cele cereşti şi cele pământeşti.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe Tine, Cel ce ai spânzurat fără de ţinere tot pământul pe ape, văzându-Te făptura spânzurat, în locul Căpăţânii, de multă spaimă fiind cuprinsă, striga: nu este sfânt afară de Tine, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

În mormânt trei zile fiind închis, ai înviat pe cei morţi din veac, cu Învierea Ta cea începătoare de viaţă şi din osândă dezlegându-se, cu veselie s-au bucurat strigând: iată, Izbăvire ai venit, Doamne!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Slavă Învierii Tale, Mântuitorul nostru, că din stricăciunea iadului şi din moarte ne-ai scăpat ca un Atotputernic. Pentru aceasta lăudându-Te grăim: nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni!

Cântarea a 4-a

Irmos: Deşertarea Ta cea dumnezeiască pe Cruce, văzând-o mai înainte Avraam, înspăimântându-se a strigat: Tu ai tăiat tăria celor puternici, Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Dumnezeiasca Ta pogorâre în iad, Hristoase Dumnezeule, morţilor viaţă s-a arătat; că Tu pe vrăjmaşi jos i-ai legat, Bunule şi cale cerească oamenilor ai deschis.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

N-a primit stricăciune, în groapă zăcând, Preacuratul Trup al Mântuitorului; ci, ca un Puternic a sfărâmat porţile iadului şi a Înviat întru Slavă, Hristos, a treia zi.

Cântarea a 5-a

Irmos: Lumina cea neînserată a Dumnezeieştii Tale arătări, Hristoase, făcută pentru noi cu milostivire, văzând-o proorocul Isaia, de noapte mânecând a strigat: învia-vor morţii şi cei din morminte se vor scula; şi toţi pământenii se vor bucura.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Îngerul, închipuind vădit strălucirea bucuriei, s-a arătat în mormânt purtător de lumină, propovăduind femeilor Învierea şi acestea lăsând plângerea, s-au bucurat de Învierea lui Hristos, vestind apostolilor: bucuraţi-vă!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Din milostivire Cel Preabun, luând chipul nostru, s-a pironit de voie pe Cruce, pentru mine, cel ce dintru început am lepădat porunca cea sfântă şi moare ca un om, dăruindu-mi viaţă.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig Ţie: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Morţii moarte Te-ai făcut, Bunule şi iadului surpare, cu îngroparea Ta cea de trei zile, cu dumnezeiască cuviinţă şi viaţă ai izvorât celor din lume, înviind, Iisuse Împărate.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Morţii moarte Te-ai făcut, Bunule şi iadului surpare, cu îngroparea Ta cea de trei zile, cu dumnezeiască cuviinţă şi viaţă ai izvorât celor din lume, înviind, Iisuse Împărate.

Cântarea a 7-a

Irmos: O, minune de negrăit! Cel ce a izbăvit în cuptor pe cuvioşii tineri din văpaie, în mormânt Se pune mort fără de suflare, spre mântuirea noastră, a celor ce cântăm: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

O, minune uimitoare! Însuşi Domnul, Cel ce şade întru cei de sus pe Scaun, prin luare de Trup, moartea a răbdat; dar a Înviat cu Puterea Dumnezeirii, împreună sculând pe morţii cei din veac.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Tu, tăria morţii ai surpat-o şi ai Înviat, dând ridicare celor ce Te slăvesc pe Tine cu adevărat ca Dumnezeu şi cu dreaptă credinţă îţi strigă: Mântuitorule, Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Cântarea a 8-a

Irmos: Înspăimântează-te, înfricoşându-te, cerule şi cutremuraţi-vă temeliile pământului; că iată, Dumnezeu dintru cele Înalte între cei morţi se socoteşte şi ca un străin în mormânt mic este primit; pe Acela tineri binecuvântaţi-L, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi veci.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

O, nespusa Ta îngăduinţă, Hristoase, cea pentru noi, smeriţii! Că iată, gustând moarte, Dumnezeu fără de moarte fiind, în mormânt ai fost pus ca un om şi ai Înviat, Cuvinte, împreună sculând pe cei din cele de dedesubt, care Te prea înalţă pe Tine, întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

A Ta junghiere, Hristoase, mai înainte închipuind-o, Avraam, supunându-se Ţie, Stăpâne a suit în munte pe fiul pe care-l născuse, ca pe o oaie, vrând cu credinţă să-l jertfească. Dar s-au întors bucurându-se, Isaac împreună cu bătrânul, prea înălţându-Te pe Tine, întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Nu te tângui, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe care M-ai zămislit în pântece, fără de sămânţă! Că Mă voi Ridica şi Mă voi Preaslăvi şi voi înălţa întru Mărire, neîncetat, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste te măresc pe tine.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Nu te tângui, Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe care M-ai zămislit în pântece, fără de sămânţă! Că Mă voi Ridica şi Mă voi Preaslăvi şi voi înălţa întru Mărire, neîncetat, ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credinţă şi cu dragoste te măresc pe tine.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Pentru ce te tânguieşti, făptură, văzând pe Cruce şi în mormânt pe Vistierul vieţii şi Dumnezeu? Că Se va Ridica Strălucitor, înnoindu-te pe tine, cu Învierea cea de a treia zi, iadul surpând şi împreună ridicând pe cei morţi care Îl laudă pe Dânsul.

Canon de rugăciune la Duminica dinaintea Naşterii Domnului, la sărbătoarea înainteprăznuirii Naşterii Domnului

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Naşterii Domnului, glasul al 4-lea: S-a înscris oarecând, cu bătrânul Iosif, în Betleem, Maria, ca cea din sămânţa lui David, purtând în pântece sarcina cea fără de sămânţă. Dar a sosit vremea naşterii şi nici un loc de sălăşluire nu era; ci, ca un palat frumos s-a arătat peştera împărătesei. Hristos Se naşte, ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Tropar la praznicul înainteprăznuirii Naşterii Domnului, glasul al 4-lea: Găteşte-te Betleeme, că s-a deschis tuturor Edenul! Împodobeşte-te, Efrata, că Pomul vieţii a înflorit în peşteră din Fecioară! Pentru că pântecele Aceleia Rai Înţelegător s-a ară-tat, întru care este dumnezeiescul Pom, din care mâncând vom fi vii şi nu vom muri ca Adam. Hristos Se naşte, ca să ridice chipul cel căzut mai înainte.

Cântarea 1

Irmos: Hristos Se naşte, slăviţi-L...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Pe Hristos, care cu Trupul Prunc S-a făcut, pe Hristos, cel ce de bunăvoie a sărăcit, pe Hristos, care a fost văzut, Fecioara vine acum să-L nască în Betleem. Cerule şi pământule, bucuraţi-vă!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Munţi şi dealuri săltaţi; proorocilor grăitori de Dumnezeu dănţuiţi; popoare şi neamuri bateţi din palme, că Mântuirea tuturor şi Luminarea S-a apropiat, a venit născându-Se în cetatea Betleemului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Sărac se face Cel Bogat, îmbogăţind pe cei sărăciţi din răutate; Om se cunoaşte Dumnezeu, fără de schimbare, din Fecioara cea neispitită de bărbat; pe Acesta toţi, cu cântări să-L lăudăm, că S-a prea slăvit.

Catavasie: Hristos Se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul şi cu veselie lăudaţi-L popoare, că S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Fiului, Celui mai înainte...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Cel ce mai înainte de veci S-a Născut din Tatăl, mai presus de cuget, mai pe urmă din Fecioara S-a Întrupat, precum Însuşi ştie, vrând să înnoiască omenirea cea stricată de sfatul şarpelui celui viclean.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cel ce şade întru cei de sus împreună cu Tatăl şi cu Duhul, văzând firea omenească împi-lată, Fiul lui Dumnezeu Cel fără de început, ia început şi Se naşte cu Trupul ca un Om.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cea mai Sfântă decât Îngerii şi decât toată făptura, naşte acum cu Trupul pe Îngerul Sfatului celui Mare al Tatălui, spre chemarea tuturor celor ce cântă neîncetat: Sfânt eşti, Doamne!

Catavasie: Fiului, Celui Născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci şi mai pe urmă din Fecioară Întrupat fără sământă, lui Hristos Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălţat fruntea noastră, Sfânt eşti, Doamne!

Cântarea a 4-a

Irmos: Toiag din rădăcina lui Iesei...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Toiag din rădăcina lui Iesei a odrăslit Fecioara, care a înflorit Floarea cea neveştejită, pe Făcătorul tuturor, Cel ce a împodobit cu flori ca un Dumnezeu tot pământul, care strigă Lui: Slavă puterii Tale, Doamne!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe mine, cel prădat prin mâncarea cea vicleană şi cu mintea alunecat, asemănându-mă celor necuvântătoare, ai venit, Cuvinte al lui Dumnezeu, iarăşi să mă zideşti, Prunc făcându-Te şi în ieslea dobitoacelor culcându-Te. Slavă puterii Tale, Doamne!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Din muntele cel umbrit, Iisuse, din Fecioară Întrupat, mai înainte Te-a văzut pe Tine proorocul Avacum, sfărâmând munţii cei răi şi dealurile şi dând pierzării înălţările vicleanului şi taberele demonilor.

Catavasie: Toiag din rădăcina lui Iesei şi Floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel Lăudat, din muntele cel cu umbră deasă. Venit-ai, Întrupându-Te din cea neispitită de bărbat, Cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Cântarea a 5-a

Irmos: Dumnezeu fiind al păcii...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Cel ce eşti din Fire Stăpân, Fiul lui Dumnezeu, Cel Preadesăvârşit între robi ai binevoit din milostivire a Te chema şi Fiu omenesc, întru tot Îndurate. Pentru aceasta, de bunăvoie sărăcind, vii să Te naşti în peşteră, Preabunule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cel ce eşti din Fire Neîncăput, Hristoase Împărate, cum Te va primi înăuntru peştera cea mică? Cum va putea să Te încapă ieslea, Iisuse, pe Tine, Cel ce vii cu Trup întru ale Tale, din Maica ce nu ştie de bărbat, ca pe cei ce se înstrăinaseră să-i mântuieşti, Doamne?

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mieluşeaua a venit să nască pe Păstorul; pregăteşte-te sfântă peşteră; păstorilor, alergaţi de vedeţi pe Păstorul şi Mieluşelul Cel ce S-a născut; magilor, pregătiţi-vă cu daruri, să vă închinaţi Acestuia, ca Unui Împărat Întrupat.

Catavasie: Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, ai trimis nouă pe Îngerul Sfatului Tău Celui Mare, dăruindu-ne pace; deci povăţuiţi fiind la lumina cunoştinţei de Dumnezeu, de noapte mânecând, Te slăvim pe Tine, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Din pântece pe Iona...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Cer nou fiind, Stăpână, ca dintr-un nor faci să răsară din pântecele tău, în peşteră cu Trup, pe Hristos, Soarele Slavei; pe Cel ce cu strălucirile Sale în chip lămurit vine să lumineze toate marginile pământului, din milostivirea cea nemăsurată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Văzut-ai durerea şi stricăciunea noastră, Îndurate Hristoase şi nu ne-ai trecut pe noi cu vederea, ci, Te-ai deşertat pe Tine Însuţi, nedepărtându-Te de Părintele Tău şi Te-ai Sălăşluit în pântecele cel neispitit de nuntă, care vine să Te nască fără durere, cu Trup, în peşteră.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Munţi şi dealuri, câmpii şi văi, popoare şi seminţii, neamuri şi toată suflarea, strigaţi, umplându-vă de dumnezeiască veselie: venit-a şi a sosit Izbăvirea tuturor; Cuvântul lui Dumnezeu Cel fără de ani, care din milostivire sub ani S-a născut.

Catavasie: Din pântece pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul în Fecioară Sălăşluindu-Se şi Trup luând, a ieşit lăsând-o Nestricată; că Cel ce n-a pătimit stricăciune, pe Ceea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Condac, glasul 1:

Podobie: Ceata îngerească...

Veseleşte-te Betleeme, Efrata găteşte-te; că iată Mieluşeaua, purtând în pântece pe Păstorul cel Mare, se grăbeşte să-L nască; pe care văzându-L purtătorii de Dumnezeu părinţi, se bucură împreună cu păstorii, lăudând pe Fecioara, care Îl hrăneşte cu lapte.

Condac, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Fecioara astăzi pe Cuvântul Cel mai înainte de veci merge să-L nască în peşteră în chip de negrăit. Dănţuieşte lumea au-zind, slăveşte cu Îngerii şi cu păstorii pe Cel ce vine să Se arate Prunc Tânăr, pe Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

În Betleem văzând cu scutece înfăşat pe Cel ce ţine tot pământui cu mâna, cântări de înainteprăznuire să aducem celei ce L-a născut; că se veseleşte ca o Maică, ţinând în braţe pe Fiul lui Dumnezeu.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii în buna credinţă...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Viţa cea dumnezeiască pârguind Strugurele Cel Neîntinat, se apropie, vine să-L nască pe Cel ce izvorăşte vin de veselie şi ne adapă pe noi, care strigăm către Dânsul: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeiasca Năstrapă purtând într-Însa pe Mirul cel cu bun miros, vine să-L deşerte pe Dânsul în peştera Betleemului, umplând de bună mireasmă Tainică, pe cei ce cântă: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat!

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Vine cleştele pe care l-a văzut Isaia proorocul de demult, purtând pe Hristos, cărbunele cel dumnezeiesc, în pântece, care arde toată materia păcatului şi luminează sufletele credincioşilor.

Catavasie: Tinerii în dreapta credinţă fiind crescuţi, păgâneasca poruncă nebăgându-o în seamă, de groaza focului nu s-au înspăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeul părinţilor, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel răcoritor...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Să strigăm întru veselie: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu! Mântuitorul vine să Se nască; Stăpânul soseşte; steaua Îl arată; magii aleargă să-L vadă în iesle. Să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu robii Te-ai înscris, de bună voie supunându-Te poruncii Cezarului, Stăpâne, ca să eliberezi omenirea din robia celui viclean, ca un Dumnezeu Mult Milostiv. Pentru aceasta, bucurându-ne cântăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prunc mai presus de fire Te port pe Tine, Cuvinte Cel fără de început şi ispitire de bărbat nicicum n-am cunoscut, a zis Fecioara, minunându-se. Nu ştiu pe cine să numesc pe pământ tată al tău! Pentru aceasta, împreună cu Îngerii cânt Ţie: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Catavasie: Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire; că nu a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici Focul Dumnezeirii pântecele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: să binecuvânteze toată făptura pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Taină minunată văd...

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Minunate, înfricoşătoare şi uimitoare taine! Domnul Slavei a venit pe pământ şi a intrat în peşteră, sărăcind cu trupul, căutând să cheme iarăşi pe Adam şi să izbăvească pe Eva din dureri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu scutecele Tale dezlegi legăturile greşelilor şi cu multa sărăcie pe toţi îi îmbogăţeşti, Îndurate; că venind în ieslea dobitoacelor, izbăveşti pe oameni din dobitocia răutăţii, Cuvinte al lui Dumnezeu, cel ce eşti fără de început.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne şi Sfântă Învierea Ta o lăudăm şi o slăvim.***

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Propovăduirile proorocilor au luat sfârşit: că Acela despre care au proorocit că va trebui să vină, la sfârşitul anilor, a venit, S-a arătat Întrupat din prea curata Fecioară; pe Acela cu gând curat să-L primim.

Catavasie: Taină minunată şi neobişnuită văd, cer fiind peştera, Scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălăşluire, întru care S-a culcat Cel Neîncăput, Hristos Dumnezeu, pe care, lăudându-L Îl slăvim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Fecioarelor, începeţi întâi voi cântarea de bucurie a Fecioarei; maicilor, lăudaţi călătoria Maicii lui Hristos, Dumnezeul nostru; magilor, împreună cu Îngerii, păstorilor, împreună cu noi, cântaţi. Că Fiul lui Dumnezeu, cel mai înainte de veci, Cel ce mântuieşte lumea din stricăciune, merge să Se nască în cetatea Betleemului.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Umpleţi-vă de bucurie toate marginile pământului, că Născătoarea de Dumnezeu se apropie să nască pe Împăratul a toate. O, minune de negrăit! Cel fără de început Se începe şi Cel fără de trup Se Întrupează. Peştera, primeşte înăuntru pe Cel ce ţine toate împreună! Betleeme, bucură-te şi făptură dănţuieşte, în ziua Înainteprăznuirii!

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Mai Înainteprăznuirea Naşterii lui Hristos săvârşind, să prăznuim credincioşilor; şi după vrednicie toţi mai înainte să întâmpinăm, daruri ca şi magii aducând faptele bune; şi să cântăm cântare nouă îngerească Dumnezeului nostru, celui ce S-a născut în Betleem fără de sământă, din Fecioară, Fiica lui Dumnezeu; pe Acela toţi Îl slăvesc.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Bucură-te, Sioane! Betleeme, pregăteşte-te! Atotţiitorul, trimiţând steaua înainte, a vestit smerenia Sa cea nemăsurată; că Acela de care se cutremură Puterile Cereşti, cu adevărat Se naşte din Fecioara, fără de schimbare, Unul Dumnezeul nostru.

Imnografie

Troparul Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului: Mari sunt faptele credinţei; că în mijlocul izvorului văpăii, ca într-o apă de odihnă sfinţii trei Tineri s-au bucurat şi proorocul Daniel păstor leilor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

Condacul Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului: Chipul cel scris de mână nu l-aţi cinstit, căci cu Fiinţa cea Nescrisă într-armându-vă, de trei ori fericiţilor, în lupta cu focul v-aţi prea mărit şi stând în mijlocul văpăii celei de nesuferit pe Dumnezeu L-aţi chemat: grăbeşte, o Îndurate şi sârguieşte ca un Milostiv, spre ajutorul nostru că poţi toate câte le voieşti.

Comentarii patristice - Duminica dinaintea Naşterii Domnului

Duminica dinaintea Naşterii Domnului (Matei 1, 1-25)

1,1 Genealogia lui Iisus Hristos

Cine va spune neamul lui Iisus? (Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Biblia este ca o magazie a harului. Deoarece, aşa cum fiecare găseşte tot ceea ce doreşte în magazia unui om bogat, tot aşa, fiecare suflet găseşte orice este considerat important, în această carte.

De ce Matei spune Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam, în timp ce profetul Isaia exclamă: Iar neamul lui cine-l va spune (Isaia 53,8)? Matei scoate în evidenţă descendenţa Sa fizică, în timp ce Isaia proclamă faptul că descendenţa Sa divină este o taină insondabilă.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia 1, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Umanitatea lui Iisus, descoperită în Evanghelie

(Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Trebuie să avem în minte că Evangheliştii sau mai bine spus, Duhul, Care vorbeşte prin ei, a suferit dureri pentru ca cititorii lor să creadă că Hristos este Dumnezeu adevărat şi om adevărat. Datorită a ceea ce ei au scris, nimeni nu s-ar putea îndoi de faptul că El este Dumnezeu prin fiinţă, dincolo de orice schimbare sau mutare şi că, după planul lui Dumnezeu, a devenit om adevărat. De aceasta, Ioan a putut spune, pe de o parte: La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul (Ioan 1,1). Ioan adaugă imediat: Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi (Ioan 1,14).

Prin urmare, Matei a scris în mod corespunzător Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Pe de altă parte, nu este posibil ca El să fie, pur şi simplu numărat, prin naştere naturală, în rândul familiilor, deoarece este scris: Neamul Lui cine-l Va spune? (Isaia 53,8).El este dinaintea veacurilor şi de aceeaşi fiinţă cu Tatăl Însuşi, de la începutul veşniciei. Dar, prin această genealogie, El este numărat şi în rândul familiilor umane, după trup. Deoarece, cu adevărat, rămânând Dumnezeu, Hristos a devenit om, fără a înceta să fie Dumnezeu, neschimbat până la sfârşitul veacurilor.

De aceasta, genealogia cuprinde menţionări ale patriarhilor, a timpurilor şi vicisitudinilor care sunt corespunzătoare istoriei umane. Prin toate acestea, Matei demonstrează faptul că Hristos este părtaş al neamului nostru şi al naturii umane. Altfel, unii ar putea pretinde că a apărut doar în imaginaţie şi în iluzie, nu că ar fi devenit om, cu adevărat. Gândiţi-vă ce s-ar fi putut spune, dacă nimic dintre acestea nu s-ar fi scris?

(Sever al Antiohiei, Predici de catedrală, Omilia 94, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

De ce David este menţionat înainte de Avraam?

(Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Mai mult, el nu a vorbit despre Iisus, Fiul lui Dumnezeu, ci a zis Fiul lui David, fiul lui Avraam. Dar atunci, de ce Ioan scoate din evidenţă Divinitatea Lui, spunând, în începutul Evangheliei, La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu (Ioan 1,1)? Deoarece Evanghelia după Ioan a fost scrisă în exil şi pentru neamuri. El a scris în limba greacă şi pentru neamuri, care nu aveau cunoştinţă despre asemenea lucruri, precum existenţa unui Fiu al lui Dumnezeu sau în ce sens Dumnezeu a avut urmaşi. De aceea, era important să arate neamurilor taina întrupării Sale, de vreme ce nu ştiau încă cine era. Din acest motiv, era

important ca ei să realizeze că Fiul lui Dumnezeu este Dumnezeu. Apoi, pentru că Dumnezeu S-a întrupat, a scris mai departe: Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi (Ioan 1,14).

În schimb, Matei a scris Evanghelia pentru evrei şi în limba aramaică, pentru ca evreii să fie întăriţi în credinţă. Într-adevăr, iudeii totdeauna au ştiut că El este Fiul lui Dumnezeu şi în ce mod este Fiul lui Dumnezeu. De aceea, nu era necesar să le mai explice natura divinităţii Sale, pe care o cunoşteau foarte bine.

Dar de ce l-a numit pe David întâi, dacă Avraam a trăit înaintea sa? Primul şi cel mai simplu motiv este acesta: atunci când evanghelistul şi-a propus să povestească genealogia Domnului, din Avraam, David ar fi venit după el. El a realizat că ar fi trebuit să se întoarcă din nou la Avraam şi să-l numească de două ori în acelaşi loc (Avraam este menţionat după David, deoarece Evanghelistul începe lista generaţiilor cu numele lui – n.tr.). Mai mult, mai este un motiv, acela că statutul regesc este mai mare decât statutul naşterii. Deoarece, chiar dacă Avraam a fost primul, din punct de vedere cronologic, David era primul în rang.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia 1, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Linia descendenţei

(Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Aşadar, Sfântul Matei şi-a început Evanghelia cu o introducere de acest fel, spunând: Aceasta este cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov şi cele ce urmează. Matei, aşa cum am spus, vorbeşte despre cea de-a doua naştere a Domnului, în trup şi de aceea, urmăreşte linia Sa familială din Avraam, tratând separat tribul lui Iuda, până când ajunge la Iosif şi Maria. De vreme ce Evanghelistul începe de la Avraam, prin succesiunea naşterilor şi relatează, în ordine, toate numele, ne putem întreba de ce îl numeşte pe Domnul Hristos, doar descendent al lui David şi Avraam, spunând Aceasta este cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam? În orice caz, ştim că Evanghelistul nu a spus acest lucru fără motiv şi în această ordine. Fiecare dintre ei, atât Avraam, cât şi David, fie prin promisiunea lui Dumnezeu sau prin statutul naşterii, a trăit ca un predecesor demn în genealogia lui Iisus Hristos, până la existenţa Sa în trup. Căci Domnul a promis lui Avraam care, prin dreptul circumciziei a fost patriarhul întemeietor al poporului evreu, că prin sămânţa lui vor fi binecuvântate toate neamurile.

Acest lucru a fost realizat în Hristos, Care a primit trupul Său din neamul lui Avraam. Apostolul a făcut pentru galateni o interpretare, cu privire la aceasta, spunând: Făgăduinţele au fost rostite lui Avraam şi urmaşului său. Nu zice: „şi urmaşilor”, ca de mai mulţi, ci ca de unul singur: „şi Urmaşului tău”, Care este Hristos. Aşadar, David este primul din tribul lui Iuda, cu statutul de rege. Şi tot aşa, Dumnezeu a promis chiar acestui trib că Hristos-Domnul, avea să vină din rodul pântecelui său. Deoarece David a fost primul rege din tribul lui Iuda, din care Fiul lui Dumnezeu a primit trup. Astfel, Matei L-a prezentat în mod corect pe Hristos, Domnul nostru, ca urmaş al lui David şi Avraam, deoarece, atât Iosif, cât şi Maria, sunt descendenţi din acest neam regal, cel al lui David, care, el însuşi a descins din Avraam, care a trăit în duh, ca tată al tuturor neamurilor, iar în trup, a fost primul din neamul evreu.

(Cromatiu, Tratat la Matei I.I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Succesiunea regală prezentată de Matei

(Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Ceea ce Matei analizează în ordinea succesiunii regale, Luca prezintă în ordinea originii preoţeşti. Amândouă indică relaţia Domnului cu strămoşii săi. Ordinea descendenţei lui genealogice se prezintă, astfel, în mod corespunzător, deoarece asocierea triburilor preoţesc şi regal, care a început prin David, de la căsătorie, este acum confirmată din descendenţa de la Salatiel la Zorobabel. Şi astfel, în timp ce Matei povesteşte origine paternă, care a început în Iuda, Luca ne învaţă că strămoşii lui a fost luaţi din tribul lui Levi. Fiecare, în felul său, arată slava Domnului nostru Iisus Hristos, Care este atât împărat veşnic, cât şi preot, aşa cum se vede chiar şi din originea trupească a ambelor sale genealogii. Nu contează că este povestită originea lui Iosif în loc de cea a Mariei, pentru că, într-adevăr, este una şi aceeaşi relaţie de sânge pentru tot tribul. Mai mult, atât Matei, cât şi Luca oferă precedente. Ei numesc părinţii într-o ordine care nu ţine atât de mult de neamul lor, cât de tribul lor, din moment ce tribul a început de la un individ şi continuă sub forma unei familii şi a unei succesiuni.

Într-adevăr, Hristos trebuie să fie prezentat ca fiu al lui David şi Avraam, şi de aceea Matei a început în acest fel: Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Nu contează cine este plasat într-o ordine dată, atât timp cât întreaga familie se înţelege că are aceeaşi origine. Iosif şi Maria aparţineau aceluiaşi neam. Este dovedit faptul că Iosif s-a născut din neamul lui Avraam. De

asemenea, se ştie că şi Maria provenea din acest neam. Acest sistem este codificat în Lege, în aşa fel încât, dacă cel mai în vârstă din familie murea fără a avea fii, următorul frate, în ordinea vârstei, lua în căsătorie soţia celui decedat. El îi va considera ca fii ai săi pe cei născuţi din familia (soţia – n.tr.) celui care murise şi astfel, ordinea succesiunii rămâne avându-l pe primul născut în frunte (chiar dacă a murit fără fii), deoarece ambii sunt consideraţi taţi ai celor născuţi după ei, fie după nume, fie prin naştere naturală.

(Ilarie de Poitiers, Omilii la Matei I.I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Explicarea consemnărilor diferite ale genealogiilor

(Matei 1,1) Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

Unii ar putea fi nedumeriţi de faptul că Matei enumeră o serie de strămoşi, coborând, prin David la Iosif, în timp ce Luca specifică o succesiune diferită, urmărind strămoşii, din Iosif, înapoi prin David. Era uşor pentru ei să perceapă faptul că Iosif a putut avea doi taţi, un tată de sânge din care a fost născut şi un alt tată, adoptiv, de care a fost adoptat. Într-adevăr, acesta era obiceiul de adopţie, chiar şi în mijlocul poporului lui Dumnezeu. În acest fel, ei le puteau conferi calitatea de fii, chiar şi celor cărora nu le-au dat naştere. Amintiţi-vă cum fiica lui Faraon a adoptat pe Moise (şi ea a era o străină). Şi Iacov însuşi şi-a adoptat propriii nepoţi, fiii lui Iosif: Acum deci cei doi fii ai tăi, care ţi s-au născut în pământul Egiptului, înainte de a veni eu la tine în Egipt, să fie ai mei; Efraim şi Manase să fie ai mei, ca Ruben şi Simeon. Iar copiii, ce se vor naşte de acum din tine, să fie ai tăi şi se vor numi ei cu numele fraţilor lor, în triburile acelora. În acest fel, s-a ajuns la numărul de doisprezece triburi ale lui Israel, tribului lui Levi încredinţându-i-se misiunea de a sluji templului. Împreună cu acesta, erau treisprezece triburi, deşi erau doar doisprezece fii ai lui Iacov. În acest fel se înţelege că Luca a inclus în genealogia sa pe tatăl lui Iosif, nu pe cel din care se născuse, ci pe cel care îl adoptase. Astfel, el a enumerat strămoşii lui în ordine ascendentă, până a ajuns la David.

(Fericitul Augustin, Armonia Evangheliilor 2.3.5, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,2 Avraam, Isaac şi Iacov

Cum naşterea lui Isaac prefigurează naşterea lui Hristos

(Matei 1,2) Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui;

Avraam a fost tatăl celor credincioşi şi atunci când Dumnezeu a vrut ca el să fie un exemplu pentru cei virtuoşi, el a zis: Du-te din ţară şi neamul tău şi casa tatălui tău, în ţara pe care am să-ţi arăt (Facerea 12,1). Pentru ca toţi cei care ar dori să fie fii ai lui Avraam să ştie cum să primească ţara cea vie a făgăduinţei, a fost scris: Cred că voi vedea bunătatea Domnului în pământul celor vii (Psalmul 26,13). ... Cei care nu doresc să imite pe Avraam în credinţă nu pot fi urmaşii lui Avraam. Apoi, Avraam a fost tatăl lui Isaac, lucru care în sine a fost interpretat mai întâi ca o glumă. Cu toate acestea, este râsul celui sfânt. Acest lucru nu este cotcodăcitul idiot a buzelor, ci o bucurie raţională a inimii, care era taina lui Hristos ce pătrunde toate lucrurile.

Deoarece în acest fel, Isaac a fost dăruit părinţilor săi, care de mult timp îşi pierduseră speranţa, ca o bucurie a vârstei lor înaintate. Isaac nu a fost înţeles ca fiu al firii, ci ca un fiu al harului. În acest fel, Isaac a fost născut de către o mamă evreică, la sfârşitul vieţii ei, ca o bucurie la care toţi să privească. În acelaşi fel, îngerul a vorbit păstorilor: Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul (Luca 2,10). Şi în acelaşi fel, Apostolul a spus: Iar la plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege (Galateni 4,4). Chiar dacă Fiul lui Dumnezeu a fost născut dintr-o fecioară, iar Isaac dintr-o femeie bătrână, amândoi au fost născuţi în afara aşteptărilor fireşti. Primul (Isaac) a întârziat până ce mama lui nu mai era capabilă să dea naştere unui copil, iar cel din urmă a venit înainte ca mama sa să fie capabilă să nască. Primul s-a născut dintr-o femeie care deja era slăbită, într-o anumită măsură, cel din urmă s-a născut dintr-o fecioară curată. Primul s-a născut sub o lege care avea să se termine, cel din urmă sub har, care avea să rămână.

(Autor necunoscut,Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Cum cei 12 fii ai lui Iacov prefigurează pe cei doisprezece ai vremii de apoi

(Matei 1,2) Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui;

Isaac a fost tatăl lui Esau şi Iacov. Acest lucru înseamnă două epoci. Esau, care a fost acoperit cu păr din cap până în picioare, semnifică prima epocă, care a fost plină, în întregime, de la început până la sfârşit, de păcat, precum cel mai grosolan

păr. Cu toate acestea, Iacov, care a fost în întregime frumos şi rafinat, semnifică epoca ce va veni. Această epocă va străluci cu lumina evlaviei şi nici o asprime sau urmă de păcat nu va fi găsită în ea. Deoarece Iacov s-a ţinut strâns de călcâiul lui Esau când a ieşit din pântecele mamei sale, el a fost numit Iacov, care în limba ebraică înseamnă „cel care calcă pe călcâiele altuia”. Căci, precum capul lui Iacov a apărut de îndată ce au ieşit picioarele fratelui său, tot aşa, începutul noii epoci va apărea imediat după sfârşitul celei dintâi. Aşa cum Esau l-a prigonit pe Iacov, tot aşa, fiii acelui veac îi prigonesc pe fiii acestui veac. Şi precum Iacov îi învinge pe oamenii cei răi fugind şi nu împotrivindu-se, tot aşa fac şi fiii săi. Şi, precum mama lui Iacov s-a apropiat atunci de el şi i-a zis: Fiule, ascultă-mă şi fugi în Mesopotamia, până ce se va potoli mânia fratelui tău (Facerea 27,43-44), aşa îi învaţă şi Biserica pe copiii săi. Oricând sunt prigoniţi, îi sfătuieşte: Dacă aţi fost prigoniţi într-o cetate, fugiţi într-alta (Matei 10,23) şi niciodată să nu vă răzbunaţi (Romani 12,19).

Apoi Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii săi (Matei 1,2). Iacov al nostru a născut şi pe cei doisprezece apostoli în duh, nu în trup şi în cuvânt, nu prin sânge. Pentru că, exact aşa cum Iacov a coborât în Egipt împreună cu cei doisprezece fii ai săi, pentru a-şi înmulţi numărul, tot aşa şi Hristos a coborât în lume, împreună cu cei doisprezece apostoli ai Săi. El s-a înmulţit în întreaga lume, aşa cum mărturie stă însăşi realitatea.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 3: Iuda şi urmaşii săi

Cum au putut exista persoane desfrânate în genealogia lui Iisus?

(Matei 1,3) Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

Pentru acest motiv (pentru a arăta adevărata umanitate a lui Hristos), în genealogia Sa, Evanghelistul i-a menţionat în listă chiar şi pe cei care au întreţinut relaţii trupeşti ce nu erau potrivite, fiind în afara Legii. Căci Matei a scris cu dinadins: Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar, şi chiar mai clar, David a născut pe Solomon din femeia lui Urie. Acestea erau femei cu care ei s-au unit prin desfrânare şi adulter. Prin aceasta, genealogia arată că Hristos a venit să vindece însăşi natura noastră păcătoasă. Chiar acea natură, care s-a revoltat şi s-a aruncat în dorinţe necumpătate. Când natura noastră a fugit [de la Dumnezeu], El a prins-o.

Atunci când s-a repezit şi a fugit, revoltându-se, El a oprit-o, a ţinut-o, i-a permis să se întoarcă şi i-a oprit spirala descendentă. Căci aceasta spun cuvintele Apostolului: Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat. Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor (Evrei 2,16-17).

Aşadar, Hristos a luat asupra Sa o legătură de sânge cu acea fire care desfrânase, pentru a o curăţi. El a luat chiar acea fire, care era bolnavă, pentru a o vindeca. El a luat acea fire, care căzuse, pentru a o ridica. Toate acestea s-au făcut într-un mod caritabil, binefăcător, cu totul adecvat lui Dumnezeu.

Cu toate că era fără păcat, El s-a unit cu aceeaşi fire care este de aceeaşi fiinţă cu a noastră, care posedă un suflet inteligent. Cu această premiză a fost vestită zămislirea din Duhul Sfânt şi a avut loc naşterea din fecioară, naştere care nu a cunoscut căsătorie sau unirea trupească, respectându-se, într-un mod de negrăit, pecetea curăţiei feciorești.

(Sever al Antiohiei, Predici de catedrală, Omilia 94, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Fares şi Zara, ca prototipuri

(Matei 1,3) Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

Noi scriem că Iuda a devenit tatăl lui Fares şi al lui Zara, din Tamar. Dar iată cum erau anticipate tainele poporului evreu şi ale neamurilor: Zara (simbol al lui Israel) a fost primul care a ieşit din pântece. Moaşa i-a legat la mână o panglică roşie, simbolizând însemnarea lui Israel cu sângele tăierii împrejur. Zara s-a tras înapoi, ieşind Fares (simbol al neamurilor). Trupul în care Zara a fost închis s-a blocat. Dar trupul în care Fares a fost închis, s-a deschis. De aceea, Fares a ieşit cel dintâi (Facerea 38,27-30). Astfel, poporul evreu a apărut primul în lumina credinţei, ca şi cum ar fi ieşit din pântecele întunecat al lumii. Astfel, ei au fost marcaţi cu panglică roşie a circumciderii, toţi crezând că acest fiu al lui Dumnezeu va fi cel dintâi. Dar ce s-a întâmplat în continuare?

Legea a fost pusă înaintea lor, ca un paravan, în faţa judecăţii lui Dumnezeu. Dar legea, aşa cum învăţăm, poate să împiedice credinţa şi nu să o ajute, după cum este scris: fără lege, păcatul era mort. Iar eu cândva trăiam fără lege, dar după ce a venit porunca, păcatul a prins viaţă. Iar eu am murit! (Romani 7,8-10)Astfel, din cauza păcatului, legea a împiedicat drumul evreilor, aşa încât ei nu s-au înfăţişat pe calea

dreptăţii. Dar când Hristos a venit, la timpul potrivit, peretele despărţitor al legii, care era între evrei şi neamuri, a fost dărâmat, aşa cum spune Apostolul: surpând peretele din mijloc al despărţiturii, desfiinţând vrăjmăşia în trupul Său (Efeseni 2,14). Aşa s-a întâmplat că poporul evreu, care a venit primul, a fost ţinut captiv, în timp ce neamurile au rămas ca în pântecele lumii întunecate. După ce peretele a fost distrus, la porunca lui Hristos, poporul iudeu fiind exclus, neamurile au venit cele dintâi la credinţă [în Evanghelie]. Poporul evreu va veni mai târziu, aşa cum spune Apostolul: Nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi taina aceasta, ca să nu vă socotiţi pe voi înşivă înţelepţi; că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor. Şi astfel întregul Israel se va mântui (Romani 11,25-26).

(Autor necunoscut,Operă incompletă la Matei, Omilia I,traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,4 Salmon a născut pe Booz

Rahav, cea care a iubit pe Israel, o imagine a Bisericii

(Matei 1,4) Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

Nason a născut pe Salmon. Numele Salmon este intrerpretat ca cel care ia vasul. Salmon s-a căsătorit cu Rahav. Această Rahav se spune că a fost o desfrânată din Ierihon, care a adăpostit iscoadele trimise de fiii lui Israel. Iar când regele Ierihonului i-a căutat, ca să-i omoare, Rahav i-a ascuns pe acoperişul casei sale şi i-a ferit de primejdie. Auzind despre faptele fiilor lui Israel, ea a iubit pe Israel mai mult decât pe propriul popor. Şi acest fapt mi se pare credibil, din două puncte de vedere. Deoarece Salmon era considerat nobil între fiii lui Israel şi era din tribul lui Iuda şi fiul prinţului, el a văzut-o pe credincioasa Rahav, astfel convertită la bunătate şi iubită de Dumnezeu şi condusă afară din Ierihon, la porunca Domnului şi numărată între fiicele lui Israel. O asemenea femeie minunată, cu siguranţă că merita să devină soţia lui Salmon.

Aşadar, eu cred, în termenii unei taine spirituale, că Rahav desfrânata a fost imaginea Bisericii. Deşi desfrânată printre oameni şi întinată prin venerarea idolilor, ea i-a primit pe mesagerii (adică pe apostolii) lui Iisus Hristos în casa sufletului său, datorită cuvintelor lor. I-a ascuns în magazia minţii sale, pentru ca prinţul lumii, diavolul, să nu-i găsească şi să-i dea morţii pe acei care, cu semnul frânghiei roşii, au fost lăsaţi în jos pe fereastră. A fost ca şi cum, salvată prin

semnul pătimirii Domnului, scoasă din lume şi făcută curată, ea a devenit mireasa lui Hristos.

Această Rahav, după ce s-a căsătorit cu Salmon, a fost numită Rachab, care se tâlcuieşte „înălţare". Într-adevăr, aşa cum Rahav s-a ridicat trupeşte, fiind făcută una dintre fiicele lui Israel şi cinstită prin căsătoria cu acel bărbat, ea s-a înălţat şi spiritual. Căci, deşi Biserica a fost cândva închinătoare la idoli, ea a devenit însoţitoarea îngerilor, mireasa lui Hristos şi fiica lui Dumnezeu.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I,traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,5 Booz l-a născut pe Iobed

Căsătoria dintre Booz şi Rut a generat o dinastie regală.

(Matei 1,5) Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;

Cât despre Salmon, care se tâlcuieşte „cel care ia vasul", ce fiu a născut din Rahav? Booz se tâlcuieşte ca „puternic", sau „puterea este în el", sau „cel care arată putere". La porunca lui Dumnezeu, Booz a lut de soţie pe Rut, care i-a fost oferită de Domnul. Puternic fiind, lui i se nasc copii, care ei înşişi sunt puternici şi distinşi. Dar cei care se căsătoresc cu soţii oferite de diavol (adică nu au cunoştinţe despre cele religioase) şi care nu sunt credincioase primesc copii ce se află în slăbiciune. Ei nu sunt remarcabili, nici puternici, decât în săvârşirea răului. Ca pedeapsă pentru căile lor necredincioase, se pare că nu au născut copii, nici spre bucurie, nici spre mângâiere.

Astfel, Booz şi-a luat drept soţie o femeie moabiteancă, numită Rut. Cred că este de prisos să spunem cum s-a întâmplat asta, de vreme ce Scriptura mărturiseşte foarte clar despre acest lucru. Noi totuşi vom spune un lucru: Rut s-a căsătorit cu Booz doar pentru meritul credinţei ei. Ea a privit cu indiferenţă spre propriul popor, ţară şi rasă şi l-a ales pe Israel. Ea nu a fugit de soacra sa străină (ca neam) şi îndoliată, fiind condusă de dorinţă mai mare pentru neamul ei, decât pentru al soacrei. Ea a renunţat la idolii strămoşilor săi, alegându-L pe Dumnezeul cel viu, spunându-i soacrei următoarele cuvinte: Nu mă sili să te părăsesc şi să mă duc de la tine; căci unde te vei duce tu, acolo voi merge şi eu şi unde vei trăi tu, voi trăi şi eu; poporul tău va fi poporul meu şi Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu; Unde vei muri tu, voi muri şi eu şi voi fi îngropată acolo. Orice-mi va face Domnul,

numai moartea mă va despărţi de tine! (Rut 1,16-17). Aşadar, Booz, pentru credinţa lui Rut, a luat-o de soţie, pentru ca, prin această căsătorie sfinţită, să se nască un neam regal.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,6: Iesei a născut pe David şi neamul său

Cum David a prefigurat Biserica

(Matei 1,6) Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

Lui Iesei i s-a născut regele David, deoarece Dumnezeu este în neamul celor drepţi, iar neamul celor drepţi va fi binecuvântat. Ce putem spune despre David, al cărui rol în Scriptură este acela de rege? Trecând peste toate celelalte, putem spune aceasta: David l-a preînchipuit pe Hristos. David este interpretat ca „cel îndemânatic" sau „cel iubit", la fel ca şi Hristos. El a fost puternic în război şi puternic şi iubit în ţara sa. În faptele sale, în milă şi bunătate, el anticipa, în mod profetic, pe Hristos. Dar cum se aplică aceasta şi faptelor sale nedrepte, care se disting de cele drepte? Chiar şi în cel mai mare păcat se găseşte taina lui Hristos şi a Bisericii. David, plimbându-se pe acoperişul său, a văzut-o pe prea frumoasa Batseba făcând baie şi a chemat-o la el, cu toate că ea era căsătorită cu un bărbat hitit. Există o prefigurare chiar şi aici, cu toate că pare să nu fie aşa. Hristos, pe când încă se afla în cer şi se bucura de divinitatea Sa, a văzut frumoasa biserică a poporului Său, nemulţumindu-L prin comportamentul ei murdar şi slăbind ea în fapte bune, când era încă mireasa diavolului. El a pus ochii pe ea, a iubit-o şi a atras-o la Sine.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Construirea templului de către Solomon Îl prefigurează pe Hristos

(Matei 1,6) Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

David a fost tatăl lui Solomon. Solomon se tâlcuieşte ca „paşnic". El este numit „paşnic" deoarece a instaurat o domnie paşnică pentru toate popoarele din teritoriul

său, care erau iubitoare de pace şi plătitoare de taxe, în aşa fel încât el să poată construi templul pentru Dumnezeu, folosind de asemenea slujirea poporului. În acest fel, Solomon a fost o imagine a Hristosului nostru iubitor de pace, Care, pentru toţi oamenii care aleargă către El în credinţă şi plătesc taxele spirituale ale faptelor bune, a instaurat o domnie paşnică, făcută din pietre vii – nu doar din evrei, ci şi din neamuri – pentru a construi un templu viu pentru Dumnezeul Cel viu.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Dumnezeu nu se ruşinează să Se smerească, pentru a-i mântui pe păcătoşi

(Matei 1,6) Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

Evanghelistul expune şi ia în derâdere patimile neamului nostru, necinstea sa şi bolile, pentru care Cuvântul lui Dumnezeu S-a coborât, în mila Lui. El S-a pogorât, pentru a-i slăvi şi pentru a-i ridica, prin mila Sa. În nici un caz, nu este pătată reputaţia doctorului, dacă se apleacă până la nivelul celui bolnav. Matei putea să scrie: „David l-a născut pe Solomon din Batşeba (mama lui Solomon)". Luând în derâdere, ca să spunem aşa, însăşi fapta adulteră, el a preferat să mărturisească clar: David a născut pe Solomon, din femeia lui Urie. El a arătat astfel că Hristos, Care S-a născut trupeşte dintr-un neam aşa de stricat, neputinţele noastre a luat şi bolile noastre le-a purtat (Isaia 53, 8; Matei 8, 17), ca cel despre care au vorbit profeţii.

(Sever al Antiohiei, Predici de catedrală, Omilia 94, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 7-15: Solomon şi urmaşii săi

Mulţimea răzvrătită anticipată

Solomon simbolizează poporul creştin, care abia începea să înflorească. Roboam însă simbolizează un popor în declin. Când Solomon a păcătuit, la bătrâneţe, Dumnezeu l-a lăsat în mâinile diavolului şi o parte importantă a regatului său a fost tăiată. Cu toate acestea, Roboam a respins sfatul bătrânilor într-o perioadă critică şi a urmat sfatul curtenilor săi tineri. El a pierdut aproape întregul său regat, când zece dintre triburi s-au despărţit şi şi-au numit propriii regi. Doar două triburi au rămas sub stăpânirea lui Roboam (III Regi 11-12).

(Autor necunoscut,Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 16: Iosif şi Maria

Relaţia maritală dintre Iosif şi Maria

(Matei 1,16) Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

Matei relatează genealogia umană a lui Hristos astfel: după ce îi enumeră pe strămoşi, începând cu Avraam, el continuă cu Iosif, soţul Mariei, din care S-a născut Hristos. Nu se cade să ne gândim la Iosif separat de căsătoria sa cu Maria, care l-a născut pe Hristos în mod feciorelnic şi nu din unirea cu soţul ei. Deoarece, prin acest exemplu, se oferă o recomandare solidă către persoanele credincioase căsătorite, asupra principiului că, chiar şi atunci când, de comun acord, îşi păstrează starea de castitate, relaţia lor maritală poate rămâne puternică şi poate fi încă numită una de căsătorie, nu prin unirea fizică, ci în virtutea afecţiunii inimii. Acest lucru este aşa mai ales pentru că lor li s-a născut un fiu, fără îmbrăţişare fizică, care are drept scop procrearea. Mai mult, Iosif nu ar trebui să nu fie numit tată al lui Hristos datorită faptului că nu l-a zămislit, prin intermediul unirii fizice. Căci, dacă ar fi adoptat un copil de la altcineva, pe drept ar fi fost numit tată al cuiva care nici măcar nu a fost născut din soţia sa.

Într-adevăr, unii au crezut că Hristos a fost fiul lui Iosif, ca şi cum ar fi fost născut din carnea sa. Dar asta o credeau cei care nu ştiau de fecioria Mariei. Evanghelistul Luca spune: Iisus Însuşi era ca de treizeci de ani când a început (să propovăduiască), fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif (Luca 3,23). În loc să o numească doar pe Maria ca unic părinte, nu a avut nici cea mai mică ezitare în a vorbi despre amândoi, ca părinţi ai Lui, atunci când spune: Iar Copilul creştea şi Se întărea cu duhul, umplându-Se de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era asupra Lui. Şi părinţii Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoarea Paştilor, la Ierusalim (Luca 2,40-41). Şi ca să nu-şi închipuie cineva că prin „părinţi” aici se face referire doar la Maria şi la relaţia ei de sânge pe care o avea faţă de Iisus, amintim cuvântul precedent al Evanghelistului Luca: Iar tatăl său (în textul grecesc original) şi mama Lui se mirau de ceea ce se vorbea despre Prunc (Luca 2,33).

(Fericitul Augustin, Armonia Evangheliilor 2.1.2-3, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Fără unire trupească

(Matei 1,16) Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

De vreme ce el afirmă că Hristos a fost născut din Maria, ea fiind fecioară şi nu ca rezultat al unirii ei trupeşti cu Iosif, din ce motiv Matei îl numeşte „tată”, dacă nu pentru că noi înţelegem că Iosif era cu adevărat soţul Mariei, nu prin unire trupească, ci prin virtutea adevăratei uniuni spirituale a căsătoriei? … Toate acestea sugerează că expresia Evanghelistului Luca, „precum se socotea”, a fost introdusă pentru a corecta pe cei care erau de părere că Hristos s-a născut din Iosif, aşa cum se nasc toţi ceilalţi.

(Fericitul Augustin, Armonia Evangheliilor 2.1.3, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 17: trei grupe de câte 14 generaţii

Istoria de dinaintea mântuirii

(Matei 1,17) Aşadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.

Aşadar, toate neamurile de la Avraam la David au fost paisprezece. Când Evanghelistul ar fi putut să explice foarte simplu că neamurile de la Avraam la Hristos sunt în număr de 42, din ce motiv le-a împărţit în trei grupe de câte 14 neamuri? Deoarece condiţia umană, în cadrul poporului evreu, s-a modificat de trei ori, având 14 generaţii, care s-au rotit de trei ori. Mai întâi, de la Avraam la David, ei au fost sub judecători. În al doilea ciclu, de la David până la exil, au fost sub regi, iar în al treilea, de la exil până la Hristos, au fost sub marii preoţi.

Aceasta demonstrează că, aşa cum 14 generaţii s-au împlinit de 3 ori, tot aşa s-a alterat şi starea umanităţii. Deci, înşiruindu-se 14 generaţii de la exil, până la Hristos, starea omenirii, de la Hristos înainte, trebuia din nou schimbată. Lucru care s-a şi întâmplat. Începând de la Hristos, omenirea nu a mai fost sub aşa de mulţi judecători sau aşa de mulţi regi sau aşa de mulţi de mari preoţi. Ci toate neamurile au venit sub Hristos, Care este judecător, Rege şi Mare preot.

Aşadar, de vreme ce judecătorii, regii şi marii preoţi au prefigurat cele trei slujiri ale lui Hristos, începuturile lor trebuie să fie tot timpul înţelese ca figuri anticipatoare ale lui Hristos. Iosua a fost primul judecător; David a fost primul rege şi Iosua, fiul lui Iotadac, primul mare preot. Nimeni nu se îndoieşte de faptul că aceşti bărbaţi îl prefigurau pe Hristos. Motivul pentru care sunt indicate 42 de generaţii, după care a urmat naşterea lui Hristos după trup în această lume este următorul: 42 este produsul lui 6x7. Şase însă este numărul care semnifică muncă şi trudă, deoarece lumea a fost făcută în şase zile, o lume făcută în muncă, trudă şi durere. Deci, sunt 42 de generaţii până la naşterea lui Hristos în lume, în trudă şi durere şi aceste generaţii conţin taina muncii şi a trudei.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 18: Cum a avut loc naşterea lui Iisus Hristos

Naşterea nu I-a diminuat nestricăciunea

(Matei 1,18) Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

De ce evanghelistul vorbeşte aici despre naştere, dacă la începutul Evangheliei a vorbit de neam? Deoarece, în acest loc, el spune: „Aşa a fost naşterea lui Iisus" (Matei 1,18), dar acolo spune „cartea neamului (lit.: genezei)…" (Matei 1,1). Care este diferenţa dintre neam şi naştere? Cum pot fi înţelese şi aplicate la Hristos?

Observă că acesta, cuvântul meu vorbit, este intangibil şi invizibil. Dar când este scris într-o carte, se poate spune că el capătă un trup. Atunci poate fi şi văzut şi atins. Aşa este şi cu Cuvântul fără carne şi fără trup al lui Dumnezeu. Cuvântul nu este nici văzut, nici descris, după dumnezeirea Sa, dar, prin întrupare, El devine subiect al vederii şi al descrierii. Din acest motiv, există cartea neamului Său, ca una ce este făcută trup. Dar aici nu analizăm de ce spune „carte", în loc de „viziune", sau „relatare" (deoarece asta s-a discutat deja). Ci de ce Matei mai înainte vorbise despre generaţie, iar acum vorbeşte despre naştere. Prin ce se distinge „naşterea" de „geneză"?

Există diferenţa între geneză şi naştere. Deoarece geneza sau aducerea la viaţă, este creaţia originală a lucrurilor de către Dumnezeu, în timp ce naşterea este succesiunea din altele, cauzată de verdictul morţii, care a venit din cauza păcatului.

Şi chiar şi acum, geneza are în ea ceva incoruptibil şi lipsit de păcat, în timp ce naşterea implică ceea ce este subiectul patimilor şi al păcatului. Domnul, în geneza Sa veşnică, este incapabil de a păcătui. Naşterea sa trupească nu a subminat geneza (fiinţa) Sa veşnică, care este incoruptibilă. Dar prin naştere, Şi-a asumat ceea ce este pătimitor. Dar asta nu înseamnă că şi-a asumat ceea ce este supus păcatului. El a continuat să-l poarte pe Adam cel iniţial, incapabil de a fi micşorat, fie în ceea ce priveşte coruptibilitatea, fie în ceea ce priveşte posibilitatea de a păcătui. Aşadar, geneza lui Hristos nu s-a făcut conform unui proces de aducere în existenţă, din neexistenţă. Ci este mai mult o tranziţie, de la starea de Dumnezeu, la asumarea chipului de rob (Filipeni 2,6-7). Aşadar, naşterea Sa a fost ca a noastră, dar şi mai presus decât a noastră. Căci naşterea din femeie (Galateni 4,4) este ca a noastră, dar naşterea, nu „din poftă trupească, nici din poftă bărbătească” (Ioan 1,13), ci din Duhul Sfânt, este mai presus decât a noastră. Există aici o aluzie, un anunţ prealabil al unei viitoare naşteri, care ne va fi acordată nouă prin Duhul.

(***Origen, Fragmentul II, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)***

Taina simplă a zămislirii

(Matei 1,18) Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

Nu specula în spatele textului! Nu căuta de la el mai mult decât ceea ce spune! Nu te întreba: „Cum, mai exact, a lucrat Duhul Cel Sfânt această zămislire într-o Fecioară?” Căci chiar şi atunci când se urmează mersul firesc, nu ne putem explica deplin chipul în care se zămisleşte copilul. Cum atunci, când Duhul săvârşeşte minuni, să putem să explicăm cauzele lor precise? Ca să nu mai hărţuieşti pe scriitor sau să-l necăjeşti examinând încontinuu ceea ce el nu spune, a indicat cine a fost persoana care a săvârşit minunea. Apoi se reţine de la a face comentarii în plus: „Nu ştiu nimic mai mult”; de fapt, spune că ceea ce s-a făcut, s-a făcut de la Duhul Sfânt.

Să se ruşineze dar cei care caută să pătrundă minunea naşterii de sus! Căci nicicum nu poate fi explicată naşterea aceasta, deşi are nenumăraţi martori şi a fost prezisă cu atâţia ani înainte ca naştere omenească, ajutată de mâini omeneşti. Cât de mare trebuie să fie nebunia acelora care iscodesc şi încearcă să pătrundă cu mintea naşterea cea de negrăit? Căci nici arhanghelul Gavriil, nici Matei n-au putut să spună ceva mai mult, ci atât doar că S-a născut de la Duhul Sfânt. Dar cum de la

Duhul? Şi în ce chip? Nici Gavriil, nici Matei n-au explicat şi nici nu este cu putinţă.

Să nu socoteşti apoi că ai dezlegat misterul, dacă ai auzit că S-a născut de la Duhul Sfânt. Căci rămânem necunoscători ai multor lucruri, chiar atunci când le învăţăm. Deci, în ce chip Cel nemărginit poate fi cuprins într-un pântece? În ce chip Cel care ţine toate poate fi purtat în pântece, ca făt, de o femeie? Cum poate Fecioara să nască şi să rămână Fecioară? Explică-mi în ce chip a plăsmuit Duhul templul trupului Său.

În ce chip a plăsmuit trupul lui Hristos? În ce chip n-a luat tot trupul din pântecele mamei, ci numai o parte, care apoi a crescut şi a ajuns la forma lui deplină? Că a luat trup din trupul Fecioarei, evanghelistul a arătat-o spunând: Cel zămislit în ea (Matei 1,20); iar Pavel spune: Cel născut din femeie (Galateni 4,4). Aceste cuvinte închid gura celor care spun că Hristos a trecut prin Fecioara ca printr-un canal. Dacă aşa s-ar fi petrecut lucrurile, ar mai fi fost oare nevoie de pântece? Dacă aşa s-ar fi petrecut lucrurile, atunci Hristos n-ar mai avea nimic comun cu noi, atunci trupul Lui ar fi din altceva, nu din aluatul nostru. Ar mai putea fi oare din rădăcina lui Iesei (Romani 15,12), ar mai putea fi numit toiag (Isaia 11, 1), ar mai putea fi numit Fiul Omului (Matei 8,20; Luca 19,10) şi ar mai putea fi Maria mama Lui, ar mai putea fi din sămânţa lui David, s-ar mai putea spune că a luat chip de rob? Nu! Pentru ce atunci Ioan a scris: Cuvântul trup S-a făcut? Pentru ce atunci Pavel a spus în Epistola către Romani: Dintre care după trup este Hristos, Care este peste toate Dumnezeu? În aceste texte şi din altele mai multe încă, este limpede că Hristos este dintre noi, din aluatul nostru şi din pântece fecioresc. Dar cum, nu ştim. Aşadar, nici tu nu căuta, ci primeşte ce ţi s-a descoperit; nu iscodi ce-a fost trecut sub tăcere!

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei 4,3,traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Taina Divinităţii Sale

(Matei 1,18) Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

După Evanghelistul Matei, aşa a fost naşterea minunată a lui Hristos. El a arătat clar că Iacob a fost tatăl lui Iosif, cu care era logodită Maria, atunci când L-a născut pe Iisus. Însă, nimeni dintre cei care aud acestea nu trebuie să-şi imagineze că

naşterea lui Hristos a avut loc în acelaşi fel uzual, ca şi a înaintaşilor Săi. Astfel, Matei continuă să prezinte genealogia specială a lui Hristos, care nu a fost ca genealogia acestor părinţi, din toate punctele de vedere, aşa cum vom vedea. Cum poate fi aceasta, că este cuprins în genealogie, dar diferit?

După ce Maria s-a logodit cu Iosif, ea a zămislit prunc, înainte ca ei să se căsătorească. Asta înseamnă că pruncul era al unei fecioare, dar avea un tată uman (adoptiv, legal). În timp ce-i enumeră genealogia, Matei arată că El descinde din seminţia lui David, după promisiunile lui Dumnezeu. Dar, explicând faptul că naşterea Lui a avut loc într-un mod ce depăşeşte natura umană, el descoperă taina dumnezeirii Sale. Nu se cădea ca Unicul Fiu al lui Dumnezeu să fie născut într-un mod omenesc. Deoarece El nu S-a născut pentru Sine, ci pentru omenire. Cu adevărat, S-a născut într-un trup supus stricăciunii. Dar Hristos S-a născut pentru a vindeca însăşi stricăciunea. Stricăciunea umană nu derivă din starea de nestricăciune a unei fecioare. Nu are sens ca singurul Fiul al lui Dumnezeu, Care S-a născut pentru a vindeca stricăciunea, să se fi născut dintr-o unire stricăcioasă. Umanitatea se naşte din nevoia de a exista. Hristos însă nu S-a născut din nevoia de a exista a naturii, din dorinţa Sa atotmilostivă de a mântui. El a fost născut normal, în ciuda legii firii umane, căci El era mai presus de fire. Iată străina şi minunata naştere a lui Hristos! A venit dintr-o linie genealogică ce conţinea păcătoşi, adulteri şi neamuri. Dar o asemenea naştere nu pătează cinstea lui Hristos. Ci în schimb, îi prea slăveşte mila.

Aceasta este minunea: El, Care a adoptat şi a născut fii, S-a născut din fiii acestora. Au fost făcuţi părinţi ai Lui cei ai cărui fiu El nu era. Le-a făcut un favor prin faptul că le-a devenit fiu. Ei, în schimb, nu i-au oferit nimic prin faptul că I-au fost strămoşi. Printre oameni, taţii adoptă pe cine doresc pentru a le fi fii. Acest fiu însă, a adoptat taţii pe care i-a ales El însuşi. Printre oameni, fiii primesc cinstea naşterii de la taţii lor. Dar în cazul lui Hristos, taţii au primit cinstea de la fiu.

Textul spune: Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Ulterior, toţi sfinţii aveau să fie născuţi din Biserica fecioară, care este logodită cu Hristos. Fiii adesea imită exemplul taţilor lor. Observaţi că Maria era logodită cu un tâmplar. Hristos, logodit cu Biserica, avea să modeleze, pentru mântuirea omenirii în întregimea sa, întreaga Sa lucrare din lemnul crucii.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Naşterea Sa trupească şi dumnezeirea Sa

(Matei 1,18) Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

Deoarece binecuvântatul Matei, după ce a enumerat genealogia lui Hristos, a adăugat următoarele în legătură cu speranţa mântuirii noastre: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Acesta este misterul ceresc, această taină umbrită şi ascunsă de către Duhul Sfânt. Luca descrie în mai multe detalii modul întrupării Domnului, deoarece povesteşte cum un înger a venit la Maria şi a salutat-o, spunând: Bucură-te cea plină de har (Luca 1,28) şi cele ce urmează. Iar când Maria l-a întrebat cum s-ar putea întâmpla cele ce tocmai i le vestise – deoarece nu avuse vreo relaţie fizică cu un bărbat –, i-a zis ei: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema (Luca 1,35). Era corect ca Sfânta Maria, care avea să zămislească în pântecele ei pe Domnul slavei, să fie informată despre Sfântul Duh şi despre desăvârşirea Celui Preaînalt atunci când a primit în binecuvântatul ei pântece pe Creatorul lumii. Într-adevăr, atât Matei, cât şi Luca, îşi încep istorisirile cu naşterea trupească a Domnului. Cu toate acestea, Ioan vorbeşte despre naşterea dumnezeiască a lui Iisus în prefaţa Evangheliei Sale: La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut (În 1,1-3).

Evangheliştii ne ajută să recunoaştem atât naşterea divină, cât şi cea trupească a Domnului, pe care ei o descriu ca o dublă taină şi o dublă cale. Într-adevăr, atât naşterea divină, cât şi cea trupească a Domnului sunt de nedescris, dar cea din Tatăl depăşeşte cu mult toate mijloacele de descriere şi de minunare. Naşterea trupească a lui Iisus a fost în timp; naşterea Sa dumnezeiască a fost înaintea timpului. Una în veacul acesta, cealaltă înaintea veacurilor. Una dintr-o mamă fecioară, cealaltă din Dumnezeu Tatăl. Îngeri şi oameni au stat ca martori ai naşterii fizice a Domnului, însă la naşterea Sa dumnezeiască nu a fost nici un martor în afară de Tatăl şi de Fiul. Dar deoarece Cuvântul nu putea fi văzut ca Dumnezeu în slava dumnezeirii Sale, El a luat trup vizibil pentru a demonstra divinitatea Sa invizibilă. A luat de la noi ceea ce este al nostru pentru a ne da cu generozitate ceea ce este al Său.

Cromaţiu, Tratat la Matei 2.1, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 19: Dilema lui Iosif

Stăpânirea de sine a lui Iosif

(Matei 1,19) Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

Nu vezi aici un bărbat extrem de cumpătat, lipsit de cea mai tiranică patimă, gelozia? Ştiţi doar ce cumplită patimă e gelozia! Ce lucru cumplit este patima geloziei, despre care se spune, pe bună dreptate: Plin de mânie este bărbatul gelos; nu o va cruţa în ziua judecăţii (Pilde 6,34); iar în altă parte: Crudă ca iadul este gelozia (Cântarea Cântărilor 8,6). Şi cunoaştem mulţi oameni care au preferat să-şi piardă viaţa decât să îndure chinurile geloziei. Dar aici nu era vorba de o simplă gelozie, căci sarcina din pântecele Mariei o condamna cu desăvârşire. Cu toate acestea, Iosif era aşa de liber de patima geloziei, încât nu voia s-o supere pe Fecioară nici în cel mai mărunt fel. A o păstra în casa sa i se părea o încălcare a Legii; iar a o vădi şi a o duce înaintea judecăţii însemna să o dea morţii. De aceea, n-a făcut nici una, nici alta, ci s-a purtat cu Fecioara într-un chip mai desăvârşit decât poruncea Legea. Căci acum, odată cu venirea harului, se cuvenea să se arate şi semnele vieţuirii celei înalte. Este ca atunci când soarele, deşi încă nu este răsărit, luminează cu lumina lui de departe, mai mult decât jumătate din lume. Tot aşa şi Hristos, când era pe cale să răsară din pântece, înainte de a Se naşte, a luminat întreaga lume. De aceea, înainte de durerile naşterii, profeţii dansau de bucurie, femeile preziceau cele viitoare. Iar Ioan Botezătorul, chiar înainte de naşterea sa, a săltat în pântecele maicii sale.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 4,4, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Meditaţia interioară a lui Iosif

(Matei 1,19) Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

Poate că Iosif s-a gândit în sinea lui: Dacă i-aş ascunde păcatul, aş lucra împotriva Legii lui Dumnezeu, iar dacă l-aş dezvălui fiilor lui Israel, aceştia ar ucide-o cu pietre. Mă tem că ceea ce este în pântecele ei este din intervenţie divină. Nu a

zămislit Sara atunci când era în vârstă de nouăzeci de ani şi a născut un copil? Dacă Dumnezeu a făcut aceasta unei femei care era ca un lemn uscat pentru o floare, oare Divinitatea a vrut să o facă pe Maria să zămislească un copil fără ajutorul unui om?

Zămislirea unei femei depinde de un bărbat? Dacă zămislirea femeii depinde de bărbat, cu siguranţă, atunci când doreşte bărbatul, femeia va zămisli. Dar în acest caz nu zămisleşte femeia atunci când vrea bărbatul, ci când vrea Dumnezeu. Aşadar, dacă zămislirea unei femei nu depinde de un om, ci de Dumnezeu, ce este aşa de incredibil dacă Dumnezeu ar dori să-i dăruiască urmaş fără bărbat?

Ce voi face, atunci? O voi lăsa în secret, deoarece este mai bine într-o chestiune necunoscută ca o desfrânată să rămână nepedepsită, decât să moară o persoană nevinovată. Într-adevăr, este mai just ca o persoană nedreaptă să scape justificat, decât ca o persoană dreaptă să moară nejustificat. Dacă o persoană vinovată ar scăpa o dată, poate muri data viitoare. Dar dacă o persoană nevinovată ar muri o dată, nu ar putea fi adusă înapoi.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,20: Încredinţarea îngerilor

Eva şi Maria – cuvintele morţii şi vieţii

(Matei 1,20) Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

Pe când Sfântul Iosif, încă neinformat în privinţa unei aşa de mari taine, dorea s-o lase în secret pe Maria, a fost sfătuit în vis de un înger, care i-a zis: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt (Matei 1,20). Sfântul Iosif este înştiinţat despre taina cerească, pentru a nu gândi altfel despre fecioria Mariei. Este înştiinţat de aceasta şi pentru a îndepărta bănuiala cea rea şi pentru a o primi pe cea bună, a tainei. Următoarele cuvinte i-au fost spuse lui: Nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt, pentru ca el să cunoască integritatea logodnicei sale şi să ştie că nici un reproş legat de păcat nu a fost legat de numele lui. De fapt, „Iosif”, tradus din ebraică în latină, înseamnă „fără reproş”.

Observaţi aici ordinea unei taine: diavolul a vorbit întâi fecioarei Eva, apoi unui bărbat, pentru a le da cuvintele morţii. În cazul din urmă, un înger sfânt a vorbit întâi Mariei, apoi lui Iosif, ca să le descopere cuvintele vieţii. În primul caz, o femeie a fost aleasă spre păcat; în cel din urmă, ea a fost aleasă spre mântuire. În primul caz, bărbatul a căzut prin femeie, în cel din urmă, el s-a ridicat prin fecioară. De aceea, îngerul i-a spus lui Iosif: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

Şi a adăugat: Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor (Matei 1,21). Dar acest nume, care este dat Domnului încă de când Se afla în pântecele fecioarei, nu este un nume nou, ci este unul vechi. „Iisus”, tradus din ebraică în latină, înseamnă „mântuitor”. Acest nume este potrivit pentru Dumnezeu deoarece El spune: să nu cunoşti un alt dumnezeu, decât pe Mine şi în afară de Mine nu este izbăvitor (Osea 13,4). În cele din urmă, când Domnul vorbeşte prin Isaia despre originea fizică a naşterii Sale, El spune: Domnul M-a chemat din pântece, din pântecele maicii Mele M-a chemat pe nume (Isaia 49,1). Numele Său cu siguranţă că nu este străin, deoarece El a fost numit Iisus după trup (adică Mântuitor; era Mântuitor, potrivit dumnezeirii Sale). Deoarece Iisus, aşa cum am spus, se traduce ca mântuitor. Aceasta este ceea ce a spus prin profetul: din pântecele maicii Mele M-a chemat pe nume. Şi, pentru a ne arăta mai deplin taina întrupării Sale, a continuat spunând Făcut-a din gura Mea sabie ascuţită; ascunsu-M-a la umbra mâinii Sale. Făcut-a din Mine săgeată ascuţită şi în tolba Sa de o parte M-a pus (Isaia 49,2). Prin săgeată a simbolizat divinitatea Sa; prin tolbă, că şi-a însuşit trup din Fecioară, în care dumnezeirea Sa a fost acoperită cu un veşmânt de carne.

(Cromaţiu, Tratat la Matei 2,3-4, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Consolarea lui Iosif

(Matei 1,20) Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

Dar cum l-a încredinţat îngerul pe Iosif? Ascultă şi minunează-te de înţelepciunea spuselor lui: Iosife, fiul lui David, nu te teme să iei pe Maria, femeia ta. Chiar de la început îngerul îi aminteşte de David, din neamul căruia avea să fie Cel Uns. Nu-i dă răgaz să se tulbure din cauza titlului slăvit al strămoşului David sau să-i amintească de făgăduinţa făcută de Dumnezeu întregului neam. În schimb, i se

adresează personal, ca Iosife, fiul lui David… Spunându-i nu te teme, arată faptul că Iosif se temuse să nu-l supere pe Dumnezeu, ţinând în casa sa o adulteră osândită de Lege. Dacă n-ar fi fost vorba de aceasta, nici măcar nu s-ar fi gândit s-o alunge. Îngerul a fost trimis de Dumnezeu să-i arate şi să-i pună în faţă acestuia ceea ce gândise să facă şi ceea ce simţise în mintea sa.

Îngerul n-o aminteşte doar cu numele, ci adaugă în mod simplu: femeia ta. Nu ar fi numit-o aşa dacă ar fi fost infidelă. Deşi erau ca şi căsătoriţi (erau doar logodiţi – n.tr.), vorbeşte despre ea ca despre femeia lui, aşa cum Scriptura îi numeşte în mod obişnuit gineri pe cei logodiţi, chiar înainte de căsătorie.

Dar ce a vrut să spună prin nu te teme să iei pe Maria, femeia ta? Înseamnă să o ţină în casa sa. Deoarece voia s-o părăsească. Este ca şi cum vocea îngerească ar îndemna: Pe aceasta ţine-o în casă ca şi cum ţi-ar da-o Dumnezeu, nu părinţii ei! Dumnezeu nu ţi-o dă ca să te căsătoreşti cu ea, ci ca să o ţii sub acoperişul tău. Ţi-o dă prin vocea mea! Aşa cum mai târziu Hristos o dă pe Mama Lui ucenicului Său, tot aşa şi acum îngerul o dă lui Iosif.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 4,6, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

De ce şi Iosif avea nevoie de o revelaţie?

(Matei 1,20) Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

Auzirea cuintelor Mariei şi reflectarea la viaţa ei nu i-au permis lui Iosif să gândească de rău despre ea. Dar, gândindu-se la zămislirea ei, totuşi nu putea să gândească de bine despre ea în totalitate. Mintea lui Iosif oscila între două alternative. Îi era teamă s-o ţină şi în acelaşi timp, nu îndrăznea s-o trădeze. Era aşadar nevoie ca şi Iosif să aibă o revelaţie. Maria însăşi văzuse îngerul şi-l auzise vorbindu-i despre zămislirea ei şi despre cea a Elisabetei. A mers în ţinutul muntos s-o vadă pe Elisabeta şi a fost din nou asigurată, văzând-o pe aceasta. Dacă Maria a avut nevoie de această revelaţie, cu atât mai mult Iosif, atunci când a auzit cuvintele despre zămislirea Mariei…

De aceea, un înger i-a apărut, din trei motive. În primul rând, pentru ca un om necunoscător, dar drept, să nu facă o faptă nedreaptă pentru o cauză dreaptă. Apoi, pentru cinstea mamei, deoarece, dacă Maria ar fi fost părăsită – nu printre

credincioşi, ci printre necredincioşi – nu ar fi fost scutită de suspiciunea de nelegiuire. În al treilea rând, dându-şi seama că era vorba de o zămislire sfântă, Iosif ar fi fost în viitor mult mai cumpătat în ceea ce o priveşte pe ea…

El s-a protejat pe sine întâi potrivit sistemului de legi, apoi de teamă faţă de o astfel de naştere. Dar de ce nu a venit îngerul la Iosif înainte de zămislire, ca acesta să nu gândească ceea ce gândea? Ca să nu îndure soarta lui Zaharia, care a fost acuzat de necredinţă faţă de zămislirea soţiei sale, care era deja femeie în vârstă. Căci era mult mai incredibil pentru o fecioară să nască, decât pentru o femeie bătrână. Dacă acest preot consacrat nu a crezut că putea să se întâmple, cum ar fi crezut acest confrate al lui ţăran că poate fi posibil?

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Dezvinovăţirea Mariei

(Matei 1,20) Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt.

Tocmai pricina pentru care s-a temut şi pentru care a voit s-o lase, tocmai ea era o cauză dreaptă pentru care să o ia şi să o ţină în casă. Aceasta a risipit cu totul neliniştea sa, ca şi cum îngerul i-ar fi spus: Maria nu numai că nu poate fi bănuită de împreunare nelegiuită, ci însăşi zămislirea ei este mai presus de fire; iar tu, nu numai că trebuie să-ţi alungi frica, ci trebuie să te şi bucuri mult, căci Cel zămislit în ea este de la Duhul Sfânt.

Ce neobişnuite cuvinte a spus, depăşind mintea omenească şi fiind mai presus de legile firii! Deci cum va fi făcut cineva capabil să creadă o asemenea veste, care ar fi aşa de neaşteptată? Doar văzând acest eveniment în legătură cu dezvăluirile trecute din Scriptură. Căci pentru aceasta îngerul îi descoperise lui Iosif toate cele ce erau în mintea lui, ce simţise, de ce se temuse, ce avea de gând să facă, pentru ca el să fie pe deplin încredinţat. Şi nu numai pe baza descoperirilor Scripturii, ci şi prin promisiunea celor ce aveau să vină, îngerul îi câştigă încrederea: Va naşte Fiu şi vei chema numele Lui Iisus.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 4,6, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 21 Rolul lui Iosif ca tată

Iosif îi pune nume lui Iisus

(Matei 1,21) Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.

Era ca şi cum îngerul i-ar fi spus lui Iosif: Nu-ţi imagina că, dacă El este zămislit de la Duhul Sfânt, tu nu ai nici un rol în slujirea acestei noi hotărâri. Nu ai avut vreun rol în zămislire. Nu te-ai atins niciodată de fecioară. Cu toate acestea, îţi dau ceea ce aparţine unui tată. Îţi dau cinstea de a-i pune nume Celui care are să se nască. Căci tu, Iosife, îi vei pune numele. Căci, deşi odrasla nu este a ta, eşti chemat să arăţi dragoste părintească pentru ea. Căci, cu această ocazie, în momentul punerii numelui său, eşti într-o relaţie importantă cu Cel care s-a născut. Deci, ca nu cumva, din toate acestea, cineva să-l bănuiască pe el a fi tatăl, auziţi ce urmează şi cu câtă grijă precisă îngerul o mărturiseşte: Va naşte un fiu. El nu a spus îţi va naşte, ci simplu, va naşte, lăsând destinatarul nespecificat, căci nu doar pentru el avea să Se nască, ci pentru întreaga lume.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 4,6, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Zămislirea Mariei, comparată cu cea a Elisabetei

(Matei 1,21) Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.

Va naşte Fiu şi vei chema numele Lui Iisus. Nu a spus îţi va naşte un fiu, aşa cum i-a spus lui Zaharia: Iată, soţia ta, Elisabeta, îţi va naşte un fiu (Luca 1,13). Femeia care a zămislit cu un bărbat i-a născut soţului său un fiu. Situaţia Mariei este mai înaltă decât cea a Elisabetei. Femeia care nu a zămislit cu bărbat nu i-a născut lui un fiu, ci a născut fiu doar pentru ea.

Vedeţi în ce fel asemănarea urmează întru totul ceea ce s-a întâmplat cu Adam. La acea vreme, numai femeia, gustând din fructul pomului, a fost ispitită şi a născut moarte, dar Adam nu a fost părtaş al ispitirii ei. El nu a păcătuit în urma ispitirii diavolului, ci pentru că a consimţit fapta femeii. În acelaşi fel, supunându-se Duhului Sfânt, numai Maria a crezut, zicând: Iată, de acum mă vor ferici toate neamurile (Luca 1,48). Astfel, Iosif nu a avut nimic de a face cu zămislirea ei, însă mai târziu a fost mântuit doar prin faptul că a tăcut şi a consimţit. Iosif a fost

sprijinit în vis – nu pe faţă – căci, aşa cum Adam dormea atunci când Dumnezeu a creat femeia, tot aşa, când Iosif dormea, i-a fost dată soţia, prin intervenţia dumnezeiască.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Izbăvitorul de păcat

(Matei 1,21) Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor.

Evanghelistul aici tălmăceşte semnificaţia numelui „Iisus" în ebraică, zicând: El va mântui poporul Său de păcatele lor. Aşadar, de vreme ce un doctor, care nu are vreo putere adevărată asupra sănătăţii omeneşti, nu se ruşinează să se numească pe sine doctor pur şi simplu datorită abilităţii sale de a prepara ierburi, cu cât mai vrednic este Cel care este numit Mântuitor, prin Care întreaga lume este mântuită?

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,22 Împlinirea celor vestite de Domnul

Mântuirea care vine

(Matei 1,22) Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

Deci după ce îngerul i-a întărit credinţa lui Iosif prin toate mijloacele – prin descoperirea aşteptărilor trecute, prin descoperirea celor ce aveau să se întâmple în viitor, prin harul din prezent şi prin cinstea pe care i-a dat-o (de a pune nume copilului) – aduce la timp potrivit ca mărturie şi pe Isaia, care să sprijine toate acestea, vestind dinainte bunătăţile care se vor întâmpla în lume prin Fiul: păcatele sunt înlăturate şi iertate. Că El va mântui pe poporul Său de păcatele sale (Matei 1,21). Aici iarăşi, evenimentul ce urma depăşea orice aşteptare omenească. Din ce sunt izbăviţi oamenii? Nu de un război vizibil, nici de barbari, ci de ceva mult mai mare: de propriile păcate, o lucrare care nu mai fusese pentru nimeni posibilă până atunci.
(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 4,7, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Promisiunea este de la Dumnezeu

(Matei 1,22) Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

Îl trimite îngerul pe Iosif la profetul Isaia, pentru că de s-ar întâmpla ca la trezirea sa din somn, Iosif să uite cuvintele spuse în vis, să-şi aducă aminte de cuvintele profetice citite necontenit de el şi astfel să-şi amintească şi de cele ce i-a spus. Îngerul nu i-a vorbit Fecioarei de proorocia lui Isaia, pentru că era tânără şi nu cunoştea bine Scripturile; lui Iosif, însă, îi vorbeşte pentru că era un bărbat drept, un bărbat care citea cu zel pe profeţi. În timpul visului, îngerul i-a spus: pe Maria, femeia ta. Acum însă, după ce i-a adus ca mărturie pe profetul Isaia, îngerul îi dă Mariei şi numele: Fecioară. Dacă Iosif ar fi auzit de la înger numele de Fecioară înainte de a-l fi auzit de la Isaia, s-ar fi tulburat mult; dar aşa, nu s-a tulburat deloc, căci nu auzea o noutate, ci un lucru cunoscut, citit şi studiat de multă vreme. Îngerul, deci, aduce mărturia lui Isaia pentru ca Iosif să primească cu mai multă uşurinţă spusele sale. Dar nu se referă doar la Isaia, ci la Dumnezeu, Care vorbeşte prin Isaia. Căci nu se referă la Isaia, ca atare, ci la Dumnezeul a toate. De aceea n-a spus simplu: Ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Isaia, ci: Ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin profetul. Gura era într-adevăr a lui Isaia, dar proorocia venea de sus.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 5,2, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Nu din întâmplare

(Matei 1,22) Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

Acestea toate s-au făcut. Ce înseamnă „toate”? Că Fecioara se va căsători cu ruda sa, că va rămâne castă, că îngerul îi va vorbi lui Iosif într-un vis, că va fi învăţat să o accepte ca soţie, că băiatul se va numi Iisus şi că Fecioara va naşte pe Mântuitorul lumii.Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu” (Matei 1,22-23). Harul este mărturisit prin profeţi, pentru ca Vechiul şi Noul Testament să se armonizeze, harul poate compensa slăbiciunea celor învăţate, iar cele prezise cu mult timp înainte apar ca împlinite nu doar dintr-o întâmplare.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1,23 Emanuel, cu noi este Dumnezeu

Dumnezeu în mijlocul nostru

(Matei 1,23) „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu".

De ce atunci nu-l numesc Emanuel, în loc de Iisus Hristos? Deoarece textul nu spune: vei chema, ci vor chema, adică mulţimile faptelor săvârşite de Hristos vor face ca El să fie numit Emanuel. Căci aici el vorbeşte despre eveniment ca nume. Căci este un obicei în Scriptură să fie numit cineva nu cu numele său, ci cu faptele săvârşite de el. De aceea, a spus: Îl vor chema Emanuel, ceea ce nu înseamnă altceva decât că vor vedea că Dumnezeu este cu noi. Totdeauna a fost Dumnezeu cu noi, dar niciodată atât de deschis ca acum.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 5,2-3, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 24 Iosif a făcut ce a poruncit îngerul

Răspunsul lui Iosif

(Matei 1,24) Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa.

Aşadar, Iosif află despre Taina misterului ceresc şi încuviinţează fericit cuvântul îngerului. Bucurându-se, se supune planului divin. O acceptă pe Sfânta Maria şi slăveşte cu cântare veselă de laudă, deoarece a fost găsit vrednic să audă că mama fecioară a unei asemenea măreţii a fost chemată de înger să fie soţia lui.

(Cromaţiu, Tratat la Matei, 3.1, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

1, 25 Până ce Maria a născut un fiu

Fecioria continuă a Mariei

(Matei 1,25) Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut (literal: „n-a cunoscut-o pe ea Iosif până ce Maria a născut” – n.tr) pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Dar privitor la ceea ce a spus evanghelistul, n-a cunoscut-o până ce a născut pe Fiul ei Cel întâi Născut, nu puţini oameni uşuratici îndrăznesc să întrebe dacă, după naşterea Domnului, Sfânta Maică Maria a avut relaţii trupeşti cu Iosif. Dar acest lucru nu este admisibil nici pe temeiul credinţei, nici pe cel al adevărului. Într-adevăr, departe este gândul că, după Taina unui aşa de mare mister şi după naşterea măreţului Domn, cineva ar putea crede că Fecioara Maria a avut relaţii intime cu un bărbat. Amintiţi-vă că Miriam, proorociţa din Vechiul Testament (sora lui Moise şi a lui Aaron), a rămas fecioară neatinsă de bărbat după ce a văzut lumina semnelor divine de după plăgile din Egipt şi despărţirea Mării Roşii şi slava Domnului mergând înainte, văzută ca stâlp de foc şi ca nor. Nu este plauzibil, aşadar, ca Maria din Evanghelie, o fecioară care l-a purtat în pântece pe Dumnezeu, care a privit slava lui Dumnezeu nu în nor, ci a fost vrednică să-L poarte în pântecele său feciorelnic, să fi cunoscut vreun bărbat. Noe, care a fost vrednic să vorbească cu Dumnezeu, a mărturisit că avea să se abţină de la nevoile conjugale. Moise, după ce L-a auzit pe Dumnezeu chemându-l din tufiş, s-a abţinut de la relaţii conjugale. Acum, putem noi crede că Iosif, care a făcut întotdeauna ce este drept, a avut relaţii intime cu Sfânta Maria după naşterea Domnului?

(Cromaţiu, Tratat la Matei 3.1, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

„Până” implică un timp limitat?

(Matei 1,25) Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut (literal: „n-a cunoscut-o pe ea Iosif până ce Maria a născut” – n.tr) pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Şi luându-o, n-a cunoscut-o până ce a născut pe Fiul ei Cel întâi Născut. Aici evanghelistul a folosit până nu pentru ca să bănuieşti că a cunoscut-o după aceea, ci ca să afli că, înainte de naştere, Fecioară a fost pe deplin neatinsă de bărbat. Dar atunci pentru ce, se poate spune, a folosit cuvântul până?

Adeseori Scriptura obişnuieşte să facă asta, folosind cuvântul atunci când e vorba de timpuri nedeterminate. Iată trei exemple. Mai întâi, când a fost vorba de corabia lui Noe, s-a spus: Corbul nu s-a mai întors până ce nu s-a uscat pământul,cu toate că nici după aceea nu s-a mai întors. Al doilea: vorbind despre Dumnezeu,

Scriptura spune: Din veac şi până-n veac Tu eşti;dar prin aceste cuvinte Scriptura nu pune hotare existenţei lui Dumnezeu, ci dimpotrivă. Al treilea: când se binevesteşte Evanghelia şi se spune: Va răsări în zilele lui dreptatea şi mulţimea păcii până ce va dispărea luna; asta nu înseamnă că pune o limită acestui frumos corp ceresc. Tot astfel şi aici, foloseşte cuvântul până ca să ne arate ceea ce a fost sigur înainte de naştere, dar în ceea ce priveşte timpul de după naştere, lasă să se subînţeleagă. Aşadar, este necesar să învăţăm ce ne explică Matei: că Fecioara a rămas neatinsă de bărbat până la naştere. Iar ceea ce urmează, care este o consecinţă firească şi evidentă a spuselor precedente şi a celor care au fost cunoscute mai târziu, a lăsat-o pe seama înţelegerii tale: că nici chiar după ce a devenit mamă şi a fost găsită vrednică de un nou mod aşa de străin de zămislire şi naştere, nu şi-ar fi putut permite bărbatul cel drept să se atingă de ea.

(Sfântul Ioan Hrisostom, Omilii la Matei, Omilia 5,3, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

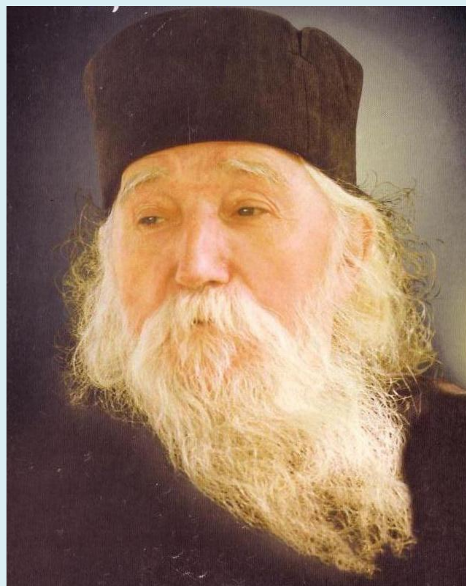
Ea a ţinut ceea ce lumea nu putea să cuprindă

(Matei 1,25) Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut (literal: „n-a cunoscut-o pe ea Iosif până ce Maria a născut" – n.tr) pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus.

Pe Cel pe care lumea nici nu putea să-L cuprindă, nici nu era vrednică să-l primească, Maria a fost singura care a putut să-L tină în mica încăpere a pântecelui său. Iosif a văzut că avea să rămână fecioară după naştere. A văzut taina stelei care a strălucit deasupra capului copilului, arătându-L pe acesta magilor care au venit. Stând alături, a dat mărturie, deoarece era fără grai. Apoi, i-a văzut pe magi aducându-I venerare, dându-I darurile lor sfinţite. I-a auzit vorbit despre cum au venit din Răsărit la Ierusalim, urmând steaua, care nu a dispreţuit să slujească oamenilor, pentru a descoperi slava lui Dumnezeu. Aşadar, naşterea de negrăit, deasupra măsurii tuturor naşterilor umane, a arătat dumnezeirea copilului nou născut şi i-a demonstrat lui Iosif cinstea Mariei, cea care născuse. De aceea a spus evanghelistul: N-a cunoscut-o până ce a născut pe Fiul ei Cel întâi Născut. Adică, el a cunoscut cine era ea după ce născuse.

(Autor necunoscut, Operă incompletă la Matei, Omilia I, traducere pentru Doxologia.ro de Ioan-Lucian Radu)

Arhimandritul Cleopa Ilie - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului - Despre naşterea duhovnicească a creştinului

Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3, 5)

Iubiţi credincioşi, întrucât cu mila lui Dumnezeu suntem în ajunul prea luminatului praznic al Naşterii Domnului, ne-am gândit ***să vorbim astăzi despre naşterea noastră cea duhovnicească. Fără de aceasta nici un creştin nu poate să se mântuiască, după cuvântul Mântuitorului care zice: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în Împărăţia lui Dumnezeu (Ioan 3, 5).*** Fiindcă, ***ce este născut din trup, trup este, şi ce este născut din Duh, Duh este (Ioan 3, 6).***

Dar, fraţii mei, când şi cum primim noi această duhovnicească naştere prin apă şi prin Duh? Negreşit, ***această naştere o primim toţi la Sfântul Botez.*** ***Dar ce dobândim noi creştinii ortodocşi prin această naştere de la Sfântul Botez?***

- Întâi, prin Sfântul Botez ***suntem iertaţi de păcatul strămoşesc şi ne facem fii ai Bisericii lui Hristos (Efeseni 5, 26).***
- Prin Sfântul Botez ***suntem îmbrăcaţi împreună cu El la o viaţă nouă (Romani 6, 4).***
- Prin Sfântul Botez ***primim înaintea Sfântului Duh înnoire (Tit 3, 5).***
- Prin Sfântul Botez ***primim libertatea de a trăi în comuniune cu Dumnezeu, odată ce am fost izbăviţi de păcat şi ne-am făcut robi ai lui Dumnezeu (Romani 6, 22).***

- Prin Sfântul Botez ne-am lepădat de satană şi de toate lucrările lui, după rânduiala Sfântului Botez; ***ne-am lepădat de omul vechi (Coloseni 3, 9)***, am făcut mărturisirea dreptei credinţe; ***ne-am făcut fii după dar ai lui Dumnezeu (Galateni 4, 5); ne-am îmbrăcat cu Hristos (Galateni 3, 27).*** Ştim cu toţii că există un singur Botez (Efeseni 4, 5).

Cel ce botează a doua oară pe cel botezat în numele Preasfintei Treimi, acela a doua oară răstigneşte pe Hristos, după Sfântul Ioan Damaschin. Au fost cazuri în Biserică, când, în vederea iconomiei, s-a primit botezul schismaticilor şi chiar al ereticilor (Canonul 2 al Soborului 6 Ecumenic).

Din cele spuse până aici am arătat despre naşterea duhovnicească a creştinului prin Sfântul Botez şi că în Biserica lui Hristos este un singur Botez. Să vorbim acum şi despre alte naşteri duhovniceşti care sunt înainte şi după Botez, şi în ce condiţii se poate totuşi repeta Botezul.

Naşterile spirituale dinainte şi de după Sfântul Botez se pot repeta ori de câte ori este nevoie, spre folosul sufletelor omeneşti.

Care sunt aceste naşteri spirituale care se pot repeta?

- ***Întâi este naşterea spirituală care se face prin cuvânt***, ***prin care se trezeşte omul la o viaţă nouă în Hristos, spre a părăsi păcatele şi credinţa lui rătăcită.*** Cu acest botez al cuvântului, Sfinţii Apostoli, mai înainte de a boteza pe catehumenii din păgâni, şi din iudei, îi trezeau la credinţa cea adevărată în Hristos prin predica cuvântului lui Dumnezeu.

Aşa vedem că marele Apostol Petru, după pogorârea Sfântului Duh, a propovăduit Evanghelia în Ierusalim, adeverind despre Învierea Domnului şi pogorârea Lui în iad. Prin această predică au crezut în Hristos în acea zi ***ca la trei mii de suflete (Fapte 2, 4). Vedeţi că şi aici credinţa a venit prin auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu? După aceasta a urmat şi Sfântul Botez al celor ce au fost treziţi la credinţa în Hristos Iisus prin cuvântul adevărului. Aceasta a fost o naştere duhovnicească înainte de primirea Sfântului Botez.*** De această naştere duhovnicească prin auzirea cuvântului lui Dumnezeu vorbeşte şi Sfântul Apostol Pavel, zicând: ***Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos (I Corinteni 4, 15; 9, 1; Ioan 1, 4).***

Dar şi în alt loc Sfântul Apostol Pavel numeşte copii ai săi pe cei ce i-a născut prin cuvânt, zicând: ***O, copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii până ce***

Hristos va lua chip în voi (Galateni 4, 19). Mai arată că şi pe Onisim l-a născut prin cuvânt când era în temniţă şi în lanţuri şi zicea: ***Te rog pe tine pentru fiul meu pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim (Filimon 1, 10).*** Din aceste mărturii ale Sfintei Scripturi şi din altele pe care nu le mai însemnăm aici pentru scurtime, să cunoaştem că este şi ***o naştere spirituală prin cuvântul lui Dumnezeu.***

Însă, fraţii mei, ***să ştim că mai este şi a doua naştere duhovnicească ce se face prin Taina Spovedaniei şi prin canon de pocăinţă, numită şi "al doilea botez", după rânduiala tainelor creştineşti.***

Deci prin adevărata spovedanie şi pocăinţa cea cu lacrimi se face o naştere spirituală. ***Despre aceasta zice*** **Sfântul Grigorie Teologul*****: "Lacrimi de pocăinţă vărsându-se, este asemenea cu botezul" (Hexaimeron, op. Cât., p. 156).*** De aceea şi Biserica Ortodoxă, având mărturiile Sfintei Scripturi şi ale dumnezeieştilor Părinţi, înţelege că "***Spovedania curată este al doilea botez***" (Molitfelnic, rânduiala Sfintei Spovedanii).

Însă să nu uităm că naşterea duhovnicească de la Sfântul Botez prin apă şi prin Duh nu se mai repetă, iar naşterea prin cuvânt, prin spovedanie şi pocăinţă cu lacrimi o putem face oricând este nevoie, spre folosul sufletelor omeneşti, spre îndreptarea şi spre luminarea lor. Căci dacă Preabunul şi Preaînduratul Dumnezeu n-ar fi rânduit naşterea duhovnicească prin spovedanie şi pocăinţă, cu adevărat nimeni din noi nu ar putea să se mântuiască. ***Căci nici un om nu este fără de păcat înaintea lui Dumnezeu. De aceea toţi avem nevoie de spovedanie şi pocăinţă şi facerea canonului.***

- ***Este încă şi altă naştere duhovnicească care tot prin spovedanie şi făgăduinţă de îndreptare se face. Este tunderea în monahism sau călugăria pe care Sfinţii Părinţi o înţeleg ca un al doilea Botez.***
- ***Ultimul şi cel mai mare botez şi deci naştere duhovnicească este mucenicia, adică botezul sângelui pe care l-au primit toţi martirii care au fost chinuiţi şi ucişi pentru credinţa cea dreaptă în Hristos.***

Prin aceste chipuri de naştere duhovnicească arătate până aici, şi mai ales prin Botez şi spovedanie ***Biserica lui Hristos aduce Mirelui ei mare şi nemăsurată mulţime de suflete, care prin darul şi mila lui Dumnezeu dobândesc mântuirea şi moştenesc împărăţia lui Dumnezeu.***
Acest adevăr îl arată luminat dumnezeiescul părinte **Efrem Sirul**, zicând: ***"Pocăinţa este dar de multă roadă aducător, căci în tot felul aduce lucru îmbunătăţit lui Dumnezeu. Pocăinţa este ţarina mult roditoare care în toată***

vremea se lucrează. Pom al vieţii este, că pe mulţi care au murit prin păcate îi înviază. Pocăinţa zice păcătoşilor: daţi-mi mie greutatea păcatelor. Aceasta îmi este mie dobânda pentru fapta. Ai credinţă? Dă-mi dobânda credinţei, adică pocăinţa! Printr-însa se face credinţa ta lucrătoare. A văzut Dumnezeu că pe neamul omenesc îl tulbură vrăjmaşul diavol şi a pus împotriva lui pocăinţa spre curăţie. Acela îndeamnă să păcătuiască, iar pocăinţa este gata să primească pe cel ce păcătuieşte. Vrăjmaşul sileşte pe om să nelegiuiască, iar pocăinţa îl sfătuieşte să se întoarcă. Acela se sileşte să deznădăjduiască pe om, iar această nădejde de mântuire îi făgăduieşte..."

A zis Isaia Proorocul: *Când te vei întoarce şi vei suspina, atunci te vei mântui.*

Iată îţi aduce ţie mărturie, numai pocăieşte-te. De va suspina cel ce a păcătuit, îndată cu suspinul şi greutatea balaurului a ieşit. ***Pocăinţa îl povăţuieşte pe om spre mântuire şi atunci nu numai că vei suspina, ci şi lacrimi vei vărsa cu multă durere. Căci sufletul văzând ca pe un tată pe Dumnezeu, după o vreme se porneşte către lacrimi. Şi lacrimi varsă pentru două pricini: ca să plece pe Dumnezeu spre iubire ca pe un Părinte şi să se curăţească de răutatea şarpelui.***

N-ai auzit ce zice David? Spăla-voi în toate nopţile patul meu. Însă întâi a suspinat şi apoi a lăcrimat. Îţi arăt ţie din firea cea prea mare că întâi se face vânt şi apoi vine ploaia. Întâi tunetul trăsneşte şi apoi norii pică ploaie. Acelaşi prooroc David zice: ***Ostenit-am întru suspinul meu (Psalm 6, 6). Iar osteneala suspinului este mulţimea lacrimilor de pocăinţă***. ***Osteneala suspinului este durerea inimii.*** Drept aceea s-a dovedit că şi lacrimile se înmulţesc când suspinurile înainte povăţuiesc. Deci ***nu se cuvine să ne deznădăjduim de mântuire, fraţilor, având maică pocăinţa" (*Sfântul Efrem Sirul*, Cuvânt pentru pocăinţă, tomul III, 1823, p. 197- 207).***

Iubiţi credincioşi, am socotit de cuviinţă să arăt din cuvintele Sfântului Efrem Sirul cât de mare este Taina Pocăinţei şi a Spovedaniei şi cât de mare mulţime de suflete se apropie de Dumnezeu prin această naştere duhovnicească a adevăratei pocăinţe.

Dumnezeiasca Evanghelie ne spune că şi ***în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte (Luca 15, 7). Şi dacă pentru unul care se pocăieşte se face atât de mare bucurie în cer, oare câtă bucurie se face la Dumnezeu pentru nenumărate mulţimi de suflete care se întorc către El din toată inima lor?*** Ştim şi din altă mărturie a Sfintei Scripturi că ***Dumnezeu nu voieşte moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu (Iezechiel 18, 22-32).***

Deci fericiţi şi de trei ori fericiţi sunt acei oameni care se întorc către Dumnezeu cu adevărată pocăinţă, părăsind păcatele. ***Că dacă Botezul este spălare de păcate şi sfinţire pentru om (I Corinteni 6, 11)***, ***tot aşa şi pocăinţa adevărată este curăţire şi spălare de păcate, care face pe om renăscut şi reînnoit înaintea lui Dumnezeu.*** Aceasta o spune şi **Sfântul Grigorie Teologul**. ***"Ştiu încă şi al cincilea botez, al lacrimilor, dar este mai ostenicios" (Psalm 6, 6).***

Mare este pocăinţa şi lui Dumnezeu foarte iubită, căci voia Lui cu adevărat o face. Aceasta este masa lui Dumnezeu că printr-însa vine mintea oamenilor. Zice şi Mântuitorul: ***Mâncarea Mea este să fac voia Tatălui Meu celui din ceruri.*** ***Deci pocăinţa este pâinea lui Dumnezeu cea minunată.*** ***Iar bucatele cele de multe feluri ale lui Dumnezeu sunt înfrânarea, postul, privegherea, rugăciunea întinsă şi supunerea cu smerenie.*** Că de aceasta se îndulceşte Dumnezeu mai mult decât de celelalte jertfe. Zice şi **Sfântul Apostol Pavel** ***că lucrarea faptelor bune este "pâinea Stăpânului***". În continuare zice: ***"Drepţii prin mici fapte bune mai mult îmblânzesc pe Dumnezeu decât unii care lucrează multe. Că nu la faptă priveşte Dumnezeu, ci la punerea înainte şi la voinţă. El nu caută la ceea ce se face, ci la osârdia cu care se săvârşeşte. Văduva cu bănişorii, pe cei mulţi cu bani de aur i-a biruit".*** Zice iarăşi **Sfântul Efrem**: ***"Mare topitoare este pocăinţa, fraţilor, căci primeşte arama şi o schimbă în aur, plumb primeşte şi dă argint".*** Iarăşi zice: ***"Mare folos a adus oamenilor pocăinţa, că prin ea pe Dumnezeu Îl facem milostiv. Mare este pocăinţa pe pământ. Că sufletelor se face scară către cer, ridicându-le acolo de unde au căzut prin păcat..."*** (Sfântul Efrem Sirul, Cuvânt pentru pocăinţă, tomul III, 1823, p. 197- 207).

Iubiţi credincioşi,
Duminica de astăzi este numită "***Duminica dinaintea Naşterii Domnului***". ***Ea are rolul de a ne pregăti duhovniceşte pentru marele praznic al Întrupării Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria, în peştera din Betleem, pentru mântuirea lumii.***

Cea mai bună pregătire a creştinilor şi a noastră pentru întâmpinarea Mântuitorului este pocăinţa, mărturisirea cu căinţă a păcatelor şi începerea unei vieţi duhovniceşti noi în Iisus Hristos.

Iată Mesia vine, Fiul lui Dumnezeu este trimis de Tatăl în lume, fecioara Maria cu bătrânul Iosif caută loc de naştere în Betleem dar nu găseşte. Steaua se pregăteşte să răsară pe cerul lumii. Arhanghelul Gavriil, care a slujit la taina Întrupării, se bucură. Lumea aşteaptă, diavolii se cutremură, iar lumea se pregăteşte sufleteşte să primească pe Pruncul Iisus.

Dar noi, fraţii mei, cum ne pregătim să primim pe Hristos? Vine în lume Domnul păcii, va afla El loc de odihnă în inimile noastre? Oare noi ne-am împăcat prin pocăinţă cu Dumnezeu şi fiecare unul cu altul prin iertare?

Vine la noi Mântuitorul lumii, să împace popoarele, să liniştească minţile, să spele păcatele şi să mântuiască sufletele noastre, dar noi oare ne-am pregătit să-L primim pe Hristos? Ne-am mărturisit păcatele la duhovnic? Am plâns pentru ele? Am făcut canonul cuvenit? Ne-am înnoit duhovniceşte prin rugăciune, prin milostenie şi împăcare? Ne-am unit cu Hristos prin Sfânta Împărtăşanie? Sau tot amânăm pocăinţa până va veni fără veste vremea sfârşitului?

Fecioara Maria a găsit loc de naştere Fiului lui Dumnezeu, în peştera din Betleem, că nimeni n-a vrut s-o primească. Oare noi ne-am pregătit să-L găzduim pe Hristos în inimile noastre? Dar El nu intră să se sălăşluiască în inimile pline de ură, de răutate, de mândrie şi desfrânare. Hristos nu intră în casele unde stăpâneşte beţia, uciderea de copii, desfrâul şi necredinţa. Hristos nu se naşte prin Duhul Sfânt în inimile robite de patimi şi mai ales de duhul mândriei şi al deznădejdii.

Aşadar, fraţii mei, ***să ne pregătim că vine Hristos în lume s-o împace şi s-o înnoiască, căci lumea nu mai poate trăi fără El.***

Vine în casele şi inimile noastre să ne nască din nou, să ne ierte păcatele să ne dăruiască Trupul şi Sângele Său, să ne prefacă inima împietrită în Biserica vie, în altar de rugăciune şi de jertfă.

Deci, nimeni să nu fie trist şi tulburat! Nimeni să nu-I închidă uşa sufletului său. Nimeni să nu mai zacă în beţii şi desfrâu, în nepăsare şi necredinţă. Ci ***să ne curăţim şi să ne împăcăm, să ne înnoim duhovniceşte şi împăcându-ne unii cu alţii, împreună cu îngerii să cântăm:*** "***Hristos se naşte, slăviţi-L; Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L; Hristos pe pământ, înălţaţi-vă. Cântaţi Domnului tot pământul!***"

Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur – Omilia I - Tâlcuire la genealogia Domnului Iisus Hristos

“Cartea naşterii lui Iisus, Fiul lui David, fiul lui Avraam” (Mt. 1,1)

Multora li se pare că Evanghelia este foarte uşor de înţeles şi că numai profeţii sunt grei. Această părere pot să o aibă numai cei care nu-şi dau seama de adâncimea ideilor cuprinse în Evanghelie. Pentru aceea vă rog să mă urmăriţi cu multă atenţie, pentru ca având conducător pe Hristos, să intrăm în oceanul celor scrise în Evanghelie.

Dar pentru ca să înţelegeţi mai uşor cuvintele mele, vă cer şi mă rog - lucru pe care l-am făcut şi la tâlcuirea celorlalte cărţi ale Sfintei Scripturi - să citiţi mai dinainte pericopa evanghelică pe care o tâlcuiesc, pentru ca citirea mai dinainte a pericopei să fie deschizătoare de drum cunoştinţei, aşa cum a făcut eunucul (Fapt. 8,26-39). Dacă veţi face aşa, îmi va fi şi mie mai uşoară tâlcuirea. Că multe sunt locurile grele de înţeles din Evanghelia lui Matei şi se întâlnesc la tot pasul.

Iată chiar în primul capitol al Evangheliei câte locuri grele de dezlegat sunt :

- În primul loc: ***pentru care pricină se face genealogia lui Iosif, care n-a fost tatăl lui Hristos?***
- În al doilea loc: ***de unde ştim că Hristos Se pogoară din neamul lui David, odată ce ne sunt necunoscuţi strămoşii Mariei, din care S-a născut Hristos?***

- ***În al treilea loc:* pentru ce se face genealogia lui Iosif, care n-a contribuit cu nimic la naşterea lui Hristos, iar Fecioarei, care a fost mama, nu i se arată părinţii, bunicii şi strămoşii?**
- ***În afară de asta, merită să cercetăm şi aceea:* pentru ce se amintesc în această genealogie şi femei, odată ce genealogia este făcută prin bărbaţi?**

Dar de vreme ce a hotărât aşa, atunci pentru ce n-a amintit de toate femeile, ci a trecut sub tăcere pe femeile vestite pentru viaţa lor curată, de pildă pe Sarra, pe Rebeca şi pe altele asemenea lor, şi a amintit de femeile vestite ca păcătoase, de pildă: desfrânate, adultere, femei născute din căsătorii nelegitime, femei de alt neam, păgâne? Că a amintit de nevasta lui Urie, de Tamare, de Rahav şi de Rut, dintre care una era de alt neam, alta desfrânată, alta s-a culcat cu socrul ei; şi aceasta din urmă n-a făcut-o pe temeiul legii căsătoriei, ci a trăit cu socrul ei prin înşelăciune, dându-se drept desfrânată, iar pe femeia lui Urie o cunoaşte toată lumea din pricina grozăviei păcatului ei. Cu toate acestea, evanghelistul Matei a lăsat la o parte pe toate celelalte femei şi a pus în genealogia lui Hristos numai pe acestea. Dacă trebuie să amintească de femei, apoi trebuie să le amintească pe toate; dar dacă nu trebuia să le amintească pe toate, ci numai pe unele, atunci ar fi trebuit să le amintească pe cele vestite prin virtutea lor, nu pe cele vestite prin păcatelor lor.

Vedeţi, dar, de câtă luare aminte, de câtă cercetare avem nevoie chiar în primul capitol al Evangheliei lui Matei, cu toate că pare mai clar decât toate celelalte capitole, iar multora poate că li se pare chiar de prisos, deoarece în el este vorba numai de înşirarea unor nume. În afară de aceasta merită să fie cercetată şi aceea pentru ce Matei a lăsat de o parte trei împăraţi (Ohazia, Ioas şi Amasia; 2 Pral. cap. 21-25)? Dacă a trecut cu vederea numele lor, pentru că erau foarte necredincioşi, atunci ar fi trebuit să nu amintească nici pe alţii tot atât de necredincioşi.

Capitolul întâi mai pune încă o problemă: Matei spune că sunt patrusprezece neamuri, dar în al treilea şir de neamuri nu sunt patrusprezece neamuri. Apoi, pentru care pricină Luca dă alte nume, nu numai pe ale aceloraşi, ci chiar cu mult mai multe, iar Matei dimpotrivă dă şi mai puţine nume şi alte nume, deşi şi el îşi termină genealogia cu Iosif, ca şi Luca.

Vedeţi, dar, câtă luare aminte trebuie să avem nu numai în dezlegarea acestor probleme, dar şi în cunoaşterea locurilor grele ce trebuie dezlegate. Că nici nu este puţin lucru să poţi descoperi locurile grele de dezlegat.

Un alt loc greu este şi acesta: ***cum se face că Elisabeta, care era din seminţia lui Levi, era rudă cu Maria?***

Dar ca să nu vă încarc memoria cu prea multe lucruri, voi opri aici cuvântul meu. Vă este de ajuns pentru trezirea atenţiei voastre chiar şi numai cunoaşterea acestor probleme ridicate de capitolul întâi al Evangheliei lui Matei. Dar dacă doriţi să cunoaşteţi şi dezlegarea acestora apoi vă las ca voi să hotărâţi, înainte de a începe eu vorbirea. Dacă voi vedea că sunteţi cu mintea trează şi că doriţi să cunoaşteţi, atunci voi încerca să dau şi dezlegarea; dar dacă voi vedea că voi căscaţi şi vă uitaţi în altă parte, voi ascunde şi problemele şi dezlegarea lor, plecându-mă legii dumnezeieşti, care spune: ***"Nu daţi cele sfinte câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca să nu le calce în picioare" (Mt. 7,6).***

- ***Dar cine-i cel ce le calcă în picioare?*** Cel ce nu socoteşte de preţ cuvintele Scripturii, cel ce nu le respectă.
- Şi cine-i atât de ticălos încât să nu respecte cuvintele Scripturii, să nu le socotească mai de preţ ca orice?
- Cine? Cel ce nu dă atâta timp cuvintelor Scripturii cât femeilor desfrânate din teatrele satanice. Că mulţi oameni îşi pierd toată ziua la teatru şi din pricina acestei pierderi deşarte devreme, îşi neglijează multe treburi de-ale gospodăriei; prind iute şi precis tot ce aud şi ţin minte cele auzite, spre vătămarea propriului lor suflet.

Aici în biserică vorbeşte Dumnezeu şi oamenii nu vor să rămână nici câtăva vreme. Din pricina asta nu mai avem nici o părtăşie cu Cerul, iar vieţuirea noastră creştină se mărgineşte numai la cuvinte. Din pricina asta Dumnezeu ne-a ameninţat cu iadul, nu ca să ne arunce în el, ci ca să ne înduplece să fugim de această cumplită tiranie. Noi, însă, facem cu totul dimpotrivă şi alergăm în fiecare zi pe drumul ce duce la iad. Dar Dumnezeu ne porunceşte nu numai să auzim, ci să şi facem cele spuse; noi, însă, nu vrem nici să le auzim. Spune-mi, te rog, când vom face ce ni s-a poruncit, când vom săvârşi faptele pe care ni le cere, când nici cuvintele pe care ni le spune Dumnezeu nu vrem să le auzim, ci ni se pare apăsătoare şi plicticoasă predica, deşi e foarte scurtă?

Noi înşine, când vedem că cei din jurul nostru nu ne dau atenţie când vorbim despre lucruri obişnuite, spunem că purtarea lor este o insultă, dar nu socotim, oare, că-L mâniem pe Dumnezeu, când El ne vorbeşte despre lucuri atât de mari, iar noi nu dăm atenţie spuselor Lui şi ne uităm în altă parte? Un bătrân, care a călătorit mult, poate să ne spună cu de-amănuntul despre depărtarea, poziţia şi înfăţişarea oraşelor pe care le-a văzut, poate să ne vorbească despre porturi şi pieţe. ***Noi, însă, nu cunoaştem nici la ce depărtare de noi se găseşte cetatea cea din***

ceruri. Dacă am şti care e distanţa, poate ne-am da osteneala să-i scurtăm lungimea. Nu-i atât de departe de noi cetatea aceea cât e de departe cerul de pământ. Dacă ne trândăvim este cu mult mai departe; dar dacă ne sârguim, ajungem în scurtă vreme la porţile ei. Pentru că distanţa aceasta nu se măsoară cu măsurătorile de pe pământ, ci cu sufletul şi cu purtarea.

Cunoşti, dragul meu, cu de-amănuntul istoria lumii, pe cea nouă, pe cea veche şi pe cea străveche; poţi enumera stăpânitorii sub care ai luat mai înainte parte la războaie, poţi enumera pe arbitrii luptelor atletice, pe învingătorii în lupte, pe generali, care nu-ţi sunt de nici un folos. ***Dar nici în vis nu te-ai gândit vreodată să ştii cine este stăpân în cetatea cea cerească*** sau să ştii cine este primul sau al doilea sau al treilea sau să ştii de câtă vreme este fiecare acolo sau să ştii ce-a lucrat şi ce-a făcut fiecare. Nu vrei să te interesezi de legiuirile acestei cetăţi şi nici nu vrei să le asculţi de ţi le spune altul. ***Spune-mi, te rog, cum te mai aştepţi să dobândeşti bunătăţile făgăduite, când nici nu asculţi cele ce ţi se spun?*** Dacă n-am ascultat mai înainte, să ascultăm acum. Că, de va vrea Dumnezeu, vom intra într-o cetate de aur, ba mai de preţ decât aurul. Să-i cunoaştem bine temeliile ei, să-i cunoaştem porţile bătute în safire şi mărgăritare. Că avem un foarte bun conducător, pe Matei. Prin poarta lui intrăm acum şi avem nevoie de multă luare aminte. Dacă va vedea pe cineva că nu-i atent, îl scoate îndată afară din cetate. Că-i cetate împărătească, cetate vestită. Nu-i precum cetăţile noastre, împărţite în piaţă şi palate împărăteşti. Nu! Acolo peste tot numai palate împărăteşti. ***Să deschidem dar porţile minţii, să deschidem auzul şi păşind cu multă frică în pridvor, să ne închinăm Împăratului cetăţii.***

O singură privire aruncată în acea cetate ne încremeneşte de uimire. Acum porţile cetăţii ne sunt încuiate; dar când le vom vedea deschise atunci vom vedea că tot interiorul cetăţii este strălucitor ca fulgerul. Că acest vameş, călăuzit de ochii Duhului, făgăduieşte să-ţi arate totul; unde stă Împăratul, care sunt ostaşii care sunt alăturea de El, unde stau îngerii, unde stau arhanghelii, care este locul hotărât, în acest oraş, noilor cetăţeni şi care este drumul care duce acolo; ce loc au primit primii cetăţeni, cei de după ei şi cei de mai târziu; în câte cete se împart locuitorii oraşului, cine formează senatul şi câte feluri de dregători sunt.

Să nu intrăm cu zgomot şi tulburare, ci cu tainică tăcere. Dacă în teatru se face tăcere mare când se citesc scrisorile împăratului, cu mult mai liniştiţi trebuie să stăm toţi în cetatea aceasta şi să avem treze şi sufletele şi urechile. Nu se vor citi scrisorile unui stăpân pământesc, ci ale Stăpânului îngerilor.

Dacă astfel ne vom rândui sufletele noastre, însuşi harul Duhului ne va călăuzi pas cu pas, vom ajunge la tronul împărătesc şi vom dobândi toate bunătăţile, cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia i se cuvine slava şi puterea împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur – Omilia II - Tâlcuire la genealogia Domnului Iisus Hristos

“Cartea naşterii lui Iisus, Fiul lui David, fiul lui Avraam” (Mt. 1,1)

Vă mai amintiţi, oare, de sfatul pe care vi l-am dat mai înainte, rugându-vă să ascultaţi în adâncă tăcere şi cu tainică linişte tot ce vă voi spune? Că azi am de gând să păşesc în sfintele pridvoare ale Evangheliei lui Matei. De aceea v-am şi amintit de sfatul dat.

Când iudeii au trebuit să se apropie de muntele în flăcări, de foc, de ceaţă, de întuneric şi de furtună (Ies. 19,18), dar mai bine spus, când nici nu li s-a îngăduit să se apropie de munte, ci să audă şi să vadă muntele şi pe toate celelalte de departe, au primit poruncă să se abţină de la femei cu trei zile înainte şi să-şi spele hainele; şi toţi erau cuprinşi de spaimă şi cutremur; şi Moise împreună cu iudeii. ***Apoi cu mult mai mult noi, care avem să auzim cuvinte atât de înalte, noi care nu stăm ca iudeii departe de un munte ce fumegă, ci avem să intrăm chiar în cer, cu mult mai mult noi trebuie să arătăm mai mare filozofie, nu spălându-ne hainele, ci curăţindu-ne îmbrăcămintea sufletului şi depărtându-ne de orice amestec lumesc. Nu veţi vedea acum nici ceaţă, nici fum, nici furtună, ci chiar pe împărat stând pe tronul acelei negrăite slave; veţi vedea pe îngeri şi pe arhangheli alături de El; veţi vedea popoare de sfinţi în nenumărate cete.***

Aşa este cetatea lui Dumnezeu! În ea este Biserica celor întâi născuţi, duhurile drepţilor, adunarea sărbătorească a îngerilor, sângele izbăvitor al Domnului, prin care toate s-au unit: cerul a primit pe cele de pe pământ, pământul a primit pe cele din cer, iar pacea de mult dorită de îngeri şi de sfinţi s-a împlinit. În această cetate se înalţă strălucitorul şi slăvitul semn de biruinţă al crucii, prăzile de război ale lui Hristos, pârga firii noastre, trofeele împăratului nostru. Pe toate le vom cunoaşte cu de-amănuntul din Evanghelie.

Dacă mă veţi urmări cu linişte şi cu cuvenită luare aminte voi putea să vă plimb peste tot şi să vă arăt unde zace, trasă în ţeapă, moartea, unde este spânzurat păcatul, unde se găsesc multele şi minunatele trofee ale acestui război, ale acestei lupte. Veţi vedea acolo şi pe tiran legat, urmat de mulţimea prinşilor de război; veţi vedea acropola, de pe care acel demon spurcat ataca pe toţi mai înainte; veţi vedea ascunzătorile şi peşterile tâlharului acum sparte şi deschise, pentru că Împăratul a intrat şi în ele.

Să nu vi se pară, iubiţilor, obositoare plimbarea! Dacă v-ar povesti cineva de un război purtat de oameni, de trofeele şi victoriile lui, aţi uita şi de mâncare şi de băutură de dragul acelei povestiri. Este într-adevăr plăcută povestirea aceea, dar cu mult mai plăcută este povestirea luptei duse de Hristos!

Gândeşte-te, iubite, câte lucruri minunate ai de auzit! Ai să auzi că Dumnezeu, sculându-Se de pe tronurile Sale împărăteşti, a venit din cer pe pământ, S-a pogorât chiar şi în iad, stând în linia întâi de bătaie; ai să auzi că diavolul I s-a împotrivit, dar, mai bine spus, nu s-a împotrivit numai unui Dumnezeu, ci unui Dumnezeu ascuns în fire omenească. Şi lucru minunat este că vei vedea, prin moarte, biruită moartea; prin blestem, blestemul nimicit; iar prin armele prin care diavolul biruia, prin acelea i s-a surpat tirania lui.

Să ne deşteptăm deci, să nu dormim! Iată văd că porţile ni se deschid! Să intrăm cu bună rânduială şi cu cutremur. Păşim chiar în pridvor.
- Şi care-i pridvorul? Iată-l: "Cartea naşterii lui Iisus, Fiul lui David, Fiul lui Avraam".
- Ce spui? Ne-ai făgăduit că ne vorbeşti de Unul-Născut Fiul lui Dumnezeu şi ne pomeneşti de David, un om care a trăit cu nenumărate generaţii înainte, spunându-ne că el este tată şi strămoş al lui Iisus Hristos?
- Aşteaptă! Nu căuta să afli totul dintr-odată, ci cu binişorul şi încetul cu încetul! Eşti încă pe treptele pridvorului! Pentru ce te grăbeşti să intri în locuri în care nu poţi încă intra? N-ai văzut bine nici pe toate cele dinafară! Că n-am să-ţi vorbesc de naşterea Lui din veşnicie, dar, mai bine spus, nici de naşterea

Lui în timp; că şi aceasta-i neînţeleasă şi cu neputinţă de spus prin cuvânt. Aşa a grăit, mai înainte de mine, şi profetul Isaia. Proorocind patimile lui Hristos şi marea Lui purtare de grijă pentru lume şi minunându-se cine este şi ce a ajuns şi până unde S-a pogorât, a strigat, tare şi strălucit, zicând aşa: ***"Şi neamul Lui cine-l va spune?" (Isaia 53,8).***

Dar nu despre naşterea cea din veşnicie ne este acum cuvântul, ci despre naşterea lui de jos, de pe pământ, care a avut nenumăraţi martori. Şi voi vorbi de ea aşa cum mi-a dat putere harul Duhului să vorbesc. Că nici de naşterea Lui de pe pământ nu se poate vorbi cu toată claritatea, că şi ea este plină de spaimă şi cutremur. ***Totuşi să nu socoteşti că ai să auzi lucuri de mică însemnătate, când auzi că am să-ţi vorbesc de naşterea cea de pe pământ! Dimpotrivă, deşteaptă-ţi mintea, înfricoşează-te îndată, când auzi că Dumnezeu pe pământ S-a pogorât! Atât de minunată şi de neobişnuită a fost venirea Sa, că îngerii dănţuiau şi vesteau bucuria adusă omenirii, iar profeţii încă de demult se spăimântau că Dumnezeu "pe pământ S-a arătat şi cu oamenii împreună a locuit" (Baruh 3,38).***

Da, este un lucru cu totul neobişnuit că Dumnezeu Cel negrăit, Cel netâlmăcit, Cel neînţeles, Cel asemenea Tatălui, a primit să vină pe pământ din pântece fecioresc, a primit să Se nască din femeie şi să aibă strămoşi pe David şi pe Avraam. Dar pentru ce spun pe David şi pe Avraam? Lucru plin cu totul de spaimă şi uimire este că a avut strămoşi pe acele femei păcătoase despre care am vorbit mai înainte. Când auzi acestea, ridică capul sus! Nu te gândi la ceva umilitor. Dimpotrivă, minunează-te că, fiind Fiu al Dumnezeului celui fără de început şi adevărat Fiu, a primit să audă spunîndu-I-se Fiu al lui David, pentru ca pe tine să te facă fiu al lui Dumnezeu! A primit să Se facă rob Tatălui, pentru ca ţie, robului, să-ţi facă Tată pe Stăpânul.

Ai văzut chiar din primele cuvinte ale Evangheliei cum sunt Evangheliile! Dacă te îndoieşti că ai să ajungi fiu al lui Dumnezeu, atunci încredinţează-te de aceasta prin aceea că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul al Omului. ***Pentru că este cu mult mai greu pentru mintea omenească să înţeleagă că Dumnezeu S-a făcut om, decât să înţeleagă ca omul să ajungă fiu al lui Dumnezeu. Aşadar când auzi că Fiul lui Dumnezeu este Fiu al lui David şi al lui Avraam, nu te îndoi că şi tu, fiu al lui Adam, vei fi fiu al lui Dumnezeu. Că Fiul lui Dumnezeu nu S-ar fi smerit în zadar şi în deşert atât de mult, dacă n-ar fi vrut să ne înalţe pe noi. S-a născut după trup, ca tu să te naşti după Duh; S-a născut din femeie, ca tu să încetezi de a mai fi fiu al femeii. Pentru aceasta Fiul lui Dumnezeu a avut o îndoită naştere: una asemenea nouă, şi alta mai presus de noi. Pentru că S-a născut din femeie, Se aseamănă cu noi; dar pentru că nu S-a născut nici din sânge, nici din voinţa***

trupului sau a bărbatului (În.1,13), ci de la Duhul Sfânt, ne arată naşterea cea mai presus de noi, naşterea cea viitoare, pe care ne-o va dărui nouă de la Duhul. Toate celelalte fapte ale Fiului lui Dumnezeu au fost la fel. ***Botezul Domnului de pildă. Avea şi ceva vechi, dar avea şi ceva nou. Botezarea Lui de către profet a arătat vechiul, iar pogorârea Duhului a vădit noul. După cum un om care stă la mijloc între doi oameni şi uneşte pe aceştia întinzându-şi mâinile şi spre unul şi spre altul, tot astfel şi Fiul lui Dumnezeu a unit firea cea veche cu cea nouă, firea dumnezeiască cu cea omenească, pe cele ale Lui cu cele ale noastre.***

Ai văzut cât de străfulgerătoare este cetatea în care ai să intri? Ai văzut câtă strălucire au chiar primele cuvinte ale Evangheliei? Ai văzut că s-a arătat pe Împărat, ca într-o tabără îmbrăcat în acelaşi trup ca şi tine? Ştii doar că, în tabără, împăratul nu poartă totdeauna semnele demnităţii sale; dezbracă purpura, dă jos de pe cap coroana şi îmbracă adeseori haină de ostaş; face asta ca să nu fie recunoscut, ca să nu atragă pe duşmani asupra sa. Împăratul nostru dimpotrivă: îmbracă trupul nostru cu totul pentru alt scop: vrea să fie necunoscut, să nu facă pe duşman să fugă de luptă şi să nu tulbure pe ostaşii Săi. Că Împăratul nostru a căutat să mântuie, nu să înspăimânte. ***În pricina aceasta Evanghelia chiar de la început L-a numit cu acest nume, spunându-I Iisus. Numele Iisus nu este un nume elinesc, ci ebraic, care tâlcuit în limba greacă înseamnă Sotir, adică Mântuitor; şi se numeşte Mântuitor, pentru că a mântuit pe poporul Său.***

Ai văzut cum evanghelistul Matei a înaripat pe ascultător, deşi a rostit cuvinte foarte cunoscute? Ai văzut cum prin ele ne-a făcut să ne gândim la lucruri pe care nici nu le bănuiam? Numele de Iisus şi de Mântuitor erau foarte cunoscute la iudei. Şi pentru că faptele viitoare ale Domnului Iisus aveau să fie neobişnuite, de aceea numele acesta a fost purtat şi de altul, de Iisus al lui Navi, preÎnchipuire a Domnului Iisus, ca de la Început să se înlăture orice tulburare ce ar fi putut fi provocată de un nume nou. În Scriptură se spune că Iisus al lui Nevi, urmând lui Moise, a dus pe poporul iudeu în pământul făgăduinţei. Aceasta e preÎnchipuire. Iată acum şi faptul!

- ✓ ***Iisus al lui Navi a dus pe poporul iudeu în pământul făgăduinţei;***
- ✓ ***Domnul Iisus a dus pe poporul Său în cer şi la bunătăţile cele cereşti.***
- ✓ ***Iisus al lui Navi, după moartea lui Moise, Domnul Iisus, după încetarea legii.***
- ✓ ***Acela, conducător de popor, acesta, împărat.***

Dar ca nu cumva când auzi numele Iisus să te rătăceşti din pricina acestui nume, evanghelistul Matei a adăugat: "Iisus Hristos, Fiul lui David". Celălalt Iisus nu era din seminţia lui David, ci din altă seminţie.

Dar pentru care pricină evanghelistul numeşte Evanghelia sa "Cartea naşterii lui Iisus Hristos"? Doar nu cuprinde numai naşterea, ci toată iconomia mântuirii neamului omenesc! Pentru că naşterea lui Iisus este capul întregii iconomii a nântuirii, pentru că este începutul şi rădăcina tuturor bunătăţilor date nouă. După cum Moise îşi intitulează cartea sa "Cartea cerului şi a pământului" (Fac. 2,4), deşi nu vorbeşte numai de cer şi de pământ, ci şi de cele ce sunt în ele, tot astfel şi ***Matei a dat numele cărţii sale de la capul faptelor istorisite în ea. Lucru plin de uimire, mai presus de nădejde şi de aşteptare este că Dumnezeu S-a făcut om.*** Odată săvârşit acest lucru, toate celelalte decurg logic şi firesc.

- Dar pentru ce evanghelistul a spus întâi: "Fiul lui David" şi apoi "Fiul lui Avraam"? N-a spus aşa pentru că evanghelistul nu voia, aşa cum socot unii, să facă genealogia lui Iisus chiar de la Adam. Ar fi făcut la fel ca şi Luca. Matei însă procedează altfel.

Dar pentru ce l-a pus mai întâi pe David? Pentru că David era pe buzele tuturora şi din pricina renumelui său, şi din pricina timpului; nu murise demult, ca Avraam. Amândurora le dăduse Dumnezeu - şi lui Avraam şi lui David - făgăduiţa că din ei Se va naşte Mântuitorul; dar Matei l-a pus în urmă pe Avraam pentru că era mai vechi, iar pe David l-a pus la început pentru că era viu în mintea poporului şi pe buzele tuturora. Chiar iudeii spuneau: ***"Oare nu din sământa lui David şi din oraşul Betleem, de unde era David, avea să vină Hristos?" (În.7,42)***

Nimeni nu-L numea pe Hristos Fiul lui Avraam, ci toţi Îl numeau Fiul lui David. Că David era, după cum am spus, în mintea tuturora şi din pricină că a trăit în urma lui Avraam, dar şi din pricină că a fost împărat, de asta şi iudeii şi Dumnezeu pomenesc şi numele lui David când vorbesc de toţi împăraţii de mai târziu, pe care îi preţuiau. Iezechiel şi alţi profeţi spuneau iudeilor că David va veni şi va învia; negreşit profeţii nu vorbeau de cel mort, ci de cei care vor merge pe urmele virtuţilor lui David. Dumnezeu spunea lui Iezechia: ***"Voi apăra cetatea aceasta pentru Mine şi pentru David, robul Meu" (IV Regi 19,34).*** La fel lui Solomon i-a spus că nu-i va împărţi împărăţia în timpul domniei lui, din pricina lui David (III Regi. 11,34). Da, mare a fost slava lui David şi la oameni, şi la Dumnezeu! ***Pentru asta deci evanghelistul Matei începe genealogia cu David, pentru că era mai cunoscut, iar pe Avraam îl pomeneşte după David. Şi pentru că a adresat iudelor***

Evanghelia sa, a socotit de prisos să urce mai sus genealogia. Că aceşti doi bărbaţi erau mai cu seamă admiraţi de iudei; unul ca profet şi împărat, altul ca patriarh şi profet.

Aş putea fi întrebat: ***Dar de unde ştim că Iisus este din neamul lui David? Dacă Iisus nu S-a născut din bărbat, ci numai din femeie şi dacă nu se face genealogia Fecioarei, de unde ştim că este strănepot al lu David?*** Două sunt deci problemele care se pun. Prima: ***pentru ce nu se face genealogia mamei?*** A doua: ***pentru ce Iosif, care n-a fost tatăl lui Iisus, este pomenit şi de Matei şi de Luca?*** Prima pare necesară, a doua, de prisos. ***Despre care, dar, trebuie să vorbesc mai întâi? Negreşit despre aceea că Fecioara se coboară din David. Dar cum vom şti că se coboară din David? Ascultă pe Dumnezeu, Care-i spune lui Gavriil să se după "la o Fecioară din casa şi neamul lui David, logodită cu un bărbat care se numea Iosif" (Lc. 1,27). Ce răspuns mai clar decât aceste vrei când afli că Fecioara era din casa şi neamul lui David?***

Tot din aceste cuvinte se vede apoi că şi Iosif era tot din casa şi neamul lui David. Legea poruncea să nu se facă căsătorie cu altcineva, ci numai cu cineva din aceeaşi seminţie. Patriarhul Iacov a spus mai dinainte că Mântuitorul Se va ridica din seminţia lui Iuda, grăind aşa: ***"Nu va lipsi domn din Iuda, nici povăţuitor din coapsele lui până la venirea Celui Căruia Îi este pregătit sceptrul; Acesta va fi aşteptarea neamurilor" (Fac. 49,10).***

Profeţia aceasta, mi se poate spune, arată numai atât: că Iisus este din seminţia lui Iuda, dar nicidecum că era şi din neamul lui David; iar în seminţia lui Iuda nu era numai neamul lui David, ci şi alte multe neamuri; se poate, dar, ca Iisus să fie din seminţia lui Iuda, dar nu şi din neamul lui David.

- Dar, ca să nu spui aşa, evanghelistul îţi curmă această bănuială, zicând că Iisus era "din casa şi din neamul lui David". Iar dacă vrei să afli acest lucru şi din altă parte, nu-mi lipsesc dovezile. ***Legea interzicea nu numai căsătoriile cu cineva din altă seminţie, dar chiar şi cu cineva din altă familie, adică din alt neam.*** Deci dacă raportăm cuvintele de la Luca "din casa şi neamul lui David" la Fecioară, am răspuns la întrebare; dacă le raportăm la Iosif, prin Iosif avem acelaşi răspuns, anume că Iisus era din neamul lui David. Dacă Iosif era "din casa şi din neamul lui David", apoi legea îl obliga să nu ia femeie din altă casă şi din alt neam, ci din acela din care era şi el.

- Dar dacă a călcat legea? Matei, ca să nu spui asta, ţi-o ia înainte, mărturisind că Iosif era drept (Mt. 1,19); iar odată ce îi cunoşti virtutea, ştii că n-a călcat

legea. Ar fi putut, oare, să calce legea, mânat de plăcere, un bărbat atât de iubitor de oameni şi atât de lipsit de pasiune, ca Iosif, încât, chiar silit de bănuială, să nu vrea să pedepsească pe Fecioară? Omul care s-a ridicat cu mintea mai presus de lege - că hotărârea lui de a o lăsa pe Fecioară şi a o lăsa întru ascuns era hotărârea unui om care s-a ridicat cu mintea mai presus de lege - ar fi putut săvârşi, oare, o faptă împotriva legii, mai cu seamă atunci când nici o pricină nu-l silea? Deci din cele spuse se vede că Fecioara era din neamul lui David.

Dar neapărat trebuie să spun acum pentru care pricină evanghelistul n-a făcut genealogia Fecioarei, ci pe a lui Iosif. Pentru ce? Nu era obiceiul la iudei să se facă genealogia femeilor. Deci ca să ţină obiceiul iudaic şi să nu se pară că de la primele cuvinte ale Evangheliei nu spune adevărul şi totuşi să ne facă nouă cunoscută pe Fecioară, evanghelistul a trecut sub tăcere pe strămoşii ei şi a făcut numai genealogia lui Iosif. Dacă ar fi făcut genealogia Fecioarei ar fi dat să se creadă că face inovaţii; iar dacă ar fi trecut sub tăcere pe Iosif, n-am fi cunoscut pe strămoşii Fecioarei. Dar ca să aflăm de Maria cine este, din ce neam se trage şi totuşi să nu strice obiceiurile, Matei a făcut genealogia logodnicului ei şi a arătat că era din casa lui David. Odată demonstrat că Iosif se pogoară din casa lui David este demonstrat şi aceea că şi Fecioara este tot din aceeaşi casă, din pricină că dreptul Iosif n-ar fi suferit, după cum am mai spus, să se logodească cu o femeie din altă casă şi din altă familie.

Este însă şi un alt motiv, mai tainic, pentru care au fost trecuţi sub tăcere strămoşii Fecioarei. Dar nu-i timpul să descopăr aceasta acum, pentru că sunt multe de spus.

De aceea, oprind aici cuvântul despre cele cercetate până acum, să ţineţi bine minte cele ce v-am spus. De pildă: ***pentru ce în genealogie a fost pus David înaintea lui Avraam; pentru ce Matei şi-a numit Evanghelia sa "Cartea naşterii"; pentru ce a spus: "a lui Iisus Hristos"; pentru ce naşterea Lui este şi la fel, dar nu şi la fel cu a oamenilor; pe ce dovezi ne întemeiem că Maria este din casa lui David; pentru ce a făcut Matei genealogia lui Iosif şi au fost trecuţi sub tăcere strămoşii Mariei.***

Sfântul Ioan Gură de Aur – Omilia III - Tâlcuire la genealogia Domnului Iisus Hristos

Cartea naşterii lui Iisus Hristos, Fiul lui David, Fiul lui Avraam" (Mt. 1,1)

Iată aceasta-i a treia cuvântare şi încă n-am răspuns la toate problemele puse de primele cuvinte ale Evangheliei lui Matei. Aşa că nu în zadar spuneam că acest început cuprinde gânduri foarte adânci. Haide, dar, să vorbim astăzi de cele rămase încă nelămurite.

- Ce vom căuta să aflăm acum? Pentru care pricină se face genealogia lui Iosif, odată ce el n-a contribuit cu nimic la naşterea lui Iisus Hristos? O pricină am arătat-o în cuvântarea de mai înainte. Trebuie să arăt şi o altă pricină, mai tainică, mai greu de spus prin cuvinte decât cea dintâi. Care-i aceasta? ***Dumnezeu nu voia să arate iudeilor, înainte de naştere, că Hristos Se va naşte din Fecioară. Să nu vă tulburaţi din pricina unui răspuns atât de ciudat. Răspunsul nu-i al meu, ci al sfinţilor noştri părinţi, al acelor bărbaţi minunaţi şi vestiţi. Dacă Domnul dintru început a umbrit multe fapte ale mântuirii noastre, numindu-Se pe Sine Fiul Omului, şi nici nu ne-a descoperit complet întotdeauna egalitatea Lui cu Tatăl, pentru ce te minunezi dacă a umbrit deocamdată şi naşterea Sa, când urmărea ceva mare şi minunat?***

- Dar ce lucru minunat urmărea? - ***Voia s-o scape pe Fecioară, s-o ferească de bănuialăarea.*** Dacă iudeii ar fi ştiut aceasta dintru început, printr-o interpretare greşită a cuvintelor Scripturii, ar fi osândit-o pe Fecioară pentru adulter. Dacă s-au purtat cu neruşinare faţă de alte fapte ale Domnului, despre care de multe ori aveau şi pilde în Vechiul Testament - de pildă Îl numeau îndrăcit, când izgonea dracii din oameni, îl socoteau potrivnic lui Dumnezeu, când vindeca pe bolnavi sâmbăta, cu toate că şi mai înainte fusese de multe ori călcată sâmbăta -, ce n-ar fi zis dacă li se spunea că Hristos Se va naşte din Fecioară? Se puteau întemeia pe toată istoria care nu avea nici un fapt de acest fel.

Dacă iudeii Îl numeau pe Domnul tot Fiul lui Iosif (În. 1,45; 6,42) după ce făcuse atâtea minuni înaintea lor, cum ar fi putut crede că S-a născut dintr-o Fecioară înainte de facerea acestor minuni? Pentru aceasta deci a făcut şi genealogia lui Iosif şi a logodit-o şi pe Fecioara cu Iosif. Când Iosif, bărbat drept şi minunat, a avut nevoie de multe mărturii până să creadă în ceea ce se săvârşise - a avut nevoie de înger, de vedenie în vis, de mărturiile profeţilor - cum ar fi putut, oare, iudeii primi această idee, când ei erau suciţi, stricaţi şi vrăjmaşi ai lui Hristos? Cumplit ar fi tulburat această faptă nouă şi străină, despre care n-au auzit să se mai fi întâmplat vreodată pe vremea strămoşilor lor. Cel care-i încredinţat că Iisus este Fiul lui Dumnezeu nu mai pune la îndoială nici naşterea Sa din Fecioară; dar cel care-L socoteşte pe Iisus un înşelător, un potrivnic al lui Dumnezeu, cum să nu se scandalizeze şi mai mult de naşterea din Fecioară, cum să nu-i întărească şi mai mult bănuiala sa? ***De aceea nici apostolii nu vorbesc la început îndată de naşterea din Fecioară, ci vorbesc mai mult şi mai des de învierea Domnului, pentru că istoria poporului iudeu le oferea nenumărate cazuri de înviere, cu toate că nu era nici o asemănare între aceste învieri şi învierea lui Iisus. Apostolii deci vorbesc rar de naşterea din Fecioară; dar nici mama Lui n-a îndrăznit să dea pe faţă naşterea Lui minunată. Iată ce spune Fecioara chiar Fiului ei: "Iată eu şi tatăl tău Te căutam" (Lc. 2,48). Dacă s-ar fi bănuit că Iisus nu-i fiul lui Iosif, atunci n-ar mai fi fost socotit nici Fiul al lui David; iar de aici s-ar fi născut şi alte multe rele. De aceea nici îngerii nu vorbesc altora de naşterea Lui din Fecioară, ci numai Mariei şi lui Iosif; păstorilor le binevestesc naşterea, dar nu le vorbesc de felul naşterii (Lc. 2,10-12).***

- Pentru care pricină evanghelistul, când a amintit de Avraam, a spus: "Avraam a născut pe Isaac şi Isaac a născut pe Iacov" (Mt. 1,2) şi n-a amintit şi de Isav, fratele lui Iacov; dar când a venit la Iacov a amintit şi de Iuda şi de fraţii lui? Unii interpreţi spun că evanghelistul a făcut aceasta din pricina răutăţii lui Isav şi a altor fapte săvârşite de el mai înainte. Eu nu sunt însă de această părere. Dacă

aceasta ar fi pricina lăsării la o parte a lui Isav, atunci pentru ce sunt pomenite puţin mai jos nişte femei, tot aşa de stricate ca şi Isav? Că din cele contrarii se vădeşte slava lui Iisus, nu în faptul că a avut strămoşi străluciţi, ci din aceea că a avut strămoşi mici şi neînsemnaţi. Pentru cineva mare este mare slavă când poate să se umilească mult.

- Deci pentru care pricină nu l-a amintit pe Isav? Pentru că saracinii, ismailiţii, arabii şi toţi câţi s-au născut din Isav nu aveau nici o legătură cu neamul israiliţilor. Pentru aceasta deci a trecut sub tăcere pe aceia şi s-a îndreptat numai spre strămoşii lui Iisus, spre poporul iudeu. De aceea evanghelistul zice ***“Iar Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui” (Mt.1,2).*** Prin aceştia este arătat poporul iudeu. ***“Iar Iuda a născut pe Fares şi pe Zara din Tamar” (Mt. 1,3)***

- Ce faci, omule? îmi vorbeşti de istoria unei împreunări neliegiuite? Şi ce-i cu asta? Dacă aş face genealogia unui om vestit, de bună seamă că aş trece sub tăcere astfel de strămoşi. ***Dar când fac genealogia lui Dumnezeu întrupat, trebuie nu numai să n-o ascund, ci s-o spun în auzul tuturora spre a arăta puterea lui Dumnezeu şi purtarea Sa de grijă. Că pentru asta a venit Hristos pe pământ, nu ca să fugă de ocările noastre, ci ca să le nimicească. După cum nu ne minunăm că a murit, ci pentru că a fost şi răstignit - deşi răstignirea era o ocară; dar cu cât a fost mai de ocară, cu atât L-a arătat mai iubitor de oameni -, tot aşa trebuie să spunem şi despre naşterea Lui. Nu este drept să ne minunăm numai că a luat trup şi S-a făcut om, ci că a voit să aibă astfel de neamuri, că nu I-a fost ruşine deloc de păcatele noastre.***

Evanghelistul deci, chiar de la primele cuvinte ale istorisirii naşterii, a arătat că ***Iisus nu S-a ruşinat de nici una din slăbiciunile noastre, învăţându-ne prin asta ca noi să nu ne ruşinăm de păcatele strămoşilor, ci să căutăm un singur lucru, virtutea. Un om care caută virtutea nu va putea fi vătămat cu nimic, chiar dacă strămoşul lui a fost de alt neam, chiar dacă a fost desfrânat, chiar dacă a avut alte păcate.*** Dacă pe un stricat, întors pe calea cea dreaptă, nu poate să-l facă de râs viaţa lui de mai înainte, cu atât mai mult nu va putea face de ruşine păcătoşenia părinţilor pe un om virtuos, născut dintr-o desfrânată şi dintr-o adulteră.

Genealogia lui Iisus nu ne instruieşte numai pe noi, ci spulberă şi îngâmfarea iudeilor. Iudeii nu se îngrijeau de virtutea sufletului, dar spuneau la tot pasul că sunt strănepoţii lui Avraam, socotind că virtutea strămoşilor le scuza păcatele; de aceea evanghelistul le arată, chiar de la primele cuvinte ale Evangheliei, că nu trebuie să se laude cu strămoşii, ci cu faptele lor.

În afară de această învăţătură, evanghelistul ne mai spune şi altceva; anume ne arată că toţi oamenii sunt păcătoşi, chiar şi strămoşii Domnului. Patriarhul Iuda, cel de la care iudeii îşi trag numele, nu pare că a făcut puţine păcate; Tamara a stat înaintea lui şi l-a acuzat de desfrânare; David a născut pe Solomon cu o femeie desfrânată. Deci dacă de oameni mari n-a fost îndeplinită legea, cu atât mai puţin de oameni mici; iar dacă n-a fost îndeplinită, înseamnă că toţi oamenii au păcătuit şi deci a fost de neapărată trebuinţă venirea lui Hristos. De aceea evanghelistul a amintit şi de cei doisprezece patriarhi, ca şi prin asta să spulbere iarăşi îngâmfarea iudeilor, care se lăudau cu nobleţea strămoşilor lor. Mulţi dintre patriarhi au fost născuţi din slujnice; totuşi nu s-a făcut deosebire între fii din pricina deosebirii de mame. Toţi au fost fără deosebire patriarhi şi conducători de seminţii.

Această prerogativă o are şi Biserica; ea este creatoarea nobleţei noastre, modelul şi l-a luat de sus. De aceea de ai fi sclav sau liber, aceasta nici nu te avantajează, nici nu te micşorează; ***biserica îţi cere un singur lucru: ce gând ai şi cum ţi-i sufletul.***

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Duminica Sfinţilor strămoşi (I)

A înlătura vina păcatului de la neamul omenesc poate doar moartea Dumnezeu-Omului. Să dea împlinire prin faptele dreptăţii vieţii omeneşti petrecute în păcat pot numai faptele Dumnezeu-Omului.

Duminica aceasta şi cea următoare sunt menite pomenirii tuturor sfinţilor strămoşi şi părinţi care din veac au plăcut lui Dumnezeu, de la Adam până la dreptul Iosif Logodnicul. Lăudându-i, Sfânta Biserică zugrăveşte felul în care ei, de la mare depărtare de timp mai înainte văzând arătarea lui Dumnezeu întrupat pentru a noastră mântuire, Il aşteptau cu dorire şi, adâncindu-se în cugetarea la El, se bucurau dinainte atât pentru sine, cât şi pentru toţi cei ce aveau şi au a se învrednici de vederea sau de cunoaşterea acestei minunate lucrări a pogorământului dumnezeiesc faţă de noi.

Sfinţii strămoşi şi părinţi aşteptau naşterea Mântuitorului Hristos; noi aşteptăm acum apropierea prăznuirii în cinstea Naşterii lui Hristos. Ca atare, după cum ei se adânceau în contemplarea tainei întrupării lui Dumnezeu Cuvântul şi prin aceasta se pregăteau de primirea Lui, aşa şi noi, înaintea praznicului Naşterii lui Hristos, amintindu-ne de ei, să închinăm cuviincios zilele acestea mai ales evlavioasei cugetări la aceeaşi taină a întrupării şi să refacem în noi toată puterea încredinţării că nu avem mântuire în altceva sau altcineva decât în Domnul Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, ca nu numai cu gura, ci cu gândul, cu inima şi cu toată fiinţa să mărturisim taina aceasta şi cu inimă largă să primim bucurie în ziua cea de bucurie a Naşterii lui Hristos.

Dumnezeu S-a arătat în trup (I Tim. 3, 16). Aceasta este marea taină a bunei credinţe. Mintea nu poate să o pătrundă. însă de vreme ce ea a fost arătată şi nu numai mărturisită, de vreme ce ea s-a vădit în chip lucrător şi arată puterea sa în noi, atunci, continuând a nu pricepe taina, mintea poate cel puţin să afirme cu încredere că nici nu poate să fie altfel, că întruparea lui Dumnezeu- Cuvântul, din partea Dumnezeirii întreit Ipostatice, Care întocmeşte mântuirea noastră, este, desigur, adânc al milostivirii Ei faţă de noi, însă din partea noastră este o necesitate fără de care mântuirea noastră nu putea fi întocmită, întrucât condiţiile mântuirii noastre nu puteau fi altfel îndeplinite decât prin puterea şi prin lucrarea lui Dumnezeu întrupat. Vă rog să vă adânciţi în cugetarea la taina aceasta.

Felul mântuirii noaste se trage de la adâncimea căderii noastre. Prin cădere, omul a devenit vinovat înaintea lui Dumnezeu şi s-a stricat în viaţa şi în puterile sale.

- *Ca atare, pentru a-1 mântui pe om era nevoie, în primul rând, ca el să fie îndreptăţit înaintea lui Dumnezeu, să fie arătat drept înaintea feţei judecăţii Lui celei nemărginit de drepte, să fie împăcat cu El. Pentru că cel neîndreptăţit, neîmpăcat, este din fire fiu al mâniei, după cuvântul apostolului, este lipsit de orice binecuvântare a bunei voiri dumnezeieşti, care face să rodească adâncurile firii omeneşti - şi din această pricină, simţind în sineşi micşorarea, strâmtorarea şi împuţinarea puterilor sale, pierde orice nădejde de ridicare şi recăpătare a puterilor de viaţă.*
- *în al doilea rând, pentru mântuirea omului era nevoie să fie îndreptate viaţa şi puterile lui, să fie nimicită vătămarea cea păcătoasă din el, să i se dăruiască viaţă nouă - să fie renăscut. Pentru că altfel îndreptăţirea ca atare nu-i va aduce nici o roadă, întrucât păcatul care trăieşte în el îl va face iar vinovat clipă de clipă, şi asta la nesfârşit.*

Aşadar, pentru mântuirea omului era nevoie ca el să fie îndreptăţit şi să i se dea o viaţă nouă - dar nici îndreptăţirea omului, nici dăruirea unei noi vieţi nu se putea săvârşi altfel decât prin lucrarea şi prin puterea lui Dumnezeu întrupat. Prin urmare, fără întruparea lui Dumnezeu n-avem nici mântuire.

Opriţi-vă pentru început asupra primului fapt, şi anume că îndreptăţirea omului nu se putea întocmi altfel decât prin puterea şi prin lucrarea lui Dumnezeu întrupat.

Ce înseamnă a-1 îndreptăţi pe om şi a-1 arăta drept înaintea feţei lui Dumnezeu? înseamnă nu numai a-1 declara nevinovat, a înlătura vinovăţia ce îl apasă, ci şi a umple toată viaţa lui, petrecută în păcate, cu faptele dreptăţii. Pentru că aşa este

lege în viaţa noastră, ca ea nu numai să nu aibă păcate, ci şi să fie plină toată, în toate momentele sale, de fapte bune, altfel spus de roade ale dreptăţii. Dar

- *a înlătura vinovăţia care apasă neamul omenesc poate numai moartea Dumnezeu-Omului, şi*
- *a umple viaţa omului, petrecută în păcat, cu faptele dreptăţii pot numai faptele Dumnezeu-Omului.*

Şi, prin urmare, pentru o deplină îndreptăţire a omului păcătos şi a neamului omenesc era neapărată nevoie de întruparea lui Dumnezeu.

Acum vom lămuri numai prima idee, şi anume că a înlătura vinovăţia care apasă neamul omenesc poate numai moartea Dumnezeu-Omului.

Fie că vom pătrunde în simţămintele păcătosului care stă înaintea lui Dumnezeu cu conştiinţa limpede a dreptei judecăţi dumnezeieşti şi a păcatelor sale, fie că II vom contempla pe Dumnezeu, Care Se pleacă spre păcătosul care se pocăieşte, în amândouă cazurile vom descoperi un anumit „perete de mijloc", ce taie calea pe care se pogoară miluirea de la Dumnezeu asupra păcătosului şi suie nădejdea de la păcătos spre tronul Dreptului Judecător Dumnezeu.

Mila lui Dumnezeu ar fi gata să miluiască, însă dreptatea nu dă loc dreptei miluitoare. Adevărul lui Dumnezeu şi dreapta judecată a lui Dumnezeu cer ca cel nedrept să sufere pedeapsa hotărâtă pentru nedreptate, altminteri dragostea miluitoare va fi o indulgenţă nepotrivită.

Pe de altă parte, în sufletul păcătosului simţământul dreptăţii dumnezeieşti este de obicei mai puternic şi mai adânc decât simţământul milostivirii dumnezeieşti, sau chiar numai el îl umple! Ca atare, când se apropie de Dumnezeu, acest simţământ nu numai că îl face fără de răspuns înaintea Lui, ci îl şi apasă printr-o deznădăjduire desăvârşită, ca şi cum l-ar îndepărta de la El cu sila. De aceea şi în epistolele apostoleşti învierea nădejdii de mântuire este arătată ca una dintre cele mai binefăcătoare urmări ale morţii Domnului nostru Iisus Hristos (v. I Petr. 1, 3).

Aşadar este neapărată nevoie să fie stricat acest „perete din mijloc", este neapărată nevoie ca între Dumnezeu şi om să se ridice altceva la mijloc, ceva care să ascundă păcatele omului de ochii Dreptăţii dumnezeieşti, iar de ochii păcătosului - Dreptatea dumnezeiască, ceva în virtutea căruia Dumnezeu să îl vadă pe păcătos vrednic de miluire - dezvinovăţit - şi omul să îl vadă pe Dumnezeu nu numai înclinat spre milostivire, ci deja vărsând-o fară împiedicare

asupra oricui se apropie de Tronul harului Său; este neapărată nevoie de o jertfa de milostivire, care, îndestulând dreptatea dumnezeiască şi împăcând sufletul păcătosului, să II împace pe Dumnezeu cu omul şi pe om cu Dumnezeu.

Se pune întrebarea: ***cine este această jertfă şi în ce stă ea?!***

Jertfa aceasta e moartea de om. Ea a fost hotărâtă dintru început de către dreptate, ca pedeapsă pentru păcat: cu moarte veţi muri-, pe ea o propune lui Dumnezeu şi păcătosul care se pocăieşte, pentru că strigă către El: „Ia-mi viaţa şi tot, numai mântuieşte-mă!" Dar:

1) o asemenea jertfă nu poate fi moartea mea sau a altuia din neamul omenesc, fiindcă şi eu, şi oricare alt om, avem nevoie de această jertfă şi căutăm să ne îndreptăţim prin ea încă din timpul vieţii, şi încă din timpul vieţii trebuie să fim îndreptăţiţi ca să ne mântuim. Ca atare, moartea de om poate fi jertfă de milostivire numai atunci când este moartea unui om care să fie scos din rândul oamenilor. Iar asta nu este cu putinţă decât dacă omul acela, fiind om, nu va aparţine sieşi, nu va fi o persoană aparte, ca oricare alt om, ci o altă fiinţă îl va asuma pe acel om în persoana sa, se va uni cu el în chip ipostatic, altfel spus se va înomeni.

2) Iar dacă jertfa îndreptăţitoare - moartea - nu poate fi moartea mea sau a altuia din neamul omenesc, înseamnă că nici eu, nici vreun alt om nu putem fi îndreptăţiţi decât însuşindu-ne o moarte străină. Iar în cazul acesta ea nu trebuie să fie pedeapsă în cel ce moare pentru noi, nu trebuie să fie urmare a vinovăţiei, altfel prin ea nu pot fi îndreptăţiţi alţii, şi ca atare, iarăşi, deşi moarte omenească, ea nu trebuie să fie a unui om, ci trebuie să fie a unei alte persoane, cu desăvârşire nevinovate - sfinte. *Cu alte cuvinte, moartea îndreptăţitoare nu este cu putinţă decât dacă o fiinţă preasfântă, asumându-1 pe om în persoana sa, va muri în el ca în felul acesta să scoată moartea de om de sub legea vinovăţiei şi să-i împărtăşească putinţa de a fi însuşită de către alţii.*

3) Vedeţi acum că îndreptăţirea omului este cu putinţă numai prin însuşirea de către el a unei morţi străine nevinovate - însă cei care au nevoie de îndreptăţire sunt îndeobşte toţi oamenii, cei care au trăit, care trăiesc şi care vor trăi, tot neamul omenesc, din toate timpurile şi locurile. De aceea, pentru îndreptăţirea lor este neapărată nevoie ori să fie aduse ca jertfă tot atâtea morţi fără vină câţi oameni păcătoşi sunt şi chiar câte căderi în păcat, fie să fie arătată o moarte a cărei putere să se întindă asupra tuturor vremurilor şi locurilor şi să fie în stare să acopere toate căderile în păcat ale tuturor oamenilor.

De la Preaînţeleptul Dumnezeu, Ce întocmeşte mântuirea noastră, putem aştepta numai o soluţie ca cea din urmă, adică rânduirea unei singure morţi atotmilostivitoare. Se pune însă întrebarea: cum este cu putinţă o asemenea moarte? Cum poate dobândi o asemenea putere atotcuprinzătoare moartea unui om, care în sine nu numai că nu aduce folos altora, dar nici măcar celui care moare? Nu altminteri decât dacă ea, rămânând omenească, va fi nu a unui om simplu, ci a Celui ce este, şi era, şi vine (v. Apoc. 1,4)- Fiinţei care este în toate timpurile şi locurile, lui Dumnezeu; cu alte cuvinte, nu altminteri decât dacă însuşi Domnul avea să binevoiască a lua în persoana Sa firea omenească şi, murind cu moartea ei, să îi împărtăşească însuşirile firii Sale şi prin această putere veşnică şi atotcuprinzătoare.

4) Această ultimă condiţie a morţii atotmilostivitoare este definită cu deosebire de faptul că moartea aceasta, întinzându-se prin puterea sa asupra întregului neam omenesc, prin preţul său trebuie să fie pe potriva nesfârşitei Dreptăţi dumnezeieşti, să aibă, adică, o însemnătate nesfârşită, pe care, iarăşi, ea nu o poate dobândi decât fiind însuşită de Dumnezeu, altfel spus dacă Dumnezeu, asumându-Şi-1 pe om, va muri cu moartea lui.

Aşadar a înlătura vinovăţia care apasă asupra omului păcătos, a-1 dezvinovăţi înaintea lui Dumnezeu poate numai moartea de om, însă a unui om care nu trăieşte în persoana sa, ci aparţinei persoanei unei alte fiinţe - preasfinte, veşnice, nemărginite, şi anume lui Dumnezeu; altfel spus, numai moartea Dumnezeu-Omului, a lui Dumnezeu întrupat.

Asupra acestui fapt ne vom opri acum. Celelalte condiţii ale mântuirii, care fac neapărat trebuincioasă întruparea lui Dumnezeu, le vom lămuri în duminica viitoare. Iar acum să îl proslăvim, fraţilor, pe Domnul Emmanuil, care se tâlcuieşte: „***cu noi este Dumnezeu***" (Mt. 1, 23) şi, adâncindu-ne în cugetarea la Naşterea lui Hristos - cea dintâi arătare pe pământ a lui Dumnezeu în trup -, să înălţăm cântare împreună cu îngerii: ***Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu fi pe pământ pace, întru oameni bună voire!*** (Lc. 2, 14) El este nădejdea tuturor marginilor pământului. Toţi sfinţii din veac aşteptau mântuire numai în El: tot aşa, de la Naşterea Lui până acum şi de acum până la sfârşitul veacurilor nădejdile tuturor celor ce caută mântuirea pot odihni temeinic şi neamăgitor doar în El.

Unul este Dumnezeu, Unul este şi Mijlocitorul între Dumnezeu şi oameni: ***omul Hristos Iisus, Care S-a dat pe Sine preţ de răscumpărare pentru toţi*** (I Tim. 2, 5-6). El a stricat peretele cel din mijloc al despărţirii (v. Efes. 2, 14) şi ***a înstăpânit pacea între Dumnezeu şi om*** (v. Rom. 5, 10-11). Pe El L-a înfăţişat Dumnezeu ca

jertfă de milostivire prin credinţa în sângele Lui, ca să arate dreptatea Sa în iertarea păcatelor, ca să cunoască toţi că El este drept şi îndreptăţeşte în dar, însă pe cel ce crede în Hristos (v. Rom. 3, 23-26). Şi în felul acesta împacă în El lumea cu Sineşi, drept judecând, nemaisocotindu-le oamenilor păcatele (v. II Cor. 5, 19).

în El şi noi, fii ai mâniei după fire, lipsiţi de nădejde (v. Efes. 2, 3, 12), izbăvindu-ne de deznădăjduire, avem îndrăznire şi apropiere de nădejde către Tatăl, până la cele mai dinlăuntru, dincolo de catapeteasmă (v. Evr. 6, 19), avem libertatea de a intra în altar prin mijlocirea sângelui Său, pe calea cea nouă şi vie pe care pentru noi a deschis-o iarăşi prin catapeteasmă, adică prin trupul Său (Evr. 10, 19-20). Pentru că Hristos ne-a răscumpărat deja din blestemul legii, făcându-Se pentru noi blestem (Gal. 3, 13) ţi a stricat zapisul cel ce era asupra noastră, luându-1 din mijloc şi pironindu-l pe cruce (v. Colos. 2, 14).

Iar pentru asta iată ce a făcut:
1) A luat din sămânţa lui Avraam (Evr. 2, 16), ca să aibă ce aduce lui Dumnezeu (v. Evr. 8, 3), întru toate S-a asemănat fraţilor, ca să fie pentru ei Arhiereu, spre a-L face pe Dumnezeu să Se milostivească în privinţa păcatelor (v. Evr. 2, 17).

2) A pătimit ca un drept pentru cei nedrepţi (I Petr. 3, 18), a suferit moarte în locul bucuriei care îi stătea înainte (v. Evr. 12, 2), necunoscând păcatul, S-a făcut pentru noi păcat, ca noi să ne facem dreptate a lui Dumnezeu (v. II Cor. 5, 21). Pentru că un astfel de Arhiereu se şi cuvenea să fie pentru noi: sfânt, fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoşi şi preaînălţat mai presus de ceruri (Evr. 7, 26).

3) Nu de mai multe ori Se aduce pe Sine, căci altfel ar fi trebuit de mai multe ori să şi pătimească, ci o singură dată S-a arătat cu jertfa Sa spre nimicirea păcatului (v. Evr. 9, 25-26) şi prin această jertfă de o singură dată a trupului îi sfinţeşte pe toţi (v. Evr. 10, 10). Rămânând veşnic, El are şi preoţie netrecătoare, drept care şi poate să mântuiască desăvârşit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei (Evr. 7, 24-25).

Având un aşa de mare dar, mai presus de toate să ne păzim gândul de abaterile născute din îndoiala sufletului - fie că mila lui Dumnezeu e peste măsură de mare, fie că o asemenea milă nu este excepţional de necesară: cu credinţă deplină îmbrăţişând taina întrupării, să ne închinăm Celui întrupat şi să-I aducem în dar adâncă încredinţare că nu avem mântuire fără Dumnezeu întrupat, lepădând toată puţinătatea de credinţă şi închizând gurile tuturor celor ce propovăduiesc altfel. Amin!

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Cuvânt la Duminica Sfinţilor strămoşi (II)

Îndreptăţirea omului nu putea fi întocmită altfel decât prin puterea şi lucrarea lui Dumnezeu întrupat. Insă nici renaşterea noastră în viaţa nouă este cu neputinţă fără întruparea lui Dumnezeu.

După ce am cunoscut că suntem datori să ne pregătim după vrednicie pentru a întâmpina praznicul Naşterii lui Hristos, am luat împreună cu voi hotărârea de a cugeta la neapărata trebuinţă a întrupării lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră.

O anumită parte a acestei mari teme am lămurit-o deja, şi anume: plecând de la căderea noastră, prin care am suferit două mari rele - am jignit Dreptatea lui Dumnezeu şi ne-am stricat în noi înşine

Am văzut că pentru mântuirea noastră este neapărată nevoie în primul rând să fim îndreptăţiţi, iar în al doilea rând să primim viaţă nouă, să ne renaştem - adică să ne învrednicim a primi două mari bunătăţi, dintre care nici una nu ne poate fi dată altfel decât prin puterea şi lucrarea lui Dumnezeu întrupat.

Oprindu-ne luarea-aminte asupra celui dintâi dar, al îndreptăţirii, am deosebit în har aceste două lucrări: ***înlăturarea vinovăţiei pricinuite de păcat şi umplerea cu faptele dreptăţii a vieţii petrecute în păcat.*** Despre faptul că înlăturarea vinovăţiei pricinuite de păcat nu poate fi dăruită altfel decât prin puterea şi lucrarea morţii pe cruce a lui Dumnezeu întrupat am stat de vorbă cu voi data trecută.

Acum ne rămâne să lămurim că nici umplerea cu faptele dreptăţii a vieţii petrecute în păcat şi îndreptarea puterilor şi vieţii noastre stricate, altfel spus renaşterea noastră, nu sunt cu putinţă decât cu aceeaşi condiţie. Cu asta ne vom şi îndeletnici acum. Mie să îmi ajute Domnul să tâlcuiesc bine, iar vouă - să vă însuşiţi bine aceste adevăruri mântuitoare.

Cel dintâi adevăr este că numai faptele Dumnezeu-Omului pot umple cu faptele dreptăţii viaţa omenească petrecută în păcate.

Bun, de la omul păcătos a fost înlăturată vinovăţia păcatului - oare prin asta i s-a dat tot ce trebuie pentru îndreptăţirea lui? Nu. ***Viaţa lui nu numai că trebuie să nu aibă păcate, ci trebuie şi să fie un lanţ necontenit de fapte bune.***

Când a fost iertată vina, păcatele parcă au pierit - unde sunt însă faptele bune ce trebuie să fie în locul faptelor celor rele? Nu sunt. Şi trebuie să le împrumutăm de undeva şi să le punem în locul răului, ca omul să se arate în toată deplinătatea drept înaintea ochilor dreptăţii lui Dumnezeu.

Trăind în păcat, omul nu numai că lasă deoparte faptele dreptăţii, nu numai că îşi pierde timpul, dar îl şi umple cu fapte efective ale nedreptăţii, care sunt supuse pedepsei. Când este înlăturată de la el vina, pedeapsa pentru păcat, prin aceasta este nimicit doar răul efectiv din viaţa lui, puterea pierzătoare pentru el a nedreptăţilor lui; pentru viaţa lui, aceste nedreptăţi sunt ca şi cum n-ar fi. însă minutele şi ceasurile de viaţă păcătoasă, eliberându-se în acest chip de răul efectiv, nu dobândesc însă prin asta binele efectiv, care ar trebui să ia în ei locul răului, ci rămân deşarte, neocupate cu nimic şi neînsemnate cu nimic, aşa încât toată viaţa omului seamănă, după înlăturarea de la el a vinovăţiei, cu o hârtie pe care nu este scris nimic, cu o ţarină nesemănată, necultivată, cu un pom fără ramuri şi fără roade. Iar în felul acesta omul tot mai este nedrept înaintea lui Dumnezeu, pentru că Dreptatea dumnezeiască cere ca toată viaţa lui să fie plină de fapte bune efective.

Se pune acum întrebarea: cum şi prin ce să acoperim acest neajuns al binelui din viaţa păcătosului?
Este învederat că omul însuşi nu poate face asta, deoarece chiar dacă după pocăinţă încetează să mai păcătuiască şi începe să facă doar fapte bune, totuşi orice ar face, va face numai ceea ce este dator să facă în momentul cu pricina, şi ca atare asupra vieţii lui trecute acestea nu pot avea înrâurire mântuitoare. Şi atunci, ce este de făcut? Trebuie să împrumutăm dreptate şi sfinţenie de la altă persoană, să ni le

însuşim în aşa fel ca Dreptatea dumnezeiască să ni le recunoască şi nouă. Iar de aici ia uitaţi-vă ce reiese! Trebuie să ne însuşim faptele dreptăţii altei persoane.

Prin urmare:
1) persoana aceasta trebuie să fie omenească, pentru a face fapte omeneşti, care să poată umple viaţa noastră, pentru că viaţa noastră trebuie să fie plină de fapte omeneşti;
2) ea nu trebuie să fie însă legată prin lege, datoare la aceste fapte, pentru că altminteri ele nu pot fi trecute asupra altora, împropriate altora. Faptele acestea trebuie să fie în el comoară a lui liberă şi neatârnată;
3) întrucât faptele omeneşti nu pot ieşi de sub constrângerea datoriei dacă aparţin persoanei unui om, înseamnă că pentru săvârşirea unor fapte omeneşti care să nu fie din datorie trebuie ca cineva dintre cei aflaţi în afara sferei omenirii să intre în această sferă, să îşi asume firea ei şi cu puterile ei să împlinească toată dreptatea omenească, dreptate care totuşi să nu fie obligatorie pentru ea.

După aceste cugetări, nu vă va fi greu să trageţi singuri concluzia că fiinţa cu pricina poate fi numai Dumnezeu, deoarece nici o făptură nu este liberă de lege.

Toţi sunt prinşi cu faptele lor, şi nu pot face fapte care să poată fi transmise altora sau însuşite de către alţii. Nici îngerii, nici arhanghelii, nici vreo altă făptură nu poate împlini asta pentru noi, ci numai Domnul, Care este liber de legile ce stau asupra făpturilor Lui. Asta ne-a dat de înţeles Domnul însuşi, atunci când la întrebarea Apostolului Petru cu privire la plata didrahmei pentru Templu a răspuns: „Fiul plăteşte, oare, dajdie?" Pe de altă parte, ***faptele cu pricina trebuie să aibă însemnătate veşnică şi nemărginită, pentru că de ele au nevoie toţi oamenii, din toate timpurile şi locurile. Iar ele pot dobândi o asemenea însemnătate numai când sunt săvârşite de Dumnezeu în firea omenească şi cu puterile omeneşti, adică atunci când Dumnezeu Se uneşte ipostatic cu omenirea, adică Se întrupează, şi le săvârşeşte în trup.***

Aşadar vedeţi că neajunsul faptelor dreptăţii din viaţa noastră poate fi împlinit numai prin faptele Dumnezeu-Omului. într-adins îmbin toate ideile acestea, ca să întăresc mintea voastră în neclintita încredinţare că Mântuitorul nostru Iisus Hristos este nu numai om, ci şi Dumnezeu, şi nu numai Dumnezeu, ci şi om, că este Cuvântul Care S-a făcut trup pentru a noastră mântuire, şi că toate acestea sunt atât de neapărat trebuincioase, încât mântuirea noastră nici nu putea fi întocmită altminteri.

De aceea îl proslăvim, cântând cu Biserica: ***Venit-ai din Fecioară nici sol, nici înger, ci Tu însuţi, Doamne, Te-ai întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul*** (Irmosul cântării a 4-a din Canonul învierii, glas 2).

El, Cel slobod de lege, S-a pus pe Sine sub lege ca să îi răscumpere pe cei de sub lege (v. Gal. 4, 5).

Ca Fiu al lui Dumnezeu şi Dumnezeu, El era mai presus de orice mărginiri - însă, luând asupră-Şi lucrarea mântuirii noastre, a zis: Iată, vin să fac voia Ta, Dumnezeule (Evr. 10, 9) şi legea Ta în mijlocul pântecelui meu (Ps. 39, 9).

Drept aceea, venind pe pământ în firea omenească, El a plinit toată dreptatea (v. Mt. 3, 15), află singura mâncare şi băutură în împlinirea voii Celui ce L-a trimis (v. In 4, 34), a fost ascultător chiar până la moarte (v. Filip. 2, 8). Şi toate acestea nu pentru Sine, ci pentru a Se face sfârşit al legii spre îndreptarea tuturor credincioşilor (v. Rom. 10, 4), ca orice credincios, prin credinţa în El, să întărească legea (v. Rom. 3, 31), să împlinească neîndestulătoarea ei împlinire în viaţa sa şi prin aceasta să-şi umple de dreptate viaţa (v. Rom. 8, 4). După cum prin neascultarea unui singur om mulţi s-au făcut păcătoşi, prin ascultarea unuia singur mulţi s-au făcut drepţi (v. Rom. 5, 18-19). Astfel, nu avem îndreptăţire în lege, ci numai în credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos.

Acum vă este limpede, cred, că îndreptăţirea omului nu putea fi întocmită altfel decât prin puterea şi lucrarea lui Dumnezeu întrupat. în fine, voi lămuri pe scurt că şi ultima condiţie a mântuirii, renaşterea noastră în viaţa nouă, este cu neputinţă fără întruparea lui Dumnezeu.

Precum am zis la început, pentru mântuirea omului nu ajunge ca el să fie îndreptăţit înaintea lui Dumnezeu; el trebuie să fie şi renăscut cu desăvârşire, trebuie să i se dea viaţă nouă, să fie nimicit în el principiul vieţii vrednice de osândă, pentru că deocamdată se va păstra în el acest început, el va tot face faptele nedreptăţii. ***Ca atare, poţi să-1 îndreptăţeşti chiar clipă de clipă - el va cădea iarăşi sub osândă, clipă de clipă, şi prin urmare îndreptăţirea ca atare nu îi va aduce nici un folos. Şi atunci, ce este de făcut? Trebuie să i se dea viaţă nouă, să i se dea puteri cu care, biruind păcatul, să facă numai dreptatea, sau, potrivit apostolului, să umble întru înnoirea vieţii*. *Se pune întrebarea: cum să ajungem la aceasta?***

In acest scop, trebuia să se ridice un nou începător al neamului omenesc, un nou

Adam, după cum arată apostolul, pentru ca toţi cei ce caută mântuire să primească de la El viaţă nouă.

Aduceţi-vă aminte că prin cădere omul a pierdut viaţa sa cea adevărată, a început să trăiască o altă viaţă, care prin comparaţie cu menirea omului nu poate fi numită decât viaţă mincinoasă. Aceasta, începând de la capul omenirii, s-a revărsat apoi în toate mădularele ei, aşa încât tot neamul omenesc a început să reprezinte un trup uriaş, care trăieşte în chip mincinos. Este limpede că pentru înnoirea acestui trup vătămat şi căzut în neorânduială trebuia să se toarne în el dinafară principiile vieţii omeneşti adevărate, în chip asemănător cu felul în care este tratat organismul omenesc stricat turnându-se în el sânge sănătos, nevătămat; dacă ne închipuim omenirea ca pe un pom, trebuia ca el să fie altoit pe alt pom, plin de viaţă, pentru ca acesta să-1 umple cu sevele sale purtătoare de viaţă; trebuia să se ridice un nou cap al neamului omenesc, pentru ca oamenii, născându-se de la el din nou, renăscându-se prin el, să alcătuiască în unire cu el un nou trup al omenirii, plin de viaţa omenească adevărată. Se pune întrebarea: cine poate fi un asemenea cap?

Nimeni altul decât Dumnezeu-Omul. Acest nou începător de neam trebuie să fie om, ca să ne dăruiască viaţă omenească, şi trebuie să fie Dumnezeu, ca în persoana Sa să împărtăşească vieţii omeneşti pe de o parte nevătămarea, curăţirea şi desăvârşirea care sunt proprii firii omeneşti, iar pe de alta o plinătate atotcuprinzătoare care să fie îndeajuns pentru a da viaţă tuturor oamenilor care au fost, care sunt şi care vor fi: două însuşiri pe care viaţa omenească le poate dobândi doar fiind asumată în persoana Dumnezeu-Omului.

Tocmai astfel este Domnul nostru Iisus Hristos - noul Adam - începătura (v. I Cor. 15, 48); El este Domnul din cer (v. I Cor. 15, 47), este viaţa, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă (I In 1,2); El este pâinea vieţii, care se pogoară din cer şi dă viaţă lumii. El este din cer, însă cuprinde şi altă viaţă - nu de la îngeri, ci de la sămânţa lui Avraam luată (v. Evr. 2, 16), din plinătatea căreia noi, toţi oamenii, luăm şi prin împărtăşirea cu care primim viaţă; şi astfel ne facem toţi mădulare ale Lui din trupul Lui şi din oasele Lui, alcătuim cu toţii un singur trup, al cărui cap este El (v. Efes. 5, 23-29), care îl hrăneşte şi-1 încălzeşte, şi care nu mai trăieşte sieşi, ci trăieşte în el Hristos (v. Gal. 2, 20), pentru că aici toate şi întru toţi este Hristos (Colos. 3, 11).

Astfel, este adevărat că precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia. începătura este Hristos, iar apoi urmează toţi cei ce cred în numele Lui (I Cor. 15, 22-23).

Ştiind acestea, fraţilor, păziţi-vă de cei ce vă linguşesc şi vor să vă abată de pe calea vieţii veşnice, care este întru Hristos Iisus, pe cea întunecată a vătămării în numele „umanităţii". „Umanitatea! Umanitatea!", strigă unii pe fel şi fel de glasuri.

Dar ce este umanitatea? Este ceea ce am primit de la Adam - ceva vătămat, netemeinic, păcătos. Nu în numele ei trebuie să militām, ci în numele creştinismului, care ne-a întors la viaţa adevărată prin împărtăşirea cu Domnul Iisus Hristos.

Cum este cel pământesc, aşa sunt şi cei pământeşti, şi cum este cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti (I Cor. 15, 48). Doar cei ce intră în împărtăşirea cu Domnul primesc, înnoită, viaţa adevărată. Mlădiţele sunt vii doar cât sunt pe viţă, iar cele ce nu sunt pe viţă mor şi se usucă: dintre oameni, sunt vii doar cei ce sunt în Hristos. în afara lui Hristos Domnul, omenirea, umanitatea, e doar o ramură uscată, fără viaţă, oricât de grijuliu ai hrăni-o şi ai îngriji-o.

Aşadar, fraţilor, nu avem mântuire în nimic altceva, fără numai în Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul. în moartea Lui e dezvinovăţirea noastră, în Dreptatea Lui este îndreptăţirea noastră, în viaţa Lui este viaţa noastră adevărată. El e dreptatea noastră, sfinţirea şi răscumpărarea (v. I Cor. 1, 30); prin El ne-am spălat, ne-am sfinţit, ne-am îndreptăţit (v. I Cor. 6, 11). în El sălăşluieşte toată plinătatea (v. Col. 2, 9). Numai prin El şi în El putem avea plinătatea care ne este, potrivit planului dumnezeiesc, proprie (v. Col. 2, 10).

Bine este cuvântat Dumnezeu, Care ne-a binecuvântat pe noi cu toată binecuvântarea duhovnicească întru Hristos Iisus, Domnul nostru!

Amin!

Mitropolitul Augustin de Florina - Omilie la Duminica dinaintea Naşterii lui Hristos

***„…şi vei chema numele Lui, Iisus”* (Matei 1, 21)**

Iubiţii mei, cât de repede trece timpul! Peste puţin timp vom sărbători pentru încă o dată marea sărbătoare a Naşterii lui Hristos. De aceea, duminica aceasta se numeşte *Duminica dinaintea Naşterii lui Hristos.*

****

Sfânta noastră Biserică a hotărât să se citească astăzi ca Evanghelie începutul sau primul capitol din prima Evanghelie, cea după Matei. ***Este un catalog al strămoşilor lui Hristos.***

- Dar a avut strămoşi Hristos?…

Ca Dumnezeu fără început, nu a avut. Drept tată îl are pe Tatăl cel Ceresc. Dar odată ce s-a arătat pe pământ, ca om desăvârşit în afară de păcat, înseamnă că a purtat trup din curatele sângiuri ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Şi s-a născut într-un mod supranatural. Tată pământesc nu are, ci doar mamă. ***Mama Sa este Preasfânta (Panaghia) noastră. Iarăşi, părinţi ai Preasfintei sunt Ioachim şi Ana, iar părinţii lui Ioachim şi ai Anei sunt alţii şi aşa mai departe. În felul acesta se formează un mare lanţ de strămoşi.***

Primul inel al lanţului strămoşilor lui Hristos este o mare personalitate istorică, *Avraam***.** Lui Avraam, după cum am auzit la Apostol, i s-a făcut o mare făgăduinţă şi anume că din urmaşii săi, din seminţia lui Iuda, se va naşte Izbăvitorul.

Conform acestui catalog, **de la Avraam până la *David* sunt paisprezece neamuri, de la *David* până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece neamuri şi de la strămutarea în Babilon până la naşterea lui Hristos sunt iarăşi paisprezece neamuri** (Matei 1, 17). Aproape cincizeci de nume, care nu ne impresionează. Sunt evreieşti şi ni se pare obositor să auzim *„a născut…”, „a născut…”, „a născut…”,* ***până ce coboară scara strămoşilor să ajungă la Fecioara Maria, din care s-a născut Hristos.***

Însă aceste nume, pe care noi acum le ascultăm cu indiferenţă, în acele vremuri creau o mare impresie. Dintre ei unii erau generali, alţii erau conducători, alţii profeţi, alţii patriarhi, alţii împăraţi, alţii bogaţi, alţii înţelepţi precum Solomon, David şi alţii. Acum nu mai impresionează. Ce înseamnă asta? După cum aceste nume au fost uitate, aşa şi toate câte astăzi impresionează şi se aud şi se promovează, după 50-100 de ani cine îşi va mai aminti de ele? Undeva, pe vreo pagină a istoriei, cu litere mici, se va scrie că au trecut pe pământ. Se sting ca focurile de artificii şi ca licuricii. Concluzia? ***„Deşertăciunea deşertăciunilor, toate sunt deşertăciune”*** (Ecclesiast 1, 2)**.** Zero bogăţiile, funcţiile, zero toate. ***Un singur lucru rămâne: împlinirea voii lui Dumnezeu.***

Dar dacă numele istoriei israelite şi universale şi ale vieţii contemporane se afundă în adâncul timpului, un singur nume rămânea pururea în actualitate, spre pizma demonilor – care? Este acela care a fost dat Dumnezeiescului Prunc. ***Îngerul, la porunca Domnului, a spus lui Iosif, ocrotitorului Preasfintei: „Şi vei chema numele Lui Iisus”*** (Matei 1, 21).

Ce înseamnă numele *„Iisus”*? Nu este elin, este evreiesc şi tradus în elină înseamnă *„Mântuitor”.* Adică acel copil care se va naşte este Mântuitorul. Vă rog să fim atenţi la numele acesta, ***„cel mai presus de orice nume”*** (Filipeni 2, 9). **De ce s-a numit Hristos *„Mântuitor”*?** Trebuie să dăm o explicaţie.

Aici pe pământ, unde trăim de când omul a fost izgonit din Rai, în orice parte, omul este biciuit de diversitatea nereuşitelor şi nenorocirilor, care sunt consecinţele vieţii lui păcătoase. Foamete, sete, lipsă de îmbrăcăminte şi de acoperiş, boli… Acestea sunt nenorocirile, relele, pe care încearcă să le şteargă. Dar există şi altele. Mai există relele naturale. Astfel de rele sunt cutremurul, seceta, inundaţia,

incendiul, epidemiile, bolile incurabile precum cancerul şi în cele din urmă moartea. Toate acestea sunt rele groaznice.

Dar nu v-am spus încă nimic. Există ceva mai grav – Dumnezeu să ne lumineze să înţelegem lucrul acesta. ***Singurul rău care constituie rădăcina a tot răul, a întregii noastre ticăloşii*** – şi, din nefericire, nu-i dăm importanţa care i se cuvine – în limba Sfintei Scripturi **se numeşte *păcat.*** *De acolo provin toate relele; cauza este păcatul. Ne îngrozim când auzim de cancer, însă păcatul nu ne provoacă frică. Ne jucăm cu el, precum copiii se joacă de Anul Nou cu jucăriile ce le primesc în dar de Sfântul Vasile.* ***Nu îl luăm în considerare deloc, şi cu toate acestea el biciuieşte umanitatea.*** Fie ca adulter, şi desfrânare, şi destrăbălare, fie ca îndrăcire a gâtlejului şi îndrăcire a pântecelui, fie ca gelozie şi invidie, fie ca mânie şi supărare şi înverşunare, fie ca răutate şi ură şi răzbunare şi crimă, păcatul, acesta este izvorul a toată ticăloşia. Dacă s-ar putea printr-o minune să se dezrădăcineze acesta, pământul s-ar transforma în rai.

Cine ne va mântui? Şi dacă noi vom tăcea, până şi pietrele vor striga: ***Unul singur mântuieşte!*** Desigur, deschizând istoria, oricine va putea să numere vreo 155 de persoane, pe care popoarele, pentru mici servicii pe care aceştia le-au adus, îi numeşte „mântuitori” sau “salvatori”. Aceştia sunt salvatori mici. **Salvatorul sau Mântuitorul (prin excelenţă) este Unul singur: Hristos.**

****

Dacă cineva îţi face un bine, îl ţii minte, îl consideri binefăcător. Faţă de medic, de pildă, care te-a vindecat, îţi exprimi recunoştinţa. Însă superior tuturor binefăcătorilor este Hristos, deoarece ne mântuieşte de cel mai mare rău, de păcat. Mântuieşte prin Biserica Sa. **Este adevăratul Mântuitor – o simţim?**

Doar cine-şi simte păcătoşenia sa şi spune ca şi vameşul „Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului” (Luca 18, 13), ***sau precum fiul cel risipitor „Greşit-am la cer şi înaintea Ta”*** (Luca 15, 18), ***sau precum tâlharul, „Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta*”** (Luca 23, 42), ***acela înţelege că Hristos este Mântuitorul.***

Şi sigur că ***nu este suficient doar să spui că este Mântuitorul oamenilor, în general. Trebuie să simţi că este şi Mântuitorul tău personal.*** *Şi Dumnezeu te va învrednici să simţi acest lucru, dacă te vei pleca întru pocăinţă şi vei spune păcatele tale părintelui tău duhovnicesc, dacă te vei mărturisi. Atunci vei simţi că pleacă deasupra ta un munte şi vei simţi faţă de Hristos o adâncă recunoştinţă.*

Aceasta a simţit-o tâlharul pe cruce, aceasta au simţit-o apostolii, martirii, toţi sfinţii, ca de pildă, ***Sfântul Ignatie Teoforul, episcopul Antiohiei. Când îl duceau la Roma ca să-l arunce la fiare, scria despre Hristos:* „Iubirea mea se răstigneşte, adică Hristos este iubirea inimii mele”.** Mici iubiri mai mişcă astăzi neamul nostru trupesc; doar sexul. Nu-l condamn, Dumnezeu l-a sădit; dar nu ca să stingă toate celelalte iubiri. Neamul nostru, neamul sodomiţilor şi al gomorenilor, nu cunoaşte alte iubiri. Pe drept cuvânt a spus un filosof, că epoca noastră este fără iubire, crudă.

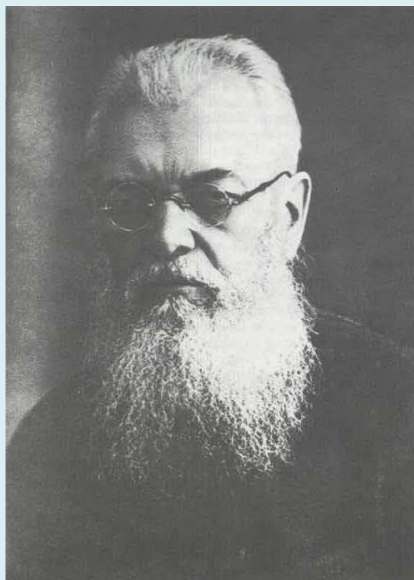
Dacă nu-L iubeşti pe Hristos, n-ai înţeles nimic, degeaba ai venit pe pământ. Iubirile frumoase sunt iubirea faţă de ştiinţă, iubirea faţă de patrie, dar mai presus de toate este iubirea faţă de Hristos. În anii de demult, numele lui Hristos era cel mai dulce lucru. Bunica îl lua pe genunchii ei pe micul copilaş, îl învăţa să-şi facă semnul crucii, iar primul cuvânt pe care-l învăţau să zică era ***Hristos***. Am văzut astfel de exemple. Acum, din nefericire, iubirea dumnezeiască nu numai că s-a stins, dar uneori se preface cu desăvârşire în ură satanică.

Când eram predicator în Krevena şi cutreieram pe munţi înalţi, acolo pe unde treceam, aud deodată o înjurătură; pentru prima oară auzeam o astfel de înjurătură. *Măi, măi!* – zic: *Ce este aici? Dracii locuiesc pe-aici?* Deci m-am apropiat şi am privit: în spatele unui copac şedea un tată, avea pe genunchii săi un băieţel şi-l învăţa să-L înjure pe Hristos! Dumnezeul meu, încă nu s-au transformat stelele în fulgere ca să cadă în capetele noastre? Unde este iubirea faţă de Hristos?

Însă chiar dacă Hristos este înjurat şi necinstit, numele Său va rămâne veşnic. După cum norii negri nu pot să şteargă soarele, aşa înjurăturile nu pot să şteargă numele lui Hristos.Va rămâne în veacul veacurilor, în ciuda demonilor. Doresc ca în ţara noastră să nu se audă nici o înjurătură, ci mici şi mari, bărbaţi şi femei, toţi fără excepţie să spunem: ***Binecuvântat este Dumnezeu şi preaslăvit este numele Lui; pe Care, copii ai elinilor lăudaţi-L şi-L preaînălţaţi întru toţi vecii.*** Amin.

(Sfânta Biserică a Sfinţilor Constantin şi Elena din Amintaios, 20.12.1987)

Sfântul Luca al Crimeei - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului a Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului

“Duminica dinaintea Crăciunului Sfânta Biserică o închină pomenirii Sfinţilor Părinţi, iar în duminica precedentă s-a cinstit pomenirea Sfinţilor Strămoşi. ***Cine sunt strămoşii şi părinţii noştri şi de ce se săvârşeşte atât de solemn pomenirea lor mai înainte de sărbătoarea Naşterii lui Hristos? Strămoşii sunt drepţii Vechiului Testament şi, întâi de toate, Sfinţii Proroci.***

De ce este atât de importantă pentru noi pomenirea acestora? Fiecare înfăptuire mare a omului, atunci când îşi propune scopuri mari, necesită o pregătire îndelungată, profundă; la fel şi cele mai mari evenimente din viaţa neamului omenesc se pregăteau în decursul multor ani.

Dacă la fel se întâmplă şi cu faptele omeneşti, şi cu faptele personale, dacă se întâmplă aşa şi în istoria omenirii, atunci cu mult mai mult ar trebui să dureze lucrarea pregătirii marelui eveniment din istoria întregii omeniri – procesul de pregătire a venirii în lume a Domnului Iisus Hristos.

Astfel trebuia să se facă pregătirea neamului omenesc pentru primirea învăţăturii măreţe a lui Hristos.

Închinarea la Dumnezeu cel adevărat, cunoaşterea Lui au fost şi în timpurile vechi, şi în cele mai apropiate, specifice poporului ales al lui Dumnezeu. Celelalte popoare nu aveau Revelaţia care a fost dată poporului lui Israel, deci vechii păgâni

Îl cunoşteau pe Dumnezeu doar din manifestările naturii înconjurătoare. Religiile lor erau naturaliste, ele divinizau începuturile materialiste ale lumii, închinându-se luminătorilor cereşti, tuturor stihiilor naturii, divinizau animale şi păsări şi se închinau la idolii făcuţi de ei înşişi.

S-a cunoscut în vechime şi religia poporului indian – budistă -, dar ea era infinit de departe de cunoaşterea lui Dumnezeu. Cunoştea doar deşertăciunea vieţii omeneşti, respingea viaţa, fiind o religie a pesimismului. De fapt, nu-L cunoştea pe Dumnezeu – se poate numi o religie fără Dumnezeu.

Un mare popor al Antichităţii, poporul grec, L-a cunoscut pe Dumnezeu doar parţial – prin armonia şi frumuseţea din jur. Era departe însă de cunoaşterea lui Dumnezeu că Unicul Care Este, ca centru şi punct central, al întregii vieţi a lumii, al întregii vieţi omeneşti. Cunoaşterea lui Dumnezeu Unicul Care Este, Care veşnic există în Sine Însuşi, a fost doar moştenirea poporului ales, pentru că acest popor Îl cinstea pe Iahve, iar **cuvântul „Iahve” în limba ebraică veche înseamnă „Cel ce Este”.**

Dar şi această cunoaştere a lui Dumnezeu, şi această închinare adresată adevăratului Dumnezeu, a fost departe de acea cunoaştere care a fost dată oamenilor în creştinism. Pentru că poporul lui Israel Îl înţelegea pe Dumnezeu că pe Creatorul lumii, justiţiar şi judecător. Ei erau aproape la fel de departe ca şi grecii antici şi păgânii de înţelegerea lui Dumnezeu ca iubire.

Esenţa învăţăturii lui Hristos se reduce anume la propovăduirea iubirii, a învăţăturii despre ea. Pentru înţelegerea acestui mare adevăr trebuia pregătit poporul israelit, întreaga lume, întreaga omenire.

Domnul Dumnezeu, încă din cele mai vechi timpuri, a făcut promisiuni neamului omenesc despre trimiterea Mântuitorului în lume. Începând cu Adam, primul om, Domnul a dat o făgăduinţă, înainte de izgonirea lui din Rai:

Sămânţa femeii va zdrobi capul şarpelui.

Sămânţa femeii este Domnul Iisus Hristos, iar femeia este Preasfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu, Maica Domnului.

Vechiul nostru strămoş, Iacov, nepotul lui Avraam, ne-a lăsat o prorocie despre Mântuitorul lumii. Atunci când înainte de moarte îi binecuvânta pe cei 12 fii, i-a spus lui Iuda, din a cărui seminţie trebuia să Se arate lumii Domnul Hristos:

Nu va lipsi sceptrul din mâna lui Iuda şi cârmuitor din coapsele lui, până când va veni Împăciuitorul şi Lui I se vor supune popoarele (Facere 49, 10).

El a vorbit despre Împăciuitorul. Acesta este unul şi acelaşi cu Mântuitorul, pentru că Mântuitorul a fost Împăciuitorul oamenilor cu Dumnezeu. El a vorbit despre Fiul lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos, cu aproape două milenii înainte de Naşterea Sa.

Sfântul Proroc Isaia, de asemenea, a prevestit venirea lui Hristos:

Şi va veni Izbăvitorul Sionului şi va îndepărta necredincioşiile fiilor lui Iacov (Isaia 59,28)

Izbăvitorul din Sion este Izbăvitorul poporului lui Israel, fiindcă Sion numit acel munte pe care a fost ridicat Templul lui Solomon, şi sub numele de Sion este subînţeles adesea poporul evreu.

Nu numai Prorocul Isaia a prevestit venirea Domnului lisus Hristos. Să ascultăm ce spune şi Sfântul Proroc Maleahi:

Iată, Eu îl trimit pe Îngerul Meu, şi el va pregăti calea înaintea feţei Mele, şi Domnul pe Care voi Îl căutaţi va veni de îndată în templul Său, Îngerul legământului pe Care voi Îl voiţi (Maleahi 3, 1).

Şi aşa a şi fost. ***Prorocul Maleahi prin aceste cuvinte vorbea despre Sfântul Ioan Botezătorul, care a pregătit calea Domnului Iisus Hristos.*** Atunci a venit Domnul, a venit Cel pe care poporul evreu Îl caută, Îngerul Sfântului, pe Care Îl aştepta.

Dar cea mai importantă profeţie despre Domnul Iisus Hristos a fost dată de marele Proroc Daniel cu mulţi ani înainte de Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos. Iată ce spune acesta:

Să ştii şi să înţelegi că de la ieşirea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului şi până la Cel-Uns — Cel-Vestit—sunt şapte săptămâni şi şaizeci şi două de săptămâni (el Îl numeşte pe Hristos chiar şi pe nume); şi atunci poporul se va întoarce şi se vor zidi pieţele şi zidul în vremuri de strâmtorare. Şi după cele şaizeci şi două de săptămâni, Cel-Uns va pieri, fără să se găsească vreo vină în El; şi va dărâma cetatea şi templul, şi sfârşitul cetăţii va veni prin

potopul mâniei lui Dumnezeu şi până la capăt va fi război —prăpădul cel hotărât (Daniel 9, 25-26).

Prorocul vorbeşte despre faptul că vor trece şaizeci şi două de săptămâni de ani din momentul în care poporul lui Israel se va întoarce din robia babiloniană, va reconstrui zidurile Ierusalimului şi templul lui. El spune că din acel moment până la moartea Domnului Iisus Hristos vor trece şaptezeci de săptămâni de ani.

Dar ce este o săptămână de ani?

O săptămână de ani reprezintă şapte ani, fiindcă vechii israeliteni măsurau anii cu săptămână. Fiecare al şaptelea an se numea an sabbatic, şi în acel an erau eliberaţi toţi robii. Aşadar săptămână de ani înseamnă şapte ani, iar şaptezeci de săptămâni de ani înseamnă 490 de ani. Priviţi cât este de uimitor! Domnul Iisus Hristos, exact după cuvântul Prorocului Daniel, a fost răstignit peste 490 de ani după revenirea poporului lui Israel din robia babiloniană.

Prorocul Daniel spune că, după ce va fi condamnat la moarte Hristos, va fi distrus Templul din Ierusalim. Şi aşa s-a şi întâmplat, după cum ştiţi, după 70 de ani de la răstignirea lui Iisus Hristos. După ce Ierusalimul a fost cucerit de către comandantul Vespasian, comandantul roman Titus a distrus până în temelii Templul din Ierusalim. Toate acestea au fost profeţite de Prorocul Daniel cu 490 de ani înainte de răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos.

Dar iată şi alte cuvinte ale acestui proroc:

Văzut-am în vedenie de noapte, şi, iată, pe norii cerului venea Cineva ca Fiul Omului, şi a venit la Cel Vechi de Zile, şi a fost adus în faţa Acestuia (Daniel 7, 13).

Vechi de Zile este numit Dumnezeu-Tatăl.

Şi Lui I s-a dat stăpânirea, slava şi împărăţia (Daniel 7, 14).

Nu sunt acestea oare prorocii directe despre Domnul Iisus Hristos?

Iată ce spune sfântul proroc Zaharia; ***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te, fiica Ierusalimului: iată, Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, blând şi Călare pe asin, pe mânzul asinei*** (Zaharia 9, 9).

El prorocea despre acest Împărat, despre Domnul nostru Iisus Hristos, Care, după cum ştiţi, a intrat solemn, cu puţin timp înainte de răstignire, în Ierusalim, călare pe o asină. În această prorocie n-a fost relatat numai faptul arătării Domnului Iisus Hristos, dar a fost anticipat cu o precizie extraordinară şi faptul intrării Sale triumfale în Ierusalim.

Cel mai mare dintre toţi prorocii este Isaia, numit şi Evanghelistul Vechiului Testament, deoarece nimeni ca dânsul n-a profeţit atât de deplin şi de clar tot ceea ce este mai important în legătură cu arătarea şi viaţa Domnului Iisus Hristos şi cu întreaga Sa activitate.

Capitolul 53 din cartea profetului Isaia începe cu următoarele cuvinte: ***Cine va crede ceea ce noi am auzit şi braţul Domnului cui i se va descoperi? Crescut-a înaintea Lui ca o odraslă şi ca o rădăcină în pământ uscat; nu avea nici chip, nici frumuseţe ca să ne uităm la El şi nici o înfăţişare ca să ne fie drag. Dispreţuit era şi cel din urmă dintre oameni; om al durerilor şi cunoscător al suferinţei, unul înaintea căruia să-ţi acoperi faţa; dispreţuit şi nebăgat în seamă.***

Dar El a luat asupra-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat. Şi noi Îl socoteam pedepsit, bătut şi chinuit de Dumnezeu. Dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat.

Toţi umblăm rătăciţi ca nişte oi, fiecare pe calea noastră, şi Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre, ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus şi nu Şi-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere S-a adus şi ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, aşa nu Şi-a deschis gura Sa…

Mormântul Lui a fost pus lângă cei fără de lege şi cu cei făcători de rele, după moartea Lui, dar El a fost înmormântat de cel bogat, pentru că n-a săvârşit nici o nedreptate şi nici înşelăciune nu fusese în gura Lui (Isaia 53, 1-7, 9).

Nu vedeţi oare, în aceste cuvinte, adevăratul chip al Domnului Iisus Hristos, Care în toată viaţa Sa omenească, începând cu naşterea în Betleem, a fost cel mai simplu, cel mai neînsemnat om, a fost fiul unor oameni lipsiţi de faimă, pentru că pe Iosif tâmplarul îl considerau greşit drept tată al Lui? În El nu există nimic ieşit din comun, era extrem de simplu, toată viaţa Lui pământească a fost foarte modestă.

Cine putea să dea crezare acestei prorocii? N-au putut să creadă evreii, pentru că Îl aşteptau pe Mesia ca pe un mare împărat plin de slavă, Care va supune toate popoarele, Care va deveni stăpânitor a toată lumea, Care va veni la conducere şi va lua puterea. Aceştia nu puteau să creadă că El va fi înjosit de oameni, că Îşi va încheia viaţa ca un răufăcător, pe Crucea Golgotei. ***Gândeau că este chinuit pentru că S-a făcut vinovat înaintea lui Dumnezeu, dar El suferea de bună voie, suferea pentru noi, şi pentru păcatele noastre El a fost pironit pe Cruce. Ca un miel în faţa celui ce îl tunde, aşa nu Şi-a deschis gura Sa.***

Acelaşi Proroc Isaia a vorbit despre Hristos folosind aceste cuvinte: ***Iată sluga Mea pe Care o sprijin, Alesul Meu, întru Care binevoieşte sufletul Meu. Pus-am peste El Duhul Meu şi El va propovădui popoarelor legea Mea; nu va striga, nici nu va grăi tare şi în pieţe nu se va auzi glasul Lui; trestia frântă nu o va zdrobi şi feştila ce fumegă nu o va stinge; El va propovădui legea Mea cu credincioşie*** (Isaia 42, 1-3).

În aceste cuvinte este descris exact chipul blând şi smerit al Domnului Iisus Hristos, Care niciodată nu Şi-a ridicat vocea la nefericiţii care piereau, pe păcătoşi îi mântuia, îi ierta precum a iertat-o pe acea femeie păcătoasă, pe care evreii au prins-o în adulter şi voiau s-o ucidă cu pietre.

În continuare Isaia stabileşte scopul şi însemnătatea venirii Domnului, scopul vieţii şi activităţii Lui: ***va veni pentru ca să deschidă ochii orbilor, să-i scoată din legături pe cei legaţi şi din adâncul temniţei pe cei ce stau în întuneric.***

Va veni să-i conducă pe cei orbi pe calea pe care ei n-o cunoşteau încă.

Era orb neamul omenesc, nu cunoştea calea cea adevărată şi, atunci când S-a arătat Hristos, Care spunea despre Sine: ***Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa***, doar atunci poporului lui Israel i-a răsărit lumina cea adevărată, s-au deschis ochii lor orbi şi au cunoscut căile Domnului.

Este uimitor că prorocii nu vorbeau doar în termeni generali despre Domnul Iisus Hristos, ci profeţeau şi evenimente particulare ale vieţii Lui, de exemplu moartea pe Cruce despre care citim la Prorocul Zaharia: ***Atunci voi vărsa peste casa lui David şi peste locuitorii Ierusalimului duhul darului şi al indurării, şi ei vor privi la Mine, Cel pe Care L-au străpuns, şi vor face plângere asupra Lui, cum se face pentru un fiu unul-născut şi-L vor jeli ca pe cel întâi născut*** (Zaharia 12, 10).

Prorocul David, la Psalmii săi a profeţit : ***Că m-au incojurat câini mulţi, adunarea celor vicleni M-a împresurat, străpuns-au mâiniile Mele şi picioarele Mele. Numărat-au toate oasele Mele, iar ei priveau şi se uitau la Mine; impărţit-au hainele Mele loruşi, iar pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi*** (Psalmul 21,16-18).

Toate acestea le-a prorocit David cu 1000 de ani înainte de naşterea Domnului nostru Iisus Hristos.

Şi iată ce a mai prorocit: ***Şi mi-au dat mie în băutură fiere.***

Voi ştiţi că I-au dat Domnului Iisus Hristos să bea fiere amestecată cu oţet, în timpul răstignirii Lui. Şi aceasta a văzut Sfântul Proroc David cu ochii săi duhovniceşti, cu 1000 de ani înainte. Prorocul Isaia a profeţit şi faptul că Domnul lisus Hristos, numărat cu răufăcătorii, va fi îngropat de cel bogat. Şi voi ştiţi că El a fost îngropat în grădina lui Iosif din Arimateea.

Multe am putea vorbi despre cuvintele minunate din cărţile profetice, despre Domnul Iisus Hristos. Dar este suficient.

Din cele ce v-am spus, în faţa voastră se conturează imagini măreţe, grandioase, care uimesc mintea omenească, ale profeţiilor despre Domnul Iisus Hristos. Să nu-i cinstim oare pe aceşti bărbaţi mari, aleşi de Dumnezeu, să nu le cinstim oare pomenirea şi în prezent, mai înainte să sărbătorim Naşterea Domnului Iisus Hristos?

- ✓ *Să nu-i cinstim oare pentru că, din cauza acestor prorocii, erau supuşi grelelor urmăriri, persecuţiilor, chinurilor şi morţii cumplite? Fiindcă aţi auzit din Apostolul zilei cât de mult au suferit aceşti oameni, cum au fost izgoniţi şi s-au ascuns în munţi, cum a fost tăiat cu fierăstrăul marele proroc Isaia, cum au fost omorâţi şi greu prigoniţi aproape toţi sfinţii.*
- ✓ *Să nu-i cinstim oare pe strămoşii noştri, care au fost mari drepţi, să nu-i cinstim oare pe strămoşul Avraam, care a arătat o asemenea ascultare uimitoare voii lui Dumnezeu: după primul cuvânt al Domnului, el a lăsat pe tatăl său, patria şi a plecat pe o cale necunoscută în pământul Canaanului, aşa cum i-a rânduit lui Domnul? Nu s-a dat în lături să-l aducă jertfă pe unicul său fiu, Isaac, dar a fost oprit de un înger!*
- ✓ *Să nu-l cinstim oare pe Iosif, strănepotul lui Avraam, în care cuviosul Efrem Sirul găseşte multe trăsături care îl fac asemănător Domnului Iisus Hristos Însuşi?*

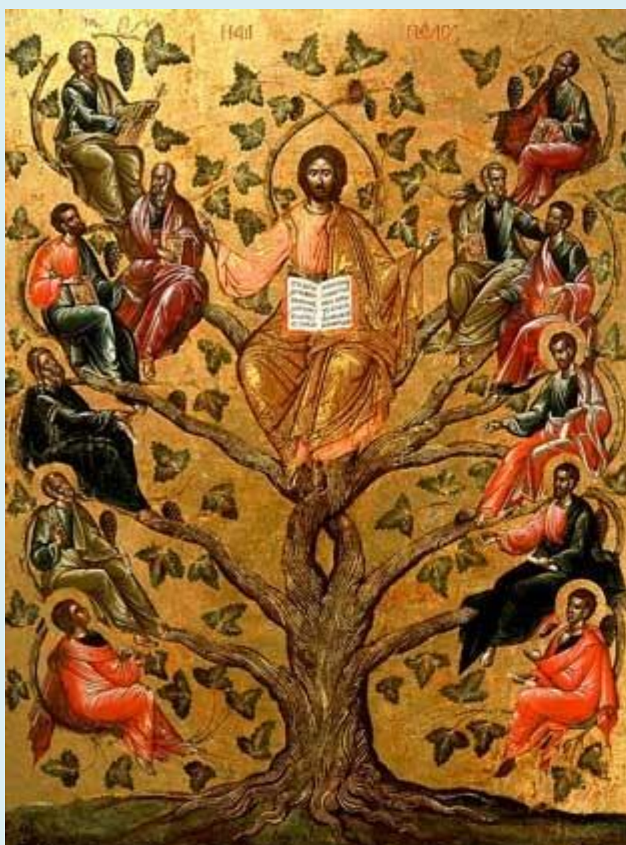
- ✓ *Să nu-l cinstim oare pe marele proroc Moise, cu care a vorbit Dumnezeu Însuşi, care a primit de la Dumnezeu cele zece porunci ale Vechiului Testament; să nu-l cinstim oare pe acela care în Sfânta Scriptură este numit cel mai blând dintre toţi oamenii?*
- ✓ *Să nu-i cinstim oare pe toţi cei care au condus omenirea spre primirea propovăduirii Evangheliei lui Hristos?*

Să cinstim dar pomenirea lor, nu doar cu cuvintele, nu doar cu predica pe care o auziţi de la mine, nu doar cu Liturghia pe care o săvârşim astăzi întru pomenirea lor. Să le cinstim pomenirea prin aceea că ne vom deschide inimile noastre în faţa Domnului Iisus Hristos Cel ce va să vină!"

5 ianuarie 1946

(sursa: Sfântul Luca al Crimeei, "Predici", Editura Sophia, Bucureşti, 2010)

Arhimandrit Ioil Konstantaros: Lectura apostolică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

Nu există pentru om o stare mai înaltă decât Credinţa. Fireşte, când vorbim despre Credinţă, nu înţelegem prin ea doar o acceptare generală a unui oarecare Dumnezeu impersonal, cum poate că mulţi tratează acest subiect. Noi o percepem ca pe o Credinţă într-un Dumnezeu personal, şi desigur Treimic, care în „explozia iubirii Sale", creează pe om din „nefiinţă", iar în cele din urmă, în ciuda îndepărtării şi a peregrinării lui, însuşi Creatorul său se face om, pentru a-l face pe om „dumnezeu după har".

Şi este atât de uriaşă adâncimea şi atât de uluitoare înălţimea şi lăţimea capitolului Credinţei, din această clipă a Creaţiei până la sfârşitul istoriei, încât vrând-nevrând fiecare om se va confrunta cu el. Şi sunt atât de multe personalităţile care de-a lungul veacurilor au trăit realitatea acestei Credinţe conştiente, încât de-Dumnezeu-insuflatul apostol, „în mod doveditor" aminteşte câteva nume care luminează acest drum binecuvântat al poporului lui Dumnezeu până în momentul „naşterii lui Hristos".

Şi pentru a arăta în chip viu acest adevăr, împreună cu lectura din Apostol, care ne prezintă marea credinţă a drepţilor din Vechiul Legământ, Sfânta Evanghelie ne descoperă pe strămoşii după trup ai Domnului nostru Iisus Hristos. Cu răsuflarea tăiată îi urmărim în înţelesurile dense ale bogatului text de Dumnezeu insuflat pe acei bărbaţi vrednici de minunare, care prin credinţa lor vie în Atotputernicul Dumnezeu, au demonstrat că credinţa şi iubirea în Dumnezeul şi Domnul personal sunt o insuflare uluitoare şi o putere unică, care pot să depăşească şi să învingă orice piedică în drumul vieţii. Cu precădere, unii din aceştia, precum Avraam, David, Samuil, profeţii, Daniil şi cei trei tineri, trebuie să fie modelele noastre şi să ne insufle. Şi va trebui să fim inspiraţi din credinţa lor proverbială pentru că fiecare epocă – deci şi în epoca noastră – Adevărul costă cât nu putem să ne imaginăm…

Poate că unii vor pretexta că atunci era o epocă a idolatriei. Da, aşa era atunci, dar poate cineva care se pretinde realist, să nege că şi în epoca noastră modul de viaţă idolatru revine şi este evident în unele situaţii, dar şi foarte perfid în multe altele, de unde nevoia în ziua de azi a unei mai mari râvne şi curaj şi duh de mărturisire a Credinţei Ortodoxe?

Să fim sinceri şi să recunoaştem, iubiţilor. Din nefericire, cei mai mulţi dintre credincioşii de astăzi suntem lipsiţi foarte mult de fervoarea credinţei noastre. Chiar dacă astăzi trăim în epoca harului. Chiar dacă suntem mădulare ale Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, adică ale Unicei Biserici, cu toate acestea suntem atât de mici în faţa acelor oameni mari. Ne clătinăm foarte, foarte uşor şi ne pierdem. Credinţa noastră este în unele situaţii cu totul anemică. Se aseamănă cu o mică flacără care tremură să se stingă şi este gata să dispară.

Oare trebuie să aducem exemple? Cu durere să atingem una din rănile noastre puroinde.

- Există creştini, laici, dar şi clerici (!), care „au cunoştinţa bunei credinţe” şi, desigur, poate că şi cunosc înalta teologie şi patristică şi isihastă, însă care, atunci când vine vremea să trâmbiţeze unicitatea Credinţei noastre, atunci îi vezi că tremură ca „frunzele de toamnă”.
- Există creştini (?) care, atunci când lucrurile „merg bine”, se prezintă drept adevăraţi fii ai Bisericii. Când însă este nevoie, fireşte, nu să-şi dea sângele lor, ci doar să îşi pună o simplă semnătură pe un text de protest sau de mărturisire, o, atunci!, „leii” mobilizează toate „argumentele lor teologice”, adică argumentele laşităţii, superficialităţii şi ale dezechilibrului duhovnicesc care-i caracterizează, şi printr-o transfigurare ovidiană, se transformă în „iepuri”. Şi îi judecă în continuare pe acei credincioşi care, în

ciuda lipsurilor lor (lucru omenesc de altfel), demonstrează însă că în realitate Îl iubesc pe Domnul Iisus Hristos, Îl mărturisesc şi sunt gata să îşi ofere pentru dragostea Lui şi însăşi viaţa lor. Faptul că astfel de oameni – chiar dacă deţin cele mai înalte funcţii bisericeşti – singurul lucru pe care reuşesc să-l facă este să decadă în conştiinţa creştinilor ortodocşi vii, adică să piardă buna-mărturie din afară, nu mai trebuie să-l subliniem.

Aceasta este „lumină de Fanar”… («Φως- Φανάρι»…)

În punctul acesta să subliniem doar că diferitele folcloruri şi ajururi [*Ornamente cu perforaţii (n.tr.).*] teologice, şi nu doar mantale, nu reuşesc în nici un caz să acopere căderea şi sinistrul demon al laşităţii, care sălăşluieşte în inimile lor. Desigur laşitatea este vârful icebergului… Şi pentru că s-ar putea ca pricinile acestei situaţii tragice să nu fie atât de clare celor laşi, dar şi mioapelor priviri ecumeniste, este bine să se audă pentru încă o dată, înfricoşătorul cuvânt al cărţii Apocalipsei, care îl mustră pe episcopul de Laodiceea:

„***Te sfătuiesc să cumperi de la mine aur lămurit în foc ca să-ţi ungi ochii şi să vezi***”, ca să-ţi dobândeşti lumina (Apocalipsa 3, 18).

Şi, în plus, noi toţi să studiem mai în profunzime cuvântul Celui care ţine cele şapte stele în dreapta Sa şi care păşeşte în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur. Să fie studiat de către toţi aceia care, deşi par că încep corect, în continuare, din nefericire, se abat din drumul lor, şi acest cuvânt:

„***Adu-ţi aminte deci de unde ai căzut şi pocăieşte-te şi fă faptele cele dintâi…***” (Apocalipsa 2, 5).

Dar să ne abatem de la imaginea sumbră a căderii, fraţii mei, şi să ne întoarcem iarăşi privirea spre bărbaţii Credinţei din pericopa noastră apostolică. Să ne veselim de Harisma Mărturisirii. Este atât de mare sfinţenia acestor chipuri, încât textul sfânt demonstrează printr-o singură frază înălţimile uluitoare ale sfinţeniei pe care ele o dobândesc prin mărturisire, mucenicie, asceză şi în general prin toată lupta pentru Credinţă:

„(ei) de care lumea nu era vrednică”.

Adică: „De aceşti sfinţi bărbaţi nu era vrednică, nici putea să se compare cu ei lumea întreagă”.

Şi din adâncuri de veacuri, referitor la această expresie, ***se aude glasul celui prigonit pentru dreptate şi adevăr, al Sfântului Ioan Gură de Aur: „Chiar dacă ai cerceta lumea întreagă, nu vei găsi mai chinuiţi şi mai slăviţi ca ei”.***

Cu adevărat cutremurător Adevăr, dar şi cât atinge coardele subţiri ale inimilor noastre!? Şi cât ne mişcă Adevărul dogmatic cu care se încheie sfânta lectură! Toţi aceştia, chiar dacă sunt lăudaţi pentru minunata lor credinţă, nu s-au desfătat încă de slava cea cerească. Pentru că Dumnezeu a rânduit ceva mai bun pentru noi. Să ne desfătăm de răsplata moştenirii veşnice toţi credincioşii împreună, adică şi noi împreună cu ei, după cea de-a Doua Venire a Domnului.

Fie ca prin mijlocirile acestor sfinţi şi mari bărbaţi, Domnul, a Cărui naştere peste puţine zile o vom sărbători, să ne dăruiască marele Dar al Credinţei; al Neprihănitei noastre Credinţe Ortodoxe şi împreună cu acesta, ceea ce este nedespărţit de Credinţă, Darul Mărturisirii; acest Dar care îl face pe credincios autentic şi puternic, dar şi vrednic de veşnica Împărăţie. Amin.

(traducere din greacă: ierom. Fotie)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Arborele genealogic al lui Hristos

S-a născut, așadar, Hristos. Dar din cine S-a născut? Este nevoie să ne aruncăm ochii în adâncurile veacurilor și ale miilor de ani, ca să aflăm de când Hristos a început să vină pe pământ și când a venit în cele din urmă.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Iarăși vine Crăciunul, iubiții mei. Cu adevărat S-a născut Hristos și S-a arătat în mijlocul oamenilor. Un imn de la înainte-prăznuire zice că Născătoarea de Dumnezeu a fost cuprinsă de uimire atunci când L-a născut pe Fiul ei, de aceea s-a plecat și s-a închinat ca o roabă Împăratului împăraților și L-a întrebat: „Cum Te-ai semănat în pântecele meu?" Și fiindcă nu a primit nici un răspuns, s-a închinat din nou Pruncului Iisus, întrucât știa că este Dumnezeu, Singurul care a putut aduce din Cer firii omenești darul unic al dumnezeirii.

O asemenea plecare și îmbrățișare întâlnim și la Sfântul sfințit mucenic Elefterie, a cărui pomenire o săvârșim astăzi. Sfântul a făcut multe minuni și sute de oameni au crezut din pricina lui. Au preferat să devină mucenici, apostoli veșnici ai Bisericii și cetățeni ai Cerului, decât să-și salveze propria viață. Dar și sfântul și-a vărsat sângele pentru Hristos, precum și mama lui, Anthia, cea bine înfloritoare [1] în inima

---

[1] *Joc de cuvinte; Anthia, în greacă, înseamnă floare.*

și în viața ei, care în loc să plângă pentru feciorul ei s-a avântat în arenă și l-a îmbrățișat pe fiul ei ca pe niște sfinte moaște, cu scopul de a fi junghiată și ea de călău.

Însă îmbrățișarea și sărutarea Preasfintei Maicii Domnului și a mamei mucenicului nu a avut loc numai atunci. Ea se face neîncetat de la Preasfânta, de la sfinți și de la Însuși Hristos, către toți cei care mărturisesc pentru slava lui Hristos.

Astăzi, însă, Biserica noastră îi îmbrățișează pe toți cei care au umplut bisericile ei. Vă îmbrățișează pe voi, fiindcă voi sunteți martorii prin credință și prin pilda slavei Domnului nostru. Ochii voștri cei strălucitori și bătăile inimii voastre pentru Dumnezeu mă fac să vă spun cuvintele pe care apostolul Pavel le spunea Colosenilor: Nădejdea voastră, bucuria voastră, bogăția voastră nu sunt nimic altceva decât „Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei” [2]. El cutremură inima voastră și El Însuși vă îmbrățișează.

S-a născut, așadar, Hristos. Dar din cine S-a născut? Este nevoie să ne aruncăm ochii în adâncurile veacurilor și ale miilor de ani, ca să aflăm de când Hristos a început să vină pe pământ și când a venit în cele din urmă.

Astăzi se prăznuiesc toți Strămoșii de la Adam până la Iosif și Preasfânta, toți aceia care au contribuit la Nașterea lui Hristos. Adam este primul strămoș. Plăsmuindu-l Domnul pe Adam și punându-l în Rai, a slujit nașterii și lucrării neamului omenesc. Adam însă a păcătuit și ne-a transmis și nouă firea lui păcătoasă. Cu toate acestea, Adam a devenit chip al Celui de-al doilea Adam, al lui Hristos. Dar Adam s-a născut „din pământ feciorelnic”, cum spun părinții, fiindcă atunci pentru prima dată pământul a născut. Când un cuplu dobândește copil, bărbatul dă sămânța lui femeii, dar în clipa zămislirii Însuși Dumnezeu pune sufletul. În clipa aceea se întâlnește Dumnezeu cu omul, cu bărbatul și femeia care au devenit un singur om.

Dar cum a născut pământul? Pământul a născut prin faptul că a fost plăsmuit omul din lut. Dumnezeu a luat țărână din pământ [3]. Aici se ascunde o taină. Adam s-a născut din pământul feciorelnic, ca să fie preînchipuire a lui Hristos, Cel născut din pururea Fecioara Maria. Prin urmare, istoria lui Hristos începe din clipa nașterii lui Adam. Dar moartea lui Adam a devenit pretext să coboare Hristos, în acord cu prorocia Facerii [4], ca să fie ridicat Adam și (prin el) noi toți.

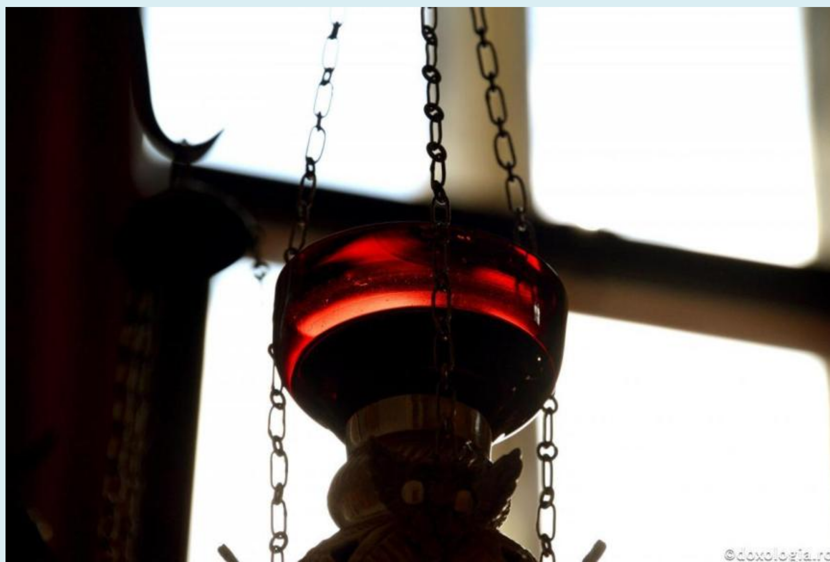
[2] *Col. 1, 27.*
[3] *Fc. 2, 7.*
[4] *Fc. 3, 15.*

Adam a murit pentru că nu a ascultat. Hristos a murit fiindcă a ascultat. Aici avem o altă corespondență între cel dintâi Adam și Cel de-al doilea. Adam a murit pentru că a mâncat din pomul cunoștinței, va trăi totuși prin pomul vieții. Pe acesta l-a luat Hristos și l-a făcut Cruce. Așa cum Adam a murit mâncând din lemn, la fel și Hristos a murit pe lemn, pe Cruce, și a înviat.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Ce înseamnă paisprezece neamuri?

Sfânta Scriptură zice că Dumnezeu a făcut lumea aceasta stricăcioasă înșelătoare și înșelată în șapte zile. Prin urmare, cele paisprezece neamuri erau neamurile oamenilor care au trăit și au luptat cu durerea, cu bolile, cu moartea. Câți și câți oameni au trăit cu nădejdea, fără ca în final să vadă ceea ce așteptau! Câți mureau postind așteptându-L pe Mesia așa cum L-au aflat în Vechiul Testament! Toți aceștia Îl așteptau pe Mântuitorul înlăuntrul întunericului prin lumina opacă a Vechiului Testament.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Genealogia pe care o vom citi în Biserică în Duminica dinaintea Nașterii Domnului (a Sfinților Părinți după trup ai Domnului), vorbește de trei ori de paisprezece neamuri. Ce înseamnă paisprezece neamuri? Câte veacuri sunt? Sensul aici este că numărul șapte din dublarea căruia provine numărul paisprezece încheie timpul stricăcios al lumii acesteia.

Sfânta Scriptură zice că Dumnezeu a făcut lumea aceasta stricăcioasă înșelătoare și înșelată în șapte zile. Prin urmare, cele paisprezece neamuri erau neamurile oamenilor care au trăit și au luptat cu durerea, cu bolile, cu moartea. Câți și câți oameni au trăit cu nădejdea, fără ca în final să vadă ceea ce așteptau! Câți mureau postind așteptându-L pe Mesia așa cum L-au aflat în Vechiul Testament! Toți aceștia Îl așteptau pe Mântuitorul înlăuntrul întunericului prin lumina opacă a Vechiului Testament.

Potrivit Vechiului Testament de la Adam până la Nașterea lui Hristos au trecut 5 508 ani. Scriptura stabilește atâția, ca să creeze cele trei perioade de câte paisprezece neamuri: perioada de mai înainte de robie, cea din robia în Babilon și cea de după robie. Numărul șapte este, prin urmare, simbolic. Arată nenumăratele neamuri și că toți care au trăit s-au stins, s-au pierdut așteptând lumina cea adevărată, pe Hristos. Acum că a venit Hristos stihurile de după icos spun către părinți: „Primiți bucuria, strămoșilor, văzându-L pe Hristos Mesia apropiindu-Se”.

A venit Lumina, a răsărit soarele, s-au stins toate astrele și toți aceia care se numeau dumnezei. Au dispărut jertfele, încă și cele ale lui Israel, despre care le spunea de atâtea ori Dumnezeu: „urăsc sărbătorile voastre, jertfele voastre Îmi sunt urâte” [5], fiindcă nu dădeau duh.

În ciuda acestui fapt, evreii transmiteau din gură în gură, de la mamă la fiu, informația că Îl așteptăm pe Proorocul care va întregi lucrarea lui Moise și va înfăptui toate făgăduințele lui Avraam, lui Isaac lui Iacov și ale tuturor celorlalți [6]. Dar toate câte s-au întâmplat în trecut s-au stins, au căzut, cum au căzut idolii înaintea lui Hristos, Cel ce S-a arătat. Totuși, strămoșii se întrebau cine este Dumnezeu și au aflat-o acum în iad când S-a dus acolo Hristos.

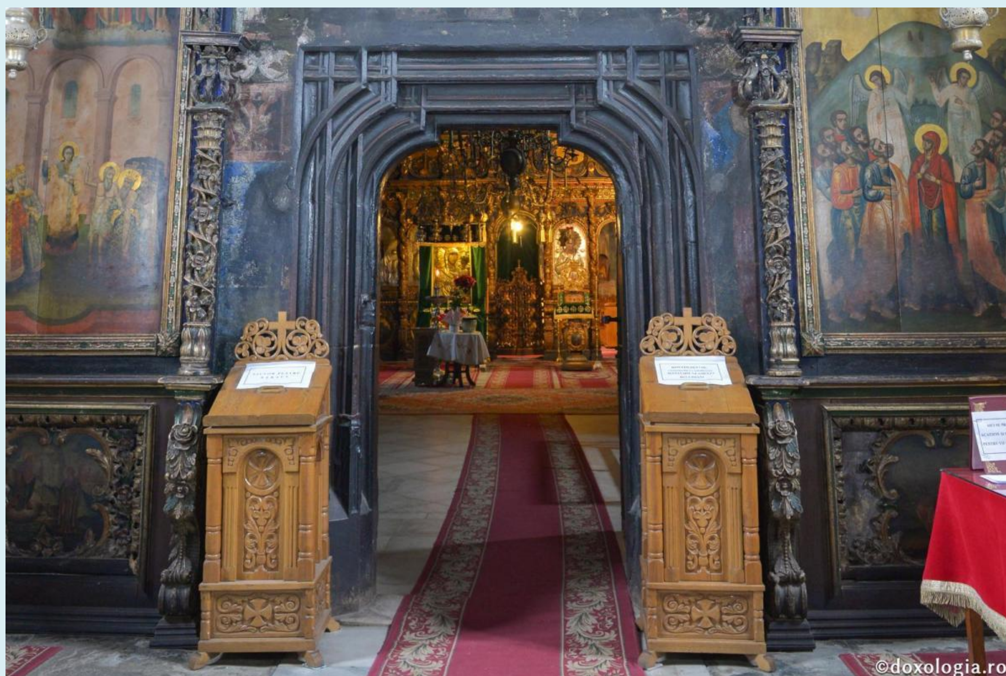
(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[5] *Amos, 5, 21-23. Is. 1, 11-14.*
[6] *Deut. 18, 15.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Sărbătoarea Strămoșilor

Sărbătoarea Strămoșilor este una dintre cele mai frumoase sărbători ale anului, fiindcă ne descoperă că Hristos, care nu avea nevoie de nimic, S-a făcut pe Sine așa fel încât să aibă nevoie de noi, cei nevoiași de toate. Să primească El propria mea inimă, propriul tău glas, înălțarea unui al treilea, precum și cea mai neînsemnată lucrare a fiecăruia dintre noi, încă și lumânarea pe care I-o vom aprinde. Această sărbătoare pregătește sufletele noastre să sărbătorim nu doar nașterea lui Hristos în lume, ci să sărbătorim și nașterea lui Hristos înlăuntrul nostru, venirea lui Hristos în inima noastră printr-o trăire teologică și un cuget bisericesc.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Crăciun duhovnicesc

Străbatem perioada postului Crăciunului și astăzi îi sărbătorim pe Strămoșii - prooroci, regi, sfinți, păstori mari și mici - care au contribuit la faptul de a ajunge până la noi Iisus Hristos.

Sărbătoarea Strămoșilor este una dintre cele mai frumoase sărbători ale anului, fiindcă ne descoperă că Hristos, care nu avea nevoie de nimic, S-a făcut pe Sine așa fel încât să aibă nevoie de noi, cei nevoiași de toate. Să primească El propria mea inimă, propriul tău glas, înălțarea unui al treilea, precum și cea mai neîn-

semnată lucrare a fiecăruia dintre noi, încă și lumânarea pe care I-o vom aprinde. Această sărbătoare pregătește sufletele noastre să sărbătorim nu doar nașterea lui Hristos în lume, ci să sărbătorim și nașterea lui Hristos înlăuntrul nostru, venirea lui Hristos în inima noastră printr-o trăire teologică și un cuget bisericesc.

Postul Nașterii Domnului nu înseamnă doar patruzeci de zile de post. Este o pedagogie să ne adunăm puterile noastre în așteptarea lui Emanuel, a lui Dumnezeu care era, este și va fi împreună cu noi. O pedagogie, ca să putem să îi deschidem sufletul nostru așteptându-L pe El care lipsește. ***Aceasta este problema noastră tragică: Cel Nevăzut pe care-L vrem să fie văzut, ni se pare atât de îndepărtat. El însă este Dumnezeul inimii noastre, al viselor noastre copilărești, Dumnezeul pe care ni L-au dăruit părinții noștri încă de mici copii.***

Strămoșii au colaborat la nașterea lui Hristos. Au primit cinstea ca Dumnezeu să Se limiteze la măsurile lor, la obiceiurile lor, la ideile lor, la viața lor, să intre în păcatele lor, în visele lor, și ca să-i facă purtători ai dumnezeirii lui. Au atâta însemnătate pentru viața noastră, încât Biserica noastră le-a afierosit două duminici.

- *Cea dintâi este duminica de astăzi, în care citim pericopa evanghelică a cinei celei mari* [7].

A chemat Domnul pe toți la ospăț și a început să se umple casa, totuși încă mai era loc. Atunci Domnul cinei a trimis pe slujitorul Său să-i aducă și pe ceilalți. ***Oare care este sensul acestei pericope? Pentru ce părinții au pus această lectură astăzi?*** Simplu, fiindcă Strămoșii noștri au umplut Împărăția cerurilor, dar Dumnezeu nu a început ospățul final. Trimite oameni care să alerge la noi, cei săraci, zicându-ne: „Încă mai sunt locuri. Pentru ce ședeți acolo jos? Grăbiți-vă să veniți. Convingeți inimile voastre să participe la banchetul acesta”. Strămoșii ne așteaptă de veacuri și încă nu pot să ajungă la ora ospățului pe care îl doresc, numai mai iau câte-o gustare ceva, ca să nu obosească tot așteptându-ne pe noi.

Lectura este eshatologică. Arată că trebuie și noi să intrăm în viața Strămoșilor care se află în Împărăția cerească și mănâncă și se bucură împreună în fiecare zi cu Hristos. Trebuie să fim incluși și noi în corul Strămoșilor, să mâncăm împreună cu ei și să devenim un singur trup, de vreme ce Biserica este una.

---

[7] *Lc. 14, 16-24.*

- *Următoarea duminică este a doua Duminică a Strămoșilor și se numește duminica mai înainte de Nașterea Domnului.*

De vreme ce ne-am familiarizat deja cu Strămoșii, Biserica deschide acum Evangheliile și ne citește numele lor unul câte unul [8]. Astfel îl îmbrățișăm pe fiecare dintre ei, separat, îl salutăm exact așa cum se adună familia noastră împrăștiată în diferite orașe.

Strămoșii dețin un loc important în trupul lui Hristos. Fără aceștia nu putem să fim uniți cu Biserica. Strămoșii ne-au adus așteptarea lui Israel, care a devenit „așteptarea neamurilor” și în continuare, moștenirea noastră. Ni L-au adus pe Hristos, tânjirea inimii noastre, plinirea doririlor noastre, sufletul sufletului nostru, viața și bucuria existenței noastre.

Ziua Nașterii Domnului o vom cânta împreună cu ei: „Veniți să vedem, credincioșilor, unde S-a născut Hristos” [9]. Dar unde S-a născut Hristos? În Betleem? Încă și demonii știu că Hristos cel istoric S-a născut în Betleem. Au proorocit-o veacurile, o mărturisesc sufletele noastre, trăirile noastre fac prezentă Nașterea Domnului. Problema este însă: Cum Dumnezeu Cel mai înainte de veci va fi și pentru noi Dumnezeul nostru Cel ce S-a făcut „prunc tânăr” [10]. De aceea Biserica noastră, deși până în secolul 11-12 avea o singură Duminică a Strămoșilor, de atunci a rânduit-o și pe a doua, ca să-i pună în adâncul sufletului nostru și să-i dospească împreună cu noi.

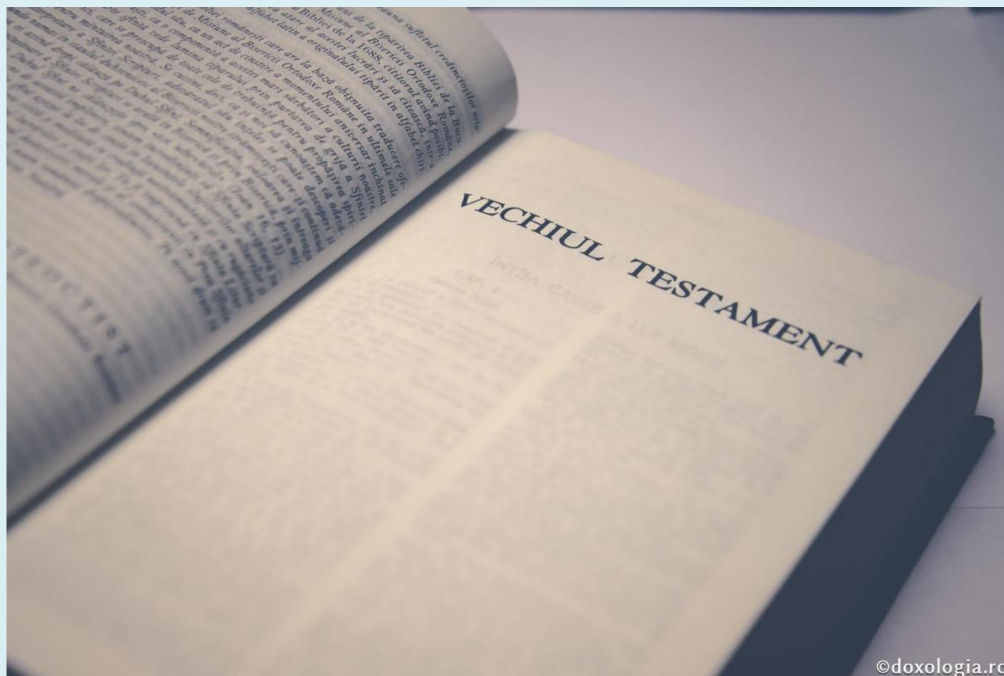
(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[8] *Mt. 1, 1-25.*
[9] *Utrenia Nașterii Domnului, Sedealna I.*
[10] *Ibidem, Condacul și Icosul.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Strămoșii lui Iisus Hristos

Dacă nu vom cunoaște Vechiul Testament, nu îl vom înțelege niciodată pe cel Nou, fiindcă Noul Testament este tâlcuirea celui Vechi. De asemenea, nu vom înțelege lucrarea lui Hristos, nici ceea ce avem să facem noi pentru mântuirea noastră. Vechiul Testament este cheia recunoașterii lui Dumnezeu, dar cuprinde istoria tuturor strămoșilor Domnului, cum au pregătit ei venirea lui Hristos.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Crăciun duhovnicesc (2)

De Strămoșii Domnului ne amintesc și cele patruzeci de zile de post dinaintea Nașterii Domnului, care sunt o moștenire a Vechiului Testament. Astfel, vrând sau nu, aceste zile ne aduc aproape de Strămoșii Domnului. Știm că evreii au făcut patruzeci de ani ca să ajungă din Egipt în Palestina, în timp ce le-ar fi fost de ajuns câteva zile. Dar au făcut patruzeci de ani întregi, ca să fie puși la încercare. Pentru noi aceste patruzeci de zile înseamnă punerea la încercare a voii noastre, pedagogia libertății noastre, pregătirea duhurilor noastre ca să se umple cu lumina cea adevărată. Să vedem însă cine erau Strămoșii, de ce au devenit sfinți și cum vor ca și noi să fim sfinți.

Cu acest prilej, merită să spunem că dacă nu vom cunoaște Vechiul Testament cuvânt cu cuvânt, nu îl vom înțelege niciodată pe cel Nou, fiindcă Noul Testament este tâlcuirea celui Vechi. De asemenea, nu vom înțelege lucrarea lui Hristos, nici ceea ce avem să facem noi pentru mântuirea noastră. Vechiul Testament ne introduce în duhul apostolic și ecleziastic, ne face oameni ai vieții ecleziastice. Vechiul Testament este cheia recunoașterii lui Dumnezeu, dar cuprinde istoria tuturor strămoșilor Domnului, cum au pregătit ei venirea lui Hristos.

Astăzi îl cinstim mai întâi pe Avraam, părintele evreilor, gigantul credinței. Împreună cu Avraam îl cinstim pe prorocul Daniel care a putut supraviețui în groapa cu lei, pe cei trei tineri care au simțit răcoare în cuptorul aprins, și pe toți ceilalți de mai înainte de lege, din lege și de după lege. În mod special sărbătorim pe proroci și pe regi. Cei mai mulți erau strămoși ai lui Hristos după trup. Sunt cinstite încă și sfinte femei. Prorocița Anna, cunoscuta Iudit, vestita Debora, Esther, Sarra care ne-a lăsat moștenire pe Hristos, Miriam, sora lui Moise, Rahela, Rebecca, Ruth și atâtea altele. Toate acestea și toți aceștia acoperă neamurile neamurilor.

(Arhimandrit Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Sfinții Noului Testament

Noi suntem noii strămoși care trebuie să pregătim în inimile noastre și în Biserică cea de-a doua venire a lui Hristos. Noi care trebuie să fim, în ciuda faptului că trăim într-o lume păcătoasă, sfinții Noului Testament. Noi care credem că va veni din nou Hristos „să judece viii și morții” să trăim cu dorul și cu așteptarea Lui.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Din Strămoși s-a născut Preasfânta, Maica lui Dumnezeu care a trăit în Sfânta Sfintelor și când a ieșit de acolo era ea însăși Sfânta Sfintelor, având în mijlocul ei pe Hristos. Ea a sfințit Sfânta Sfintelor a Templului și a binecuvântat întreaga creație și astfel s-au desființat chipurile acelea de mai înainte, fiindcă a venit Adevărata Sfântă a Sfintelor, adevărul și deplinătatea chipurilor. Născătoarea de Dumnezeu este începutul poporului ales al lui Dumnezeu, a fost făcută Maică a neamurilor și chip al Bisericii noastre.

Pentru toate aceste motive, strămoșii au devenit chipuri și icoane ale lui Hristos și ale Bisericii. Dumnezeu i-a ridicat pe toți împreună, drepți și păcătoși, și i-a folosit. Haideți să ne referim la câteva exemple.

- *Booz, fiul desfrânatei Raav a devenit un simbol al chemării la Hristos a neamurilor și a păcătoșilor. A slujit planul lui Dumnezeu.*

- *Adam, deși a păcătuit și a murit afară din Rai, este chip al celui de-al doilea Adam, al lui Hristos.*
- *Noe și arca au devenit simboluri ale Bisericii și ale lui Hristos.*
- *Isaac este chipul jertfei lui Hristos, Iacov, al îndumnezeirii și al contemplației.*
- *Iosif, David aproape toți regii și profeții sunt simboluri și chipuri și icoane ale lui Hristos și ale Bisericii.*
- *Melchisedec, Moise, Iov, care era închinător la idoli, și toți ceilalți strămoși au devenit chipuri ale lui Dumnezeu și ale tainelor Lui negrăite. Ne ajută să înțelegem tainele cele negrăite ale Împărăției cerurilor.*

Acum putem să înțelegem de ce e nevoie să medităm la Strămoși. Toți sunt Înainte mergători ai lui Hristos până la cel din urmă, care se numește Înainte Mergătorul, Ioan Botezătorul. Sunt chipuri ale „Celui ce este în cele nepătrunse ale dumnezeieștii ascunzimi a tainei mântuirii noastre” [11].

Toți Strămoșii au exprimat așteptarea lui Israil care a devenit așteptarea noastră, a neamurilor [12]. Pentru aceasta cu credința lor și prin toate celelalte mijloace, când l-au văzut pe Hristos în iad, au crezut în El și au reușit să fie îndreptați. Hristos i-a răpit de acolo și i-a dus în ceruri. Iar acum stau acolo în jurul mesei marii Cine și ne așteaptă pe noi. Așteaptă să pregătim noi cea de-a doua venire a lui Dumnezeu.

Aceștia sunt strămoșii celei dintâi veniri fără de slavă a lui Hristos. Hristos a venit ca un prunc pe care îl vânau ca să-L omoare. A doua venire a Lui totuși va fi întru slavă și cinste. Strămoșii în întuneric fiind, au slujit venirii fără slavă a lui Hristos, dar mântuitoare pentru noi toți. Dar noi prin lumina Bisericii trebuie să pregătim și să aducem cât mai repede cea de-a doua venire a lui Hristos, ca să mâncăm toți împreună și să se bucure Strămoșii. O cred și o credem și noi că se va împlini acel „iarăși va veni pe nori Iisus” cum spune apologetul Iustin martirul [13][3]. Va veni iarăși Hristos, nu într-o iesle, ci pe nori.

În acest punct ne întâlnim și ne unim cu Strămoșii, nostalgicii primei veniri ai lui Hristos, noi, care suntem noii strămoși care trebuie să pregătim în inimile noastre și în Biserică cea de-a doua venire a lui Hristos. Noi care trebuie să fim, în ciuda faptului că trăim într-o lume păcătoasă, sfinții Noului Testament. Noi care credem

---

[11] *Sfântul Maxim mărturisitorul, Mistagogia, 15, PG 91, 693C.*
[12] *Fc. 49, 10.*
[13] *Sfântul Iustin martirul, Dialog cu iudeul Trifon, 120, BEPES, vol 3, p. 319, 34.*

că va veni din nou Hristos „să judece viii și morții” și să trăim cu dorul și cu așteptarea Lui.

Isaia cu opt sute de ani înainte de Hristos zicea într-o profeție: „Iată, Mântuitorul tău vine având plata” [14]. Vine Hristos având asupra Lui plata Lui. Care este plata lui Hristos? Plata este răsplătirea, dreptul pe care îl ai. Dreptul lui Hristos este firea noastră, pe care a asumat-o. Când S-a pogorât din cer l-a luat pe om și l-a urcat în cer și l-a așezat de-a dreapta Tatălui. Va coborî din nou ca să urcăm și noi care credem în cele cerești. Noi, așadar, suntem dreptul lui Hristos. Nu am trăi, nu am fi nimic dacă Hristos nu ar face această faptă din pricina căreia ne îndreptățește. În același timp, Hristos este și dreptul nostru, Îi aparținem și ne aparține. De aceea să ne amintim că toți strămoșii „n-au primit făgăduința ... ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea” [15], ei vor ca împreună cu noi să mănânce marea Cină.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[14] *Is. 62, 11.*
[15] *Evr. 11, 39.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Avraam, preînchipuire a lui Hristos

Avraam este părintele iudeilor, din coapsele lui a ieșit Hristos. Avraam este și el preînchipuire a lui Hristos. Când cineva moare, spunem „să-l odihnească Dumnezeu în sânurile lui Avraam, Isaac și Iacov", fiindcă sunt sânurile lui Hristos Însuși. Hristos este, așadar, viu și adevărat acolo unde este Avraam.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Un alt important strămoș este și Noe care era drept. Profeții Îl numesc pe Hristos drept. Noe cu arca a salvat neamul omenesc de potop, în timp ce Hristos l-a mântuit pe om prin arca Bisericii. Prin urmare, arca este preînchipuire a Bisericii și Noe, preînchipuire a lui Hristos. Hristos de-a lungul secolelor S-a născut fiind preînchipuit, dar fiind de față și în adevăr.

Mai târziu îl întâlnim pe Avraam, care este prăznuit în mod special astăzi. Avraam este părintele iudeilor, din coapsele lui a ieșit Hristos. Avraam este și el preînchipuire a lui Hristos. Când cineva moare spunem să-l odihnească Dumnezeu în sânurile lui Avraam, Isaac și Iacov, fiindcă sunt sânurile lui Hristos Însuși. Hristos este, așadar, viu și adevărat acolo unde este Avraam.

Avraam a prorocit despre Hristos și mai ales L-a legat pe Hristos de persoana lui și de toți ceilalți profeți. Avraam nu s-a mântuit prin lege. Deși era închinător la idoli, a crezut și credința lui l-a făcut părinte al nostru al tuturor, cum spune apostolul Pavel către Romani [16]. Dar și Hristos este Tatăl nostru. Sfânta Scriptură spune să nu fie nimeni numit părinte, fiindcă numai un singur Părinte este, Dumnezeu [17], un singur pântece îi naște pe credincioși. Cu toate acestea îl numim pe Avraam părinte, fiindcă în acesta a trăit Însuși Hristos. Dar să nu lungim mai mult cuvântul în legătură cu preînchipuirile.

La Avraam întâlnim ceva și mai important. Ca să reușească să Îl pogoare pe Hristos la neamul omenesc, astfel încât să fie pregătite inimile noastre și să vrea să-l facă al lor, a fost nevoie să facă jertfe neînchipuite și nemăsurate. Dumnezeu i-a cerut să iasă din neamul său, din seminția lui, să-și părăsească mama, pe tatăl lui, cunoscuții lui și să se ducă în țară străină, în Pământul Făgăduinței.

S-a dus în țară străină, lăsând toate, ca și Hristos, care a lăsat Cerurile fără să Se despartă niciodată de Tatăl Său. A lăsat tronul ceresc și a venit în adâncul păcatului nostru, al desfrânării noastre, al idolatriei noastre. S-a amestecat cu noi păcătoșii. Avraam, prin faptul de a-și fi părăsit țara, a devenit de asemenea preînchipuire a vieții afierosite, a vieții monahale, și în general a viețuirii creștine.

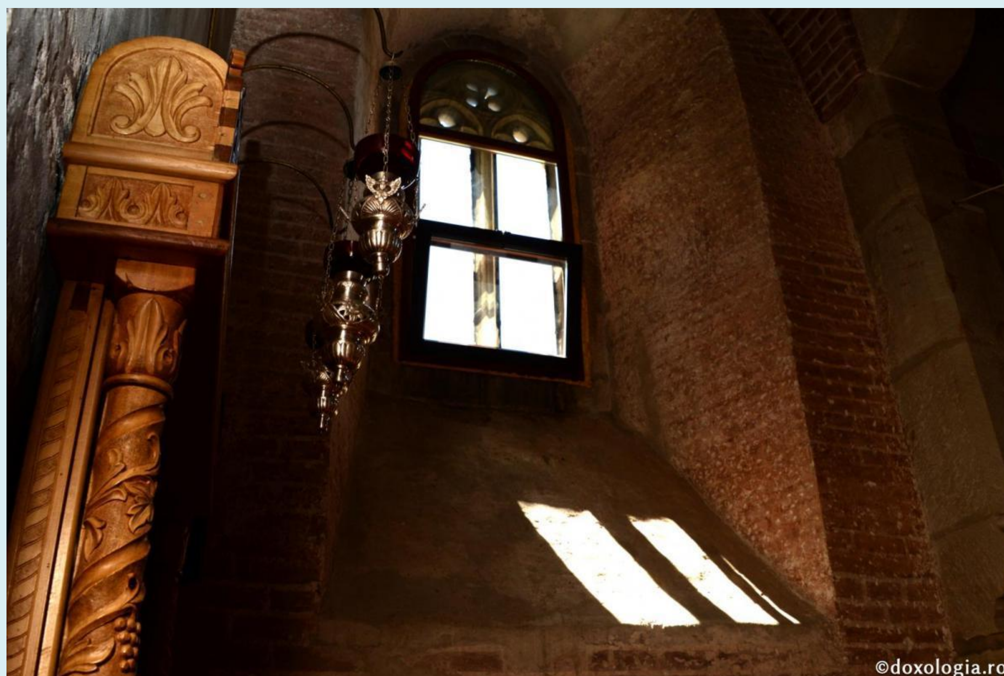
Maica Domnului a fost numită Mamă. Profetul în Psalmul 44, care se numește al Născătoarei de Dumnezeu, zice Preasfintei: „Lasă poporul tău, neamul tău, părinții tăi, ca să te afierosești lui Hristos și poporului celui nou. În locul părinților tăi îți vom da fii noi și fiice” [18]. Într-adevăr, noi toți am devenit fii ai Preasfintei, fiindcă ea s-a lipsit și a părăsit toate. Același lucru face și credinciosul care vrea să se sfințească, trebuie să părăsească inima lui, mintea lui, familia lui, toate.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

[16] *Rom. 4, 16-17.*
[17] *Mt. 23, 9.*
[18] *Cf. Ps. 44, 11, 17.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Ce așteaptă de la noi Dumnezeu

De vreme ce suntem plăsmuiți după chipul Ziditorului nostru, trebuie să simțim, să trăim și să înțelegem chipul Ziditorului, că adică suntem dumnezei și să creștem la cunoștința comuniunii noastre cu Hristos. Înțelegerea deplină și desăvârșită va fi „când Hristos, viața noastră, Se va arăta” acolo sus. Atunci nu mă voi recunoaște pe mine însumi, voi descoperi doar că într-adevăr eram și sunt dumnezeu, lumină din lumină.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Am văzut cum strămoșii au reușit să-și depășească păcătoșenia lor și să devină icoane prețioase și neprețuite ale lui Dumnezeu. Să vedem acum cum putem și noi să fim strămoșii celei de-a doua veniri a lui Hristos, cum putem să devenim sfinți.

Istoria noastră arată ce așteaptă de la noi Dumnezeu. Toți ne-am născut duhovnicește prin sfântul Botez. Maica noastră este colimvitra Bisericii, maica noastră Biserica, iar Biserica este Hristos, Tatăl nostru. Biserica, așadar, este o nouă naștere. Când Nicodim s-a dus pe ascuns la Hristos noaptea, Domnul i-a vorbit despre nașterea de sus [19]. Această naștere, de sus, ne-o dă Biserica. Dar nu ne naște pentru a fi fiii stricăciunii și ai morții, oameni ai celei de-a șaptea sau a pai-

[19] *In. 3, 3.*

sprezecea generație, ci să fim oameni ai nemuririi, fii ai învierii, strămoși ai zilei a opta, a celui de-al optulea veac.

Prin urmare, ce a reușit Hristos venind în lume? Când a venit plinirea vremii Hristos a recapitulat timpul, l-a înfășurat și l-a închis în voia Lui și l-a adus la capăt. Adică în mod tainic a desființat timpul, pe care El Însuși l-a creat, și a adus Învierea, veșnicia, făcând viitorul prezent. Astfel „plinirea vremii" nu este timpul, ci Însuși Hristos.

Mai mult, ne-a pregătit cele de pe urmă, veșnicia, fiindcă a recapitulat și a asumat în persoana Lui dumnezeu-omenească întreaga noastră fire. De vreme ce totuși Hristos va veni și de vreme ce noi suntem întru El, înseamnă că pregătește a doua Lui venire împreună cu noi. Nu poate să vină Hristos, dacă noi nu pregătim venirea Lui. Așa cum nu intră în inima noastră, dacă ea nu Îl dorește, nu Îl caută, și nu va veni dacă nu Îi vom pregăti cea de-a doua Lui venire. A doua venire va fi arătare, cum spune Sfânta Scriptură, a slavei noastre. „Atunci", zice, „când va veni Hristos, noi ne vom arăta întru slavă". Strămoșii s-au dus în iad. Noi, care suntem noii strămoși, vom intra direct în slava lui Hristos.

Oare vor trece neamurile neamurilor, mii de ani, așteptând să ne săturăm de Dumnezeu? Nu.

Când uneori pun la banca acuzaților monahismul și îl condamnă, zic că monahismul este nerodire, de vreme ce monahii nu pot face copii. Dar părinții Bisericii răspund: Monahismul constituie nemijlocit lucrarea celei de-a doua perioade a vieții lui Hristos, lucrarea Noului Testament. Nunta a slujit Vechiul Testament, unde oamenii se nășteau și mureau. Dar fiecare dintre cei cei au devenit părinți simțea că va trăi în veac prin faptul că lăsa în urmă urmași.

De vreme ce noi am devenit hristoși, de vreme ce există desăvârșirea și slava care ne așteaptă, de ce să mai așteptăm? De aceea părinții Bisericii zic că monahismul desființează nunta, nașterea cea după trup, cu scopul de a nu mai naște oameni condamnați să moară, ci de a naște roade duhovnicești. Monahismul, imitarea de către noi a îngerilor, este pentru noi toți o chemare: „Vino, Doamne Iisuse" [20].

Înțelegem, frații mei, câtă răspundere purtăm în fața istoriei cu privire la venirea lui Hristos? Scriem și slujim istoria mondială. Orice stare a noastră și lucrare în trupul Bisericii are consecințe în istoria omenirii și a comuniunii dumnezeu-omenești,

---

[20] *Apoc. 22, 20.*

fiindcă noi suntem „fiii făgăduinței" [21]. Ne-a făgăduit Dumnezeu și Își respectă făgăduința lui.

Desigur, suntem și noi păcătoși, precum strămoșii. Suntem și noi pătimași, tăgăduitori ai jurămintelor noastre. Ce este botezul nostru? Jurământ lui Hristos că vom muri împreună cu El și vom trăi în lumea aceasta și că vom învia împreună cu El pe cealaltă. De câte ori am tăgăduit jurămintele Botezului nostru! Dumnezeu însă „S-a jurat și nu Se va răzgândi"[22] nu își va lua înapoi jurământul Lui, fiindcă noi jurăm înaintea Lui. Ne-a asumat în El Însuși, suntem plata Lui, trupul Lui și El este plata noastră în lupta noastră, în lacrimile noastre, în dorurile noastre, în durerile noastre, nădejdea noastră în abisurile prin care am trecut. Hristos îi cheamă pe cei chemați sfinți [23], pe noi, păcătoșii.

Hristos era prezent la crearea lumii. În simbolurile și umbrele Vechiului Testament a lucrat cu chipuri umbrite, pe care le-a luminat Noul Testament. Acum Hristos este prezent în lumina Bisericii, adevărul, a cunoștinței de Dumnezeu, în propria Lui lumină. Cele vechi au devenit noi. Strămoșii, prin urmare, sunt desăvârșiți și împliniți prin noi, în măsura în care noi ne sfințim. Când mănânc, se hrănește întregul meu trup. Când noi Îl mâncăm pe Hristos, Îl mănâncă pe Hristos și strămoșii. Se desăvârșesc, devin desăvârșiți împreună cu noi. Îndumnezeirea noastră este bucuria lor, vederea lor din cer. În loc să-L privească pe Hristos, se pleacă și ne privesc pe noi, să vadă ce facem, dacă ne gândim sau dacă ne ducem la ei, dacă știm că ei sunt frații noștri, mâinile noastre, picioarele noastre, trupul nostru.

Noi ne-am asumat cu botezul nostru să pregătim și să aducem cea de-a doua venire a lui Hristos. Noi acum suntem profeții, strămoșii, înainte mergătorii, sfinții, cum ne numește pe noi apostolul Pavel. Trăiește în lume Hristos, fiindcă noi trăim în lume. De aceea zice apostolul că „trăiește în mine Hristos" [24]. Trăim atunci când ne gândim la unitatea noastră cu strămoșii. Noi suntem responsabili de faptul de a sta Hristos în inimile oamenilor. Trăiește Hristos unde sunt eu. Eu, păcătosul, sunt un prooroc, o energie a lui Dumnezeu.

Frații mei, ca să nu pierdem panorama Cinei de Taină finale și ca să înțelegem chemarea noastră, măreția noastră, veșnicia noastră, să devenim teologi. Eu nu aparțin

---

[21] *Rom. 9, 8.*
[22] *Ps. 109, 4.*
[23] *Rom. 1, 7. I Cor. 1, 2.*
[24] *Gal. 2, 20.*

unei familii care are doi sau trei sau patru copii, aparțin acestei atotcuprinzătoare familii. Nu sunt om, sunt dumnezeu. Intru în baia botezului și ies dumnezeu-om. În timp ce sunt om și mi-e frig în colimvitră, în același timp sunt dumnezeu. Cât de mare este înțelepciunea lui Dumnezeu! Face prezent veșnicul, trăirea noastră de zi cu zi o face taină. De vreme ce suntem plăsmuiți după chipul Ziditorului nostru, trebuie să simțim, să trăim și să înțelegem chipul Ziditorului, că adică suntem dumnezei și să creștem la cunoștința comuniunii noastre cu Hristos [25]. Înțelegerea deplină și desăvârșită va fi „când Hristos, viața noastră, Se va arăta” [26] acolo sus. Atunci nu mă voi recunoaște pe mine însumi, voi descoperi doar că într-adevăr eram și sunt dumnezeu, lumină din lumină.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[25] *Col. 3, 10*
[26] *Col. 3, 4.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Supărări, eșecuri, boli - să nu vă temeți, ele Îl nasc pe Dumnezeu în inima noastră

Să ne punem în rânduială viața noastră cu dorul de a rămâne dumnezei. Necazuri, supărări, eșecuri, nenorociri, durere, plâns, boli, moartea sunt hrana și băutura zilnică a omului. Să nu vă temeți de ele. Toate acestea nasc sfințenia, Îl nasc pe Dumnezeu înlăuntrul nostru.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Dar ce poate să ne sfințească neîncetat? Așa cum strămoșii nu au pierdut relația lor cu Dumnezeu, așa nici noi nu o pierdem. Fiindcă Dumnezeu a pus înlăuntrul nostru chipul dumnezeirii, ne-a dat adică Chipul Lui de neșters și a dăruit firii noastre caracterul sfințeniei, al dumnezeirii, primul lucru care poate să ne sfințească este amintirea că fiecare dintre noi suntem chip al lui Dumnezeu. Unde sunt eu acolo este și Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Haideți să umblăm ca niște dumnezei. Haideți să devenim în fiecare zi părtași ai Cuvântului lui Dumnezeu Celui mai înainte de veci. Acela este cea dintâi icoană a Tatălui nevăzut, plină de slavă, Unul, după fire, cu Tatăl. Noi, desigur, suntem de altă fire, dar devenim mame și tați după participare, după har. De aceea clericii și monahii se numesc părinți, fiindcă ei Îl nasc pe Dumnezeu. Hristos a spus: „Mama Mea și frații Mei sunt aceștia care împlinesc legea lui Dumnezeu” [27]. Aceștia Îl

[27] *Mt. 12, 50.*

nasc pe Dumnezeu. Hristos, așadar, se zămislește, se formează și crește înlăuntrul nostru. Când o femeie rămâne însărcinată o știe. Trebuie ca și noi să cunoaștem caracteristicile propriei noastre zămisliri, să înțelegem că purtăm înlăuntrul nostru pe Pruncul Cel Tânăr [28], pe Hristos, că înfăptuim profețiile lui Isaia și cuvintele sfinților.

Dumnezeu a împrumutat lui Hristos trupul Preasfintei. A primit Preasfânta să slujească tainei întrupării Fiului, împrumutându-I trupul ei lui Hristos și luând în schimb dumnezeirea Lui. Noi ne dăm trupul nostru prin predarea voii noastre, prin slujirea noastră, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, prin smerenie, prin ascultare, prin post, prin rugăciune, prin plecarea genunchilor și luăm dumnezeirea Lui duhovnicește și adevărat, totuși nu precum Preasfânta. Luăm dumnezeirea lui Hristos întrupată și trupul Lui îndumnezeit. Și când suntem sus pe cruce, precum tâlharul sau precum vameșul, risipitorul sau fariseul, nimeni nu poate să ne interzică să zicem: „Dumnezeul meu, de vreme ce mi-ai dat dumnezeirea Ta, acum mântuiește-mă”. De cum o spunem, se schimbă premizele vieții noastre și viața duhovnicească devine atât de ușoară, fiindcă puterea celui Preaînalt intră în noi și face toate.

Suntem maici și tați ai lui Dumnezeu! Părinți ai lui Dumnezeu și strămoși ai Lui! Înțelegem, oare, aceasta? Da, unul puțin, altul mai mult, atât cât putem, atât cât ne ocupăm cu asta, atâta cât vrem să devenim oameni ai rugăciunii. Dar numaidecât să o credem, și dacă o înțelegem, și dacă nu o înțelegem. Numai să nu-L tăgăduim pe Dumnezeu înlăuntrul nostru, să nu fim indiferenți, să nu avem acedie și să uităm toate, să nu voim să rămânem în patimile noastre.

Desigur, aceasta nu înseamnă că nu ne va durea. Zice avva Longhin: „Femeia, mai înainte să se arate pe dinafară că are prunc, o înțelege din clipa în care se va opri sângele ei”. La noi trebuie să curgă sângele nostru prin dispoziția noastră, trebuie să fim hotărâți să murim pentru Dumnezeu. Nu vă temeți totuși. Așa cum s-a întâmplat cu Isaac și cu Avraam, ne va răpi Dumnezeu și pe noi și va pune în locul nostru să jertfim un berbec. Dar chiar și dacă trebuie să devenim mucenici, mucenicia noastră va fi răcorire, fiindcă există Dumnezeu.

Să ne punem în rânduială viața noastră cu dorul de a rămâne dumnezei. Necazuri, supărări, eșecuri, nenorociri, durere, plâns, boli, moartea sunt hrana și băutura zilnică a omului. Să nu vă temeți de ele. Toate acestea nasc sfințenia, Îl nasc pe Dumnezeu înlăuntrul nostru.

---

[28] *Is. 7, 16; 9, 6. Utrenia Nașterii Domnului, Condacul, Icosul.*

Iubiții mei, haideți să trăim cu această convingere și atunci Dumnezeu ne va adăpa cu lapte și ne va arăta chipul nostru. După aceea ne va da pâinea nemuririi, cugete teologice și trăiri duhovnicești. Pe nimeni nu nedreptățește Dumnezeu.

Acum haideți să ne bucurăm de faptul că suntem părtași ai dumnezeirii. Când va veni la cea de-a doua Lui venire Hristos, pe nori, acolo vom fi și noi. O, nu suntem cu adevărat fericiți?

Vedem în mod obișnuit lumina lumii, dar nu vedem lumina lumii celei adevărate, nu vedem și noi pe Hristos. Totuși, când inima noastră va dobândi săltări și mișcări și trăiri dumnezeiești, atunci vom înțelege că ne-am disprețuit trupul și lumea și am devenit dumnezei prin dispoziție. Atunci Dumnezeu ne va dărui contemplări înalte, fiecăruia dintre noi, după felul în care Îl înțelegem și Îl putem purta.

Vine Crăciunul. Știți că troparele înainte-prăznuirii încep de pe 20 decembrie. Biserica a rânduit cu înțelepciune și ultimele amănunte. 20 decembrie este și ultima zi în care se mărește noaptea. De pe data de 21 ale lunii, ziua începe deja să se mărească. Nopțile și întunericul cel înțelegător pleacă și se măresc lumina și zilele. Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne ia întunericul inimii noastre, acum că se mărește ziua și se face atotluminoasă, acum că se schimbă și anul. Biserica noastră o vestește odată cu răsăritul adevăratei lumini, a Soarelui sufletelor noastre.

Hristos ne-a făcut mai înalți decât îngerii, fiindcă îngerii Îl laudă pe Hristos, dar nu pot să vorbească cu El ca prietenii cu Prietenul [29]. Ne-a făcut nu numai niște ființe slujitoare care își acoperă capul lor și tremură precum sclavii, ci ne-a făcut Trupul Lui. Pentru noi a murit, nu pentru îngeri. Pentru noi a înviat și pentru noi Se va pogorî și Se va sui iarăși.

Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne pogorâm împreună cu El în adâncurile inimilor noastre, ca să ne înalțe Acela la Ceruri o dată pentru totdeauna.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[29] *Ieş. 33, 11.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Hristos a venit pe pământ ca să ne dăruiască Cerul

Este minunat cum lucrează Dumnezeu. Când evreii au devenit robi egiptenilor și sufereau, Moise i-a mântuit scoțându-i din Egipt. Iosif i-a pus în Egipt, Moise i-a scos din Egipt. Și cei doi și-au dat viața lor ca să fie în ei Hristos. De asemenea, Moise era legiuitor al Vechiului Testament, în timp ce Hristos al Noului Testament. Pe Moise l-a urmat Iisus, fiul lui Navi, care înseamnă mântuitor. Totuși Mântuitor prin excelență este Hristos.

Traducere și adaptare: Laura Enache

După Avraam un alt strămoș este Isaac. Acesta a primit de voie să fie jertfit, cum i-a spus Dumnezeu tatălui lui, de aceea a și fost binecuvântat. Același lucru l-a primit și Hristos, să Se jertfească din ascultare față de Tatăl.

Alt strămoș este Iacov, care înseamnă Israel, minte văzătoare de Dumnezeu. Este omul care are ochii vulturului duhovnicesc, Îl simte pe Dumnezeu, înțelege și contemplă tainele dumnezeirii. Cine însă i-a descoperit aceste taine? Hristos. El Însuși a pogorât de la Tatăl Lui și ne-a spus Cine este Tatăl Ceresc. Prin urmare, ca și Isaac și Avraam, la fel și Iacov a fost preînchipuire a lui Hristos. A fost numit Israel ca să închipuie prin viața lui că înlăuntrul lui lucra Hristos Însuși.

Iosif, fiul lui Iacov, în ciuda faptului că a fost vândut ca rob în Egipt, în final a salvat pe Israel. Același lucru a făcut și Hristos, a lăsat cerurile, S-a înstrăinat pe pământ, la noi, păcătoșii, ca să ne dăruiască cerul. Iosif, așadar, a devenit mântuitor și a prorocit despre Hristos că va fi drept.

Este minunat cum lucrează Dumnezeu. Când evreii au devenit robi egiptenilor și sufereau, Moise i-a mântuit scoțându-i din Egipt. Iosif i-a pus în Egipt, Moise i-a scos din Egipt. Și cei doi și-au dat viața lor ca să fie în ei Hristos. De asemenea, Moise era legiuitor al Vechiului Testament, în timp ce Hristos al Noului Testament. Pe Moise l-a urmat Iisus, fiul lui Navi, care înseamnă mântuitor. Totuși Mântuitor prin excelență este Hristos. Așadar, Iisus al lui Navi era preînchipuire a lui Hristos.

Alt strămoș care a îndurat multe este Iov, care a preînchipuit Pătimirile lui Hristos.

Să ne referim și la un alt nume, la Raav. Aceasta era o desfrânată închinătoare la idoli. Ce lucru măreț! Printre strămoșii lui Hristos nu erau numai oameni drepți, ci și păcătoși. Desfrânata Raav a devenit strămoașă a Preasfintei și a lui Hristos. Deși era desfrânată, Hristos nu a părăsit-o. Pe păcătos, pe vinovat, pe ucigaș, pe toți îi primește Dumnezeu când vor să slujească taina mântuirii și a Bisericii.

Mântuirea desfrânatei a devenit preînchipuire a mântuirii neamurilor de către Hristos, fiindcă neamurile săvârșiseră desfrânare duhovnicească. Părăsiseră pe Adevăratul Dumnezeu și au devenit închinători la idoli. O desfrânată, preînchipuire a lui Hristos! Cum le primește pe toate Dumnezeu! Abis este dragostea Lui!

În continuare, Roboam, Abia, Manase, Solomon și mulți alți regi și împărătese au devenit strămoși ai lui Hristos, deși erau păcătoși. Ajunseseră până la tartarul osândei, făcând păcate înfricoșătoare și închinări la idoli, Dumnezeu totuși i-a chemat și pe aceștia și i-a primit să slujească taina mântuirii și a Bisericii. Astfel au lucrat împreună și au contribuit și aceștia la dumnezeiasca iconomie. Prin urmare, Hristos, mai înainte de a Se naște, a lucrat pretutindeni, în păcat, în dreptate, pe pământ, în cer.

Să trecem acum la David, cel mai bun și mai drag chip al lui Hristos. David a spus cele mai multe și mai inteligibile profeții despre Hristos.

Dacă vom citi viața prorocilor, vom vedea că Dumnezeu a spus unuia, lui Osea, să se însoare cu o desfrânată [30], altuia, lui Isaia, că îl vor tăia cu fierăstrăul iudeii, lui Ieremia că îl vor ucide. În robie, babilonienii l-au aruncat pe Daniel în groapa cu lei, pe cei trei tineri în cuptorul cu foc. Iona a căzut în mare, prorocul Ilie a urcat la cer. Toți erau preînchipuiri ale lui Hristos.

Hristos era, este și va fi pretutindeni. Acesta este Cel care Se naște și acum pentru noi, din strămoși până la Ioachim și Ana, până la Iosif și Preasfânta.

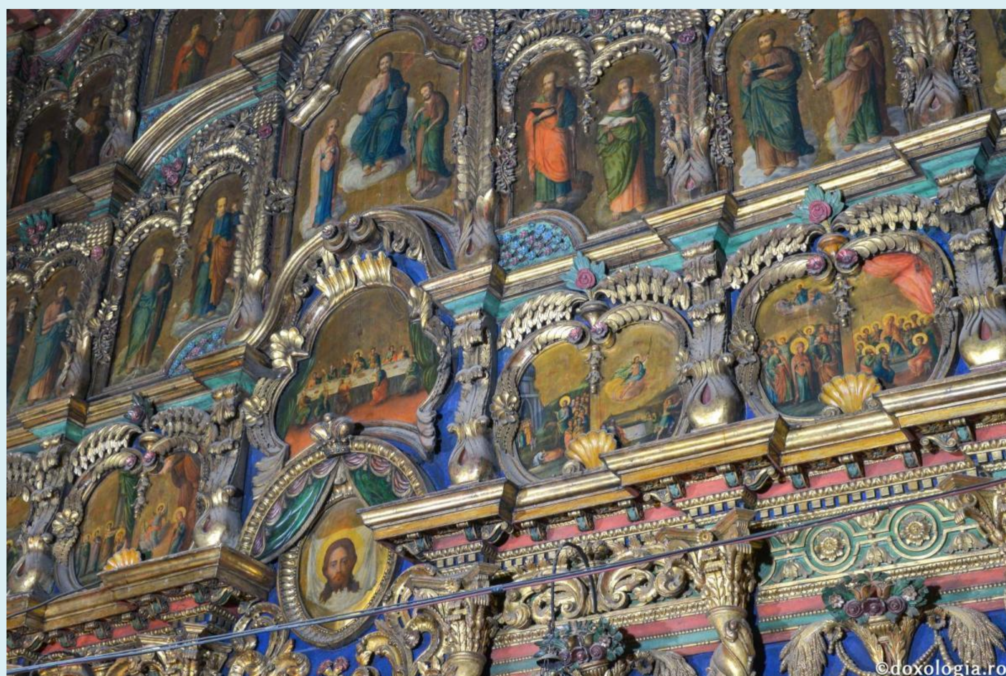
(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[30] *Os. 1, 2.*

Arhimandritul Emilianos Simonopetritul - Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu

Venirea lui Hristos trebuia să se înfăptuiască atunci când a venit „plinirea vremii”, adică atunci când se vor fi trezit inimile oamenilor și Îl vor fi căutat. Dar până atunci unde se duceau strămoșii Domnului? Exista părerea că se duceau în iad, adică în întuneric, în valea întunecată, unde aruncau morții ca hrană păsărilor. Un astfel de sfârșit întristător aveau cei care Îl așteptau pe Hristos. Aici merită să ne minunăm de răbdarea lui Dumnezeu, care a așteptat atâtea veacuri ca să ne facă purtători ai Duhului Sfânt. El a așteptat mai mult decât noi.

Traducere și adaptare: Laura Enache

Oare Dumnezeu este tiranic? Pentru ce să se chinuiască neamul omenesc atâtea mii de ani și să nu I se dea Dumnezeu? Dumnezeu a spus: „Căutați și veți afla”. Cum se explică faptul că neamul omenesc a căutat atâția ani pe Dumnezeu și Dumnezeu nu a coborât? Nu a fost cu putință să se scurteze timpul așteptării? Nu. A fost necesar să treacă aceste mii de ani. Dacă nu am avea noaptea, nu am înțelege valoarea zilei, dacă nu am avea toamna cu ploile, iarna cu ninsorile, viforele, nu am putea să ne pregătim în mod real pentru primăvară, pentru învierea firii și pentru secerișul cu roadele, așa și firea omenească a căzut în această neccesitate. S-a împietrit omul de la păcat și a avut nevoie de iarna grea a miilor de ani înainte de Hristos, ca să se înmoaie inima lui, să înțeleagă, să se pregătească, să se maturizeze, să dorească, să caute și să-l primească în final pe Hristos. Omul plăsmuit de

Dumnezeu a devenit un popor tare la cerbice. Cu toate acestea, era hărăzit unei neîncetate desfătări a contemplației lui Dumnezeu și trebuia să vină ceasul când avea să schimbe înșelarea și idololatria cu bucuria Bisericii, cu marele ospăț al Împărăției lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos trebuia să se înfăptuiască atunci când a venit „plinirea vremii", adică atunci când se vor fi trezit inimile oamenilor și Îl vor fi căutat.

Dar până atunci unde se duceau strămoșii Domnului? Exista părerea că se duceau în iad, adică în întuneric, în valea întunecată, unde aruncau morții ca hrană păsărilor. Un astfel de sfârșit întristător aveau cei care Îl așteptau pe Hristos. Aici merită să ne minunăm de răbdarea lui Dumnezeu, care a așteptat atâtea veacuri ca să ne facă purtători ai Duhului Sfânt. El a așteptat mai mult decât noi.

Prin urmare, sărbătoarea de astăzi descoperă ce a reușit îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, fără să nege libertatea omului, fără să-l înrobească. Dumnezeu a reușit să împlinească scopul istoriei umane, planul Sfintei Treimi. A venit ceasul și Dumnezeu a semănat, ca să răsară în noi viața cea nouă. Când noaptea a cuprins totul, a venit făptura cea nouă, în Hristos. Când liturghisim zicem: „Duhul Sfânt va veni peste noi și puterea Celui Preaînalt ne va umbri". Duhul Sfânt a venit și puterea Celui Preaînalt a făcut cu putință ceea ce era cu neputință. A venit Hristos. A venit Hristos și aceia erau în iad în văile cele întuncate. Atunci de ce îi cinstim? Pentru ce le facem icoane? Sunt sfinți? Sunt drepți? Nu cumva facem o greșeală? Sunt ei membri ai Bisericii noastre? Putem să devenim noi una cu ei?

Dacă cercetăm viața lor după trup, vom fi uimiți, dar vom fi și mângâiați. Vom fi uimiți, fiindcă erau plini de păcate. Vom fi mângâiați, fiindcă și noi suntem plini de păcate. Erau plini de căderi idolatre, de împietrire, de ucideri, de adultere, de uitarea lui Dumnezeu. Și totuși îi cinstim ca sfinți. Nu este nedrept? Unii dintre ei s-au pocăit, au făcut și minuni în viața lor, au vorbit cu Dumnezeu. Alții nu s-au pocăit. Se pare că au murit în păcatele lor și în idolatrie. Atunci cum sunt sfinți? Este folositor să vedem acest lucru ca să înțelegem dacă și pentru noi este ușor să devenim sfinți. Faptul că strămoșii au avut o relație cu Hristos după trup este un motiv pentru care s-au sfințit. Adică din tată în fiu au pregătit de mai înainte cea dintâi venire a lui Hristos pe pământ. Strămoșii au devenit mijlocitori între Adam cel căzut și Hristos, al doilea Adam. Au pus pod peste prăpastia dintre Rai și iad, moarte și înviere. Au slujit mântuirea neamului omenesc fie întru cunoștință, fie fără să o știe. Mulți dintre aceștia erau păgâni, închinători la idoli. Cu toate acestea, au devenit și aceștia după duh strămoși ai lui Hristos. Prin urmare, și-au dat trupul lor slujirii lui Hristos sau și-au tăiat voia lor, vederile lor și le-au adus pe toate lui Hristos.

Un al doilea aspect îl evidențiază apostolul Pavel în Epistola către Evrei. Strămoșii au depășit mediul lor, epoca lor și prin credință au primit făgăduința că va veni Dumnezeu pe pământ. „A rămas neclintit, ca cel ce vede pe Cel nevăzut” [31]. Deși nu Îl vedeau pe Dumnezeu, așteptau pe Hristos ca și cum L-ar vedea, până ce a venit ca prunc, fără slavă, prigonit de oameni. Nădejdea pe care au avut-o nu i-a înșelat.

De pildă, Solomon, acest împărat înțelept, a cărui carte a fost cuprinsă în Sfânta Scriptură, a trăit păcatul până în adâncul cel mai de jos al decăderii. A întărit și sprijinit și închinarea la idoli. Și cu toate acestea el a zidit Templul, Sfânta Sfintelor, el a organizat slujirea lui Dumnezeu. Astfel a preînchipuit viitorul Templu, Biserica, și pe Preasfânta, care a devenit Sfânta Sfintelor și din ea a venit Hristos. Se poate ca viața lor să fi fost în păcat, dar aveau credință și nădejde.

Avraam deși era închinător la idoli, prin credință a ieșit din patria lui și a devenit patriarh al lui Israel, „părintele nostru al tuturor” [32], strămoș al lui Hristos și al Bisericii. La vârsta de 99 de ani a dobândit fiu prin credință și a devenit chipul afierosirii lui Dumnezeu [33]. În final, din sământa lui a ieșit Hristos [34], începutul și sfârșitul a toate. Avraam și Hristos constituie o istorie neîntreruptă, a cărei pre-istorie ajunge până în Rai. Strămoșii Domnului credeau în Acela pe care nu-L vedeau și nu Îl înțelegeau.

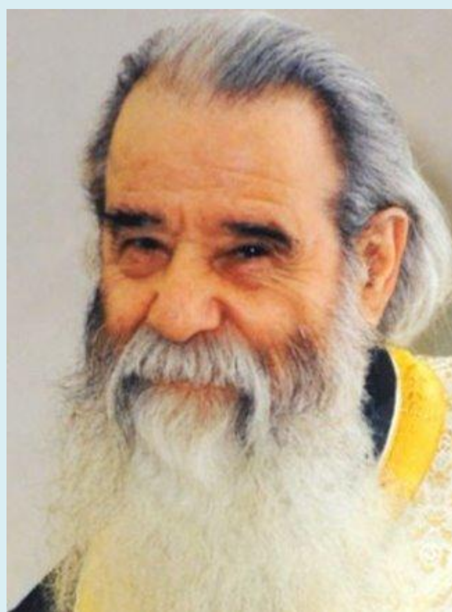
Al treilea semn sfințitor al Strămoșilor este că Dumnezeu i-a folosit ca să se binecuvinteze întru ei toate neamurile. Cum? Prin faptul de a se face cunoscut adevărul în toată lumea [35]. De câte ori nu ne folosește Dumnezeu și pe noi păcătoșii! Pe aceia i-a folosit ca să aducă Biserica, pe noi, ca să trăim și să lucrăm și să ne bucurăm și să participăm la ea.

(Arhimandritul Emilianos Simonopetritul, Cuvinte praznicale mistagogice, Indiktos, Athena, 2014)

---

[31] *Evr. 11, 27.*
[32] *Rom. 4, 17.*
[33] *Fc. 17, 1.*
[34] *Gal. 3, 16.*
[35] *Fc. 22, 18; 28, 14; Dan. 2, 47.*

Părintele Constantin Galeriu - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, Amin!

Dreptmăritori creştini în Sfânta Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos! Toate praznicele dumnezeieşti: Crăciunul (Naşterea Domnului), Învierea, Înălţarea Sfintei Cruci, toate au înainte şi după sărbătoare, o pregătire a sărbătorii, care te face să înaintezi către ea, să trăieşti acel moment suprem al ei şi apoi să creşti în ea, să creşti din sărbătoare.; ***sărbătoarea înţeleasă ca un eveniment dumnezeiesc***, un fapt al lucrării lui Dumnezeu în opera Sa pentru ca lumea neîncetat să se înrădăcineze în acest fapt dumnezeiesc şi să crească aşa ca dintr-o rădăcină, să se împlinească şi să meargă din desăvârşire în desăvârşire, neîncetat, cum spune dumnezeiescul Pavel: "***Să meargă din slavă în slavă***", în acest orizont divin, însorit. ***Pregătirea naşterii Domnului, a faptului unic în creaţie, în care Dumnezeu coboară la om şi în lume pentru ca pe om şi lumea întreagă să înalţe la dumnezeire, să-l îndumnezeiască pe om.***

Acest act unic al istoriei îl mărturiseşte Evanghelia, şi facă Domnul, întreaga lume, omenire, să se îndrepte spre Evanghelie, căci ea este unică. Toate religiile să trăiască acest dar al Dumnezeirii, al coborârii lui Dumnezeu la noi!

Şi, Doamne, cât de negrăit va descrie, şi câtă înţelepciune divină, înţeleasă şi mai puţin înţeleasă de noi, ne pregăteşte Dumnezeu pentru a trăi taina întrupării Sale, taina prin care El, Părintele Ceresc trimite pe Fiul Său din veci, Dumnezeu din

veci, să se facă om! Omul creat după chipul Lui din veci, dar făptură. Deci El, Fiul lui Dumnezeu, să se întrupeze în făptură!...

Şi ne descrie Evanghelia de astăzi legătura Fiului lui Dumnezeu devenit om, cu întreg neamul Lui, cu cele două genealogii (cum se numesc în Scripturi). ***Ce înseamnă o genealogie?*** În vremea veche se păstrau anumite genealogii. Oameni mai înstăriţi, cu orizont mai larg, cum sunt boierii, îşi urmăreau părinţii, înaintaşii lor, cu ani, cu sute de ani, ca să deslușească undeva, la vreun moment - nu la rădăcină, ca rădăcină e unică - în istorie, pe cineva mai deosebit.

Mai zilele trecute, participând la Iaşi la parastasul de o sută cincizeci de ani al mitropolitului Veniamin Costache, se desluşea obârşia lui dintr-un sfetnic al lui Ştefan cel Mare: Arbore. Şi aşa se mângâie oamenii, cu înaintaşii lor, nu? Uneori se mai şi laudă. Nu-i vorbă, Veniamin Costache a fost ca un sfânt în neamul românesc; dar noi, ceilalţi. Şi atunci înţelegem ce înseamnă această genealogie, iubiţilor. ***Este legătura noastră cu moşii şi strămoşii, iar în Sfânta Evanghelie, legătura Fiului lui Dumnezeu cu noi, oamenii.***

Şi am auzit în dumnezeiasca Evanghelie de astăzi (cei care au fost la vreme, când s-a citit dumnezeiasca Evanghelie, iar pentru ceilalţi, acum s-o reamintim, după cuviinţă) că Sfânta Evanghelie după Matei începe chiar cu această genealogie; cu una din ele: cu acea genealogie a Mântuitorului, altfel spus, cu părinţii şi strămoşii Lui după trup, după firea omenească.

Şi chiar aşa începe Evanghelia după Matei: "***Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam ...***". Se desfăşoară apoi neamurile după trup ale Mântuitorului, de la Avraam, părintele Avraam, care a trăit, după calculul cercetătorilor, cu vreo opt sute de ani înainte de Mântuitorul Iisus Hristos. Citim aici o parte din aceste neamuri; reproducem şi înţelegem pe urmă că este vorba şi de celelalte: "***Avraam a născut pe Isaac*** (fiul său, pe care a vrut să-l jertfească; dar Dumnezeu n-a îngăduit. Isaac a fost un simbol, o anticipare a jertfei Fiului lui Dumnezeu.); ***Isaac a născut pe Iacov (cu doisprezece fii, patriarhii, dintre care şi Iosif cel drept); Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui; Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a npscut pe Aram..."*** Şi aşa se desfăşoară până la David, până la Solomon şi până la strămutarea în Babilon. Apoi, după strămutarea în Babilon, pomeneşte de Iehonia, Salatiel, Zorobabel şi ceilalţi care apoi au venit în istorie, de la părinţii lor, şi ajunge această desfăşurare de neamuri din generaţie în generaţie, socotindu-le patrusprezece; trei grupe de câte patrusprezece, fiecare grupă de două ori câte şapte, după numerele zilelor creaţiei, aici toate socotite nume sfinte. ("...***toate neamurile de la Avraam***

până la David sunt paisprezece; de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece ; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri”).

Aceasta este genealogia dată de Sfântul Evanghelist Matei. Poate vă întrebaţi de ce începe de la Avraam. Avraam este părintele neamului evreiesc, iar într-un anume fel şi părinte al celor trei religii monoteiste. De la Avraam, prin Agar, sclava sa, a descins lumea arabă. Soţia lui Avraam, Sarra, n-a avut copii şi, atunci, primul copil s-a născut din Avraam cu Agar, sclavă. Aşa era rânduiala atunci, ca să aibă urmaşi şi cu sclavele. Deci din Avraam şi Agar s-a născut Ismael. Apoi, când Sarra a născut şi ea pe Isaac, sărmana Sarra a îndepărtat-o pe Agar. Şi Agar a plecat cu feciorul ei în pustie, unde a pătimit o vreme, dar Dumnezeu i-a ocrotit şi n-a pierit. Şi a fost odrăslit din Avraam cu Agar, Ismael - neamul lumii arabe. Poate aici este o dramă în istorie, şi anume: Agar şi Ismael au fost îndepărtaţi, dar lumea arabă, islamul, îl consideră pe Avraam ca un părinte, însă au oarecare amărăciune pe cei urmaşi din Sarra şi Isaac, şi iată că au durat peste milenii aceste supărări. Dar noi nădăjduim că până la urmă vor ajunge la pace, că iată, prin Avraam mai adânc, la sursă, Una e rădăcină şi anume Hristos, din Tatăl în Duhul Sfânt. Până la urmă, tot cum a spus Mântuitorul, va fi o turmă şi un păstor pentru toată lumea.

Şi atunci, iubiţilor, reţineţi acest fapt: de la Avraam înfăţişează Sfântul Evanghelist Matei, moşii şi strămoşii Mântuitorului după trup până la Hristos. Avraam - am spus - e părintele neamului evreiesc şi părintele islamului, dar prin Maica Domnului şi noi îl cinstim pe Avraam; deci este un părinte comun, după trup, al celor trei mari religii monoteiste.

De ce Sfântul Evanghelist Matei înfăţişează pe moşii şi strămoşii Mântuitorului de la Avraam, urcând spre Hristos? Repet: pleacă de la Avraam, merge prin Isaac, Iacov, David, Solomon, Zorobabel şi urcă la acel moment al istoriei în care S-a născut Hristos. Reţinem acest lurcu de mare însemnătate. De ce de la Avraam? Evanghelia după Matei este scrisă de el, întâi în limba aramaică, în care a vorbit Mântuitorul. A fost scrisă pentru evrei, adică să le spună: ***“Fraţii mei evrei! Hristos cel răstignit şi înviat este de la Avraam, pe care voi îl cinstiţi şi-l socotiţi tată. Noi, iată, îl avem pe Avraam. Hristos este Mântuitorul. Recunoaşteţi-L, credeţi, iubiţi-L şi mântuiţi-vă prin El!”*** De aceea această evanghelie, după Matei, scrisă pentru evrei, începe cu genealogia, cu strămoşii Mântuitorului de la Avraam, pe care îl preţuiesc toţi evreii.

Mai avem o genealogie tot după trup, iubiţilor, cu toţi înaintaşii Mântuitorului pe firul neamului omenesc, pe firul firii omeneşti a Mântuitorului, şi anume la Sfântul

Evanghelist Luca. Dacă genealogia după Matei apare a capitolul întâi, cealaltă genealogie, a Sfântului Evanghelist Luca, o găsim la capitolul al treilea, când, după botezul Domnului, spune: "***Iisus Hristos era ca de treizeci de ani când a primit botezul la Iordan*** (botezul după Vechiul Testament, nu botezul nostru); ***şi când a început să propovăduiască, fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli, fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif, fiul lui Matatia...*** " şi merge, iubiţilor, nu ascendent (adică suind de la Avraam la Hristos), ci coborând de la Mântuitorul Iisus Hristos, mergând înapoi pe linie, până la Adam. Şi aşa încheie: "***Fiul lui Matusala*** (Matusalem - dintre primii patriarhi, care a trăit cel mai mult: nouă sute şaizeci şi unu de ani), ***fiul lui Enoh, fiul lui Iaret, fiul lui Maleleil, fiul lui Cainam, fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, şi aici, deodată: fiul lui Dumnezeu***". De la Adam, repet, apare o mutaţie: Adam, făptură a lui Dumnezeu, direct ("Mâinile Tale m-au făcut şi m-au zidit"), şi fiu al lui Dumnezeu. Prin urmare, în rădăcină, în obârşia întregii umanităţi, este Dumnezeu. Să nu uităm aceasta: Dumnezeu - Sursa, Izvorul, Rădăcina creaţiei întregi, de dincolo de creaţie.

Dar să revenim. Observaţi cele două genealogii: una urcă spre Hristos, pentru neamul evreiesc numai, cealaltă coboară de la Hristos, mergând înapoi, cuprinzând întreaga omenire până la Adam, deci adresându-se tuturor. Dacă cea de la Matei se adresează neamului evreiesc, cea de la Luca se adresează întregului neam omenesc. Şi atunci, aceste două genealogii ne descoperă legătură cu Dumnezeu şi a lui Dumnezeu cu noi. Dumnezeu, Care S-a făcut om şi, iată, genealogiile ne arată cm Hristos Se înrudeşte după trup cu noi, cu toţi.

Sfinţii evanghelişti Matei şi Luca ne înfăţişează obârşia trupească, originea trupească, după trup, cu noi toţi, pe cele două linii: urcând în sânul neamului evreiesc, şi coborând către noi, către fiecare din noi.

Obârşia după trup! Mai este o obârşie a Mântuitorului; care credeţi? Cea firească (după fire), cea divină. Ei bine, ceilalţi doi evanghelişti, Marcu şi Ioan (vedeţi, doi câte doi: primul şi al treilea; al doilea şi al patrulea) ne înfăţişează această obârşie.

Primul şi al treilea ne dezvăluie legătura trupească, a omenităţii, a lui Hristos cu noi. Cealaltă - legătura duhovnicească, dumnezeiască. Căci, iată, Evanghelia după Sfântul Marcu începe deodată, strălucind, ca izbucnind din marea taină a lui Dumnezeu: "***Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu*** (deodată, ca un fulger dumnezeiesc), ***precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: Iată, Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările***

Lui”. Deci aici avem - observaţi - tot genealogia, dar de cealaltă natură, dumnezeiască.

Iar Sfântul Evanghelist Ioan spune ceva mai pe larg, începând tot cu obârşia dumnezeiască, când zice: “***La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Şi întru El era viaţa şi viaţa era lumina oamenilor***”. Deci şi această evanghelie ne dezvăluie această taină a tainelor, şi anume că Fiul lui Dumnezeu este Dumnezeu-Cuvântul, Cel Care S-a întrupat şi Care e din veci Fiu al lui Dumnezeu. Şi toate printr-Însul s-au făcut. El e rădăcina umanităţii, rădăcina creaţiei întregi; El, Fiul lui Dumnezeu.

Astfel vedem cum dumnezeieştile Scripturi ne dezvăluie pe Iisus Hristos ca Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Omului, răsărind din sânul Părintelui Ceresc din veci. Căci Părintele Ceresc e Părinte din veci şi, fiind Părinte din veci, din veci e şi Fiul. Dacă n-ar fi Fiul din veci, n-ar fi nici Părinte din veci şi n-ai putea să-L numeşti Tată al nostru... decât doar cei care socotesc - ca sărmanul, nefericitul Arie - că Hristos e făptură. O, sărmanul Arie! N-avea voie să spună “Tatăl nostru”, pentru că minţea, că toţi cei ce nu recunosc pe Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Aceştia mint când zic Tatăl nostru, pentru că nu recunosc pe Fiul din veci. Căci numai aşa Părintele Ceresc e Părinte din veci, dacă are un Fiu din veci şi prin Fiul ne are şi pe noi toţi ca fii ai Lui. Aşa gândim. N-au dreptul să spună nici Tatăl nostru, nici să se numească fii ai lui Dumnezeu, căci numai prin Fiul din veci suntem şi noi fii ai lui Dumnezeu.

Şi încă o mare taină se descoperă, o, iubiţilor: ***În Iisus Hristos, Domnul nostru, sunt unite desăvârşit două firi: firea (natura) dumnezeiască şi cea omenească. Cum am fost noi zidiţi?*** A zis Părintele Ceresc în sfatul Sfintei Treimi: “***Să facem om după chipul şi după asemănarea Noastră***”. ***Or, ce înseamnă a fi zidit după asemănarea lui Dumnezeu?*** În legătură cu Sfânta Evanghelie de astăzi, şi din cuvântul smerit de astăzi, aceasta înseamnă: că ***aşa cum în Fiul lui Dumnezeu sunt două naturi - divină şi umană -, şi în noi oamenii, sunt două lumi: e lumea firii noastre, zidită, firească, din ţărâna pământului, cum spune Scriptura, dar e şi ceva dumnezeiesc în noi; e harul dumnezeiesc şi indumnezeitor în noi, pe care Fiul lui Dumnezeu l-a insuflat, în Duhul Sfânt.***

Deci şi în noi e ceva tainic, adânc; ceva zidit, omenesc, dar şi ceva dumnezeiesc, după chipul lui Dumnezeu făcut om. De ce subliniez aceasta? E de mare însemnătate. Pentru că numai aşa îl înţelegem curat pe om, numai aşa ne înţelegem pe noi, numai aşa ne împlinim pe noi, cu aceste două daruri dumnezeieşti: de a fi

zidiţi din ţărâna pământului şi de a avea în noi şi ceva din veşnicia lui Dumnezeu, din infinitul divin, din înălţimea divină. Aşa ne împlinim, când simţim în noi aceste două lumi; trăind în lumea aceasta (cu hrană, băutură, îmbrăcăminte, adăpost şi celelalte, uneori cosmetizate, prefăcute, mistificate, sau mai ştiu eu cum), dar având şi ceva dumnezeiesc în noi; şi noi uităm de dumnezeiescul din noi.

O, Doamne! De curând am găsit o carte a unui gânditor al nostru, creştin bun, săracul. L-am cunoscut personal când eram cântăreţ la Zlătari [?] şi m-am ocupat de revistă cu părintele Toma Chiricuţă. În această revistă scria şi Vasile Băncilă, şi ce frumos gândea acest om! (Editura Anastasia a tipărit cartea lui). Şi acest Vasile Băncilă spunea în vremea materialismului (pe ai cărui adepţi, sărmanii, e greu să-i califici, parcă ţi-e şi jenă)... O parte din fraţii noştri intelectuali încă mai zăboveau în băltoaca asta stătută a materialismului, unde, dacă băltoaca e stătută răsar şi viermi, care sunt gândurile noastre rele, şi-i purtăm noi. Atunci, acest ***Vasile Băncilă spunea: E în om ceva ce-l distinge de celelalte făpturi, nu numai graiul şi o simplă raţionalitate a lui.*** Că raţionalitatea nu este mai bună... Un lucru ce învăţa el şi spunea, era că de mici copiii noştri să fie hrăniţi cu sfânta noastră credinţă, nu cum zic unii - să ajungă la raţiune. E ca şi când omul n-a trăit până n-a apărut raţiunea lui Descartes sau a altcuiva. A fost necesar raţionamentul filosofilor ca omul să fie om? De mic trebuie să-l învăţăm pe copil, spunea Vasile Băncilă, şi mai spunea el: ***Omul trăieşte în lumea aceasta, se alimentează ca ea, se acomodează cu realitatea aceasta sensibilă dar, auziţi, omul a făcut un salt suprem, saltul în transcendent, şi în aceasta constă toată puterea şi măreţia omului.***

Aşa a înţeles el Scriptura, şi alături de el au mai înţeles-o şi alţii, cam tot în vremea lui, poate ceva mai înainte de el. Să revin. Ceva mai înainte de el, pe la începutul acestui secol, la noi, alături de el gândeau şi teologii noştri (Nichifor Crainic s.a.), sau Nae Ionescu, dar marea majoritate învăţa după bazele darvinismului, evoluţionismul acesta steril, nu înrădăcinat în Dumnezeu. Un alt savant, Fischer [?], ca răspuns unor teorii ale vremii, îndeosebi psihologiei abisale (Freud, care susţinea că adâncul din om ne descoperă doar poftele acestea trupeşti, libidoul; sau Adler cu dorinţa de putere, de a te ridica peste ceilalţi), spunea că recunoaşterea acelor înălţimi spirituale ale naturii umane, acestea sunt definiţia noastră.

Am reprodus exact cuvintele lor, odată cu mărturisirea credinţei noastre, ca să ştim că oamenii care se unesc la rădăcină, adânc, au fost luminaţi şi au spus adevărul, chiar dacă vocile lor au fost înăbuşite de glasul asurzitor al celorlalţi. Or, aceasta este întrebarea în legătură cu Sfânta Evanghelie, aceasta este descoperirea adâncă pe care trebuie s-o păstrăm, care să te descopere, să te definească. Adică trebuie să

simţi nevoia, trăind pe orizontala existenţei, să îmbrăţişezi toată lumea, aşa cum Mântuitorul a îmbrăţişat-o pe Cruce, căci de aceea a ales să moară pe Cruce, pentru a muri îmbrăţişând această lume, cum spun Părinţii; şi verticala Crucii, care ne înalţă. Să nu înăbuşim în noi niciodată verticala, dorul de înălţime şi înălţare spirituală; altfel devenim nişte handicapaţi. De aceea s-au născut atâţia handicapaţi, pentru că, deşi suntem zidiţi după chipul lui Dumnezeu, îl mutilăm. Se află contracandidaţi înlăuntru. Aşa se nasc boli şi suferinţe; mai ales cele sufleteşti.

Acum, iubiţilor, plecând de la această stare, a zidirii noastre, de aici încă un gând mai departe. Vedeţi, înfăţişarea aceasta a genealogiei, a tuturor înaintaşilor, strămoşilor Mântuitorului, a profeţilor care au vestit şi au pregătit marele şi unicul fapt... Căci după cădere, căzuţi am fi rămas şi ne-am fi prăbuşit, fără Hristos, dacă Dumnezeu nu ar fi pregătit, prin strămoşi mai ales, prin acele vârfuri ale profeţilor, venirea Fiului Său, într-un suiş continuu, al Vechiului Testament .

Întreg Vechiul Testament tinde spre Hristos, după cum Noul Testament creşte din Hristos. Să reţinem ideea. O, ce taină se dezvăluie când noi auzim pe profeţi vestindu-L pe Hristos! Bunăoară Isaia (cap. 6,14) spune: ***“Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şi se va numi Emanuel (Dumnezeu este cu noi)”.***

(Aşa cum au rostit copiii noştri în Decembrie: Dumnezeu este cu noi! Era în preajma Crăciunului şi erau în faţă şi în numele lui Hristos, Cel Care Se întrupează şi, prin Cruce şi Înviere, biruie moartea. Aşa au trăit aceşti copii, pe care i-am pomenit îndeosebi ieri, în ziua de douăzeci şi unu decembrie, când la Bucureşti au fost primii jertfiţi). Mai pe urmă, în capitolele 52-53 înfăţişează suferinţa Mântuitorului: “***El pentru păcatele noastre a fost zdrobit***”. Îl înfăţişează în chipul Mielului, despre care Sfântul Ioan Botezătorul va spune: “***Cel ce ridică păcatul lumii***”.

Profetul Miheia lauda Betleemul între cetăţile lui Iuda, că de acolo se va naşte “***Cel care este din zilele veşniciei***”. Eu nu pomenesc acum toate profeţiile; altceva vreau să pun în lumină. Vedeţi, taina aceasta, iubiţilor, şi cum se desfăşoară întâi în Vechiul Testament, tot timpul Vechiului Testament, până când? Până la plinirea vremii, la o anumită plinire a vremii. Noi nu trebuie să privim numai momente desfăcute, din această desfăşurare, ci toate văzute într-un plan integral.

Îngăduiţi a spune o smerită reflecţie, experienţă: Pregăteam o lucrare şi, deodată, în lucrarea aceea mi-a apărut o idee, o altă idee, încă una. Şi se legau una de altă şi-mi dădeam seama că fiecare idee nu trebuie văzută singular, într-un fel de autonomie a ei. Avea fiecare identitatea ei, dar se lega de altele, tot aşa cum un copilaş leagă

literă de literă şi face un cuvânt, apoi o propoziţie, o frază. Aşa cum un arhitect leagă fiecare detaliu având în vedere edificiul, catedrala întreagă; sau tot aşa cum istoria o vezi în fapte singulare, dar şi în unitatea ei. Aşa şi Vechiul Testament; îl vezi şi în fapte singulare, dar şi în unitate. Deci ai viziunea unei opere şi în particular dar şi întreagă. Ai viziunea vieţii tale şi în particular, când erai prunc, copil, tânăr adolescent, mai vârstnic, dar şi în totaliatatea ei.

O Doamne! Atunci am zis: acum te înţeleg, Doamne, mai bine! Acum înţeleg că Tu ai întreaga istorie, o porţi în Tine, Doamne, dacă eu amărâtul şi smeritul de om am realizat aceasta. Şi aici se desfăşoară tocmai una din trăsăturile chipului lui Dumnezeu în noi pe care nu o are nici o făptură.

Au celelalte animale viziunea istoriei? Gândiţi-vă! Mi-aduc aminte de o lucrare în care era scris că sărmana Ladighina avea un cimpanzeu şi voia să-l facă om. Dar cum să-l facă? Să-l pună să facă şi el ceva ce face omul: să bată un cui. Doi ani s-a luptat Ladighina cu Johny cimpanzeul să bată cuiul şi n-a reuşit. De ce? Pentru că cimpanzeul nu avea viziunea, semnificaţia, sensul raţional de a fi. Sau nu-l potrivea, sau nu-l fixa. Dar înrădăcinarea noastră în Rădăcina Unică a Fiului lui Dumnezeu făcut Om, e cea care ne saltă peste lume, ne dă această viziune a întregului în măsura noastră, dar şi dincolo ne înrădăcinează în Dumnezeu, fapt ce am simţit cu adevărat. O, Doamne! Înţelegem cum Tu ai viziunea întregii opere a Ta. Toată opera o are Dumnezeu în El, aşa cum eu, amărâtul de mine am şi eu o operişoară cât de mică, acolo!

Aşa L-am înţeles, în măreţia Lui şi conştiinţa s-a unit cu sufletul în faţa măreţiei şi a adevărului dumnezeiesc şi am înţeles şi profeţiile şi toate aceste genealogii. Pentru că toate se legau unele de altele tocmai prin apropierea noastră adâncă de Dumnezeu; şi mi-am zis atunci ***cuvântul Fericitului Augustin: "Doamne, să te cunosc pe Tine ca să mă cunosc pe mine."***

Sau cum spunem noi la spovedanie adeseori, câte unui suflet care stă la îndoială: "Ai Scriptură în casă? O citeşti? Ştii că în Noul Testament este vorba de dumneata?" Păi dacă acolo e vorba de Icoană, de Rădăcina noastră, de Mântuitorul Iisus Hristos, e vorba şi de noi. Nu ne putem cunoaşte dacă nu-L cunoaştem pe El.

Cunoscându-L pe El ne cunoaştem pe noi, în taina aceasta, vedeţi, în care se dezvăluie deodată întreaga revelaţie dumnezeiască; şi atunci credem cu tărie în ea. Credem că aşa a fost pentru că ai impresia că este o experienţă a vieţii tale. Şi întind atunci rădăcina în El.

Simţi că oriunde te vei afla eşti cu El, mai ales acum, când, iată, a trebuit să vină ştiinţa ca să mai adauge şi ea ceva: că în fiecare făptură, bobiţă cât de mică de creaţie, se oglindeşte făptura întreagă.

Păi aceasta ne descoperă Dumnezeu în dumnezeiasca Scriptură de când lumea. Zice psalmistul, preamărind pe Dumnezeu: "***Pe cât de departe sunt răsăriturile de apusuri, aşa a întărit Dumnezeu mila Lui spre cei ce se tem de Dânsul***". Deci oriunde , în fiecare lucru, în fiecare făptură, Îl simţi cu rădăcina şi mila Lui, cum zice, iarăşi, psalmistul: "***A Ta este ziua, a Ta este noaptea. Tu ai întocmit lumină, Tu ai făcut toate marginile pământului, vara şi primăvara Tu le-ai zidit***". Iar în altă parte la fel grăieşte psalmistul, luminat: "***Cât de departe e cerul de pământ, aşa întăreşte Dumnezeu mila Lui către noi***". Sau spune: "***De la faţa Ta Doamne, unde voi fugi? Că Tu pretutindenea eşti***". Să simţi că e pretutindeni este o mare bucurie.

Îngăduiţi câteva cuvinte: Mai acum câtva timp, cu câţiva ani în urmă, era cineva stăpânit de o slăbiciune. Îl urmărea pe acel om o persoană de care se îndrăgostise pătimaş. "N-am linişte părinte. Noaptea îl visez, ca un coşmar mă chinuie. Şi-mi vorbeşte şi-mi strigă şi în timpul zilei, parcă". Erau situaţii şi de o parte şi de alta.

O persoană feminină îmi vorbea de un bărbat, o persoană bărbătească îmi vorbea de o femeie, până la obsesie. Alţii mi-au vorbit că le este frică de o crimă din partea cuiva. Şi atunci, în aceste chinuri lăuntrice, ce m-a luminat Dumnezeu să zic? Spun: Vezi dumneata - şi vă rog să fim cu luare-aminte -, aceste coşmaruri, unde se înscriu ele? Ele nu se înscriu în adâncul omului, la rădăcină; se înscriu în straturile superficiale. Acolo apar; şi în vise şi în coşmaruri şi în obsesii. Obsesii grele de tot la unii, până la îndemnul de a lua cuţitul să spintece pe cineva. Şi îmi mai spuneau: "Am fost la medic, la psihiatru; n-am reuşit să scap de rău, de aceste coşmaruri". Atunci am mers pe această taină a descoperirii credinţei.

Repet***: în adâncul din noi, rădăcina, e în Dumnezeu, dincolo de lume. Iar obârşia mea, originea mea, e tocmai acel loc de întâlnire cu Dumnezeu, în care Dumnezeu coboară, ca pe mine să mă ridice la acea verigă care e voia lui Dumnezeu, e veriga harului. Nu e din lumea aceasta.*** Şi atunci, dumneata trebuie să mergi mai adânc, să sapi peste straturile acestea care te chinuie, cu posesiile, obsesiile posesive. Până în adânc să mergi, la ultima adâncime, acolo unde demonul nu poate pătrunde, căci "Dumnezeu a pus în vistierii adâncul" Adâncul din mine e în vistieria lui Dumnezeu, e în mâna lui Dumnezeu. Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, zice Scriptura iarăşi.

Şi atunci, cu rugăciunea mergi mai adânc decât toate straturile acestea, mergi la sursă, care este Dumnezeu. Căci nimeni nu e sursa mea - reţinem - nici dumneata nu eşti sursa mea, rădăcina mea, nici eu nu sunt sursa dumitale, rădăcina dumitale, niciunul din noi. Sursa, rădăcina, este unică: Dumnezeu. Deci sursa e dincolo de lume, nu-i din lumea aceasta.

Şi atunci, dacă eu cred cu tărie şi ştiu că sursa mea e mai adâncă decât toată lumea aceasta, decât toţi filosofii şi savanţii, decât toate coşmarurile acestea, că a celor din Gadara, atunci eu merg, pătrund la esenţă, la sursă, fac legătura cu sursa, cu Dumnezeu. Şi celelalte se risipesc cum se topeşte ceara în faţa focului, şi aşa şi demonii. Aceasta este calea risipirii acestor stări tragice, care uneori îi înăbuşă pe bieţii oameni.

Deci acesta este al doilea adevăr pe care trebuie să-l reţinem astăzi, din descoperirea celor două genealogii ale Mântuitorului. ***Mergeţi la sursă, iubiţilor, la rădăcina existenţei noastre, acea rădăcină prin care noi din nou ne simţim în ultimul nostru adevăr, în temeiul existenţei noastre şi nu ne mai clătină nimic, pentru că Cel neclintit, Cel veşnic, e cu noi!***

Şi cu această sărbătoare de astăzi se mai pune o problemă. Noi prăznuim Crăciunul şi Învierea în fiecare an. Mi-aduc aminte, mai acum vreo doi-trei ani, când cineva care avusese şi o funcţie ceva mai importantă, şef la televiziune, spunea sărmanul: Ce să mai vorbim noi tinerilor, de Paşti, că cineva a înviat acum vreo două mii de ani? O, sărmanul de el! Cum gândea! E ca şi cum Învierea ar fi fost numai pentru Hristos. Dar Învierea era pentru noi. ***Cea mai mare taină şi faptă a lui Hristos n-a fost doar Învierea, căci El era Dumnezeul cel viu. Cea mai mare minune a Domnului e că S-a făcut om şi a murit pentru noi. Pentru noi Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om; pentru noi Fiul lui Dumnezeu a murit şi a înviat.*** Pentru ca noi să creştem din acest fapt dumnezeiesc, al Învierii.

Ce vreau să vă spun? Cum să trăieşti Naşterea? Dacă ţi-aş zice: "Da, s-au petrecut atunci, acum două mii de ani", parcă te aruncă într-un fel de obişnuinţă, de rutină. Doamne păzeşte! Taina sărbătorii şi a sărbătoririi o găsim din nou la Băncilă. Noi vom adăuga un cuvinţel la el. Zice Băncilă: "Existenţa noastră e obişnuită, nesărbătorească. Nu mai simţi sărbătoarea - altfel spus, nu mai simţi taina Naşterii şi a Învierii. Or, ce zice el: Iată, ici-colo s-a mai instituit un fel de obişnuinţă nesărbătorească, sau cum spune cineva la noi, praznic, prin care se înţelege masă, adică mâncare multă şi vin mult. El nu înţelegea praznicul ca taină a sărbătorii, praznicul în sens duhovnicesc, sărbătoare duhovnicească.

Trei sunt cauzele de suferinţă ale conştiinţei de nesărbătorire: ideea limită, contradictorie, a tuturor mizeriilor eului nostru, a conflictului cu societatea şi a conflictului cu natura; adică suntem atât de copleşiţi de eul nostru, de conflictul cu semenii şi de conflictul cu natura.

Iată, bunăoară, s-a prăbuşit pământul la vreo patru sute de kilometri, dincolo de Iaşi. Toate acestea ne copleşesc şi ne întunecă privirea şi nu mai înţelegem taina sărbătorii.

Sau, adăugăm aici şi altceva. Sărbătoarea e un act suprem, dumnezeiesc: ***S-a întrupat Fiul lui Dumnezeu de la Duhul Sfânt şi din Fecioară.*** Dacă ne-am gândi noi niţel, adânc! Vedeţi, Evanghelia după Luca îl numeşte pe Adam fiul lui Dumnezeu, în ultimă instanţă. Atunci, obârşia noastră este în Dumnezeu, vă spuneam adineaori. Ori, cum a fost zămislit Adam însuşi? În zidirea lui Adam e ceva din taina întrupării Fiului lui Dumnezeu, căci Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria. Adam, şi el de la Duhul Sfânt, că a primit suflare de viaţă, nu? Luând Dumnezeu ţărână din pământ l-a plămădit pe Adam şi a suflat în el suflare de viaţă, harul Duhului Sfânt. Din pământ, dar ce fel de pământ? Dumnezeieştii Părinţi numesc pământul, fecioara curată, căci nu fusese încă întinat de păcatul uciderii, de sângele vărsat de Cain din Abel. Era pământul fecioară curată, neblestemat, deci. Adam, într-un anumit fel, avea şi el din taina Întrupării faptul acesta: pământul fecioară, neîntinat, neblestemat, şi suflare de viaţă de la Duhul Sfânt.

Dar el n-a ştiut să crească în aceasta, a părăsit această taină, şi atunci a venit Fiul lui Dumnezeu. De aceea durează până la o plinire a vremii, până la ziua Învierii. Noi însă, prin taina botezului, a Împărtăşaniei, trebuie să creştem sufleteşte, în sărbătoare; să simţim şi noi că, asemenea Fiului lui Dumnezeu, e Duhul Sfânt în noi, că trupul nostru devine fecioară curată, biruind patimile, slăbiciunile trupului, care ne dau atâtea boli şi suferinţe. De aceea durează atât de mult până la altă plinire a vremii, pe care noi ar trebui s-o grăbim, aşa cum Sfântul Apostol Petru spune: "***Noi ar trebui să fim aşteptând şi grăbind venirea zilei aceleia, atunci când vom prăznui un cer nou şi un pământ nou***".

Pentru aceasta, zice Apostolul pe care l-am ascultat astăzi: "***Prin credinţă strămoşul nostru, Avraam, atunci când a fost chemat, a ascultat şi a ieşit la locul pe care era să-l ia spre moştenire şi a ieşit neştiind încotro merge; şi a mers spre pământul făgăduinţei***". Trebuie spus că de la Adam până la Avraam lumea privea spre vechiul paradis pierdut, dar de la Avraam se deschide o nouă viziune în istorie: către paradisul viitor, către Hristos. Toţi cei din Vechiul Testament, prin

credinţă au străbătut suferinţe, necazuri, robiri, privind spre Hristos, spre întruparea Lui. Toţi profeţii, şi cei mai puţin însemnaţi, aveau o tendinţă spre înainte, viziune care era numai a omului în taina viziunii revelaţiei dumnezeieşti.

Şi au trăit taina serbării. Acum noi trăim taina întrupării, înrădăcinaţi în ea din momentul botezului şi al mirungerii. ***Prin Evanghelie avem neîncetat ochii către Hristos, desăvârşitorul credinţei noastre, plinitorul credinţei noastre***, cum spunea acelaşi Pavel. Iar despre cei din Vechiul Testament: "***Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii şi în munţi şi în peşteri şi în crăpăturile pământului. Şi toţi aceştia, mărturisind prin credinţă, n-au primit făgăduinţă pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârşirea***"(Evrei 11,38, 39).

Precum copiii noştri din Decembrie, aşa s-au jertfit, şi cum încă va mai dura toată istoria. Nu trebuie s-o privim ca pe un moment static, gol, ferească Dumnezeu, ci să ne întrebăm: ***cât am trăit şi cât am crescut noi din Naşterea lui Hristos cea din Fecioară, de la Duhul Sfânt, cât creştem noi viziunea către cerul cel nou şi pământul cel nou al Învierii, a învierii şi a trupurilor; şi dacă putem răspunde la aceste întrebări vom simţi că sufletele noastre sunt vii***, aşa cum spune Mântuitorul: "***Cel ce ascultă cuvintele Mele şi crede în Cel ce M-a trimis, are viaţa veşnică şi la judecată nu va veni, că a şi trecut din moarte la viaţă***". Şi: "***Adevăr spun vouă, vine vremea şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, şi care vor auzi, vor învia***".

Simţim noi că a înviat sufletul nostru, că s-a risipit îndoiala, necredinţa, deznădejdea, că îl simţim pe Hristos viu? Nu cumva să spunem cu fiecare Crăciun pe care îl întâmpinăm şi-l trăim: Ei, a fost ceva, odată! Dar orice act dumnezeiesc e pentru eternitate. Omul să ştie, să simtă din nou rădăcina în Hristos şi, apelând mereu la rădăcină, la sursă, să simţim cum creştem din Rădăcină. Atunci cresc în noi nu numai frunzele, ci şi roadele. Să ne amintim cum a blestemat Mântuitorul smochinul, când a căutat în el smochine şi n-a găsit - şi nu era vremea smochinelor: "***În veci să nu mai fie rod în tine!***" În veci. M-a cutremurat acest fapt. A doua zi, apostolii au trecut şi au văzut smochinul blestemat. Petru I-a zis: "***Doamne, iată, smochinul pe care l-ai blestemat, s-a uscat din rădăcină***". Doamne! Atunci Iisus i-a spus: "***Aveţi credinţa lui Dumnezeu!***" (Marcu 11,22). Pilda smochinului ne priveşte pe noi toţi, fiinţe duhovniceşti, zidiţi după chipul lui Dumnezeu, despre care spune Mântuitorul: ***Tatăl Meu până acum lucrează, şi Eu lucrez***". Spiritul nu moare niciodată, spiritul rodeşte neîncetat.

La fiecare sărbătoare noi să simţim taina sărbătorii; să simţim că rodim, creştem în

ea după chipul lui Hristos. Altfel ne uscăm. Gândiţi-vă: Au mai fost profeţi de la Hristos până astăzi, care să vestească întruparea, venirea lui Dumnezeu? N-au mai fost. Avem o altă profeţie: a creşterii noastre din Naşterea Fiului lui Dumnezeu şi Învierea noastră sufletească în timp, către Hristos, Cel care va ridica la înviere întreagă făptura, la cea de a doua plinire a vremii. Dacă noi trăim aşa, atunci vom avea parte de înviere.

Iar acum să trăim cel puţin învierea aceasta sufletească şi a neamului nostru, intru mărirea lui Dumnezeu.

O, Doamne! Ajută-ne aşa să trăim taina pe care Tu ai descoperit întru noi, taina lui Dumnezeu şi Om. Vrei şi pe noi să ne zideşti în amândouă aceste daruri, ce sunt şi ale făpturii umane, dar şi a neîncetatei înălţări spirituale a omului către lumină şi Dumnezeu.

Amin.

Părintele Arsenie Boca – Steaua Destinului

„O stea răsare din Iacov" „Am văzut steaua Lui" (Numeri 24,17; Matei 2,2)

Venirea lui Iisus în lume e pecetea de taină, scrisă pe istoria de extaz a 37 de secole.

Atâta a fost aşteptat Iisus în Israel.

De multe ori şi-au schimbat ţara şi numele ei; de mai multe ori şi-au schimbat numele neamului, ba odată şi religia se clătina, dar aşteptarea lui Mesia era o făclie de taină ce se transmitea din neam în neam.

Descrierea vremii lui Mesia, strălucirea împărăţiei mesianice era adusă poporului aminte în fiecare veac de oameni.

Însuşi Mesia a fost descris cu de-amănuntul şi Sfintele Scripturi ale Profeţilor supravieţuiau inspiraţilor ucişi, mărturie pe când va veni plinirea vremii.

Israel era destinat de Dumnezeu să fie un popor întreg de apostoli ai Mântuitorului în lume. Aceasta era steaua destinului său.

Ceea ce Avraam a fost în pământul pribegiei sale, ceea ce Iosif a fost în Egipt, la curtea lui Faraon şi Daniil în curţile din Babilon, aceea trebuia să fie tot poporul evreu pentru toate neamurile pământului.

Acesta-i sensul mesianic - sensul de destin - al cuvântului lui Dumnezeu către patriarhul Avraam: „***Şi se vor binecuvânta prin neamul tău, toate neamurile pământului***" (Geneză 22,18), şi cuvântul către Isaia: „***Casa Mea, casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile***" (Isaia 56,7). Ei erau destinaţi - „aleşi" - să fie „norul de martori" (Evrei 12,1) ai lui Iisus în lume, - şi aceasta cu atât mai vârtos cu cât toată coloana de strămoşi au crezut nestrămutat în steaua destinului neamului.

Credinţa într-un viitor garantat de Dumnezeu, credinţa într-un Om al viitorului, în care să se împlinească proorociile, era nota cea mai caracteristică a acestui popor ales.

De aceea, în afară de iudaism, nici o altă religie nu făcea prozelitism.

Ei o făceau din fire. Prin ei aşteptau şi păgânii naşterea unui Zeu.

Sfântul Pavel definind credinţa şi făcând un larg pomelnic de strămoşi, care au ilustrat-o cu viaţa, la urmă dezleagă taina „norului de martori": „***Iisus e începătorul şi plinitorul credinţei***". (Evrei 11; 12,1-2).

Deci steaua destinului strămoşilor era „Steaua Lui".

Iată idealul pribegilor pe pământ, aprins, moştenire de preţ în inima urmaşilor, din neam în neam, ideal al sfintei făgăduinţe a venirii Mântuitorului, motiv pentru care Biserica Creştină i-a trecut printre sfinţi.

Un sfânt ideal, trăit, te face sfânt: o stea a urmaşilor.

„- Şi nu e decât o singură tristeţe: aceea de-a nu fi sfinţi !" (L. Bloy).

Printr-o neînchipuită lucrătură a întunericului însă, poporul iudeu trăieşte şi tristeţea aceasta.

La venirea Mântuitorului, aşa cum a venit: învăluit în smerenie, poporul acesta şi-a răstălmăcit destinul: Nu i-au făcut lui Iisus absolut nici o primire. - Şi doar le era în ochi sfânta Fecioară Maria, cu care au făcut unica excepţie, în toată istoria lor, de-a o duce în Sfânta Sfintelor, să stea acolo 12 ani.

Magii, înţelepţii Răsăritului, căutători şi ei de Dumnezeu, conduşi de „Steaua Lui", dăduseră pe la Irod Idumeul, regele Israelului, întrebând de Pruncul ce S-a născut,

ca dovadă că pe umerii Lui atârna destinul mântuirii tuturor neamurilor pământului.

La auzul acestei veşti, Irod, în loc să se bucure, „***s-a tulburat, şi tot Ierusalimul împreună cu el***"; drept aceea „***adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului cercetă de la ei cu de-amănuntul: «unde este să se nască Hristos ? Atunci ei îi răspunseră: în Betleemul Iudeii, precum este scris»***" (Matei 2,3-5).

Acesta este soborul care a răstălmăcit destinul lui Israel.

Irod văzând că Magii nu l-au mai băgat în seamă: - semn că au ţinut Pruncul mai mare ca pe el - a pus mâna pe sabie împotriva destinului.

La aceasta soborul bogoslovilor a fost inexistent.

„***întru ale Sale a venit şi ai Săi pe Dânsul nu L-au primit***" (Ioan 1,11).

Care-i explicaţia, dacă este vreo explicaţie ?

Cel mai urgent interes al evreilor era scăparea poporului de sub stăpânirea romană. Potrivit acestui interes politic erau interpretate şi profeţiile. Astfel Mesia era identificat după profeţiile care priveau a doua Lui venire, venirea în slavă şi erau refuzate profeţiile „Omului durerii" (Isaia 53,3).

Deci, pe primul plan al aşteptărilor în Israel nu erau adevărul şi desăvârşirea interioară a omului - care se puteau foarte bine câştiga şi sub stăpânirea romană, ba chiar cu atât mai asigurat - ci aşteptau omul care să ridice stăpânirea politică a lui Israel asupra tuturor celorlalte neamuri, iar în materie de religie, monopolizarea ei.

Nu aşteptau împărăţia lui Dumnezeu; ei aşteptau de la Dumnezeu împărăţia lor. Aserveau pe Dumnezeu imperialismului.

Nu le plăcea smerenia pe care o aveau. Le trebuia trufia.

Şi aşa au rămas pe lângă ispita lor până în ziua de astăzi.

Aceasta-i „***toropeala pe care le-a dat-o Dumnezeu***" (Romani 11,8) şi care începe cu soborul arhiereilor şi cărturarilor, convocat de Irod în Ierusalim.

Aceasta ar fi o explicaţie.

Explicaţia profetică o dă sfântul Pavel în scrisoarea către Romani: „***Oare lepădat-a Dumnezeu poporul Său ? - Ferească Domnul ! Dumnezeu n-a lepădat poporul Său, pe care dinainte 1-a cunoscut. Aşadar întreb: S-a poticnit oare ca să se prăbuşească ? - Ferească Domnul! Ci, prin căderea lor, neamurilor le-a venit mântuirea, ca Israel să râvnească la ele. Deci dacă înlăturarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor la loc, dacă nu o înviere din morţi ?***" (Romani 11,1-15).

Căci precum în vremea lui Ilie, care credea că a rămas singurul credincios în Israel, Domnul i-a descoperit că are puşi deoparte şapte mii de bărbaţi care nu şi-au lepădat legea, „***tot aşa şi în vremea de acum este o rămăşiţă, după alegerea darului***" (Romani 11,5).

Aceasta-i raţiunea profetică pentru care creştinilor le e interzis antisemitismul. Poporul lui Israel e încă un popor ales, dar pus de-o parte pentru vremuri viitoare, ca „o rămăşiţă" a lui, care va împlini totuşi destinele sale ultime. Până atunci însă neamul acesta duce în spate, şi face, toate păcatele lumii, frământând lumea şi izbind-o cu doctrinele lor, de toate limitele existenţei şi neantului.

Faptul acesta, considerat prin punctul de vedere paulin, le dă dreptul să aştepte pe Mesia, al lor, să-i izbăvească şi pe ei de imensa povară a păcatelor, adunate de atâtea mii de ani.

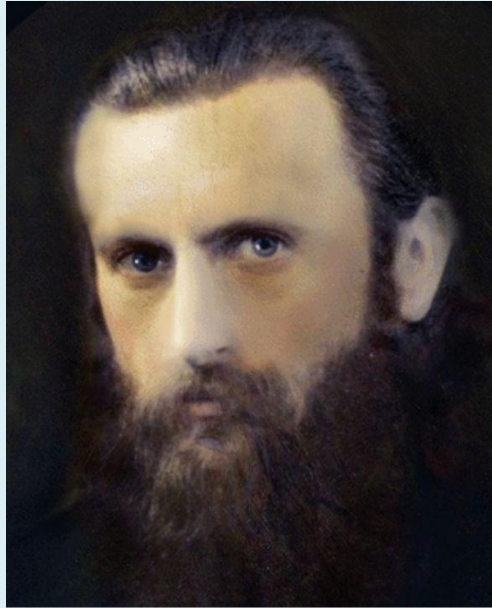
Până atunci, râul de sânge ebraic, al cărui izvor e în jertfa lui Avraam şi care creşte mereu cu sângele proorocilor, până se revarsă lumii prin cele cinci răni ale lui Iisus, e Sângele sfintelor Potire, pentru mântuirea lumii.

Iată de ce Biserica creştină i-a primit drepţii între sfinţi.

Şi „Steaua Lui" se îmbie destin fiecărei peşteri omeneşti, în care se naşte Iisus. - Şi aceasta până la capătul veacurilor.

Prislop, Duminica Sfinţilor Strămoşi - Matei 1,1-25; 16.XII.949

Părintele Arsenie Boca - O descoperire în vis

Evanghelistul Matei, scriind Evanghelia sa pentru evrei, are scopul de a dovedi că Iisus e Mesia cel aşteptat şi făgăduit de prooroci.

Drept aceea aduce dovada istorică, înşirând de câte trei ori patrusprezece neamuri de la Avraam până la Iisus, între care, de două ori patrusprezece sunt de la David.

Tot acum se împlineau şi cele şaptezeci de săptămâni de ani de la Daniil. Acum se împlineau toate proorociile venirii lui Mesia.

„***Deci, dacă a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea***" (Galateni 4,4-5).

Acum s-a împlinit şi proorocia făcută prin Ieremia: „***Domnul va face ceva nou pe pământ: femeia va mântui pe bărbat!***" (Ieremia 31,22).

Erau însă oarecari dispoziţii aspre ale Legii.

Iisus Fiul lui Dumnezeu era născut mai înainte de veci, fără mamă din Tatăl; iar acum se năştea în veac, fără tată din mamă. Legea nu prevedea această unică naştere, decât că tot primul născut e închinat Domnului, întrucât unul din primii născuţi poate să fie Mesia.

Legea nu-i prevedea naşterea mai presus de fire.
Deci ca să nu se întâmple neorânduieli, neorânduielile erau pedepsite cu moartea. Orice fată necăsătorită care năştea un prunc, era ucisă cu pietre înaintea tatălui ei.

Dacă sfânta Fecioară n-ar fi fost logodită cu bătrânul Iosif, la fel ar fi păţit.

Dar Iosif, logodnicul Mariei, nu ştia de Buna-Vestire.

Deci când s-a întors Maria de la Elisabeta, soţia lui Zaharia, mama lui Ioan Botezătorul, trecuseră „ca la trei luni" şi sarcina se observa. Bătrânul Iosif, ştiindu-se neprihănit, era într-o mare cumpănă: să o mai ia de soţie sau să o părăsească, să fie ucisă cu pietre. Deci se gândea să desfacă logodna şi pe Maria să o lase în voia sorţii.

Chiar dacă Fecioara Maria l-ar fi lămurit, şi poate că tot nelămurit rămânea. De aceea a intervenit Providenţa.

îngerul Domnului i s-a arătat lui Iosif în vis, zicându-i: „Nu te teme a lua pe Maria" sub scutul tău şi a face să fie socotită de lume „nevasta ta", pentru că sarcina ei nu e de la vreun bărbat, ci „de la Duhul Sfânt este". Sarcina aceasta nu-ţi este spre ruşine, ci spre cinste.

Tu ai menirea să o acoperi de asprimea Legii, scăpând-o de la moarte.

Tu ai menirea să scapi Pruncul ce se va naşte, de asprimea tiranului Irod, care va umbla să-L omoare.

Tu ai menirea să fii ocrotitorul Aceluia căruia îi vei pune numele Iisus, care se tâlcuieşte Mântuitor, fiindcă El va mântui pe popor de păcatele sale.

Naşterea Pruncului din Fecioară e împlinirea proorociei făcută de Isaia: „***Iată Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vei pune numele lui Emanuel***", nume care se tâlcuieşte şi corespunde misiunii Lui în lume, adică: „***Dumnezeu cu noi***" (Isaia 7,14).

Adică Dumnezeu ia chip de om adevărat, ca să poată vorbi şi suferi la rând cu oamenii, să petreacă între oameni, ca om, deşi El e şi Dumnezeu adevărat.

Iată un vis revelatoriu, care a liniştit pe Iosif şi i-a dat curajul tuturor ostenelilor

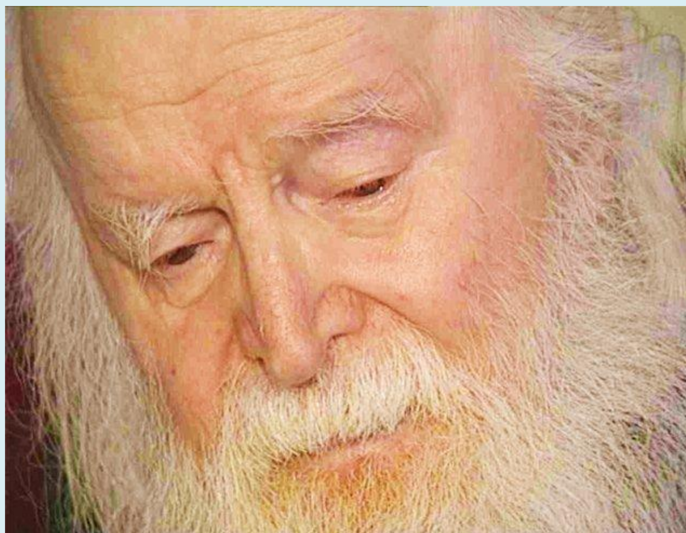
viitoare, pe care avea să le facă, şi pentru care Biserica 1-a cinstit printre sfinţi.

- Una din cele mai fericite treziri din somnul indoielilor.

Prislop.17.XII.49

Dumineca înainte de Naşterea Domnului . Matei 1,1-25.

Părintele Sofian Boghiu – Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

Prăznuim astăzi *Duminica dinaintea Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos* - numită şi *Duminica Sfinţilor Strămoşi*. Pentru aceea s-a şi citit astăzi – de la începutul Evangheliei Sfântului Apostol şi Evanghelist Matei – despre spiţa neamului Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Despre spiţa neamului Domnului a mai scris, în capitolul al treilea al Evangheliei sale, Sfântul Evanghelist Luca.

Nici un istoric din lume, scriind despre neamul vreunui om mare, nu a mers atât de mult în trecut, printre strămoşi, căutând pe cel dintâi dintre strămoşi, aşa cum au procedat cei doi evanghelişti, Matei şi Luca, atunci când au scris despre neamul lui Iisus Hristos, despre sfântul lui neam, despre care Proorocul Isaia zice: *„**Iar neamul Lui cine îl va spune?**”* (Isaia 3, 8).

„O scară uriaşă în văzduhul mântuirii noastre”

Sfântul Evanghelist Matei începe spiţa neamului sau genealogia lui Iisus Hristos de la Avraam şi o urcă până la Iisus Hristos. Iar Luca, începând de la Iisus Hristos, suie neamul Mântuitorului până la Dumnezeu. Citind aceste înşirări de neamuri ale Mântuitorului,

- *ni se pare că vedem o scară uriaşă în văzduhul mântuirii noastre, o scară asemănătoare cu scara aceea din Sfânta Scriptură pe care a văzut*-o *în vis Patriarhul Iacob, şi pe care îngerii lui Dumnezeu se suiau la cer şi se coborau la pământ.*

- *Ni se pare că vedem un arbore uriaş, aşa cum este adesea zugrăvit pe zidurile exterioare ale bisericilor, şi care este cunoscut ca „arborele lui Iesei”.*

Precum ştim, ***două sunt naşterile lui Iisus Hristos: una dumnezeiască, din Tată fără de mamă, mai înainte de veci, iar alta ca om, omenească, din mamă fără de tată – din Sfânta Fecioară Maria.***

- ✓ *Despre naşterea cea dumnezeiască scrie Sfântul Evanghelist Luca, zicând despre Iisus Hristos că este fiul lui Enoh, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.*
- ✓ *Despre naşterea cea omenească ne arată Sfântul Evanghelist Matei, începând spiţa neamului Mântuitorului de la Avraam şi mergând până la Iisus Hristos, Cel întrupat în lume din pururea Fecioara Maria.*

Sfântul evanghelist Matei arată că într-adevăr Iisus din Nazaret este fiul lui David, este moştenitorul făgăduinţelor făcute de Domnul urmaşilor lui Iesei şi rezumă în cele două nume mari, David şi Avraam, cele patruzeci şi două de generaţii până la Mântuitorul, grupând aceşti fericiţi strămoşi în trei serii: de la Avraam până la David – strămoşii din epoca patriarhilor; de la David până la Iehonia, când a fost strămutarea în Babilon – aceasta este epoca regilor; şi de la Iehonia până la Iisus Hristos, epoca marilor preoţi, care erau şi conducători politici ai poporului.

Eliberatorul aşteptat şi de iudei şi de păgâni

Împotriva obiceiului iudaic, după care trebuia să se amintească numai nume de bărbaţi, Sfântul Evanghelist Matei aminteşte printre strămoşii Mântuitorului şi trei femei – Rahav, Ruth şi Batşeba (femeia lui Urie). Rahav şi Ruth erau străine de neamul lui Israel.

Aceasta, după cum spun Sfinţii Părinţi, s-a făcut cu rânduială dumnezeiască, pentru ca să se înţeleagă dintru început, din prima pagină a Sfintei Evanghelii, că Iisus Hristos Mântuitorul lumii a venit să mântuiască toată lumea, pe bărbaţi şi pe femei, pe drepţi şi pe păcătoşi, pe iudei şi pe păgâni.

Tot de la începutul Sfintei Evanghelii suntem înştiinţaţi că în timpul vieţii sale publice Iisus Mântuitorul a fost numit şi Hristos.

Hristos este traducerea grecească a cuvântului ebraic „mesiah” sau „Mesia”. Mesia înseamnă Uns, pentru că eliberatorul, aşteptat şi de iudei şi de păgâni,

trebuia să fie în chip deosebit autorizat de Dumnezeu, reunind în Persoana Sa întreita chemare de profet, preot şi împărat.

Cum l-au vestit proorocii pe Hristos

Fraţi creştini, mulţi oameni mari s-au născut în lume, dar nici unul n-a fost proorocit aşa cum a fost proorocit lisus Hristos. Cu cel puţin o mie cinci sute de ani înainte de a Se naşte El a fost proorocit – şi proorocie înseamnă mai înainte vedere. El a fost văzut mai înainte de anumiţi oameni luminaţi de Dumnezeu, care au ţinut trează în poporul ales, de-a lungul veacurilor, credinţa şi nădejdea venirii Lui şi aceasta este cea dintâi minune din taina vieţii Sale.

Rând pe rând, Proorocii anunţă naşterea lui din Fecioară. *„**Iată**,* zice Isaia (7, 14) ***Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şt vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu**”* (reluat Ia Matei 1, 23) - Ei vestesc timpul venirii Lui (Daniil 9, 24-25) şi vestesc şi locul naşterii Lui, Betleemul: *„**Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei**”* (Miheia 5,1).

Ei spun uimitor de limpede:

- *că El se va naşte din neamul împăratului şi Proorocului David şi că se va numi nazarinean.*
- *Că El – lisus Mântuitorul – va fi prooroc, arhiereu şi împărat.*
- *El va fi mijlocitorul unui nou legământ, al unui nou aşezământ sau nou testament:* „«**Iată, Eu trimit pe îngerul Meu şi va găti calea înaintea feţei Mele şi va veni îndată în templul Său Domnul pe Care îl căutaţi şi îngerul legământului pe Care voi îl doriţi. Iată, vine!» zice Domnul Savaot. «Şi cine va putea îndura ziua venirii Lui?**»” *(Maleahi 3, 1-2).*
- *El este numit Mesia, Hristos, Mântuitorul, Sfântul Sfinţilor, Fiul Omului, piatra cea din capul unghiului, Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu adevărat, Care va grăi în pilde şi va face minuni.* „**El *însuşi, Domnul,* va veni şi ne va mântui. Atunci se vor deschide ochii celor orbi şi urechile celor surzi vor auzi. Atunci va sări şchiopul ca cerbul şi limpede va fi limba gângavilor**” *(Isaia 35,* 4-6).
- *Deşi nevinovat și fără de păcat, blând şi iubitor, va fi totuşi dispreţuit şi prigonit de iudei; va intra sărbătoreşte în Ierusalim călare pe asin, dar va fi apoi vândut cu treizeci de arginţi şi cu banii aceştia se va cumpăra ţarina olarului.*

- *Va suferi până la moarte – va fi bătut, pălmuit şi scuipat; va tăcea în faţa prigonitorilor, care aduc împotriva Lui martori mincinoşi, va fi batjocorit, va fi răstignit, va fi adăpat cu oţet şi cu fiere şi socotit cu făcătorii de rele, hainele Lui vor fi împărţite şi cămaşa Lui va fi trasă la sorţi, va fi îngropat -, măcar că nu săvârşise nici o nelegiuire şi nu se găsise nici un vicleşug în gura Lui (Isaia 53, 3-9).*
- *Va învia şi va şedea de-a dreapta Tatălui – ca Dumnezeu – şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.*

Aşa au văzut şi aşa au arătat Proorocii viaţa şi lucrarea Mântuitorului nostru, înainte cu multe veacuri, întâmpinând venirea Lui. Şi toate proorociile, toate scripturile s-au împlinit la vremea lor. Dar nu numai Proorocii Vechiului Testament, ci toate religiile şi cei mai aleşi înţelepţi din vechime îşi arată credinţa şi nădejdea în venirea unui mântuitor.

„Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre”

Cartea Naşterii lui Iisus Hristos (Matei 1) înseamnă:

- *descoperirea tainelor dumnezeieşti;*
- *împlinirea făgăduinţelor;*
- *învăţătura Duhului Sfânt;*
- *conducerea către cunoştinţa de Dumnezeu;*
- *filosofia credinţei;*
- *ştiinţa vieţii fericite şi veşnice.*

Indienii aşteptau întruparea unui zeu care să zdrobească şarpele răului; chinezii aşteptau omul care avea să le aducă binele dorit. Aproape la fel credeau şi aşteptau egiptenii, perşii, celţii şi mexicanii. Grecii credeau despre Prometeu că nu va putea scăpa de chinuri până ce un zeu nu Ie va lua asupra lui. Tot ei zidesc un altar „Dumnezeului necunoscut”. Filosofii greci (Platon şi Aristotel) vorbeau şi credeau în Logosul universal. Scriitori şi poeţi păgâni, prezicătoarele sau sibilele şi magii de la Răsărit arătau că pe vremea lor venirea unui mântuitor (care avea să vină din Orient) era dorită şi mult prea dorită.

Când a sosit *„plinirea vremii”* (Galateni 4, 4) – cum o numeşte Sfântul Apostol Pavel -, când făgăduinţele dumnezeieşti s-au împlinit, atunci Domnul S-a întrupat aşa precum a fost proorocit.

Sfântul Evanghelist Matei are o grijă deosebită ca în tot cuprinsul Evangheliei sale să adauge, după cele ce spune despre Mântuitorul: iar acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de la Domnul prin Proorocul, spunând şi numele Proorocului, însuşi Mântuitorul îşi începe predica în sinagoga din Nazaret prin citirea unui text din cartea Proorocului Isaia (61, 1-2): *„**Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor slobozire şi celor prinşi în război libertate; să dau de ştire un an de milostivire al Domnului**”*. După citire a închis cartea Proorocului, a dat-o slujitorului – ne spune Sfântul Evanghelist Luca -, şi ochii tuturor din sinagogă erau aţintiţi spre El (cf. Luca 4,16-20). *„**Şi El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre**” (Luca. 4,* 21). Deci El, Care le vorbea, era Acela despre Care au scris Proorocii. Că s-au împlinit proorociile în persoana Mântuitorului Hristos, că într-adevăr El este Acela Care avea să vină, nu mai este o taină pentru noi, care de două mii de ani citim şi confruntăm ceea ce au zis Proorocii cu ceea ce au văzut, au pipăit şi ne-au mărturisit Apostolii.

„Vino, Doamne lisuse, Mântuitorule!”

Ştim că Pruncul Sfânt, a Cărui naştere o vom prăznui peste câteva zile, este Fiul lui Dumnezeu şi Dumnezeu adevărat, aşa cum ne-au învăţat Proorocii şi Apostolii. Dar ce folos avem noi din această ştiinţă despre Iisus? Mă întreb şi vă întreb pe fiecare în parte: ***câtă credinţă curată şi câtă dragoste sinceră purtăm în inimi Bunului nostru Mântuitor, Care ne-a lăsat cuvânt de nădejde şi de putere în clipa când Se înălţa Ia cer: „Iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului”*** (Matei 28, 20)?

Cum aşteptăm noi Crăciunul? Ce pregătiri facem noi pentru ziua aceasta mare din istoria mântuirii? Cum aşteptăm noi pe Stăpânul Lumii, pe Stăpânul stăpânilor, pe Mântuitorul neamurilor? Va găsi Pruncul Iisus Hristos cu Sfânta lui Maică un colţişor curat şi odihnitor în ieslea din Betleemul inimii noastre, sau aceasta este mânjită şi surpată şi pustiită de păcate şi El nu va putea găsi în noi locaşul cuviincios ca să-Şi plece capul? Şi dacă nu va găsi acest locşor curat ca aurul şi înmiresmat cu smirna şi tămâia smereniei şi a rugăciunii, El nu va veni şi nu Se va sălăşlui în noi şi atunci cu adevărat nu vom avea nici un folos de naşterea Lui. EI va merge Ia alţii, la aceia care îl aşteaptă şi îl doresc cu adevărat.

Betleem sau Efrata înseamnă „casa pâinii”. Şi nu întâmplător are această tâlcuire.

- *Cel ce vrea în aceste zile să găsească pe Hristos, să meargă la Betleemul cel tainic, să se apropie de altar, unde este casa Pâinii vieţii.*
- *Cel care vrea să prăznuiască după vrednicie Naşterea Mântuitorului Iisus Hristos să se mărturisească şi să se împărtăşească.*

Acesta este rostul Postului de patruzeci de zile, rânduit de Sfânta noastră Biserică, acela de a ne pregăti pentru Sfânta Mărturisire şi Sfânta împărtăşanie. Aşa ne vom face şi noi părtaşi la bucuria şi pacea cântată de corurile îngereşti deasupra staulului din Betleem.

Să-L aşteptăm cu inima deschisă şi bună şi să-L chemăm cu dor:

„Vino, Doamne Iisuse, Mântuitorule, şi goneşte de la noi pe tot vrăjmaşul şi potrivnicul. Împacă viaţa noastră, Doamne, miluieşte-ne pe noi şi lumea Ta şi mântuieşte sufletele noastre ca un bun şi iubitor de oameni”.

Amin.

(Arhimandritul Sofian Boghiu, *Buchet de cuvântări. Predici și meditații****, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006, pp. 170-175)***

Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Duminica dinaintea Naşterii Domnului - "Pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi"

(Duminica dinaintea Naşterii Domnului)

De mic copil, prima pagină a Evangheliilor Noului Testament m-a uimit. O grămadă de nume, o listă care-mi părea fără importanţă sau, mă rog, nu prea mare. Până când, recitind subtitlul dat de traducător, "Cartea neamului Domnului nostru Iisus Hristos" şi aflându-L chiar pe El în înşiruire, am socotit-o mereu ca o simplă "introducere"în Evanghelii. Asta până când mi-am adus aminte că exact apartenenţa la această listă, "Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam" (Mt 1,1) este motivul pentru care Fecioara Sfântă şi Dreptul Iosif apucă drumul deloc lipsit de peripeţii al Betleemului, chemaţi de "înscrierea" pe care Cezarul August a poruncit-o (Lc 2,1). ***O poruncă umană să schimbe locul de naştere al Domnului Celui Viu?*** "Lista" ne elucidează că nu. Că voinţa lui Dumnezeu a crescut arborele lui Iesei, sfânta catapeteasmă de nume, până când rodul de fruct şi-a aflat pântecele din care să se irumpă-n lume. În lumea care avea atâta nevoie de El. Un "arbore" genealogic (comparativ cu cel de la Lc 3,23-38 în diferenţele de rigoare pe care, aproape matematic, exegeţii le pot identifica...) care "curge" din grădina raiului până-n Valea Plângerii, urcând muntele până-n ţara Betleemului. ***Un soi de râu al vieţii, care - tema preferată a Sfântul Chiril al Ierusalimului - umplând de lumină lumea, o face pe aceasta lumină. Un râu care urca muntele...***

Genealogia nu mi s-a mai părut aşa de încifrată. M-a obligat, într-un fel pedagogic pe care doar Dumnezeu ştie să-l folosească, să "trec" prin tot Vechiul Testament. Să văd: cine-i Avraam, dar Isaac, dar Iacob, şi tot aşa până a trebuit să aflu şi "cine-i Acesta Iisus Hristos", care pare (şi aşa şi este!) motivul care ţine-n viaţă atâtea generaţii ale neamului lui Israel.

Tot Vechiul Testament poartă în sine tensiunea acestei aşteptări şi pare scris pentru această aşteptare. De altfel, o altă cheie a lecturii genealogiei acesteia mai mult decât duhovniceşti ne-o oferă textul apostolului acestei Duminici, Evrei 11, 9-10; 32-40.

După ce ni-l prezintă pe Avraam şi lucrarea credinţei în viaţa sa, Sfântul Pavel caută să le readucă aminte evreilor, având "de refren" scripturistic "prin credinţă...", toate ale lui Isaac (11,20), Moise (11, 23 s. u.) şi altor multora (11,32), toate binefacerile pe care Dumnezeu "prin credinţă" le-a revărsat asupra neamului ales (11,33-38), fapte cu adevărat cutremurătoare, pe care Testamentul Vechiului Testament le~a vădit (subsolul textului este de altfel plin de citate ale cărţilor Vechiului Testament: Judecători; I, II Samuel; Daniel; I, II Regi; Iov, Psalmi, Geneza, Ieremia, II Paralipomena, Zaharia...). Dar finalul zice: "***Toţi aceştia, măcar că au primit mărturie prin credinţă, totuşi n-au primit ceea ce le fusese făgăduit, pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să nu ajungă ei la desăvârşire fără noi***" (Evrei 11,39-40).

Cutremurătoare zidire în nădejde. Un neam istoric şi duhovnicesc, acela al credinţei, neamul lui Israel, aşteptându-ne pentru ca să fim uniţi în desăvârşire, prin Iisus Hristos: "***Fiecăruia din ei i s-a dat o haină albă şi li s-a spus să se mai odihnească încă puţin, până se va împlini numărul celor impreună-slujitori cu ei şi al fraţilor lor, care aveau să fie omorâţi ca şi ei***" (Apocalipsa 6,11). Genealogia conservă această listă a odihnei în aşteptarea noastră.

De ce se citeşte Evanghelia aceasta în Duminica dinaintea Naşterii Domnului? Pentru ca să înţelegem cum Hristos împlineşte aşteptarea! Să nu fim furaţi de litera cărţii, ci să ne umplem de harul deschis al bucuriei ei. Ca să mă înţelegeţi, am să vă spun o poveste:

"Aflată la bancă, o femeie i-a cerut casierului să încaseze un cec. Invocând politica băncii, acesta i-a cerut documentele de identificare. Femeia a suspinat, după care abia a mai reuşit să îngaime: - Dar, Jonathan, sunt mama ta!" (cf. Anthony de Mello, Rugăciunea broaştei, Ed. Mix, Braşov, 2003, p. 87).

Oricât pare de amuzant cam aşa a fost cu cei care-L aşteptau pe Hristos-Mesia, dar, furaţi de rigoare de bancă a tradiţiei lor, L-au somat să-Şi arate identitatea. Şi El, Smeritul nostru Dumnezeu, Se identifică. Plecând de la "pământul" din El...

Duminica aceasta este cea din urmă în care ni se vesteşte că Mesia stă să vină. Duminică ce-i urmează ne spune c-a şi venit... Pentru noi, creştinii, zilele acestea trebuie să ne fie mai mult decât zile de mâncat şi de băut. Poartă-n ele toată tensiunea aşteptării, specifică Vechiului Legământ, dar şi Bisericii (darul Noului), care şi-a convertit aşteptarea într-un ritual liturgic care bate asemenea unei inimi. ***O, inima Bisericii una cu inima noastră, bătând de emoţia Venirii de Sus a Celui Care Este! Bucurându-ne că acel "ceva mai bun" ni s-a arătat.***

Oameni ai Ierusalimului, Betleemul umple astăzi lumea... Cu pacea şi războiul sau deopotrivă! Magi, păstori şi îngeri laolaltă ne binevestesc. Peştera se face cer, pentru ca Mântuitorul, la vreme potrivită, să Se facă Lui, şi mai apoi nouă, izvor al învierii... **Dumnezeu ESTE cu noi!**...

(Extras din cartea: Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Pr. Constantin Necula - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

Iată-ne, iubiţi credincioşi, ajunşi în Duminica dinaintea Naşterii Domnului şi lectura Evangheliei de astăzi este făcută după întâiul capitol al Evangheliei de la Matei, în întregime. Iată ce ne zice acest capitol: ***„Cartea neamului lui Iisus, fiul lui David, fiul lui Avraam.***

Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii săi; Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Avram;

Avram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason, Naason a născut pe Salmon;

Salmon a născut pe Booz dn Rahav; Booz a născut pe Obed din Rut; Obed a născut pe Iesei;

Iesei a născut pe David regele; regele David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la strămutarea în Babilon;

După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatril; Salatril a născut pe Zorobabel;

Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care s-a născut Iisus, ce se cheamă Hristos.

Aşadar, peste toţi de la Avraam până la David sunt paisprezece neamuri; de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece neamuri, şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.

Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost; Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt.

Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Şi, cugetând el acestea, iată, îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: «Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit întrînsa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui Isus, căci El va mântui pe poporul Său de păcate».

Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească cele ce s-au zis de Domnul prin proorocul care zice: «Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu».

Deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. Şi, fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul Său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus."

Iată-ne în faţa unei Evanghelii cu dublă semnificaţie pentru fiecare dintre noi şi îngăduiţi-mi să evoc, la început, reacţia fiecăruia dintre noi când aude numele acestea spuse unul după altul, înşirate, şi fără îndoială că citite în planul liturgic al unei Catedrale sau al unei Biserici ele par un pic fără sens. Chiar s-ar putea să ne plictisească, sau pe copii să-i facă să se schimbe de pe un picior pe altul sau chiar să plângă, plictisiţi.

Care este rostul pentru care Sfinţii Părinţi au rânduit această Evanghelie aici? Este simplu şi să luăm aminte că de fiecare dată când vorbim despre Mântuitorul nostru Iisus Hristos n-avem voie să uităm că El are, pe lângă firea Lui divină, cea care din ceruri se pogoară peste noi, sau care apropie cerurile de firea noastră omenească, deci El are această tărie, acest trup dat de firea Lui omenească. Cartea Naşterii lui lisus Hristos începe, aşadar, cu David, fiul lui Avraam şi mai cu seamă începe cu Avraam, părintele popoarelor, cel căruia în Vechiul Testament ştim că-i promisese Dumnezeul cerurilor că-i va dărui urmaşi cât stelele de pe cer, adică nenumăraţi. Fără îndoială că în mulţimea stelelor acelora steaua cea mai de preţ este Domnul nostru Iisus Hristos, steaua care, iată, deja începe să ne lumineze şi pe noi.

Într-o lume a nebunilor, ca cea în care ne desfăşurăm fiecare dintre noi activitatea, în care se pun în spatele Mântuitorului tot felul de aberaţii şi de veniri din cine ştie ce neam mai complicat, în care ba ni se spune că este reîncarnat, ba ni se spune că ar fi extraterestru, ba ni se spune că vine din Japonia sau din Egiptul îndepărtat, ba că nici n-ar fi existat de fapt, cartea aceasta a neamurilor Mântuitorului Iisus Hristos vine să ne dăruiască, dacă vreţi, buletinul Lui de identitate; buletinul Lui de identitate umană. Faptul că El Îşi are una dintre laturile Sale, firea umană, din trup şi cu trup omenesc, de trup omenesc, trup din trupul altor oameni, pe care istoria întreagă îi cunoaşte până acolo, şi faptul că se înşiră 14 neamuri până la David; şi de la David până la Babilon 14 neamuri şi apoi de la Babilon iarăşi până la Hristos 14 neamuri, chiar dacă nu este aşa la o numărare mai atentă, fac din evanghelistul Matei un înainte-văzător, unul care vrea să întărească cuvântul profetului, cel care, de nenumărate ori, spusese o cifră atât de mistică, încât ne va face şi pe noi să ne

gândim până astăzi la acest 14 ca cifră a împlinirii, ca cifră a împlinirii în Iisus Hristos a tuturor neamurilor Lui.

Speculaţii pe seama acestei Evanghelii nu mai putem să facem. Putem face pe oricare verset al Evangheliei, dar de data aceasta, dacă vreţi, Evanghelia este pusă aici ca un bobârnac peste nasul tuturor gnosticilor pământului, a acelora care vor să facă din Domnul nostru Iisus Hristos orice altceva decât Dumnezeu Întrupat. Şi pentru că veni vorba, fără îndoială că Trupul şi Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos îşi are unul dintre elementele de bază, Trupul Său, în această înşiruire de trupuri ale unor oameni ce vin dinspre istoria îndepărtată către cea apropiată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Ce ne mai învaţă Evanghelia de astăzi? Evanghelia de astăzi ne mai învaţă că această carte a neamurilor Domnului nostru Iisus Hristos a rămas o carte deschisă. Noi înşine suntem neamuri din neamul lui Hristos; dar pentru aceasta trebuie să fim cu adevărat oameni ai lui Hristos; să putem spune şi noi că Hristos a născut pe robul lui Dumnezeu Constantin, sau pe robul lui Dumnezeu Gheorghe, sau pe roaba lui Dumnezeu Claudia, sau pe robul lui Dumnezeu Sebastian, sau mai ştiu eu care, că ne-a născut Hristos pe fiecare dintre noi iarăşi şi iarăşi încă o dată… Şi că, dacă pe de o parte, ţinem de această filiaţie trupească de tatăl nostru şi de mama noastră, fără îndoială că filiaţia aceasta spirituală în Iisus Hristos ne dăruieşte veşnicia. Trupeşte, fiecare dintre noi suntem, mai devreme sau mai târziu, hrană viermilor şi, pe de altă parte, tristeţea ne cuprinde de fiecare dată când ne gândim cam cum vom arăta bătrâni, bolnavi şi poate singuri. Ei bine, împotriva tuturor îmbătrânirilor, tuturor bolilor şi tuturor singurătăţilor, vine această preluare a noastră de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, de către firea dumnezeiască din El care preia firea omenească pentru mântuirea noastră.

Se spunea că pentru a-l mântui pe om nu mai existau decât două şanse: fie ca omul să se înalţe la ceruri, ceea ce nu mai era posibil, datorită căderii lui Adam; fie ca cerul să se pogoare pe pământ, ceea ce, iată, prin noul Adam, Domnul nostru Iisus Hristos, este posibil.

Vă povesteam, şi-mi place să revin asupra unei imagini pe care Sfântul Ioan Gură de Aur o realizează cu privire la această unire a firii dumnezeieşti cu firea omenească, Sfântul Ioan povesteşte - minunată poveste de altfel! - cum în Rai firea dumnezeiască s-a logodit cu firea omenească. Dar firea omenească, ca orice logodnică trădătoare, trădează şi de data aceasta, lăsându-şi firea dumnezeiască închisă în Rai, ea plecând spre căderile ei. Din dragoste pentru firea omenească, firea dumnezeiască începe să înfrumuseţeze munţii şi apele şi

cerurile, dăruind bucuria aceasta a vederii lui Dumnezeu dincolo de lucrurile Sale, dar firea omenească rămâne nesimţitoare. Trimite pe prietenii săi, prietenii Mirelui, pe profeţi. Nici pe aceştia nu-i ascultă firea omenească. Trimite pe ultimul profet, prietenul cel mai de seamă al Mirelui, pe Sfântul Ioan Botezătorul şi înainte Mergătorul şi firea omenească tot n-aude. Şi atunci Tatăl Ceresc, din dragoste pentru firea omenească, ia pe Însuşi Fiul Său, dăruindu-I iată, Întrupare. Şi, luând chip omenesc, ca nu cumva să ne înspăimânte pe noi - zice Sfântul Ioan - vine între noi, ia firea omenească, o spală, o curăţă de păcatele sale, o reaşază în starea de logodnă cu Hristos şi, iată, - spune El - patul de nuntă este Crucea Domnului nostru Iisus Hristos. Crucea - ca pat de nuntă cu Iisus Hristos. Şi câţi dintre noi n-am experi-mentat aceasta în viaţa noastră când cu adevărat împreună răstigniţi cu Hristos, împreună ne-am încununat cu El pentru Împărăţia cerurilor!

De aceea este Evanghelia de astăzi atât de importantă, şi pentru faptul că ne arată că noi am putea fi dintre neamurile următoare lui Hristos, legaţi de Hristos.

Mai este o parte importantă a acestei Evanghelii, peste care n-aş vrea să trecem, înainte de a vorbi despre Naşterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Este visul acesta al lui Iosif; visul lui Iosif, care, de altfel, lămureşte multe tuturor acelora care au viziuni sau false viziuni despre Iisus Hristos. Cei care se mai îndoiesc încă despre Naşterea Lui, ar fi bine să ia seama la acest om socotit drept de evanghelistul Matei şi nu numai, Iosif acesta, din păcate uitat, prea ades uitat, Iosif, bărbatul Mariei, cel care, iată, veghează la Naşterea Mântuitorului ca un tată autentic, ca un tată care ar fi dăruit ceva din trupul său Celui care, iată, în pântecele Mariei, se zămislea. El cugetă, la un moment dat, să plece de lângă Maria şi să n-o dea în vileag, vrând „s-o lase pe ascuns” - ne zice Evanghelia. Dar Dumnezeu intervine şi de data aceasta în sufletul lui Iosif printr-un vis, prin îngerul Domnului, care-i spune: „Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt”. Auziţi, cei care credeţi că poate fi de altundeva! Este de la Duhul Sfânt! Şi-i spune acestea dreptului Iosif tocmai pentru a-l întări în misiunea ce va urma s-o aibă: aceea de a fi tată trupesc - măcar o vreme, măcar de faţadă - Pruncului Iisus. „Căci ea va naşte Fiu Căruia tu - îi spune îngerul lui Iosif - îi vei pune Numele Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcate”.

Care popor? Poporul acela care de la Avraam până la David avea 14 neamuri, de la David până la căderea în Babilon avea 14 neamuri şi de la Babilon până la Hristos, iată împlinea 14 neamuri. Sunt neamurile pe latura lui Iosif - ne spune unul dintre tâlcuitorii Noului Testament, pentru că cealaltă genealogie se opreşte undeva în

raport cu Maica Domnului. Noi până acum am avut, dacă vreţi, linia de sorginte patriarhală a Mântuitorului, cea care Îl leagă de tatăl Său acesta pământesc, pentru o vreme.

De unde ştia Matei şi de unde va afla mai departe Luca despre aceste genealogii? Foarte simplu, pentru că, în mare parte, descoperirile arheologice ne-au întărit credinţa că existau astfel de plăci pe lut, în care erau înscrise numele şi aceste genealogii. Sfinţii evanghelişti nu se joacă cu cuvintele. Cu atât mai mult nu se joacă atunci când spun că îngerul i-a spus că ceea ce s-a zămislit întrînsa, în Maica Domnului, este de la Duhul Sfânt, nu de altundeva.

Iată-ne, aşadar, ajunşi în prag de Naşterea Mântuitorului, şi dacă stăm bine să ne gândim, cam în vremea aceasta va fi pornit Fecioara din Nazaret către Betleem să se înscrie în cetatea din care soţul său acesta trupesc, dreptul Iosif, îşi avea neamurile. Pleacă Maica Domnului purtând în cuptorul pântecelui său Pâinea cea cerească, cea care se va dărui în „Cetatea pâinii" spre mântuirea noastră. Pe cale fără îndoială că ne va întâlni pe fiecare dintre noi, dacă nu ne-a şi întâlnit deja. Ne cheamă Hristos Domnul de fiecare dată, pe fiecare dintre noi, în fiecare secundă a noastră, să învăţăm de la El că a fi blând şi smerit cu inima e mai presus decât orice şi că mai întâi, pentru a intra în eternitate şi a face parte din neamurile lui Iisus Hristos, trebuie să ne naştem în Domnul, trebuie să ne naştem de Sus, să renaştem în Iisus Hristos, Domnul şi Dumnezeul nostru.

Nu vreau astăzi să trecem mai departe şi să spunem cum a fost cu Naşterea Domnului. S-o lăsăm aşa în aşteptare, ca un colind îndepărtat ce se apropie din ce în ce mai tare de sufletele noastre.

În schimb, pe fiecare dintre frăţiile voastre vreau să vă chem la Taina Sfintei Spovedanii. Vreau să vă chem la întâlnirea cu Trupul şi Sângele lui Iisus Domnul. Vreau să vă chem la a vă pregăti inimile spre a fi Betleem minunat şi ieslea Betleemului pentru primirea Domnului nostru Iisus Hristos. Trăim în prea multă mizerie şi în prea multă ură pentru a lăsa să Se mai nască şi Domnul tot astfel ca odinioară la bogatul acela din Betleem, ce nu I-a îngăduit şederea în casa lui.

Mulţi cântăm în zilele acestea că Irod este nemernic sau că locuitorii Betleemului sunt nişte oameni care n-au băgat de seamă că Hristos Domnul a venit în întâmpinarea lor. Dar câţi dintre noi nu facem ce-a făcut Irod! Constatând că s-a născut prunc, ucidem ceilalţi prunci. Sau constatând că vine alt împărat mai mare decât noi, ne simţim un pic lezaţi în orgoliile noastre şi ne vrem în continuare noi a fi împăraţi. Câţi dintre noi suntem gata să punem camera noastră la îndemână

pentru cea care de la drum lung, în fapt de seară, se apropie pentru a naşte pe Hristos, Domnul şi Dumnezeul nostru.

Iată, fraţilor, se apropie vremea. Se apropie vremea aceea de taină în care Cerul se pogoară pe pământ. Se apropie vremea aceea de taină în care taina cea mare a cerurilor ne face pe fiecare dintre noi gustători din dulceaţa Raiului.

„Şi a fost Iisus copil
Fără leagăn, fără slavă,
Şi-n fiinţa Lui firavă
Au pătruns fiori de ger.
Şi a fost Iisus copil
Ca să aibă toţi copiii Tată-n cer.
Şi a fost Iisus sărac,
Se uitau cu milă bacii
Cum I-ardeau pe faţă macii
Cel mai trist dintre copii…
Şi a fost Iisus sărac,
Ca să aibă toţi săracii bogăţii.
Şi a fost Iisus flămând,
Şi plângea din albul pânzii,
Cum plâng macii-n zori, plăpânzii,
Cu-ai lor ochi înrouraţi.
Şi a fost Iisus flămând
Ca să fie toţi flămânzii săturaţi.
Şi a fost Iisus un Miel
Ce-l pândeau pe-afară leii
Şi din culmile Iudeii
Şi-n pustiul arzător.
Şi a fost Iisus un Miel
Ca să aibă-n El toţi mieii un Păstor.
Şi a fost Iisus sărac,
Sus slujind Împărăţia,
Jos - lui Iosif şi Maria,
Lumii-ntregi S-a dat supus.
Şi-a fost Fiu şi rob supus
Ca s-avem şi noi robia
şi-nfierea lui Iisus.

Tată-n cer, bogăţii, să fim săturaţi, s-avem un Păstor şi mai cu seamă s-avem înfiere în Iisus Hristos, pentru a putea striga către ceruri: Tată!

Taina se măreşte. Betleemul îşi deschide iarăşi peştera. Inimile noastre lăcrimează de dor de Dumnezeu. Dacă este aşa, niciodată nu este prea târziu ca Hristos să intre în inimile noastre şi să ne dăruiască pacea şi bucuria Lui.

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace între oameni bunăvoire!”

Iată, fraţilor, cerurile se deschid!…

Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula,
din ”Cântare de biruinţă cântând”
Predici şi meditaţii duhovniceşti radiodifuzate
Editura «Oastea Domnului» - Sibiu, 2012

Pr. Constantin Necula - Cartea Neamului lui Iisus Hristos...(Matei I, 1-25)

Sunt încă trei zile de postire pe calea Betleemului. Cuminți ori ba, crezând ori ba, sperând ori ba ne apropiem de Cetatea cea neînsemnată a Betleemului. Din care profet nu se născuse și nici alt renume nu-și câștigase. O cetate. Matei, vameșul convertit, ne așază, înainte de a intra sub bolta peșterii-han Cerescului Copil, lista cu neamul Său.

O face și Luca (3. 23-38), descriind ascendența lui Hristos în Adam. În vreme ce Matei, atentul „contabilizator" al profețiilor, conservă descendența Mântuitorului din neamul lui Avraam, neam cu acela care urcă pe Moria spre a-și aduce fiul, Isaac, de jertfă. Atenția la această misiune aleasă a lui Avraam îl face pe evanghelist să consemneze mereu, în cheia împlinirii profețiilor despre Mesia, amănuntele identificării lui Iisus Hristos cu Cel Așteptat. E lista unui neam în așteptare. Care respirase cu fiecare generație cuvintele adresate ispititorului, încarnat în șarpele căderii, de către Dumnezeu: „Pentru că ai făcut aceasta, blestemat să fii între toate animalele și între toate fiarele câmpului; pe pântecele tău să te târăști și țărână să mănânci în toate zilele vieții tale! Dușmănie voi pune între tine și între femeie, între sămânța ta și sămânța ei; aceasta îți va zdrobi capul, iar tu îi vei înțepa călcâiul." (Facere 3. 14-15).

Astfel Matei insistă pe succesiunea genetică a acestei „așteptări" pe care - împreună cu Sfântul Ioan Gură de Aur - o numim o așteptare plină de nădejde în

împlinire și dușmănie în ce-l privește pe diavol. Întreg Vechiul Testament este o istorie a acestei înfruntări între așteptare și lucrarea dușmanului mântuirii noastre. Îndrăznesc să cred că paginile acestea sunt suficient de relevante și pentru nebunia acelora care-l cred pe Hristos venit de prin văile unui cosmos necunoscut, rătăcitori neasumând Scriptura și care-și fac din propriile minți izvoare de cunoaștere a Dumnezeului Celui Viu.

Genealogia evanghelistului Matei merge spre o concluzie care marca așteptarea poporului lui Israel: „Iată, fecioara va avea în pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui: Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu!” (Isaia 7.14).

Și care se vădește extrem de importantă lui Iosif, distinsul și transparentul logodnic al Mariei. Îngerul Domnului îi vorbește lui Iosif, fiul lui David - piatra de boltă a genealogiei așezate în pagină de Matei - aducându-i aminte de unde luase pe Maria, Fecioara ce crescuse la templu tocmai în grupul fecioarelor ce așteptau împlinirea acestei proorocii. Un înger oferă lui Iosif o bunăvestire, o așezare în adevărul lui Dumnezeu: „ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt” (Mt. 1.20). Îngerul îi adeverește lui Iosif, omul-înger păzitor, mesianitatea lui Iisus - „căci El va mântui poporul Său de păcatele sale” (Mt. 1.21). Fără multe amănunte. Doar cu pomenirea proorociei din Isaia, pe care am amintit-o deja. Un soi de schimb de parole între vajnicul păzitor al fecioriei Mariei - ce încă nu o luase la el, ca logodnică, descoperindu-i sarcina, dar nevoind să o vădească dinaintea comunității - și strașnicul vestitor al voii lui Dumnezeu.

Iosif ia pe Maria la el, ca logodnică. Asta este în fond vestea Evangheliei de astăzi. Dincolo de toată lista de drepți care cred în proorocia Venirii lui Mesia, se adaugă și omul acesta, simplu, tâmplar și probabil nu foarte tânăr. Un om care crede. Care simte că îngerul nu minte. Un om straşnic, de la care Luca, în Evanghelia sa, începe să „urce” neamul spre Adam. O simplă îndoială, un sâmbure de orgoliu, un singur tremur de integrism legalist și darul lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră nu s-ar fi împlinit.

Toată așteptarea lumii pe umerii firavi ai Fecioarei și pe inima de om brav a lui Iosif. Nu doar de un pântece feciorelnic era nevoie pentru Întrupare. Ci și de un om de nădejde pentru ca Întruparea să nu fie grăbită spre moarte. Omul-străjer, omul dispus să asculte glasul tainic al chemării îngerului-vestitor de Mesia. Știm din Tradiție - fie texte ale Evangheliilor apocrife fie din scrieri de veac timpuriu ce slujeau Bisericii primare asemeni Abecedarelor de odinioară descifrării literelor de foc ale istoriei Întrupării - că Iosif era tâmplar din neamul celor care veneau din colonia de la Nazaret la Ierusalim să cioplească la lemnul refacerii Templului.

Căci, da, cel care îndată va prigoni pe Hristos va reface, desigur nu din duhovnicească aplecare, parte din Templul de pe Moria - locul unde Avraam urcase să aducă Jertfă pe fiul său. Ni se spune că Iosif primise poruncă să facă o masă dintr-un lemn foarte greu, ce nu încăpuse nicăieri în planul de reconstruire a Templului.

După tradiția acelei vremi, lemnul era supraviețuitor al Potopului ba - după unii - chiar frântură din Pomul Vieții, cel din mijlocul Raiului. Și până la tâmplarul acesta, sub barda nici unui alt lucrător nu s-ar fi lăsat prelucrat. Acum, sub mâna lui Iosif cel din Nazaret, lemnul luase chip de masă. Grea. Nu putea fi urcată în panta Moriei. De aceea rămâne la păstrare în depozitul meșterului ce-l crescuse pe Iosif. Iar atunci când va fi cerut un lemn greu pentru condamnatul nostru Dumnezeu, de acolo vor fi desprinse bârnele din care se va închega Crucea. Crucea Pătimirii. Crucea Morții. Crucea din care vor izbucni razele Învierii. La vremea aceea, Iosif plecase de mult din lumea celor vii. Dar este cât se poate de credibil că mâinile ce i-au mângâiat creștetul Pruncului din Betleem vor fi fost și cele care au mângâiat Lemnul ce-i va fi leagăn morții Sale.

Iosif ca un om-mângâiere. Ce-i va dărui Domnului cel dintâi model uman al curajului (Fuga în Egipt) asumat cu responsabilitate. Iosif, omul-logodnic care descoperă prin modul său de a fi prețul de har care încape în fiecare încredințare de Sus. Încrederea în iubirea lui Dumnezeu care nu poate minți, care luminează în adâncul inimilor noastre cu raza potrivită nouă, fiecăruia dintre noi. Iosif, omul-vis care evită transformarea în coșmar a istoriei noastre ca oameni.

De aici importanța Evangheliei acesteia așezată înainte de Nașterea Domnului Hristos. El nu se întrupează împotriva omeniei noastre, ci ca să o pună în valoare. Ca Fecioria Mariei și încrederea lui Iosif. Prin virtuți, cartea neamului Mântuitorului rămâne deschisă. Să ne înscriem cu râvnă și dor de cer! Iar pentru înscrierea aceasta, precum cei din neamul lui David odinioară, la ceasul Întrupării lui Iisus, să mergem spre Betleem...

Sursa: tribuna.ro

Părintele Iosif Trifa – Evanghelia Duminicii dinaintea Naşterii Domnului - (a Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului) - Cu ce pregătiri să aşteptăm praznicele mari

Evanghelia din această duminică cuprinde „Cartea neamului lui Iisus“. Această carte arată că a trebuit o anumită pregătire, lungă de veacuri întregi, pentru primirea lui Iisus Hristos.

Şi ***praznicele cele mari trebuie aşteptate cu pregătiri sufleteşti, pentru că fiecare praznic închipuie o lucrare şi un dar al Mântuitorului Hristos pentru mântuirea noastră, iar darul praznicului trebuie înţeles şi primit cu folos sufletesc.*** Cu pregătire sufletească trebuie să aşteptăm şi Crăciunul, Naşterea Domnului.

În anii trecuţi, o gazetă de la Bucureşti a pus un premiu, adică o întrecere, de o mie lei pentru acei care vor scrie cel mai frumos articol pentru numărul de Crăciun al gazetei. Autorul articolului premiat a scris şi următoarele despre Crăciunul din vremurile noastre: „Aşa cum se prăznuieşte astăzi Crăciunul, eu socot – zicea scriitorul – că este mai mult un praznic păgân decât unul creştin. Cu săptămâni înainte încep oamenii să facă pregătiri de mâncăruri, de haine şi băuturi pentru sărbătorile Naşterii, iar în săptămâna din urmă nu mai încapi de mulţimea oamenilor care strâng carne, untură, băutură, grăsime pentru serbarea Praznicului. Fiecare om, bogat sau sărac, ţine să aibă «Crăciun gras» şi să tragă un chef bun de Sărbători. «Unde să chefuim la Sărbători?» Aşa este îngrijorarea de Crăciun a celor mai mulţi oameni. Eu nu sunt preot – scria mai departe acel scriitor (care este avocat) – dar am părerea şi credinţa că altfel de chemări are Praznicul Naşterii Domnului şi alt fel a fost prăznuit la începuturile creştinismului“…

Cel care a scris aceste păreri despre prăznuirea Crăciunului de azi a avut toată dreptatea, pentru că bucuriile şi desfătările cele lumeşti au astupat şi au acoperit cu totul bucuriile cele sufleteşti pe care le aduce Naşterea Domnului şi pe care trebuie să le simţim la Naşterea Domnului. Asta nu e bine, pentru că ***bucuria cea adevărată a Naşterii*** nu o aduce porcul, nici grăsimea, nici mâncarea, nici băutura, ci ***o aduce vestea cea mai bună a sosirii unui Mântuitor al tău, Care Se pogoară din cer pentru tine, pentru păcatele tale, pentru iertarea ta, pentru iubirea ta şi mântuirea ta.***

[Iată un model] de învăţătură despre cum trebuie să aşteptăm Naşterea Domnului. Cu mare plângere a ieşit Adam şi Eva din Rai după ce i-a înşelat şarpele-diavol. Dar Dumnezeu i-a mângâiat, în durerea lor, cu făgăduinţa unui Mântuitor, Care va „zdrobi capul şarpelui“. Vestea cea bună a sosirii acestui Mântuitor o aduce Naşterea Domnului.

Dar acest Mântuitor n-a venit numai „pentru păcatul lui Adam şi al lumii“, ci a venit şi pentru mine şi pentru tine, cititorule. Şi tu eşti un Adam pe care păcatul te-a scos din raiul ascultării de Dumnezeu. Tu trebuie să-ţi dai seama despre starea păcătoasă în care te afli. Trebuie să-ţi dai seama că eşti bolnav şi să doreşti după doctor. Trebuie să-ţi dai seama că eşti pierdut şi numai un Mântuitor te poate scăpa din pieire sufletească. Acest Mântuitor ţi-L aduce Naşterea Domnului. ***Dorul, dorinţa şi aşteptarea acestui Mântuitor sunt pregătirea cea adevărată pentru Naşterea Domnului.***

Crăciunul trebuie să fie un praznic al milostivirii faţă de cei săraci

O istorie veche ne spune că ***de la Răsărit a mai plecat un crai (în afară de cei trei) să-L afle pe Hristos. Artaban îl chema pe acest al patrulea crai şi a plecat şi el cu aur mult să-L afle pe Pruncul Iisus. Dar, în calea lui, a întâlnit oameni flămânzi, necăjiţi, săraci, bolnavi şi, făcându-i-se milă de ei, le-a tot dat din aur până când, apropiindu-se de Vifleem, s-a trezit că nu mai are nimic. Şi s-a întristat foarte Artaban, dar, în somn, i s-a arătat Iisus şi i-a zis: „Nu te întrista, Artabane, căci, amin zic ţie, tu M-ai aflat cu adevărat pe Mine!“***

Se apropie Crăciunul. ***Vrei să-L afli şi tu, cititorule, pe Pruncul Iisus şi să I te închini Lui? Vrei să prăznuieşti cu adevărat Naşterea Domnului?*** Intră atunci cu ajutor în casa celui sărac, necăjit, bolnav, căci El a zis: ***„Orice aţi făcut unuia dintre aceşti mai mici, Mie Mi-aţi făcut“*** (Matei 25, 40).

Cel ce Se va naşte peste câteva zile în ieslea Vifleemului este pilda cea mai măreaţă despre cum trebuie să ne coborâm şi noi între cei săraci.

În Vifleemul Iudeii erau şi palate, case frumoase destule, dar Iisus S-a pogorât din lumina Cerului într-o peşteră rece şi întunecoasă. Din lumea îngerilor S-a pogorât între păstorii cei săraci şi necăjiţi, pentru ca să ne arate că şi noi datori suntem să ne coborâm cu lumină şi ajutor în traiul celor săraci şi necăjiţi.

Şi, mai ales, în aceste vremuri de cumplită scumpete, să nu uităm dragostea şi mila faţă de cei săraci. Războiul a lăsat atâţia săraci, atâtea răni şi atâţia orfani. Nu auziţi cum răsună azi, mai duios ca oricând, colinda lor:

„La casa de om sărac
S-a gătat făina-n sac,
Moş Crăciun, Moş Crăciun“...

Ce Crăciun vor avea aceşti săraci? Şi ce lucru creştinesc ar fi acela ca „***unii să se îmbete, iar alţii să rabde foame***“ (I Cor. 11, 21) de Crăciun?

Naşterea Domnului este şi trebuie să fie, praznicul milei şi al milostivirii faţă de cei săraci.

În fiecare sat să se afle un om al milei, un om al Domnului care să umble din casă în casă şi să strângă daruri de Crăciun pentru cei care n-au Crăciun.

Părintele Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor duminicilor de peste an

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului (2010)

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, bucuraţi-vă! Pentru că Evanghelia zilei, primul capitol din Evanghelia Sfântului Matei, ne vorbeşte despre această imensă bucurie a întregii creaţii, singura nouă sub soare: faptul că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul omului pentru mântuirea noastră, fără ca vreo clipă să nu mai fie şi Dumnezeu, adică fiind Dumnezeu şi om.

Şi dumnezeiescul Matei (în comparaţie cu dumnezeiescul Ioan, care în a 4-a Evanghelie a Bisericii a urmărit să sublinieze, cu precădere, dumnezeirea Sa) ne prezintă genealogia umană a Domnului, de la Sfântul Avraam la Sfântul Iosif, logodnicul PreaCuratei, pentru ca să ne arate faptul că Hristos Dumnezeu Se trage, după umanitatea Sa, din Părintele celor credincioşi, din Avraam, care a crezut în cele profeţite lui de către Domnul.

Şi sunt amintiţi şi bărbaţi (Avraam, Isaac, Iacov, David, Solomon, Manassi etc.) dar şi femei (ca Rahav şi Rut), din Israel dar şi dintre neamuri, cu mai puţine sau mai multe păcate, pentru ca să arate faptul că Domnul i-a asumat pe toţi, întreaga umanitate şi că a venit pentru mântuirea tuturora şi nu doar a unora.

Şi din acest motiv am spus că întruparea Domnului, naşterea Sa e o bucurie imensă, un eveniment capital şi uluitor pentru întregul cosmos, pentru că implicaţiile şi urmările sale sunt copleşitoare. Şi sunt copleşitoare, pentru că prin

asumarea umanităţii în persoana Sa dumnezeiască veşnică, Hristos Dumnezeu a început iradierea cea mai intimă în umanitate pentru transfigurarea întregii umanităţi şi a întregii creaţii, El fiind izvorul întregii sfinţiri şi a întregii bucurii.

Iar noi, fiecare credincios ortodox în parte, umplându-ne, prin lucrarea mântuitoare şi sfinţitoare a lui Hristos, de harul Prea Sfintei Treimi, devenim frumuseţi care iradiem împrejur, focare de bucurie şi de frumuseţe pentru toţi cei care ne văd, ne aud, ne cunosc, ne simt implicarea personală. Şi faptul că această iradiere personală a harului în oameni e reală ne-o dovedesc lucrările sfinţitoare ale Bisericii, Sfânta Cruce, Sfintele Icoane, Sfintele Moaşte…toate fiind medii materiale pline de har, de bucurie, de frumuseţe duhovnicească, adică de lucruri care transcend mundanul, creatul.

Însă această unire a necreatului, a harului dumnezeiesc, cu creatul, cu sufletele şi trupurile noastre şi cu materia din jurul nostru s-a făcut prima dată în persoana lui Hristos, Dumnezeu şi om, unde dumnezeirea s-a unit cu umanitatea, în persoana lui Hristos, fără ca cele două firi să se autoanuleze, ci compenetrându-se reciproc firea Sa umană s-a îndumnezeit prin unirea cu cea dumnezeiască. Şi de aici implicaţiile abisale, copleşitoare ale întrupării Sale, de care noi ne împărtăşim prin Sfintele slujbe ale Bisericii şi prin toată asceza şi lucrarea noastră întru credinţă.

Biserica Ortodoxă, cu alte cuvinte, se bucură divino-uman în aceste zile sfinte de dinaintea şi de după prea marele praznic al Naşterii Domnului şi nu comercial!

Bineînţeles că şi noi ne gândim la mesele de praznic de după post, la cadouri, la brad, la activităţi reconfortante…Însă în bucuria noastră includem întregul om, cu suflet şi trup, fapt pentru care nu ne îmbuibăm până peste poate, acum, după postul acesta îndelungat, pentru că ambulanţa…stă la uşă.

Şi cei care avem mai mult decât alţii, cu atât mai mult ar trebui să fim ponderaţi în toate, atâta timp cât vedem în jurul nostru atâta imensă sărăcie, durere, neputinţă…încât mulţi români au început să îşi vândă lucruri din casă pentru ca să trăiască sau să cerşească. Să facă bani adică, pentru ca să trăiască de pe o zi pe alta…la modul minimalist…

Şi aceasta, pentru că Icoana Naşterii Domnului, chiar în centrul ei, Îl are pe Cel născut în iesle, în frig, neprimit cu ospitalitate de oameni.

Îngerii, păstorii, magii contrastează puternic cu sărăcia Domnului, pentru că ei vin cu mesajul bucuriei dumnezeieşti într-un context foarte neprielnic ei, adică în contextul lumii populate de tot felul de griji, mai puţin de griji sfinte.

Şi El, Cel prea bogat, Se face om şi acceptă sărăcia noastră, sărăcia peşterii şi a ieslei, pentru ca să ne scoată din peştera egoismului, a singurătăţii noastre. Şi vine cu sărăcia de păcate, pentru ca să ne umple cu supra bogăţia Sa de har.

Aşa se explică de ce omul credincios se mulţumeşte cu puţin, cu lucruri minimale la nivelul vieţii cotidiene, pentru că vrea să se umple de prea plinul harului Său, de lucruri maximale la nivel duhovnicesc. Şi cei care am postit până acum şi postim încă, nu am făcut decât să ne subţiem cugetările şi dorinţele trupeşti pentru a ne umple, ca nişte temple cuviincioase şi curate, de prea plinul veseliei dumnezeieşti, a veseliei care depăşeşte orice imaginaţie.

Şi, cu adevărat, întruparea Domnului a întrecut orice aşteptare îngerească şi omenească, pentru că taina cea din veac ascunsă întregii creaţii, adică întruparea Cuvântului a fost, este şi va fi evenimentul unic, unicitatea absolută a întregii istorii umane. Fiindcă antichitatea nu îşi putea închipui atâta deşertare, coborâre, condescendenţă din partea lui Dumnezeu vizavi de oameni. Şi observăm că nici postmodernitatea nu îşi închipuie aşa ceva.

Şi pentru că ne depăşeşte mintea, înţelegerea, mulţi încearcă să elimine din viaţa lor întruparea Cuvântului în istorie şi odată cu ea tot ce înseamnă sfinţire a vieţii, adică singurul eveniment real, singura ştire/veste cutremurător de frumoasă a istoriei.

Din acest motiv, postmodernitatea nu are bucurie venită din cer…ci are doar bucurie venită din card…Dacă ai bani pe card, atunci îţi poţi cumpăra bucurii sau poţi face bucurii altora şi astea sunt singurele satisfacţii ale vieţii (gândeşte postmodernul fără rădăcini religioase), pe când ortodoxul postmodern, care trăieşte azi, care trăieşte într-o lume pierdută în vise telurice, valorizează viaţa într-un mod eclesial, o vede prin prisma voii lui Dumnezeu exprimate în Biserica Sa, adică are bucurii divino-umane şi nu doar financiare.

Şi când trăieşti în harul lui Dumnezeu, înţelegi suferinţa şi durerea celor de lângă tine, ai grijă de comunitatea şi de mediul ambiant în care trăieşti şi încerci, prin toată viaţa ta, să fii o bucurie şi un sprijin real şi nu o povară socială, o calamitate locală.

Pentru că putem fi, potrivit libertăţii noastre de a alege, atât buni cât şi răi. Fapt pentru care răutatea, necredinţa, huliganismul nu sunt lucruri cu care ne naştem, ci lucruri rele pe care le învăţăm la un moment dat şi care ne strică, în mod profund, umanitatea.

Una e să ai tendinţa spre păcat…şi alta e să faci păcatul cu plăcere.

Iar împotriva plăcerii păcătoase se luptă cu durerea postului, a pocăinţei, a ascezei, cu durerea pentru alţii în rugăciune, în compătimire.

Şi avem nevoie de multă asumare a altora, după icoana vieţii Domnului, de cercetare a altora, de înţelegere a lor, pentru ca să devenim noi înşine nişte persoane profunde, milostive, iubitoare, încât să facem pentru noi ceea ce facem şi pentru aproapele nostru.

Da, e momentul să întindem masa noastră până în casele altora!

E momentul sfânt să cântăm teologia întrupării în colinde.

E momentul în care trebuie să mirosim a brad, a curat, şi în casă şi în suflet, pentru ca mâncarea şi băutura să ne umple de bucurie…şi nu de crampe la stomac.

Dacă astăzi dorim să arătăm ospitalitatea românească şi altora, trebuie să reamintim faptul, celor care vor să o comercializeze astăzi în mod turistic, că ospitalitatea românească pe care vrem să o reînventăm era, acum câteva decenii şi secole în urmă, de provenienţă ortodoxă, era o ospitalitate românească ortodoxă.

Pentru că ceea ce noi numim astăzi produse tradiţionale sau produse bio erau făcute de ţărani români ortodocşi, care au trăit şi trăiesc aici, pe acest pământ, şi care făceau totul cu naturaleţe şi credincioşie şi iubire faţă de Dumnezeu şi de semeni.

Da, sunt produse tradiţionale sau bio brânza, cârnaţii, laptele, pâinea, sucul făcute natural, fără aditivi, fără chimizare…dar la care se adaugă încă ceva: binecuvântarea Bisericii. Pentru că mâncarea şi casa şi ogoarele ţăranului român ortodox erau şi sunt binecuvântate şi sfinţite de preoţii Bisericii şi nu sunt doar mâncare…ci mâncare primită de la Dumnezeu şi binecuvântată de către El.

Dacă întrebaţi pe ţăranul român agricultor despre Cel cu care lucrează el pământul…o să vă spună…despre Dumnezeu…de la Care el aşteaptă ploaie. Iar dacă Dumnezeu nu vrea să plouă, o să vă spună el, n-o să avem ce pune pe masă.

Pentru că masa e timp de bucurie şi de rugăciune, de a fi împreună, motiv pentru care, de sărbători, familia e împreună pentru o bucurie împreună.

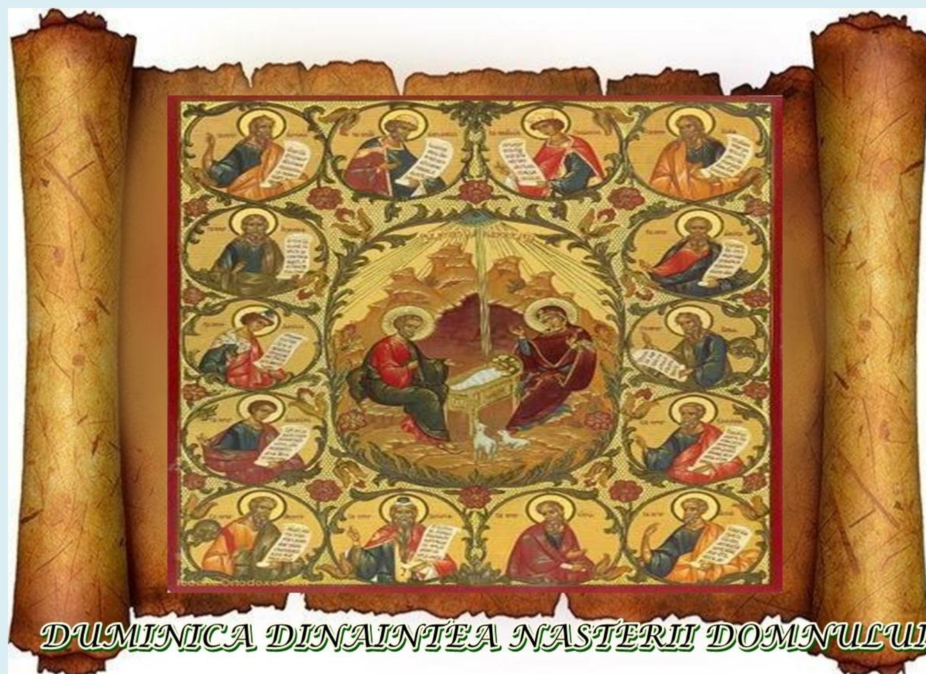
Fiindcă Duhul sărbătorii e Dumnezeu, Cel care ne umple pe noi de bucurie şi Care ne învaţă delicateţea şi duioşia faţă de copii, atenţia şi recunoştinţa faţă de părinţi şi bunici, fidelitatea şi iubirea revărsătoare faţă de soţie.

Şi ne adunăm, şi suntem împreună, cinstind mâncarea, timpul, viaţa, văzute ca daruri ale lui Dumnezeu, de care trebuie să fim responsabili, adică de care trebuie să ne bucurăm cu mulţumire şi cu mare recunoştinţă faţă de Dumnezeu şi de oamenii care ne sunt aproape.

Ne felicităm, ne îmbrăţişăm, suntem împreună, ne ajutăm…pentru că am învăţat şi învăţăm acest lucru, în mod continuu, de la Dumnezeu, Care ne strânge pe toţi la un loc, pentru a fi un singur trup mistic, al lui Hristos, Domnul nostru, Care a făcut din toate câte sunt una, în trupul Său, unind dumnezeirea cu umanitatea, pe cele cereşti cu cele pământeşti, trupul cu sufletul, mintea şi cu inima, bărbatul şi femeia, într-o bucurie a plinătăţii şi frumuseţii.

Aşadar, Fiul Fecioarei, Cel care mântuieşte „pe poporul Lui de păcatele lor", Emmanuil, Dumnezeu care a venit la noi, să ne dăruiască tuturor străpungere de inimă, pentru ca să ne umplem de milă pentru cel robit de păcate şi de sărăcie dar şi de bucurie dumnezeiască, pentru cel care se umple de har şi de toată cuminţenia profundă a virtuţii. Amin!

Pr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica dinaintea Nașterii Domnului

decembrie 22, 2018

Iubiții mei, Evanghelia zilei [Mt. 1, 1-25], prin genealogia Mântuitorului (v. 1-17), ne arată că mântuirea noastră se face în istorie, pentru că are de-a face cu viața în trup, dar totodată, că mântuirea e inițiativa Dumnezeului treimic, că ea coboară din cer în viața noastră și înseamnă comuniunea cu PreaSfânta Treime (v. 18-25). Adică mântuirea e un dar dumnezeiesc pentru oameni și ea vizează omul în integralitatea sa.

Căci dacă trupul ar fi fost doar un locaș indiferent pentru suflet și sensul său nu ar fi fost transfigurarea, Domnul nu S-ar fi întrupat…pentru că nu era nevoie.

Dacă omul e doar…suflet…Domnul îl putea mântui de la distanță, doar spiritual.

Însă Domnul a coborât la noi și S-a întrupat din pururea Fecioară Maria, nedespărțindu-Se nicidecum de Tatăl și de Duhul, pentru ca să facă din trupul Lui un univers duhovnicesc în care sufletul Său să strălucească tuturor.

Și ceea ce a făcut în umanitatea Lui…să facă în noi, în fiecare dintre noi, în cadrul mântuirii noastre.

De aceea, Evanghelia de acum ne spune că trupul nu e un rău necesar ci o biserică a sufletului, în care sufletul își arată harismele dumnezeiești.

Și prin asta Domnul valorizează soteriologic creația și istoria, pentru că mântuirea se face în trup și în timp și spațiu.

Vă rog să observați lista genealogică! Începe cu Sfântul Avraam, cu părintele celor credincioși [Rom. 4, 16].

La fel și Biserica începe cu Cincizecimea…și listele patriarhilor ortodocși țin până la noi, pentru că Biserica lui Hristos nu s-a pierdut prin istorie…ci dăinuie până astăzi.

Vrem să știm Patriarhii Ierusalimului, ai Alexandriei, ai Antiohiei, ai Constantinopolului până azi…și ai Romei până la 1054? Ai Bisericii Ortodoxe de astăzi? Ei sunt, ca și strămoșii Domnului, reperabili. Pentru că Biserica Ortodoxă e divino-umană, ca și persoana Domnului…și nu doar spirituală.

Iar cei care vorbesc de o Biserică spirituală, nevăzută sau care se va dezvălui numai în veșnicie…vor să ne fure, de fapt, mântuirea.

Pentru că mântuirea începe în trup, începe acum, prin Botez și prin toate Tainele și Slujbele Bisericii și prin efortul continuu de curățire de patimi, care are drept scop umplerea noastră de har și transfigurarea persoanei noastre.

Căci dacă scopul Cincizecimii a fost doar propovăduirea/ evanghelizarea și nu și transfigurarea umanității noastre atunci Biserica nu este decât o instituție care vorbește…dar nu îl transfigurează pe om.

Și acolo unde doar se vorbește populist…și unde nu se sfințesc oamenii, nu se transfigurează, nu se umplu de har ci doar de multă părere de sine…se jefuiesc oamenii de mântuirea lor.

Pentru că mântuirea se face în trup, se începe aici și acum…și nu se mai termină niciodată.

Pentru că mântuirea este umplerea noastră de slava lui Dumnezeu, prin care ne facem proprii comuniunii veșnice cu Dumnezeul nostru treimic.

Și am văzut, adesea, că se face eroarea puerilă, din neștiință teologică, de a se afirma că Fiul este „a doua persoană” a Treimii. Nu! Fiul e Unul din Treime…pentru că persoanele treimice sunt fără început și egale. Nu e nimeni primul, al doilea sau al treilea în Treime chiar dacă Tatăl naște pe Fiul și purcede pe Duhul Sfânt. Pentru că nu există anterioritate și posterioritate între persoanele Treimii. Ci Fiul lui Dumnezeu Se face Fiul Fecioarei, unind în persoana Sa dumnezeirea cu umanitatea, pentru ca să arate că umanitatea are un sens unic și foarte fericit: comuniunea veșnică cu Dumnezeul treimic.

A nu accepta mântuirea în Hristos, adică a nu accepta frumusețea veșnică, prin transfigurarea ta, în Biserică, prin slava lui Dumnezeu, înseamnă a cădea din fericire.

Iar noi, în praznicul Nașterii Domnului, tocmai pentru aceasta Îi mulțumim Domnului: pentru fericirea de a ne fi mântuit de păcatele noastre (v. 21) și de a ne fi umplut de slava Lui.

Evanghelia zilei însă accentuează umanitatea lui Hristos. În v. 18 apare Mama Lui, Maria. Iar Sfântul Iosif este logodnicul ei.

Și nașterea suprafirească a Fiului lui Dumnezeu din Fecioară e subliniată prin expresiile: „s-a aflat având în pântece [evn gastri. e;cousa] de la Duhul Sfânt” (v. 18) și „ce s-a zămislit în ea [evn auvth/| gennhqe.n] este de la Duhul Sfânt” (v. 20).

Însă nu doar Duhul Sfânt a lucrat întruparea Fiului din Fecioară ci întreaga Treime a lucrat-o.

Pentru că niciodată Fiul sau Duhul nu fac ceva de Unii singuri ci numai în conlucrare cu celelalte Două persoane.

În v. 21 avem prorocit numele Fiului lui Dumnezeu întrupat: Iisus. Și Iisus e Cel prorocit de Sfântul Isaia la Is. 7, 14, numit acolo Emmanuil [VEmmanouh,l] (v. 23).

Pentru că toate profețiile vechitestamentare vorbesc despre El, despre Fiul lui Dumnezeu întrupat, care este Iisus…și care Se numește și Hristos/ Mesia, după cum au spus aceleași profeții vechitestamentare.

Și în MGK, Mt. 1, 25 ne spune despre Iisus că este ton prototocon-ul [to.n prwto,tokon]/ unulnăscut al ei, al Fecioarei. În GNT nu apare sintagma.

Însă Unul-Născut al Fecioarei este Unul- Născut al Tatălui. Pentru că Cel născut din Tatăl mai înainte de veci, Se naște, în zilele cele din urmă, din Fecioară, făcându-Se ceea ce nu era, adică om și rămânând ceea ce era, Dumnezeu, fiind Dumnezeu și om, pentru ca să mă mântuiască pe mine, omul cel pierdut…

Și vestindu-ne aceste lucruri prea înveselitoare Evanghelia de astăzi, ne face să ne gândim viața creștină ca dar al iubirii Sale de oameni.

Tocmai de aceea din darul nostru trebuie să dăm și altora viață și mântuire.

Și viața și mântuirea noastră e cunoașterea și comuniunea cu Dumnezeul Cel în Treime slăvit, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, pentru că viața cu El e mântuirea noastră.

Vă doresc numai bine, multă sănătate, liniște și fericire în viața dumneavoastră, de la Dumnezeul nostru treimic, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș Praedicationes (vol .6)

Preot Gheorghe Sălăgian - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

"*Iată Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel*" (Isaia 7,14).

Evanghelia intitulată Cartea neamului lui Iisus Hristos cuprinsă în pericopa evanghelică care se citeşte în Duminica dinaintea Naşterii Domnului este o capodoperă a iubirii dumnezeieşti, pentru că ea ne apropie cu o sfântă emoţie de cerul pe care a strălucit glorioasa stea a magilor, de culminanta întâlnire care a unit dumnezeirea cu umanitatea, de sărbătoarea bucuriei noastre, de Naşterea Domunului. ***Evanghelia de astăzi reflectă pregătirea omenirii pentru primirea Mântuitorului.*** Potrivit planului dumnezeiesc de mântuire a lumii, omenirea trebuia pregătită un timp mai îndelungat pentru venirea Mântuitorului, pentru ca ea, ajungând la cunoştiinţa păcătoşeniei şi a decăderii morale şi duhovniceşti, să dorească venirea Acestuia.

Această pregătire s-a făcut pe două căi, şi anume:
– **una pozitivă**, prin Revelaţia dumnezeiască supranaturală, descoperindu-li-se oamenilor din timp că va veni un Izbăvitor Care să-i scape de sub povara păcatului;
– **una negativă**, datorită greutăţilor, necazurilor şi suferinţelor îndurate de oameni care au stârnit în ei dorinţa după un Mântuitor.

Pregătirea a durat mii de ani, ea începând încă din momentul în care Dumnezeu a pronunţat pedeapsa asupra protopărinţilor noştrii – Adam şi Eva, dar mai ales asupra diavolului deghizat în şarpe care i-a ispitit la păcat, căci atunci El le-a dat nădejdea mângâietoare despre venirea lui Mesia, zicând: "***Duşmănie voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul, iar tu îi vei înţepa călcâiul***" (Facere 3,15).

Hotărârea dumnezeiască de alegere a unui popor al cărui părinte este chaldeianul Avraam, ca urmare a înmulţirii fărădelegilor între oameni şi a căderii în idolatrie (adică a închinării şi cinstirii unor chipuri cioplite în locul Creatorului), va aduce cu sine de acum înainte pregătirea omenirii în vederea mântuirii pe două căi:
- *1. cea a poporului ales;*
- *2. cea a popoarelor păgâne.*

Pregătirea poporului ales, adică a evreilor, s-a făcut într-un mod cu totul special, atât sub aspect pozitiv, cât şi negativ.
Sub ASPECT POZITIV, ea s-a făcut prin întărirea făgăduinţelor lui Dumnezeu despre trimiterea unui Răscumpărător, patriarhilor biblici: Avraam, Isaac şi Iacov, prin promisiunile făcute fiecăruia, astfel:

– "***Şi se vor binecuvânta prin neamul tău toate popoarele pământului pentru că ai ascultat glasul Meu***" (Facere 22,18);
– "***Voi înmulţi pe urmaşii tăi ca stelele cerului şi voi da urmaşilor tăi toate ţinuturile acestea; şi se vor binecuvânta întru urmaşii tăi toate popoarele pământului***" (Facere 26,4);
– "***Urmaşii tăi vor fi mulţi ca pulberea pământului şi tu te vei întinde la apus şi la răsărit, la miazănoapte şi la miazăzi, şi se vor binecuvânta întru tine şi întru urmaşii tăi toate neamurile pământului***" (Facere 28,14).
Patriarhul Iacov, pe patul de moarte fiind şi inspirat de Duhul Sfânt, a prezis venirea Mântuitorului când l-a binecuvântat pe fiul său Iuda, zicând: "***Nu va lipsi sceptru din Iuda, nici toiag de cârmuitor din coapsele sale, până ce va veni Împăciuitorul, Căruia se vor supune popoarele***" (Facere 49,10).

Însuşi Moise, în conştiinţa căruia făgăduinţa făcută de Dumnezeu protopărinţilor Adam şi Eva şi reînoită pentru urmaşii lor era mereu vie, a profeţit că Răscumpărătorul era prooroc, zicând: "***Prooroc din mijlocul tău şi din fraţii tăi, ca şi mine, îţi va ridica Domnul Dumnezeul tău: pe Acela să-L ascultaţi***" (Deuteronom 18,15). Încă înainte de cucerirea Canaanului, vrăjitorul păgân Valaam, chemat de regele moabiţilor – Balaac – ca să blesteme poporul Israel, venind peste el Duhul Domnului, în loc de blestemul pe care trebuia să-l rostească

asupra evreilor, a binecuvântat pe poporul Israel, rostind următoarea proorocie mesianică: "***Ieşi-va din sămânţa lui un Om, Care va stăpâni neamuri multe şi stăpânirea Lui va întrece pe a lui Agag şi împărăţia Lui se va înălţa… Îl văd, dar acum încă nu este; Îl privesc, dar nu de aproape; o stea răsare din Iacov; un toiag se ridică din Israel şi va lovi pe căpeteniile Moabului şi pe toţi fiii lui Set îi va zdrobi***" (Numerii 24,7,17). Conştiinţa venirii Mântuitorului se menţine trează în sânul poporului evreu prin proorociile mesianice.

Despre Naşterea Mântuitorului din Fecioara Maria şi seminţia lui Iesei – tatăl proorocului David, proorocul Isaia zice:
– "***Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel***" (Isaia 7,14);
– "***Poporul care locuia în întuneric va vedea lumină mare şi voi cei ce locuiaţi în latura şi în umbra morţii lumină va străluci peste voi***" (Isaia 9,1);
– "***Căci Prunc S-a născut nouă, un Fiu S-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui şi se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn a păcii, Părinte al veacului ce va să fie. Şi mare va fi stăpânirea Lui şi pacea Lui nu va avea hotar***" (Isaia 9,5-6)l;
– "***O Mlădiţă va ieşi din tulpina lui Iesei şi un Lăstar din rădăcinile lui va da***" (Isaia 11,1).

Despre locul naşterii Mântuitorului – Betleemul Iudeii – proorocul Miheia zice: "***Şi tu, Betleeme – Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi Stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei***" (Miheia 5,1).
Despre Intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim, proorocul Zaharia zice: "***Bucură-te foarte, fiica Sionului, veseleşte-te fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept şi biruitor; smerit şi călare pe asin, pe mânzul asinei***" (Zaharia 9,9).

Despre patimile Mântuitorului, tot proorocul Isaia zice: "***Chinuit a fost, dar s-a supus şi nu Şi-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere S-a adus şi ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, aşa nu şi-a deschis gura Sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat şi neamul Lui cine îl va spune? Că s-a luat de pe pământ viaţa Lui! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte***" (Isaia 53,7-8).

Despre timpul venirii, dar mai ales al răstignirii Domnului, proorocul Daniel zice: "***Şaptezeci de săptămâni sunt hotărâte pentru poporul tău şi pentru cetatea ta cea sfântă până ce fărădelegea va trece peste margini… şi Se va unge Sfântul***

Sfinţilor… Şi El va încheia un legământ cu mulţi într-o săptămână, iar la mijlocul săptămânii va înceta jertfa şi prinosul şi în templu va fi urâciunea pustiirii, până când pedeapsa nimicirii cea hotărâtă se va vărsa peste locul pustiirii” (Daniel 9,24,27). Săptămânile de care se vorbeşte în profeţie sunt săptămâni de ani, care se calculează de la promulgarea edictului de rezidire a Ierusalimului de către împăratul babilonian Artaxexe Longimanu, în anul 453 î.Hr., astfel: 453-490=-37 – care devine anul 37 al erei creştine. Mijlocul săptămânii înseamnă 7:2=3,5. Din 37 scădem 3,5 şi ne dă 33,5 – anul morţii şi Învierii Domnului.

În SENS NEGATIV, poporul iudeu a fost pregătit prin întărirea conştiinţei păcătoşeniei şi dorinţa după un Izbăvitor Care să-i scape de sub robia păcatului. Această pregătire s-a făcut îndeosebi prin Legea lui Moise, ale cărei jertfe, spălări şi curăţiri prefigurau jertfa izbăvitoare a Mântuitorului şi curăţirea păcatelor prin pocăinţă.

În ceea ce priveşte pregătirea popoarelor păgâne pentru primirea Mântuitorului, aceasta rezultă în primul rând din legea morală naturală, manifestată în conştiinţă, pe care păgânii nu o pierduseră, precum şi prin înclinaţia lor spre adevăr şi bine, după cum zice Sfântul Apostol Pavel: “***Căci, când păgânii care nu au lege, din fire fac ale legii, aceştia neavând lege, îşi sunt loruşi lege, ceea ce arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conştiinţei lor***…” (Romani 2,14-15).

Noul Testament începe cu Evanghelia de azi de la Matei 1, 1-25. Ea constiuie SFÂRŞITUL ÎNCEPUTULUI şi ÎNCEPUTUTL SFÂRŞITULUI, pentru că ea fixează interdependenţa existentă între cele două Testamente. Pentru a dovedi că Iisus este Mesia Cel făgăduit de Dumnezeu prin proorocii Vechiului Testament, Sfântul Evanghelist Matei ne redă genealogia lui Iisus, de la Avraam până la Naşterea Sa şi ne arată legătura trupească şi spirituală cu înaintaşii Săi. Iisus este fiul lui: Avraam, Isaac, Iacov, Rut, Iesei, David şi Solomon şi ceilalţi descendenţi.

GENEALOGIA începe cu Avraam, fiindcă el are tangenţă cu Iisus prin făgăduinţele pe care i le-a făcut Dumnezeu, că “***întru el se vor binecuvânta toate neamurile pământului***”. Făgăduinţele lui Avraam continuă prin Isaac “***fiul făgăduinţei***” (Romani 9,8), apoi cu Iacov care vesteşte că va veni Împăciuitorul (Facere 49,10). Genealogia trece prin gemenii Fares şi Zara, născuţi din femeia regelui David. Un rol de seamă în genealogia Mântuitorului l-a avut şi regele Solomon, care este fiul regelui David, născut din Batşeba, fosta soţie a generalului Urie Heteul.

Făcând o sinteză a genealogiei lui Iisus, Evanghelistul o împarte la trei:
-1. de la Avraam la David;
-2. de la David la strămutarea în Babilon;
-3. de la strămutarea în Babilon până la Naşterea lui Iisus Hristos.

Fiecare din aceste trei perioade este alcătuită din 14 generaţii. Numărul 14 rezultă din operaţiile matematice: 7+7 sau 2×7. În simbolismul biblic, cifra 7 este sfântă (Ieşire 20,8). Metoda matematică: 7+7=14, 7+7=14, 7+7=14, sau 2×7=14, 2×7=14, 2×7=14, are o dublă funcţiune. Aşa cum 7+7=14, tot aşa de real este este evenimentul Naşterii lui Iisus Hristos din Fecioara Maria. Se repetă aceste generaţii de trei ori, ca nimeni să nu se îndoiască vreodată de Naşterea lui Iisus din Fecioara Maria. Scurtând această înşiruire de nume de la Avraam la Iisus, vedem, trecându-ne pe dinaintea ochilor epocă după epocă, apărând şi dispărând generaţii de oameni. În Cartea neamului lui Iisus se încadrează cu subliniere STRĂMUTAREA ÎN BABILON şi cu subînţelesul că orice strălucire bazată pe forţă se prăbuşeşte, precum s-au spulberat domniile în Israel, aşa nu s-a menţinut nici Imperiul Babilonian. Genealogia Mântuitorului culminează cu următoarele cuvinte: "***Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care înseamnă Mântuitor***" (Matei1,16), iar ***Iosif este fiul lui David*** (Matei1,20).

Din Evanghelia de astăzi rezultă următoarele învăţături religios-morale:
-1. Iosif nu era soţul Mariei, ci logodnicul ei, având misiunea s-o reprezinte atât pe ea, cât şi pe Fiul ei în faţa autorităţilor şi a societăţii;
-2. în versetul 18 se spune: "***Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui fiind logodită*** (nu căsătoriră) ***cu Iosif*** (cum zic sectarii), ***fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt***" (Matei 1,18); de aici rezultând că dacă strămoşii după trup ai lui Iisus s-au născut în chip firesc, natural, naşterea lui Iisus a avut un caracter suprafiresc, supranatural, Iosif neavând nici o implicaţie în acest evenimet; în versetul 19 se spune: "***Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns***" Matei 1,19), adică Iosif respecta Legile şi Adevărul şi nu a avut nici o relaţie trupească cu Fecioara Maria. Iosif fiind drept, nu voia să aibă relaţii trupeşti cu Fecioara Maria nici după naşterea lui Iisus, nu cum susţin sectarii, că Fecioara Maria cu dreptul Iosif ar fi avut copii după naşterea lui Iisus;
-3. din versetul: "***Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua la tine pe Maria, logodnica ta*** (în bibliile sectare se spune nevastă-ta), ***că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt***" (Matei 1,20), rezultă căci la evrei, logodna nu era o simplă promisiune, ci un legământ sfânt cu putere legală;

-4. din versetul: “***Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor***” (Matei 1,21), rezultă că **numele Iisus înseamnă “Domnul este Cel ce dă mântuirea”**, sau scurt: **Mântuitor**;
-5. Naşterea lui Iisus este împlinirea proorociei de la Isaia 7,14. În unele traduceri ale Bibliei, versetul 25 are următorul conţinut care se pare, înclină în favoarea sectarilor, denaturând pururea-fecioria Maicii Domnului, astfel: “***Şi nu a cunoscut-o pe ea Iosif până ce L-a născut pe Fiul ei. Şi I-au pus Acestuia numele Iisus***” (Matei 1,25), de unde în interpretarea sănătoasă a textului biblic, a cunoaşte o femeie, înseamnă a avea relaţii conjugale cu ea. Evanghelistul este preocupat aici numai de faptul că Iisus S-a născut din Fecioară (prin zămislirea de la Duhul Sfânt). Textul de faţă nu atestă pururea-fecioria Maicii Domnului, dar nici nu o infirmă. Adverbul-prepoziţie heos = până, până ce, până când, are semnificaţie de continuitate. Verbul care o precede: ouk eghinoschen = n-a cunoscut-o, exprimă o acţiune care nu se termină.

În acest sens apar textele biblice: – “***Zis-a Domnul Domnului Meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăşmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale***” (Psalm 109,1), nu înseamnă că după supunerea vrăşmaşilor, Hristos nu va mai şedea de-a dreapta Tatălui; – “***Şi Micol, fiica lui Saul, n-a avut copii până în ziua morţii ei***” (2 Regi 6,23), nu înseamnă că după moarte a avut copii, ceea ce nu se poate; – “***Iată Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârşitul veacului***” (Matei 28,20), nu înseamnă că după sfârşitul acestei lumi, Hristos nu va mai fi cu noi. Din toate acestea trebuie să înţelegem că şi Fecioara Maria a fost fecioară înainte de naştere, în timpul naşterii şi după naştere, nu cum încearcă sectarii s-o denigreze.

Textul de la Matei 1, 25 nu arată o legătură de căsătorie între Iosif şi Maria, nici înainte şi nici după naşterea lui Iisus. ***Caracterul Evangheliei de azi arată nu numai natura divino-umană a Mântuitorului şi unirea ipostatică a celor două firi, ci şi existenţa Sa ca Persoană în istorie.*** Aşa cum Iisus S-a născut în Betleemul Iudeii, în aceste sărbători să renaştem şi noi la o viaţă duhovnicească, căci dacă Dumnezeu S-a făcut Om pentru noi, noi să devenim dumnezei prin har, credinţă şi fapte bune. Amin.

Ierodiacon Visarion Iugulescu - Predică la Duminica dinaintea naşterii Domnului - Cu noi este Dumnezeu

Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu (Matei, I, 23)

Fraţi creştini, aceste cuvinte din proorocia Isaiei ni le aminteşte astăzi Sfânta noastră Biserică prin Evanghelistul Matei, ca dovadă că s-a împlinit Scriptura. ***Evanghelia aceasta se citeşte în duminica dinaintea naşterii Domnului Hristos, pentru ca să ne pregătească cu vrednicie să întâmpinăm măreaţa zi a naşterii lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi Împăratul nostru al creştinilor.***

Noi toţi trebuie să simţim iubirea Lui de oameni, fiindcă a venit să ne mântuiască. Cei ce călătoresc în Italia şi vizitează insula Corsica sunt atraşi, mai întâi, de parfumul florilor: de rozmarin, de crini, de trandafiri... Aşa şi pe noi ne atrag spre ieslea lui Hristos, prin Bethleemul din Iudeea, cântările Bisericii care tot mai des anunţă această zi plină de bucurie şi de mântuire. Această zi plină de lumină, când Dumnezeu se face om şi se naşte pe pământ, sălăşluindu-se printre noi, păcătoşii.

O, ce mare minune este aceasta, fraţilor! De peste cinci mii de ani păcatul lui Adam închisese uşile cerului, oamenii ajunseseră sclavii demonului, ai patimilor celor mai îngrozitoare cufundaţi în întunericul idolatriei şi în umbra morţii. Prin păcatul lui Adam şi ale lor proprii, oamenii sfărâmaseră legăturile care îi uneau cu Dumnezeu. Ei se revoltaseră împotriva celui Atotputernic. De aceea, şi Dumnezeu se depărtase de acest pământ plin de nedreptăţi şi nu-i mai socotea fii ai Săi, căci răul ajunsese a extrem şi vrajba între cer şi pământ nespus de mare.
De aceea, ***pentru a împăca cerul cu pământul trebuia să se nască un mijlocitor, un om şi, în acelaşi timp, Dumnezeu.*** ***Un mijlocitor care să ne poată învăţa calea către fericire prin exemplul Său.*** Şi iată că acest mijlocitor, care ***a venit ca să ne***

împace cu Tatăl Ceresc a fost vestit de Duhul Sfânt prin prooroci cu sute şi chiar mii de ani înaintea poporului evreu, din a cărui seminţie trebuia să se nască.

Dar, nu numai poporul evreu aştepta un salvator care să-l scape din robia diavolului, ci întreg neamul omenesc, căci Dumnezeu luminase pe unii înţelepţi din fiecare popor ca să vadă şi să aştepte pe trimisul Lui întrupat, pe liberatorul omenirii, pe Mesia, pe **Cuvântul lui Dumnezeu din cer**.

În istoria religiilor altor popoare găsim

- *că aşa aşteptau chinezii pe un oarecare rege păstor şi mare doctor, sfântul care va veni din cer ca să mântuiască lumea. Un mare învăţat a scris atunci că se va ridica un om sfânt care va face un ocean de fapte bune. El va veni din cer şi va avea toată puterea pe pământ.*
- *Egiptenii aşteptau şi ei pe Isis, mama neamului omenesc care va naşte pe Horus, eroul care va zdrobi pe Tifon, vrăjmaşul neamului omenesc, adică pe diavol.*
- *Indieni aşteptau şi ei pe Brahma sau Vişnu, care va apare în chip omenesc, va sfărâma puterea celui rău, îi va răsturna tronul şi va repara ruinele omenirii.*
- *Perşii aşteptau pe Mitra, mijlocitorul suprem care va birui pe Ahriman, spiritul cel rău şi va uni într-o singură familie omenirea întreagă cu o limbă şi un sceptru.*
- *În Japonia, în Siham, în Tibet, pretutindeni popoarele din Orient aşteptau pe un Dumnezeu venit din cer care să-i înveţe pe oameni şi să repare greşelile lor.*
- *Popoarele din America ziceau că Purul va trimite din cer pe propriul său fiu, pentru a extermina şarpele.*
- *Mexicanii credeau într-o transformare reigioasă care va înlocui sacrificiile omeneşti.*
- *Aceeaşi aşteptare, aceeaşi nădejde se observă la popoarele din Occident.*
- *La Atena şi la Roma s-au dezvoltat două din cele mai mari civilizaţii din vechime. De la aceste înălţimi privirea lor a zărit figura curată şi luminoasă a Aceluia ce trebuia să vină.*

Filozoful Socrate spunea ucenicilor săi: "*Să nu cerem nimic zeilor, să aşteptăm un trimis din cer care va veni să ne înveţe datoriile noastre către zei şi către oameni şi să nădăjduim în bunătatea divină că această zi nu este departe*".
Puternica Romă de atunci asculta cu fericire cuvântul unui orator numit Cicerone care îi anunţa că un rege universal va veni şi va cârmui toate popoarele rege văzut al tuturor oamenilor; de asemeni, marele poet Virgiliu, în cântările lui, pomenea de

un prinţ fiul cerului, vlăstar iubit ai zeilor el vedea globul pământesc clătinându-se în fundamentele sale. Pământul, mările şi cerul tresăltând de bucurie şi salutând era cea nouă ce se deschidea.

Şi, aşa, toate popoarele aşteptau cu nerăbdare venirea izbăvirii lor. Fiecare, după cum putea şi după cum era inspirat. Unii ziceau că va veni din Orient, alţii că din Occident. Dar, din Iudeea trebuia să vină Izbăvitorul, după Scriptură, cum se anunţase prin prooroci. Poporul evreu ştia şi când va veni acest trimis şi unde se va naşte. El avea profeţii săi, glasurile lor inspirate de Dumnezeu nu încetau a le făgădui un Mântuitor.

Proorocul Isaia s-a ridicat şi a descoperit cu precizie portretul trimisului lui Dumnezeu. El zicea că va fi prunc: "***Că Prunc se va naşte şi se va da nouă***". El zicea că se va naşte din fecioară: "***iată Fecioara în pântece va lua şi va naşte Fiu şi se va chema numele lui Emanuel, înger de mare sfat. Sfetnic minunat, Dumnezeu biruitor, Domnul păcii, Părintele veacului ce va să fie***". Acesta este Fiul lui Dumnezeu. El va învia din morţi, El va deschide ochii orbilor şi urechile surzilor. Atunci va sări şchiopul ca cerbul şi se va limpezi limba gângavului.

Proorocul Miheea anunţă locul naşterii Mântuitorului zicând: "***Şi tu Bethleeme, casa Eufratului, mic eşti între miile Iudeii că din tine va ieşi Mie să fie povăţuitor în Israel***". Şi aşa Dumnezeu a căutat să convingă şi să întoarcă pe fiii rătăciţi şi revoltaţi acasă. Dar în zadar. Poveţele proorocilor le descopereau atât de clar chipul Fiului Său, ca să-L cunoască, dar ei tot nu L-au cunoscut! Omenirea era înăbuşită de toate viciile şi decăzută încât nu putea să ridice capul şi să privească cerul. Nimic nu se schimbase pe pământ şi răul rămăsese aproape general. Nu mai era decât un singur mijloc şi fără îndoială sublim şi hotărâtor.

Pentru că lumea nu voia să vină la Dumnezeu, S-a hotărât Dumnezeu să vină la lume şi să Se sălăşluiască în mijlocul făpturilor Sale răzvrătite. Şi la plinirea vremii, când a vrut Dumnezeu, S-a sălăşluit în pântecele Fecioarei Maria prin vestea cea bună a arhanghelului Gavriil şi prin încuviinţarea acesteia.

Trecuseră nouă luni de când îngerul Gavriil adusese vestea din cer Mariei că va naşte un fiu. Era aproape momentul când Fiul lui Dumnezeu trebuia să se nască în lume. Iosif şi Maria locuiau în Nazareth, la depărtare de peste 120 km de Bethleem. Ei nu aveau nici un motiv să se ducă în patria lui David, la Bethleem, dar se împliniră proorociile. Dumnezeu a insuflat împăratului Romei care domnea în lux şi era cel mai puternic din întreaga lume de atunci şi subjuga popoarele, să numere oamenii, să măsoare ţările ca să vadă ce impozite poate să pună.

În Iudeea toată ţara era în mişcare. Roma voia să ştie câţi urmaşi ai lui Avraam şi Iacov au mai rămas în ţara părinţilor lor, şi la chemarea ei, nenorociţii evrei au trebuit să se înscrie în registrele mai-marilor stăpânirii.

Împăratul Octavian August ocrotea religia păgână. El făcea pe placul lumii, iar lumea păgână era mulţumită de el. Iată ce sune împăratul Octavian August: "Am hotărât pentru popor şi nobilime să se serbeze 47 de jocuri, din care fiecare m-a costat 3 milioane bani. În aceste jocuri se vor lupta o mie de lei, o mai de porci, o mie de cerbi şi o mie de struţi. Eu am băruit Galia, am învins Spania, am umilit Grecia, am supus Asia şi Africa, am subjugat Germania şi toate popoarele se închină înaintea mea, ca înaintea lui Dumnezeu".

Ce vorbe mari! Câtă mândrie! Şi tocmai în timpul acela a ales Dumnezeu să se nască Fiul Său, într-o peşteră săracă din Bethleem. ***O dată cu naşterea Domnului Iisus Hristos a început şi numărătoarea anilor în toată lumea. Era schimbarea omenirii, venise izbăvirea cea de mult aşteptată.***

Pentru Iosif şi Maria, porunca dată de împăratul roman este porunca lui Dumnezeu. Ei pleacă şi, după o călătorie de câteva zile, ajung spre seară la Bethleem oraşul lui David (strămoşul Mariei din care s-a născut Iisus). Maria şi Iosif s-au dus în Bethleem pentru că se trăgeau din familia regală, iar Iisus era cu adevărat fiul lui David, după cum au spus mai înainte proorocii.

Nimeni nu vedea mâna care urmăreşte toate din înălţime şi nimeni azi nu poate să pătrundă tainele lui Dumnezeu în ocârmuirea lumii! În acea noapte sfântă orăşelul Bethleem dormea fără să se îngrijească că Dumnezeu l-a cercetat şi fără să-i pară rău că l-a închis porţile şi nu L-a primit în casele lui.

Să facem şi noi o călătorie până la Bethleem pe aripile credinţei noastre şi să vedem pe Cuvântul lui Dumnezeu care S-a făcut om. **Ce vedem acolo?** Un staul, un dulgher, o femeie săracă, puţine paie, un copil tremurând de frig.

O, Doamne! Acesta este Fiul Tău?

Acest umil copil este Acela care a fost aşteptat cinci mii de ani, anunţat de atâţia profeţi, Împăratul Slavei şi Domnul păcii?
De ce ai ales această stare atât de umilă, Doamne?

Împăratul cerului şi al pământului s-a născut într-o iesle, în sărăcie. De mic ne-

a arătat calea de urmat, calea lepădării de sine. De aceea, evreii nu L-au cunoscut şi Îl aşteaptă şi astăzi să sosească.

Aşa din toate popoarele lumii unii au crezut, alţii n-au crezut în Fiul lui Dumnezeu născut în peştera din Bethleem. Totuşi, în toate popoarele se aflǎ creştini şi ucenici ai lui Iisus şi până la ziua judecăţii, când va veni a doua oară să judece viii şi morţii, va mai fi încă timp de a recunoaşte pe Iisus ca Fiu al lui Dumnezeu?! Cine nu se va întoarce până atunci va rămâne în pieirea veşnică! ***Peştera unde s-a născut Iisus există şi astăzi în Bethleem. Acolo s-a ridicat o biserică, dar nu numai acolo, ci pe tot pământul s-au înălţat biserici, unde în fiecare zi de sărbătoare se repetă minunea din peştera din Bethleem, prin Sf. Liturghie***, însă cu o singură deosebire:

- *Atunci Iisus S-a arătat oamenilor faţă către faţă, iar acum la Sf. Liturghie se arată învăluit de tană sub chipul pâinii şi al vinului.*
- *Atunci s-a arătat un prunc culcat în iesle, acum se arată sub forma Sf. Împărtăşanii.*
- *Atunci o Fecioară L-a născut, acum Biserica Îl ţine în braţele ei.*

- ✓ *Fecioara cea curată este Biserica Creştină Ortodoxă,*
- ✓ *bătrânul Iosif închipuie Vechiul Testament cât şi poporul ales care a crezut şi va crede până la sfârşitul veacurilor.*
- ✓ *Bethleemul este lumea cea împietrită care nu L-a primit.*
- ✓ *Peştera este Altarul unde se săvârşesc toate tainele.*
- ✓ *Ieslea este Sf. Potir din care ne împărtăşim noi, creştinii.*

Sfinţii Părinţi au rânduit ca să se prăznuiască naşterea Domnului o dată pe an la 25 decembrie. ***S-a rânduit la sfârşitul anului, pentru că şi Domnul Hristos a venit în lume către sfârşitul veacurilor să împlinească legea, şi în vreme de iarnă, când inimile oamenilor sunt reci şi lipsite de căldură.***
Naşterea Domnului Hristos a fost altfel decât a noastră, a oamenilor păcătoşi. El care S-a născut fără de păcat, trebuia să se nască mai presus de păcătoşi. Fecioara Maria nu a avut dureri la naştere şi cheile feciorei nu s-au stricat. Pruncul Iisus a ieşit din pântecele Fecioarei, aşa cum mai târziu a intrat la ucenici prin uşile încuiate.

Sf. Biserică se pregăteşte pentru marele praznic care ne stă înainte şi se îmbracă în veşminte noi şi luminoase. În acest timp auzim cântându-se: "**Hristos se naşte, slăviţi-L, Hristos din cer, întâmpinaţi-L, Hristos pe pământ, înălţaţi-vă mai presus de cele pământeşti**". Acum ne pregătim şi noi creştinii, pentru a-L

întâmpina pe Împăratul şi Mântuitorul nostru, căci fără o pregătire duhovnicească din partea noastră, în zadar sunt toate slujbele Bisericii.

Sf. Biserică nu ne opreşte a ne îngriji şi de cele trebuincioase trupului ca să se veselească şi el împreună cu sufletul.

- ✓ *Trupul închipuie pe bătrânul Iosif, logodnicul Maicii Domnului, iar*
- ✓ *sufletul şi mintea, închipuie pe Fecioara Maria.*

Amândoi trebuie să se bucurie de naşterea Pruncului Sfânt Fiul lui Dumnezeu.

Pentru a fi pregătiţi cât mai bine la marele praznic al naşterii Domnului, trebuie

- *să curăţim casa sufletului prin spovedanie sinceră şi curată, până la umilinţă.*
- *Să ne îmbrăcăm în haina cea nouă a pocăinţei,*
- *să ne pregătim masa inimii noastre cu tot felul de fapte bune;*
- *să punem acolo asemenea magilor: aur lămurit care este dragostea cu care Îl câştigăm pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este Dragoste!*
- *Să punem lângă aur tămâie curată, adică sfânta rugăciune, căci ea este maica faptelor bune şi călătoreşte odată cu omul de la naşterea lui şi până la moarte.*

Rugaţi-vă pentru preoţi, rugaţi-vă unii pentru alţii, rugaţi-vă cei adormiţi, aduceţi-vă aminte de cei în suferinţă, de toţi necăjiţii şi asupriţii. Făcând aşa ne vom asemăna magilor şi păstorilor care au adus daruri Pruncului Iisus.

Pe lângă acestea să punem pe masa bunătăţilor şi alte virtuţi: blândeţea, răbdarea, iertarea, post şi milostenie, ca în clipa când Oaspetele cel aşteptat va intra în casa noastră în clipa când Îl vom primi prin Sf. Împărtăşanie pe Pruncul Iisus, el să Se odihnească în ieslea inimii noastre, să Se nască în noi, să-L vedem faţă către faţă, să cinăm cu El. În clipa aceea vom deveni o Biserică vie, trupul peşteră, mintea fecioară şi vom putea cânta slavoslovii împreună cu îngerii.

El, Dumnezeu, înconjurat de oştile îngereşti, de serafimi şi heruvimi, S-a pogorât într-o peşteră săracă. În numele cui şi pentru cine a venit? Credinţa noastră răspunde la această întrebare: "***Pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire***".

Să suspinăm că n-am putut face măcar ce au făcut înaintaşii noştri care-L adorau plini de fapte bune şi-i aduceau la iesle viaţa cea mai curată. Să ne cutremurăm de

nemernicia noastră şi să-L întâmpinăm cu umilinţă, dar şi cu nădejde nestrămutată în mila şi bunătatea Lui.

Dacă împăraţii şi domnii pământului fac graţieri deţinuţilor când li se naşte un fiu dorit, cu mult mai mult Dumnezeu ne va graţia pe noi osândiţii, greşiţii şi călcătorii legii Lui, la naşterea Fiului Său, Iisus Hristos!

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Mieluşelul lui Dumnezeu care ai venit în lume să mântuieşti pe cei păcătoşi, dinte care cel dintâi sunt eu, vino şi în ieslea săracului meu suflet şi luminează-l cu lumina strălucirii Tale, făcându-l locaş dumnezeiesc, ca să fiu cu Tine în toate zilele vieţii mele în vecii vecilor. Amin.

Părintele Ion Cârciuleanu - Genealogia Mântuitorului

Există în cursul anului bisericesc pomenirea unor evenimente din iconomia mântuirii noastre care nu se reduc la o singură zi. Aşa se face că în jurul unor sărbători gravitează şi cele două Duminici: cea care precede şi cea care urmează acea dată; ba, mai mult, această pomenire este pregătită în mod deosebit în cursul mai multor zile. Astfel, de marele praznic al Naşterii Domnului se leagă această Duminică şi Duminica viitoare. Dar pentru ca însemnătatea acestui eveniment să fie şi mai evidentă, din 15 noiembrie începe postul şi pregătirea pentru această sfântă prăznuire.

În atmosfera duhovnicească, creată de versul duios al colindelor noastre străbune şi de minunatele noastre cântări bisericeşti, ne apropiem cu emoţie sfântă de staulul Betleemului unde în urmă cu 2000 de ani s-a născut Hristos, Domnul nostru.

Fiecare din noi simţim, în mişcările, în vorbele, în trăirea noastră, în pregătirile ce se fac o atmosferă specifică: aceea a unei tainice aşteptări.

Sufletele noastre se transpun într-o predispoziţie de sentimentală evlavie, pe care o strecoară în suflete apropierea lui “Moş Crăciun”.

Bucuria acestei aşteptări este deopotrivă pentru tânăr ca şi pentru bătrân, pentru bogat ca şi pentru sărac. Ea este în toată curăţenia ei pentru orice suflet creştin, şi rămâne totuşi a copilaşilor cu suflete nevinovate, neatinse încă de rugina îndoielii.

Cât este de sinceră şi curată fericirea lor, se poate vedea din zâmbetele lor neprefăcute. Oricine poate constata că izvorul acestor stări înălţătoare este sufletul lor curat. Zilele acestea sunt un prilej de pregătire, nu numai pentru corp, nu numai pentru bucuria trecătoare a zilei, ci mai ales pentru cea a sufletului.

Duminica aceasta care premerge praznicului Crăciunului este închinată Sfinţilor Părinţi după trup al Domnului. Pentru aceasta şi pericopa evanghelică rânduită a se citi la Sfânta Liturghie ne aduce în ochii minţii cartea neamului lui Iisus, genealogia Mântuitorului nostru Iisus Hristos, apoi este amintită naşterea cea de sus a Domnului. De aceea, ***Părinţii Bisericii vorbesc în legătură cu Domnul nostru de două naşteri: una dumnezeiască, înainte de toţi vecii din tată fără mamă – şi alta omenească, în timp, la plinirea vremii (Gal. 4, 4) – din mamă fără tată.***

Evanghelia de astăzi, primul capitol al Sfintei Evanghelii după Matei este o parte de legătură între cele două părţi ale Sfintei Scripturi, este legătura care ţine împreună Vechiul şi Noul Testament. Cartea neamului lui Iisus arată că Iisus Hristos, Domnul nostru a fost om cu adevărat – asemenea nouă, dar fără păcat – deci a avut înaintaşi. Sfântul Evanghelist Matei începe genealogia Mântuitorului cu Patriarhul Avraam, cel căruia însuşi Dumnezeu îi descoperise că întru el, adică întru seminţia şi urmaşii lui "***se vor binecuvânta toate neamurile pământului***" (Fac. 12, 3).

Citirea sau auzirea celor 42 de neamuri sau generaţii de strămoşi ai Domnului prezentaţi de Evanghelistul Matei ne duce în atmosfera de aşteptare a tuturor celor din Vechiul Testament, care au aşteptat cu dor şi nerăbdare împlinirea protoevangheliei (Fac. 3, 15), care a fost cea dintâi veste bună dată de Dumnezeu protopărinţilor după cădere, că le va trimite un Răscumpărător.

Împlinirea venirii lui Mesia era atât de mult dorită încât, în mentalitatea iudaică, a nu avea urmaşi însemna un blestem, o mare pedeapsă din partea lui Dumnezeu. Aceasta deoarece fiecare aştepta, dorea şi se gândea că poate din familia lui se va naşte Mesia cel mult aşteptat.

Cele 42 de generaţii care aşteptau cu mult dor timpul mesianic sunt simbolizate în Biserica noastră şi această epocă a aşteptării este oarecum retrăită în noi înşine, în

zilele Postului Crăciunului. Ne simţim şi noi cu patriarhii, drepţii şi trăitorii Vechiului Testament în atmosfera de aşteptare a venirii în lumea noastră a “pruncului Celui mai înainte de veci”, cum spune o cântare bisericească.

Sfântul Evanghelist Matei împarte cele 42 de generaţii cuprinse în această “carte a neamului lui Iisus” în trei grupe, fiecare alcătuită din 14 nume. De la început se arată că Iisus este din neamul lui David şi a lui Avraam, părintele poporului ales.

Primii strămoşi după trup ai Mântuitorului - “cartea neamului” consemnată de el în Evanghelia după Matei - au fost Avraam, Isaac, Iacov şi înşiră până la regele şi psalmistul David 14 generaţii. Se împliniseră astfel proorocirile rostite cu opt veacuri înainte de către Isaia profetul. “***O mlădiţă va ieşi din tulpina lui Iesei*** (tatăl lui David) ***şi un lăstar din rădăcini le va da. Şi se va odihni peste el duhul lui Dumnezeu***..” (Isaia 11, 2), iar prin cuvintele proorocului Ieremia, Dumnezeu descoperă …

“***Voi ridica din David odraslă dreaptă… şi odraslei aceleia i se va pune numele: Domnul – dreptatea noastră***” (Ieremia 13, 16).

A doua grupă de 14 generaţii din neamul Mântuitorului ţine de la psalmistul David până la ducerea poporului ales în robia babiloniană, iar cea de a treia de la această strămutare în Babilon, până la Hristos.

Numărul 14 este format din 7 plus 7 şi această cifră are în Sfânta Scriptură un simbolism deosebit, ea reprezintă sfinţenia, plenitudinea, desăvârşirea.

După enumerarea celor 42 de descendenţi ai Mântuitorului, în Evanghelia de astăzi este istorisită naşterea cea mai presus de fire a Mântuitorului nostru din Preacurata Fecioara Maria. Astăzi s-a împlinit proorocia lui Isaia: “***Iată Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emmanuel, care se tâlcuieşte, cu noi este Dumnezeu***” (Isaia 7, 14; Matei 1, 23).

Sfânta Evanghelie de astăzi ne arată descendenţa umană a Mântuitorului, ne descoperă că Mesia este fiul omului, dar tot în această pericopă evanghelică – şi în unitate indivizibilă – ne este revelată şi originea dumnezeiască a Mântuitorului, că Cel ce S-a născut din Preacurata Fecioară Maria s-a zămislit de la Duhul Sfânt. Pruncul Mesia care îşi are obârşia sa pământească în David, Avraam şi Adam, este fiul Omului, dar este şi Fiul lui Dumnezeu (Luca 3, 38).

Evanghelia de astăzi (Mat. 1, 1-25) ne conduce şi ne apropie ca un fior sacru de marele eveniment al Naşterii Mântuitorului lumii. ***Pătrunşi de o sfântă emoţie, păşim în atmosfera "prăznuirii", unicul lucru nou sub soare (Sfântul Damaschin).***

Întruparea Logosului divin, coborârea şi înomenirea Fiului lui Dumnezeu constituie un fapt esenţial pentru viaţa fiecărui om, ca chip al lui Dumnezeu, căci prin venirea Sa în condiţia noastră umană, ne-a redat demnitatea de fii ai lui Dumnezeu. Prin întrupare, Fiul lui Dumnezeu se integrează în lumea materială, intră în istorie. Şi noi, fiecare în parte şi toţi împreună suntem o parte a lumii acesteia. Deci venind în lumea noastră, Fiul lui Dumnezeu vine în propria noastră viaţă.

Evanghelia aceasta, "cartea neamului lui Iisus", citită astăzi la Sfânta Liturghie, este un ultim apel adresat conştiinţelor noastre, acum înainte de Crăciun, o chemare sfântă ca să ne pregătim nu să aniversăm un eveniment istoric, ci să facem ca Hristos Domnul să se nască şi din inimile noastre. La aceasta ne îndeamnă de o lună întreagă cântarea bisericească: "Hristos se naşte, măriţi-L", iar graiul colindei întăreşte acest adevăr: "Astăzi S-a născut Hristos", căci Hristos cel care s-a născut în ieslea Betleemului, de două mii de ani trebuie să se nască mereu şi în sufletele noastre.

Se cuvine să primim pe Domnul în sufletele noastre aşa cum l-au primit moşii şi strămoşii noştri pentru ca viaţa noastră să fie reaşezată în dragoste de Dumnezeu şi de oameni, ca Hristos să devină real, prezent, modelul vieţii noastre. Să ne conştientizăm de adevărul că aşa cum Hristos Domnul este din neamul lui Adam (Luca 3, 38) şi noi suntem din neamul lui Hristos, căci "***suntem din neamul lui Dumnezeu***" (F. Ap. 17, 28).

Iată de ce acum, în această perioadă a anului bisericesc, răsună – în conştiinţele noastre treze -, mai cu putere ca oricând cuvintele Domnului Hristos: "***Iată stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine***" (Apoc. 3, 20).

Hristos Domnul, din dragoste, s-a întrupat şi din aceeaşi dragoste nemărginită vine mereu spre noi. Să nu-L lăsăm să aştepte în afara vieţii noastre, să nu-L îndepărtăm bineştiind că Domnul încearcă acum la poarta inimii noastre la "ceasul cinei". El a mai bătut la uşa sufletului nostru şi dimineaţă şi la amiază şi poate acum bate pentru ultima dată la cină, înainte de a fi venit întunericul vieţii noastre - moartea - când nimeni nu mai poate lucra, cum zice Mântuitorul.

Să ne deschidem sincer şi deplin inima şi să-L primim pe Domnul vieţii şi al păcii încredinţate, fiindcă de acolo, din adâncul fiinţei va da existenţei noastre sensul cel mai înalt, cel mai adevărat. Şi ca să putem răspunde şi sluji Praznicul Naşterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos aşa cum se cuvine, privirile noastre să se oprească şi la cei din jurul nostru.

Prăznuirea Praznicului Naşterii Domnului va găsi şi anul acesta copii orfani, dezmoşteniţi, multe familii văduvite, sărace etc.; către acestea trebuie să ne îndreptăm privirile şi dragostea noastră şi în noaptea când cerul se va deschide, vestind bucuria lumii, să ducem în ele căldura dragostei frăţeşti. Numai aşa praznicul ce vine, va fi prilej de curată bucurie şi numai aşa Hristos va sălăşlui în sufletele noastre şi vom putea zice şi trăi: *“**Hristos se naşte, măriţi-L! Hristos pe pământ – înălţaţi-vă! Hristos din ceruri – întâmpinaţi-L!**”*

Cu aceste cuvinte şi gânduri să întâmpinăm pe Hristos Cel ce vine să ne dăruiască pacea şi mântuirea sufletelor noastre. Amin.

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu) - Emanuel – cu noi este Dumnezeu

"Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: '***Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu***'." Nu "Emanuish", adică cu noi este omul, ci "Emanuel", cu noi este Dumnezeu! Evanghelia lui Matei începe cu prezenţa lui Dumnezeu între oameni – Emanuel – şi se încheie cu promisiunea prezenţei Sale continue: "***Iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului***" (Matei 28,20).

Cât de tragic este faptul că adesea creştinii vorbesc despre Iisus la trecut – Hristos care a fost, sau la viitor – Hristos care va veni. Cât de rar ne gândim la El la timpul prezent – cu noi este Dumnezeu. Şi totuşi câtă nevoie avem de această promisiune a sa, în aceste zile de confuzie, întuneric şi zbucium. În Evanghelia lui Ioan ni se spune: "***Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi***". Este doar un alt mod de a spune: "Emanuel, cu noi este Dumnezeu". Nu în ceruri îndepărtate, nu pe o planetă în nu ştiu ce galaxie, ci aici, între noi, părtaş la durerile noastre, ajutându-ne să ne ducem poverile, punând mâna cu delicateţe pe infirmităţile noastre, curăţindu-ne de păcate, arătându-ne modul de viaţă care are valoare eternă.

Se spune că deşi Papa Pius al XII-lea folosea în mod constant telefonul, era într-o singură direcţie: nimeni nu îl putea suna pe Papa. Mulţi oameni cred că aceasta este

problema lor principală cu Dumnezeu: nu pot să îl sune, să îl găsească, să comunice cu El, să ajungă la El. Atât de des Dumnezeu le pare îndepărtat, impersonal, ireal. Dar această situaţie a fost schimbată definitiv la Crăciun, când Dumnezeu s-a coborât pe pământ şi a stabilit între El şi noi o linie telefonică bidirecţională, pentru ca prin Iisus să putem să îl "sunăm" direct pe Dumnezeu, să îl găsim, să comunicăm cu El, să îl atingem prin rugăciune, prin Sfânta Împărtăşanie, prin Biblie şi prin Biserică.

Crăciunul are un mesaj special de mângâiere pentru singuratici. Este mesajul lui Emanuel – prezenţa lui Dumnezeu cu noi, oricine am fi, oriunde am fi. Ca creştini, suntem chemaţi să împărtăşim această bucurie a prezenţei lui Dumnezeu alături de oameni. De Crăciun căutaţi o persoană singură şi faceţi-i o scurtă vizită. Arătaţi-i că vă pasă de ea, aşa după cum lui Hristos îi pasă de noi. Veţi pleca de acolo cu bucuria lui Dumnezeu în suflet. Aceasta va fi recompensa Dvs pentru că l-aţi purtat pe Emanuel la alţii, pentru a umple vidul unei inimi goale.

O promisiune împlinită

Să ne îndreptăm acum atenţia spre două persoane care au regăsit promisiunea prezenţei lui Dumnezeu împlinită în vieţile lor. ***David Livingstone la întoarcerea sa după şaisprezece ani petrecuţi în Africa, slăbit de 27 de îmbolnăviri, cu un braţ atârnând inutil după ce a fost muşcat de un leu, i-a întrebat pe studenţii Universităţii din Glasgow: "Ştiţi ce m-a susţinut în mijlocul încercărilor, dificultăţilor şi singurătăţii, în viaţa mea de exil? A fost promisiunea lui Dumnezeu: 'Iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului'."*** **Emanuel – cu noi este Dumnezeu.**

****

Când Frederick B. Snite, Jr., absolvent de Notre Dame, a mers în călătorie cu părinţii săi în China, unde a fost lovit subit de paralizie infantilă. Medicii i-au dat cam o săptămână de viaţă. Ceea ce nu ştiau medicii însă era puterea mare a credinţei care îi susţinea viaţa. El a trăit câţiva ani, s-a căsătorit şi a avut o familie. Mulţi ani a trebuit să trăiască nemişcat. Luni întregi muşchii respiratori i-au fost parţial paralizaţi, astfel că nu putea spune nici un cuvânt. Când în sfârşit şi-a recâştigat parţial controlul vocii, el a spus încet primul cuvânt: "Dumnezeu". Mai apoi, i-a mărturisit unui preot care l-a vizitat acasă: "Singurul lucru care m-a ţinut tare în perioada de încercare, atunci când nu puteam să respir, să vorbesc, a fost credinţa mea în Dumnezeu. Ştiam că El este cu mine şi că poate să îmi audă rugăciunile tăcute." Emanuel – cu noi este Dumnezeu!

Trăind o viaţă "împreună"

Promisiunea prezenţei lui Dumnezeu îi ajută pe creştini să ducă o viaţă împreună: Dumnezeu şi cu mine. Sfântul Pavel de exemplu, a trăit o viaţă împreună. El mărturiseşte: "***Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte***" (Filipeni 4,13). Nici un creştin nu îşi poate atinge potenţialul deplin sau să îşi folosească toate forţele, decât dacă îşi face a sa puterea lui Dumnezeu, decât dacă trăieşte o viaţă împreună cu Hristos. ***Fostul alcoolic, ieşit din şedinţele de AA, trăieşte o viaţă împreună. El a învăţat să spună: "Eu nu pot să depăşesc problema băuturii, Doamne… dar noi, împreună, putem!" Emanuel – cu noi este Dumnezeu!***

****

"Cum poţi să faci faţă vieţii cu atâta succes?", l-a întrebat cineva pe un creştin. "Prin rugăciune", a răspuns el.
"Ce înţelegi prin rugăciune?" Creştinul a răspuns: "Cu mult timp în urmă eram atât de preocupat de o mulţime de lucruri încât aproape m-am îmbolnăvit. M-am rugat Domnului şi El la final mi-a răspuns. Ştii ce mi-a spus? 'Ascultă, fiule, nu este nimic ce tu şi cu Mine să nu putem face împreună!'" Emanuel – cu noi este Dumnezeu!

****

Un faimos chirurg îşi apleca mereu capul şi se ruga înainte de operaţii. Un reporter, asistând la o operaţie şi văzându-i gestul, l-a întrebat uimit: "Întotdeauna vă rugaţi înainte de operaţie?" Chirurgul i-a răspuns zâmbind: "Întotdeauna. Deoarece nu ştiu niciodată ce probleme pot să apară, şi nici când va trebui să las bisturiul pe mâna Marelui Medic, ca să mă conducă. De multe ori în operaţiile pe care le-am făcut, când ajungeam la capătul puterilor mele umane, Dumnezeu a preluat operaţia şi a dus-o la final." Emanuel – cu noi este Dumnezeu!

Marele dar al lui Dumnezeu, dat nouă de Crăciun, nu a fost nici un cod etic nici o nouă filozofie, ci El însuşi! Creştinismul este mult mai mult decât o serie de porunci. Mai mult decât orice, este o Prezenţă: **Emanuel – cu noi este Dumnezeu!**

- ***Cu noi este când suntem în necazuri – să ne scoată din ele.***
- ***Cu noi când suferim – să ne şteargă lacrimile.***
- ***Cu noi când cădem – să ne ajute să ne ridicăm.***
- ***Cu noi când suntem slabi – pentru ca să ne întărească.***
- ***Cu noi în moarte – să ne facă încrezători.***

- ***Da, şi rămâne cu noi definitiv şi după moarte – într-un loc în care*** "***cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El***" (1 Corinteni 2,9)

"***Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul.***" (Luca 2,10).

"***Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel***" (Isaia 7,14) – ***cu noi este Dumnezeu!***

(Traducere: Radu Capan)

IPS Andrei Rymarenko - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu) - Adame… unde eşti?

“Adame… unde eşti?” (Facerea 3,9). Aceasta este vocea lui Dumnezeu care răsună în conştiinţa lui Adam după căderea în păcat, voce care îl chinuie în interior. ***Atâta timp cât Adam a ascultat de Dumnezeu – a îngrijit Paradisul, primind forţă pentru această sarcină mâncând din roadele Pomului Vieţii – el a fost în comuniune neîntreruptă cu Dumnezeu. În inima sa era o linişte şi o bucurie continuă.*** Dar după ce a gustat din roadele interzise ale Pomului Cunoaşterii Binelui şi Răului, legătura comuniunii cu Dumnezeu a fost ruptă în inima lui Adam. Păcatul stătea ca un perete între Dumnezeu şi om.

Din acest moment a început o nouă istorie a vieţii omului pe pământ. ***Omul trăia acum sub un blestem şi îşi obţinea pâinea prin sudoarea muncii. Dar în ciuda a tot ce făcea, în inima lui nu mai regăsea acea bucurie din Paradis.*** Viaţa omului a continuat cu păcatul alături. Păcatul a fost spălat de Potop, dar a continuat şi apoi să stăpânească omul; iar confuzia Babelului a umplut întreaga lume. În acest întuneric însă, în această nelinişte ce nu poate fi mângâiată, găsim un om care a descoperit bucuria spirituală. Acesta este Avraam. Lui i-a fost dată legea vieţii şi I s-a promis venirea pe pământ a Mântuitorului lumii, a doua Persoană din Sfânta Treime.

Secolele au trecut; oamenii îl aşteptau cu nerăbdare pe Mesia cel promis. Oamenii tânjeau să fie eliberaţi de păcat, dar fără Pomul Vieţii, fără Mesia cel promis, acest lucru nu se putea întâmpla. Şi în fine, la plinirea timpurilor, s-a întâmplat. Mântuitorul lumii a venit pe pământ, pentru a scăpa lumea de păcat. A împlinit poruncile date omului, de a-l iubi pe Dumnezeu şi pe aproapele. Mai presus de

toate însă, El a refăcut acel Pom al Vieţii care a fost în Paradis, care l-a ajutat pe Adam să fie în comuniune cu Dumnezeu. Acestea sunt cuvintele cu care Domnul Însuşi a anunţat acest Nou Legământ al comuniunii cu Dumnezeu: ***“Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el”*** (Ioan 6,56).

Astăzi Biserica, în lectura evanghelică, enumeră numele acelor bărbaţi care au fost drepţi şi au pregătit venirea Mântuitorului. Îi numim Părinţi. ***Prin vieţile lor ei ne-au dat speranţa primirii acelei bucurii şi a acelei păcii a inimii pe care Adam le avea în Paradis.*** Şi de aceea noi suntem atât de recunoscători faţă de ei şi le cerem în rugăciune să ne ajute să luăm parte la această bucurie a Naşterii lui Hristos.

“Adame… unde eşti?” Chiar şi acum această întrebare eternă răsună în conştiinţa noastră. Desigur, nu în sens geografic: Dumnezeu ştie unde suntem fiecare dintre noi. Ci în sensul relaţiei cu El, al relaţiei cu Dumnezeu. ***Să căutăm să nu lăsăm această întrebare fără răspuns! Să putem spune: sunt aici, Doamne, la staulul Tău, în Biserica Ta, în faţa potirului Tău – “Cred, Doamne, şi mărturisesc că Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu, care ai venit în lume să-i mântuieşti pe cei păcătoşi”.***

(Traducere: Oana Capan)

Pr. George Dimopoulos - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu) - Unele obligaţii indispensabile

"***Pus-ai întuneric şi s-a făcut noapte***", ne spune psalmistul pentru a ne învăţa despre scurgerea timpului. Cu adevărat, fraţii mei, timpul zboară. Suntem deja la ultimele pagini ale cărţii intitulată "Anul". Cât de repede a trecut! Şi odată cu timpul trecem şi noi. Câţi dintre cei dragi nouă nu au plecat dintre noi: părinţi, fraţi, rude, prieteni, cunoştinţe, şi câţi nu s-au dus cu un vis neîmplinit. Poate unii dintre ei îşi făcuseră deja planuri pentru Crăciun. Dar din păcate nu l-au mai prins – firul vieţii lor s-a întrerupt. Câţi nu mor chiar înainte de Crăciun. Vreţi o dovadă? Luaţi ziarul şi căutaţi la rubrica de anunţuri funerare şi veţi vedea câţi oameni mor zi de zi. Nu vă place cum a început predica, nu? O predică despre moarte este urâtă. Dar este inevitabilă. Toate celelalte lucruri sunt relative. Banii, gloria, poziţia socială, serviciul, frumuseţea, fericirea… Un lucru este sigur – moartea, iar apoi judecata.

Dar moartea nu există! A fost abolită acum două mii de ani, când în acea noapte Fiul lui Dumnezeu, a doua Persoană din Sfânta Treime, s-a născut în micul oraş Betleem, din sânul Fecioarei Maria, iar profeţia s-a împlinit. Întruparea Cuvântului lui Dumnezeu este numită, în limbaj teologic, un mister: "***Şi Cuvântul s-a făcut trup şi s-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr***" (Ioan 1,14), scrie discipolul iubit al lui Hristos, Sfântul Ioan. ***Cum s-a făcut Cuvântul trup?*** Aceasta a fost şi va rămâne un mister pentru mintea omenească. Prin Adam a venit păcatul, iar prin păcat a venit moartea

omului pentru toate generaţiile. Prin Iisus, viaţa domneşte şi moartea este învinsă: "***De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el***" (Romani 5,12).

Suntem invitaţi să celebrăm acest mister din nou. Un mare eveniment istoric. Fără comparaţie. Acest eveniment a schimbat cursul istoriei. Celebrarea naşterii lui Hristos este mama sărbătorilor. ***Sunteţi gata, fraţii mei, să celebrăm o sărbătoare atât de mare?*** Puneţi-vă singuri întrebarea şi daţi un răspuns: da sau nu. Intenţia mea este să vă ajut cu această predică. Vă voi da unele indicii.

Primul este puritatea sufletului. Vă amintiţi Fericirile din predica lui Hristos de pe munte? Deschideţi Evanghelia lui Matei la capitolul V. Între Fericiri găsim: ***"Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu." Cu alte cuvinte Iisus îi binecuvântează pe cei care au inimile libere de pasiuni, ură, dorinţe rele.***

Să observăm cum interpretează Atanasie cel Mare sensul acestei Fericiri: "Aşa după cum o oglindă murdară nu reflectă, la fel şi o inimă necurată nu îl poate primi pe Dumnezeu."

De aceea este imperativ să avem inimile curate pentru a-l putea vedea pe Iisus Hristos; şi ***de ce trebuie să ne curăţăm sufletele?***

Sfântul Ioan Gură de Aur ne dă răspunsul: "De toate dorinţele pătimaşe." Şi unde putem face această curăţire? În Sacramentul Spovezii. Vă ştiu ezitările şi obiecţiile, dar ele sunt nejustificate. Aşa după cum aveţi grijă de sănătatea Dvs fizică, trebuie să aveţi grijă şi de sănătatea sufletului Dvs. Domnul spune: "***Ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?***" (Marcu 8,37). Suntem cu toţii călcători ai poruncilor lui Dumnezeu. Suntem toţi păcătoşi. ***Undeva Sfântul Ioan Gură de Aur spune că păcatul este asemenea prafului şi deşi închidem ferestrele şi uşile caselor noastre, praful tot ajunge pe mobilă.*** În acelaşi mod ne "vizitează" păcatul chiar şi când nu îl dorim.

După ce v-aţi curăţat de orice patimă, trebuie să faceţi fapte bune. Aceasta este o sarcină de zi cu zi, dar în special pentru zilele de Crăciun. Trebuie să împărtăşiţi bunurile şi bucuriile cu oamenii nevoiaşi. Dacă nu găsiţi lângă Dvs veţi găsi în orfelinate de exemplu. Nu uitaţi nici de seminariile teologice unde se pregătesc soldaţii lui Hristos. Mâine vor sluji în biserica Dvs, în comunitatea Dvs. În fine, mai sunt şi azilurile de bătrâni. Sirah spunea în Biblie: "***Copile, ai grijă de tatăl tău la bătrâneţe şi nu aduce tristeţe în viaţa lui. Şi dacă îşi pierde minţile, iartă-l şi***

poartă-i respect chiar dacă tu eşti mai puternic ca el. ” Altundeva el spune din nou: “***Cinsteşte-ţi bătrânii şi la această vârstă, deoarece noi suntem cei care i-am îmbătrânit.***”

Veniţi, fraţii mei, la Sacramentul Sfintei Împărtăşanii. Primiţi-l pe Hristos cu iubire, cu credinţă; altfel, dacă celebraţi Crăciunul fără mărturisire, fără iertare, fără fapte bune, fără iubire, fără Sfânta Împărtăşanie, Crăciunul va fi unul fără Hristos. Veţi celebra doar darurile şi mâncărurile, dar casa vă va fi fără Hristos. Şi mai rău, Dvs veţi rămâne fără Hristos. Nu, fraţii mei, de o mie de ori nu! Hristos ne acceptă şi în ceasul al doisprezecelea. Nu ezitaţi să veniţi. În ceruri va fi bucurie. Vor fi trase clopote şi îngerii lui Dumnezeu vor celebra întoarcerea Dvs. Veniţi!

Magii îl adoră pe Iisus

Magii, înainte de-a ajunge la Betleem, au trecut pe la Ierusalim şi au întrebat despre locul unde s-a născut Împăratul iudeilor. Împăratul iudeilor nu poate fi un altul decât cel care s-a născut. Dacă ar mai fi vreunul, ar fi uzurpator. Prin întrebarea “unde s-a născut”, de fapt, ei anunţă naşterea Împăratului. Aceasta ar fi trebuit să fie o ştire bună, deoarece poporul îl aştepta de secole pe Mesia, însă era un rege, Irod, care era uzurpatorul. Irod nu era din casa lui David.

Noi ne-am aştepta la o explozie de bucurie, dar Irod şi întregul Ierusalim se tulbură la auzul acestei veşti. Poate înţelegem că lui Irod îi era frică să nu-şi piardă tronul, dar ne este mai greu să înţelegem faptul că tot Ierusalimul era tulburat. Iată că naşterea lui Mesia stârneşte tulburare şi refuz.

Din Vechiul Testament (Mihea 5) ştim că la Betleem, David a fost păstor şi a fost încoronat de Samuel ca şi “păstor” al lui Israel… Irod şi Ierusalimul nu se deranjează, nu vor să înţeleagă şi refuză să i se închine lui Iisus Mesia.

Magii, nişte păgâni, care nu cunosc Scriptura, îl recunosc pe Iisus ca Rege şi-i aduc daruri ca unui Rege. Oare această parte a Evangheliei n-a fost scrisă pentru noi, pentru ca exemplul Magilor să ne încurajeze să-L propovăduim pe Iisus?

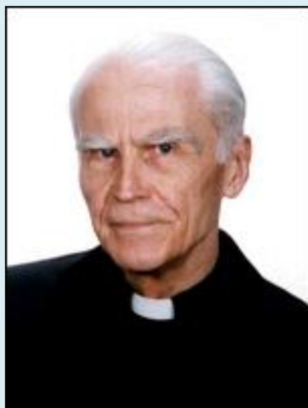
În această parte a evangheliei se repetă de patru ori îndemnul adresat lui Iosif: “***Ia pruncul şi pe mama sa şi fugi în Egipt***”. Chiar dacă scrierile apocrife se complac în a prezenta călătoria sfintei familii în Egipt ca fiind acompaniată de multe minuni menite să-o protejeze de pericolele iminente, realitatea este alta.

Evanghelistul Matei relatează că Iisus şi părinţii Săi sunt nişte simpli refugiaţi. El accentuează că avem un Dumnezeu care, nu doar cu vorba, ci şi cu fapta – chiar de

la intrarea Sa în lume -, se alătură miilor de refugiaţi din zilele sale şi din zilele noastre (sud-americani, est-europeni, africani). (Starea dificilă de refugiat: fără casă, fără masă, fără un loc de muncă stabil, fără o carieră, fără prieteni şi fără relaţii, este una dintre cele mai dramatice situaţii pentru orice familie. La acest nivel coboară Iisus, pentru ca de aici să ridice zecile de mii de oameni asupriţi de semenii lor).

(Traducere: Radu Capan)

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu)

"*Veseleşte-te, Bethleeme; Efrata, găteşte-te,*
căci iată Mieluşeaua, pe Păstorul cel Mare
în pântece purtându-L, se grăbeşte să-L nască.
Pe acesta văzându-L, purtătorii de Dumnezeu
Părinţi se bucură, lăudând împreună cu păstorii
pe Fecioara, ceea ce l-a nutrit cu lapte."

(Condacul Înainteserbării)

Astăzi, în duminica dinaintea Naşterii Mântuitorului, Sfânta Biserică face "pomenirea tuturor Părinţilor care din veac bine au plăcut lui Dumnezeu, începând de la Adam până la Iosif logodnicul Presfintei Născătoare de Dumnezeu", adică pomenirea tuturor drepţilor din Testamentul Vechi, care, cu sute şi mii de ani înainte de venirea Mântuitorului, L-au văzut prin credinţă şi s-au bucurat în nădejdea neclintită a mântuirii pe care El avea s-o aducă omenirii, sprijinindu-şi ei credinţa şi speranţa numai pe profeţiile făcute despre Mesia.

Prin această trăire în credinţa şi nădejdea în viitorul Mesia, ei s-au mântuit, ajungând după moarte în limb, de unde Mântuitorul i-a eliberat prin moartea şi învierea sa glorioasă.

Cartea neamurilor lui Iisus Hristos, această genealogie unică ce urcă până la Adam, ne demonstrează că Iisus Hristos este şi om adevărat, iar profeţiile despre El, făcute cu atâta acurateţe, cu zeci de veacuri înainte de venirea Lui, despre naşterea, viaţa, patimile, moartea şi învierea Sa glorioasă, ne dovedesc cu prisosinţă că Iisus este şi Dumnezeu adevărat, Mântuitorul promis.

Spre a nu ne extinde prea mult, vom cita numai profeţiile care se referă la conceperea şi naşterea Mântuitorului, mărginindu-ne, cu privire la celelalte care se referă la alte întâmplări din viaţa Lui, să indicăm doar locul unde le putem afla.

Zămislirea lui Iisus Hristos dintr-o fecioară este anunţată încă în Cartea Facerii, III,15, unde Dumnezeu blestemă pe diavol astfel: "***Vrăjmăşie voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sământa ei; el îţi va zdrobi capul tău, iar tu îi vei urmări călcâiul ei***".

Naşterea lui Iisus din fecioară este profeţită de Isaia, VII,14, unde citim: "***Iată fecioara va concepe şi va naşte fiu şi se va chema numele lui Emanuel, ce se tâlcuieşte Mântuitor***".

Timpul venirii Mântuitorului este prezis în Cartea Facerii, XLIX,10, unde citim că Iacob, înainte de moarte, binecuvântându-l pe Iuda, fiul său cel mai mare, îi zice: "***Nu va lipsi sceptru din Iuda şi toiag din coapsele lui, până ce nu va veni Împăciuitorul şi de El vor asculta toate popoarele***".

Locul naşterii Mântuitorului - Bethleemul - este profeţit de Miheia, V,1-4, "***Şi tu Bethleeme, casa Efrata, cu nimic nu eşti mai mic între cetăţile Iudeei, căci din tine se va naşte povăţuitor, al cărui început este din veşnicie***".

Cu o exactitate uimitoare se profeţeşte că Pruncul ce se va naşte este Dumnezeu şi se va naşte din neamul regelui profet, David (Ps 88,33-37; 131,11; Is IX,5-6; Ierem XXIII,5-6); că se va numi Nazarinean (Jud XIII,5); Profet (Deut XVIII,15-18); Arhiereu (Ps 109,4); Împărat (Deut XXIV,172; Ps 2, 7-8).

Se profeţeşte că va fi mijlocitorul unui legământ, aşezământ sau testament nou (Is LV,3,4); că se va numi Hristos (Daniil IX,25-26); Sfântul Sfinţilor (Daniil IX,24); piatra unghiulară a Bisericii (Ps 117,22,23); lumina şi mântuirea neamurilor (Is XI,10; XLII,6) şi că va duce mântuirea până la marginile pământului (Is XLIX,6); că se va chema Fiul lui Dumnezeu (Ps II,6), va grăi în pilde (Ps 77,2) şi va face minuni (Is XXXV,6); "pus lângă cei fărădelege" (Is LIII,9); că va fi blând şi iubitor (Is XL,11), dispreţuit (Ps 22,7-9); că va intra triumfal în Ierusalim pe mânz de asin (Zah IX,9); că va fi vândut cu 30 de arginţi, şi cu banii se va cumpăra ţarina olarului (Zah XI,12-13); că va suferi până la moarte pentru păcatele poporului (Is LIII,3); că va fi bătut, pălmuit, dar va tăcea în faţa prigonitorilor (Is L,60; LIII,7); că va fi batjocorit şi răstignit (Ps 22,6-8,19); că va fi adăpat cu fiere şi oţet (Ps 68,22); că va fi socotit cu făcătorii de rele (Is LIII,12); că hainele Lui vor fi

împărţite şi cămaşa va fi trasă la sorţi (Ps 21,19); că va fi îngropat, dar a treia zi va învia (Ps 53,8 şi 10) şi că va şedea de-a dreapta Tatălui (Ps 109,1).

Toate aceste profeţii, făcute, cum spusesem, cu sute şi mii de ani înainte de venirea Mântuitorului, s-au împlinit întocmai în persoana Lui.

Dar aşteptarea Mesiei, a unui Izbăvitor, întemeiată la Evrei pe profeţiile Testamentului Vechi, o afăm nu numai în sânul poporului ales, ci şi la marii înţelepţi şi gânditori ai antichităţii, care se fac ecoul acestor profeţii, exprimându-şi credinţa întru-un viitor Salvator al omenirii. Astfel,

- Indienii aşteptau întruparea unui zeu care să zdrobească capul şarpelui;
- Chinezii aşteptau pe "Omul din Apus", care să aducă fericirea dorită;
- Grecii credeau că Prometeu nu va putea scăpa de chinuri până ce un zeu nu le va lua asupra lui;
- Platon şi Aristotel credeau în Logosul sau Înţeleptul universal, iar Tacit, Suetoniu, Virgiliu, sibilinele şi magii arătau că, pe vremea lor, aşteptarea unui Mântuitor care avea să vină din Orient, era generală.

Că profeţiile amintite se referă la Mântuitorul o dovedeşte faptul că Evangheliştii, pe măsură ce istorisesc viaţa Mântuitorului, citează profeţii şi profeţiile privitoare la faptele descrise. Astfel, când Iosif, logodnicul Preacuratei, aflând că Ea este gravidă, vrea s-o părăsească pe ascuns, un înger îi vorbeşte în vis: "***Iosife, nu te teme a lua pe Maria, căci ce s-a zămislit în Ea este de la Spiritul Sfânt. Ea va naşte fiu şi îi vei pune numele Iisus, căci acesta va mântui pe poporul Său de păcate***" (Matei I, 20-21). Sfântul Matei - care relatează acest fapt - adaugă: "***Şi toate acestea s-au făcut ca să se împlinească ce s-a zis de Domnul prin profetul ce zice: «Iată fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel», ce se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu***" (Matei I,22-23).

De asemenea, când magii întreabă pe Irod: "Unde s-a născut Iisus", Irod, tulburat, a chemat preoţii şi cărturarii cunoscători ai profeţiilor, care i-au răspuns: "***În Bethleemul Iudeei, căci aşa s-a scris prin profetul*** (Mihea V,2): «***Şi tu, Bethleeme, pământul Iudeei, cu nimic nu eşti mai mic între oraşele Iudeei, căci din tine va ieşi povăţuitor care va paşte poporul meu Israil***»" (Matei II, 5-6).

Apostolul Filip, când e chemat de Iisus, aleargă şi îi spune lui Natanail: "***Am aflat pe Acela despre care a scris Moise în lege şi profeţii, pe Iisus***" (Ioan I, 45).

Mai mult. Însuşi Iisus confirmă împlinirea profeţiilor în persoana Sa. Astfel, când femeia samarineancă îi zice lui Iisus: "***Ştiu că va veni Mesia care se cheamă***

Hristos", Iisus îi răspunde: "***Eu sunt care vorbesc cu tine***" (Ioan IV, 25-26). Iar în sinagoga din Nazaret, Iisus, după ce deschide Biblia şi citeşte în auzul cărturarilor versetele 1 şi 2 din cap. LXI al profeţiei lui Isaia, care erau despre Sine, închizând Cartea, le zice: "***Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre***" (Luca IV,16-21).

Bazaţi pe acestea şi pe celelalte profeţii, drepţii din Testamentul Vechi, pe care îi amintim azi, s-au mântuit, prin credinţa şi speranţa lor în Mântuitorul care avea să vină.
Dar, dacă credinţa şi speranţa lor în mântuire erau atât de vii şi neclintite, cu cât mai vii şi puternice trebuie să fie credinţa şi speranţa noastră, a celor care ştim că Mântuitorul a venit şi a înfăptuit opera răscumpărării, având noi mărturia de nezdruncinat a apostolilor şi evangheliştilor care L-au văzut şi cărora El le-a dezvăluit tainele Împărăţiei Sale, în cei peste trei ani cât a fost împreună cu ei, până la moartea pe Cruce!

În faţa mărturiei acestora şi a milioanelor de martiri şi mărturisitori ai credinţei, şi noi, îngenuncheaţi în peştera din Bethleem,

- să ne mărturisim credinţa şi iubirea faţă de Pruncul Iisus, Profetul care ne-a adus cunoştinţa cea mai înaltă despre Dumnezeu-Tatăl: "***Cine mă vede pe Mine, vede pe Tatăl***", căci "***Eu sunt Tatăl şi Tatăl în Mine este***";
- să ne mărturisim credinţa în Iisus Arhiereul care prin jertfa Crucii ne-a împăcat cu Tatăl, lăsându-ne Sfintele Taine ca tot atâtea izvoare de primenire şi sporire a vieţii divine din noi;
- să ne mărturisim credinţa în Iisus Împăratul universal, care, prin poruncile Sale, ne conduce la Împărăţia Sa cerească.

Primind lumina cuvântului său, purificându-ne şi sporindu-ne viaţa sufletească prin harul Sfintelor Taine şi înfăptuind în viaţa noastră voinţa Sa, El însuşi se va naşte şi va sălăşlui în mod mistic în ieslea sufletului nostru, căci El ne-a asigurat: "***De mă iubeşte cineva va păzi Cuvântul Meu şi Tatăl Meu îl va iubi şi la El vom veni şi sălaş la El vom face***" (Ioan XIV,23). Amin.

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu) - Iisus-Mesia, fiul lui Avram, fiul lui David

Evanghelia lui Matei este construită pe cinci discursuri mari ale lui Iisus: cap.5-7: predica de pe munte; cap. 10: tema despre misiune; cap. 13: pildele lui Iisus; cap. 18: discursul despre biserică şi cap. 23-25: tratatul despre viaţa veşnică.

Această evanghelie este încadrată de două expresii similare care îl privesc în mod direct pe Iisus. Prima, cu verbul la viitor, se găseşte la cap. 1, 23 în care este amintit numele Emanuel, adică Dumnezeu va fi cu noi (la viitor, deoarece este vorba de o profeţie), iar a doua, chiar spre finalul evangheliei, dar cu verbul la prezent, unde din nou se aminteşte numele Emanuel: (c. 28, 20) Iată eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul lumii. "Eu voi fi" de la început şi "Eu sunt" de la sfârşit, arată că Iisus şi-a ţinut promisiunea. Notăm că în acest sens, Evanghelia lui Matei nu relatează despre Înălţarea la cer, deoarece evanghelistul doreşte să accentueze faptul că Iisus rămâne mereu cu noi: în timpul misiunilor preoţilor (Mt. 10, 40 ***Cine vă primeşte, pe mine mă primeşte***); în Biserică (Mt. 18, 20 Căci ***unde se află doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo Eu mă aflu în mijlocul lor şi în cei săraci*** (Mt. 25, 34-37 ***Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, moşteniţi Împărăţia pregătită pentru voi de la întemeierea lumii. Căci am fost flămând şi voi mi-aţi dat de mâncare; am fost însetat iar voi mi-aţi dat de băut; am fost străin, iar voi m-aţi ospătat; gol, iar voi m-aţi îmbrăcat***…).

De fapt, evanghelistul Matei insistă ca oamenii să asculte de Iisus şi ca atare să se comporte cuviincios, să facă cât mai multe fapte bune, deoarece toţi vor fi judecaţi cu privire la cum au trăit şi cum s-au comportat pe pământ.Mt. 1, 1-17

Deschizând Evanghelia lui Matei şi citind primul rând – Genealogia lui Iisus Hristos, fiu al lui David, fiu al lui Avram (Mt 1, 1)-, dar şi ultima frază care încheie genealogia – Toate aceste generaţii fac aşadar: 14 generaţii de la Avram până la David, 14 generaţii de la David până la deportarea în Babilon, 14 generaţii de la deportarea în Babilon până la Hristos (Mt 1, 17)-; notăm legătura dintre Iisus şi David: de trei ori numărul 14, număr care nu este altceva decât simbolul lui David. Alfabetul evreu utiliza pentru scriere doar consoanele. Prin urmare, D (daleth), V (waw), D (daleth), cele trei litere ale alfabetului evreiesc care alcătuiesc numele lui David corespund cifrelor 4, 6, 4, care adunate fac 14.

Prin enumerarea ascendenţilor, Matei doreşte să arate continuitatea dintre chemarea lui Avram, alegerea poporului evreu de către Dumnezeu şi misiunea mântuitoare desăvârşită în Iisus Hristos. Genealogia ne ajută să înţelegem că Biserica fondată de Iisus pe apostolul Petru este noul şi adevăratul Israel, moştenitoarea tuturor promisiunilor şi, în final, a mântuirii.

Să nu uităm că Matei scrie evanghelia pentru evrei, cărora le era cunoscut sensul simbolic al cifrelor. Prin urmare Iisus vine din neamul lui David şi este de trei ori David, adică este David, Împăratul perfect. De fapt, Iisus este prin excelenţă "iubitul lui Dumnezeu" şi cel după "placul inimii Mele".

Amintirea oraşului Betleem este un alt element care face legătura dintre Iisus şi David, dar Matei notează şi o dublă noutate: Iisus (1) Nazarineanul vine de la (2) Spiritul Sfânt. În Vechiul Testament, nazar (consacratul) era un cuvânt care se atribuia unui eliberator, ca de exemplu, lui Samson; în timp ce naser înseamnă a răsări, cu referire la Iisus-Mesia care răsare din neamul lui David. Mai mult, Nazaret era un nume dispreţuit de iudei. Nu era amintit în VT, nu era oraşul lui David, deci nu avea nici o importanţă în istoria mântuirii. Noutatea constă tocmai în faptul că perioada de copilărie a lui Iisus se încheie la Nazaret. Misterul naşterii lui Iisus şi istoria personală a lui Iisus pe pământ depăşesc viziunea "lor" limitată, iar acestea sunt motive pentru care Domnul va fi respins de către cei din Nazaret.

Cine este Iisus? Este doar un profet? Noi ştim astăzi că în Iisus, Dumnezeu intervine în mod personal în istoria omenirii. Iisus este conceput de la Spiritul Sfânt: din acel moment începe ceva cu totul nou în lumea creată. În mijlocul nostru coboară cineva care nu poate fi explicat doar pe baza istoriei, cineva care depăşeşte limitele istoriei, cineva care vine de sus.

În acest sens, să observăm cum în genealogie se foloseşte, în cazul tuturor celorlalte persoane verbul grec eghenesen (făcut, generat), dar când se ajunge la Iisus se foloseşte verbul eghenete (născut).

1. Avram l-a născut pe Isaac… 'cum poate un bărbat să nască?'… era limbajul vremii.

2. În cazul lui Iisus, vedem că El este personajul principal al naşterii sale: …Maria, cea din care s-a născut Iisus, chemat Hristos. În acest sens să ascultăm şi ce spunea Domnul prin profetul Isaia (Mt. 1, 23 ***Iată, fecioara va fi însărcinată şi va naşte un fiu şi-i vor pune numele de Emanuel, adică: Dumnezeu cu noi***). Numele Emanuel, sau Dumnezeu cu noi demonstrează că în Iisus se arată, se manifestă, se coboară prezenţa deplină a lui Dumnezeu în mijlocul oamenilor, în istorie (până la Iisus, Domnul intra în legătură cu oamenii în chip indirect: prin cuvânt, prin îngeri, prin profeţi…). Cu alte cuvinte, în Iisus, Domnul doreşte să se prezinte poporului său şi să fie prezent în mijlocul poporului în mod direct.

În genealogie avem tot felul de persoane, de la împăraţi până la oameni simpli, chiar şi câteva femei păgâne. De fapt, Matei accentuează faptul că Iisus se naşte pentru toţi oamenii fără deosebire de rasă sau de clasă socială. Mesia este un Dumnezeu care se descoperă tuturor oamenilor şi nu doar Împăraţilor sau eroilor.

Alegând să se nască în mijlocul unui mic popor din Orientul Mijlociu, Domnul ne arată că a venit să umple de speranţă şi de mântuire chiar şi mica noastră istorie personală.

Jocul numelui

- ***Legătura dintre Iisus (care va fi dus în Egipt) şi patriarhul Iosif, care vândut fiind de fraţii săi în Egipt, mai pe urmă îi va salva;***

- "Iisus zis Hristos": este o expresie folosită de Matei pentru a accentua că Iisus nu are tată pământean. El nu este "Bar-Timeu" (fiul lui Timeu), iar cel care dă numele "noului născut" este Iosif, pentru a arăta legătura lui Iisus cu dinastia lui David;

- Bar-abba, ceea ce înseamnă fiul tăticului său, şi Iisus fiul Tatălui. Putem spune că avem 2 Iisus. Prin urmare, Bar-abba ar fi putut să-şi înţeleagă numele: "Dumnezeu salvează poporul de sub stăpânirea romanilor". Baraba este un prizonier care se revoltase împotriva romanilor. Notăm cum falşii mesia aduc război şi moarte. Este vorba de un Iisus= Baraba care a dorit să salveze poporul evreu de sub stăpânirea

romană. Pilat întreabă poporul: Pe cine doriţi să eliberez: pe acesta sau pe Iisus zis Hristos? Pe fiul tăticului său sau pe Iisus zis Hristos… dar oare Iisus Hristos al cui fiu este? Se numeşte Hristos, dar nu ştim al cui fiu este. Acest Iisus numit Hristos împlineşte misiunea sa de a mântui poporul de păcate, iar poporul pe care El a venit să-l salveze, strigă: pe Baraba!, deoarece nu ştie ce să facă cu un astfel de mesia. Acest lucru este actual: şi noi suntem în dilemă să-l alegem pe Iisus-fiul tăticului său sau pe Mesia.

- Conform Evangheliei lui Matei, Iisus va salva poporul de la păcatele lui. Cu alte cuvinte, Emanuel, Domnul cu noi, realizează misiunea sa prin iertarea păcatelor. Când l-a vindecat pe paralitic i-a spus: Curaj fiule, păcatele tale îţi sunt iertate…, iar mai apoi tot Iisus continuă: să ştiţi că Fiul lui Dumnezeu are puterea de-a ierta păcatele… Ridică-te şi umblă.

În acest moment în scenă intră o păgână: soţia lui Pilat. Ea ar putea să-l salveze pe Iisus, dar Pilat n-are timp să o asculte, iar poporul hotărăşte sentinţa cea mai dramatică din întreaga scriptură: Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri. Ne aflăm în faţa refuzului extrem al lui Iisus. Ar fi putut să-L recunoască, deoarece Dumnezeu le-a dăruit VT, iar când Magii s-au interest de locul naşterii lui Iisus, ei pe baza VT au recunoscut Betleemul.

Hristologia

“Fiul lui David”, “fiul lui Avram”, sunt titluri hristologice. Fiul lui David, adică Mesia, este un Mesia chemat să mântuiască întregul univers.

Iisus, ca fiu al lui Avram, împlineşte profeţia din (Fac 17,6): “***Am să te înmulţesc foarte, foarte tare, şi am să ridic din tine popoare, şi regi se vor ridica din tine***”.

În 2 Regi 7, 14 unde Dumnezeu, prin Natan, îi promite lui David un urmaş care va împărăţi în veac peste casa sa. Iisus se naşte în Betleem pentru a sublinia legătura lui cu David. Cunoaştem că David a fost păstor, dar mai apoi a păstorit poporul; tot astfel Mesia va păstori întregul univers.

Evanghelistul Matei subliniază în cazul lui Iisus, legătura păstor-slujitor, nu pe cea de păstor-rege. De exemplu, în expresia: Ai milă de mine fiule al lui David, se vede clar legătura între Iisus şi ideea de îndurare; Fiule al lui David, ai milă de mine păcătoasa, în acest caz Matei arată că Mesia este cel care ia asupra sa păcatele lumii.

(În Mt 15 Iisus spune unei păgâne: femeie, mare este credinţa ta. Să ţi se facă după cum voieşti. Notăm cum Iisus se deschide păgânilor şi se preocupă de lumea întreagă.)

Nici nu termină bine de povestit despre naşterea lui Iisus, că deja Matei, de la capitolul al II-lea, anunţă destinul tragic al acestui copil: va fi persecutat şi va fi omorât.

Putem nota reacţia lui Irod: se tulbură, îi scapă totul de sub control. Mânia îl duce la minciună (frica şi tulburarea îl face să fie fals), apare dorinţa de a ucide (v. 13) care se va împlini la (v. 16). Iată cum naşterea lui Iisus produce instantaneu opoziţie, refuz, împotrivire. Se naşte Iisus şi cei mari încep imediat persecutarea sa, în special datorită titlului pe care Magii îl folosesc "Împăratul iudeilor". Acest titlu îl regăsim la sfârşitul evangheliei (acuzaţiile în faţa lui Pilat, vina de pe cruce), dar Împărăţia lui Iisus nu va fi bazată pe puterea omenească (bani, faimă) şi nu se va exercita cu violenţă, ci va fi o Împărăţie a dăruirii de sine. Împărăţia lui Iisus aduce prin glasul Evangheliei speranţa: viaţa continuă şi după moarte, prin înviere.

În capitolul al II-lea al Evangheliei după Matei putem nota trei moduri diferite în a primi vestea naşterii lui Iisus: reacţia preoţilor, reacţia lui Irod şi reacţia Magilor.

În expresia "***m-a iubit şi s-a dat pe sine pentru mine***" Gal 2, 20 avem o sinteză atât a aspectului universal cât şi a celui particular al Crăciunului. Acest "pentru mine" (aspectul particular) trebuie să-l înţelegem şi în sens universal, adică pentru fiecare om, pentru fiecare popor, inclusiv pentru cei care nu îl aşteaptă.

Naşterea lui Iisus în Betleemul Iudeii nu este altceva decât confirmarea faptului că, prin întrupare, Dumnezeu a luat asupra Sa toate limitele umanului.

Magii

Minunea naşterii Domnului pune în mişcare Magii, care s-au lăsat conduşi de intuiţie, ştiinţă, înţelepciune… de Spiritul Sfânt, la urma urmei. Faptul că ei, de un alt neam fiind, au venit să i se închine unicului Dumnezeu, demonstrează că misterul Naşterii este cauză a căderii graniţelor dintre popoare şi religii.

Oare cât timp au călătorit în căutarea pruncului? Poate săptămâni sau chiar luni, dar mereu cu entuziasm. Să notăm cum credinţa lor se traduce în căutare, efort, educare. ***Iată ce trebuie să învăţăm de la Magi! Mai mult, ei au fost pregătiţi să***

urmeze o rază de lumină (steaua), adică un semn de sus. În căutarea lor continuă se observă dorinţa lor de a da mâna – am putea spune -, cu adevărata viaţă.

Irod

Nu toţi oamenii gândesc la fel ca şi Magii. De la bun început Irod refuză lumina, deoarece Noul Rege ar putea să pună în evidenţă înşelăciunile, trădările şi răutatea sa. Reacţia lui Irod faţă de "noul născut" exprimă opoziţia continuă a întunericului faţă de lumină, dar un întuneric care nu va birui, pentru că nu există echilibru între aceste două tabere: Domnul este mai puternic, chiar şi când se arată sub chipul unui copil neputincios şi sărac.

Falsa şi aparenta devoţiune a lui Irod nu este altceva decât preocuparea sa meschină – şi a oricărui om – de a-şi păstra cu orice preţ puterea. Împăratul Irod, iudeu fiind, cunoştea profeţiile despre Mesia, prin urmare doreşte să-l elimine repede, până nu va fi prea târziu. ***Pe "calea" înspre lumină, străbătută de Magi, întâlnirea lor cu Irod reprezintă lupta dintre viaţa dăruită de Dumnezeu şi atacul răului care doreşte să distrugă această viaţă.***

Pelerinajul Magilor este simbolul căii credinţei fiecărui popor, fiecărei persoane, presărată cu lumină dar şi cu întuneric, cu certitudine dar şi cu încercări, cu putere dar şi cu fragilitate.

Steaua care îi conduse pe Magi până la Irod dispăruse. Pentru ei acest moment este timpul întunericului. Ei nu se descurajează, ci îşi reiau drumul, încrezători în cuvintele lui Dumnezeu. Steaua apare pe neaşteptate, inimile lor s-au umplut de o bucurie, pe care numai Domnul o poate da: această bucurie determină pe fiecare om să renunţe la el însuşi pentru ca să apuce pe calea care duce la lumină.

Steaua care i-a condus pe Magi, este "steaua" care a condus poporul evreu, la ieşirea lui din robia egipteană, timp de patruzeci de ani prin deşert, înspre pământul făgăduinţei; este steaua care şi astăzi inspiră mulţi bărbaţi şi femei în misiunea lor, care vestesc: L-am găsit pe Hristos, noul şi veşnicul Împărat, veniţi să-L vedeţi!

Veniţi la Hristos! Îl veţi găsi în casa Sa, Biserica: loc în care toţi oamenii sunt aşteptaţi să intre pentru a primi lumina.

Iubiţi credincioşi! Să luăm aminte, că "bogăţiile oricărui popor", simbolizate de darurile Magilor, se închină în faţa adevăratei comori şi prin urmare, îşi recapătă

adevărata valoare doar dacă sunt aduse şi puse la picioarele lui Hristos. Magii nu se opresc în preajma lui Hristos, ci îşi continuă pelerinajul, dar ocolind răul şi întunericul, pentru că au găsit lumina şi s-au hotărât să o urmeze.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a tuturor părinţilor celor ce din veac bine I-au plăcut lui Dumnezeu) - Duminica dinaintea Crăciunului

În duminica de dinaintea Sărbătorii Naşterii Domnului Iisus Hristos, Biserica noastră cântă la Utrenie sedealna: "***Cel ce a plecat cerurile şi în Fecioară S-a aşezat, vine să se nască cu trupul în peştera Betleemului, precum este scris, şi să fie văzut prunc, Cel ce dă viaţă pruncilor în pântece. Pe Acesta, bucurându-ne, să-L întâmpinăm toţi cu inimă curată***". Dumnezeu a venit pe pământ din iubire nemărginită dar oamenii nu L-au întâmpinat. Evanghelistul Ioan a consemnat acest adevăr: «***Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit***»(Ioan 1, 11).

În trecut, când nu exista presa, nici radioul, nici telefonul, era deprinderea ca după terminarea unui război, trimişii ţărilor, îmbrăcaţi în haine verzi, purtând în mână un steag alb, să meargă pe un cal alb şi din când în când să strige cu voce puternică: "Pace! Pace! Pace!", iar poporul însetat de pace îi întâmpinau cu strigăte de bucurie, deoarece fiecare om era dornic de pace şi linişte. Cel mai crunt război, pe care duşmanul lui Dumnezeu, satana, l-a purtat împotriva neamului omenesc, a început încă din paradis. Satana a înlănţuit sufletul nemuritor al omului şi l-a făcut sclavul păcatului. În decursul a mii de ani, poporul a dorit pacea Mântuitorului, a Împăratului păcii. Aşteptarea mesianică este consemnată în cărţile profetice, ba chiar şi în cărţile popoarelor păgâne. În Cartea Profetului Isaia citim: «***Picuraţi rouă de sus, voi ceruri, şi norii să reverse în ploaie dreptatea! Pământul să se deschidă şi să odrăslească mântuirea***…» (Isaia 45, 8).

Într-o noapte liniştită, Împăratul păcii a venit pe pământ, iar îngerii cereşti au cântat de bucurie: «***Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace***»(Luca 2, 14). "***Bucuraţi-vă şi vă fericiţi oamenilor, căci Fiul Cel veşnic al***

lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii S-a coborât din cer pe pământ, ca să rupă puterea diavolului şi să ne aducă nouă pacea”. Se părea că întreaga lume Îl întâmpină în mod solemn pe Împăratul Păcii, dar a fost cu totul altfel: «***Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit***», spune evanghelistul.

Toată lumea aparţine lui Hristos Dumnezeu: soarele, pământul, aerul, toate visteriile pământului, toate cele văzute şi nevăzute sunt creaţiile lui Dumnezeu. «***Toate prin El s-au făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut***»(Ioan 1, 3). Atunci când Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, a venit pe pământ, s-a coborât pentru ca soarele să strălucească, ca aerul cald să-L încălzească şi ca pământul să-I pregătească un loc demn de naştere, dar nu a fost aşa. Soarele nu a strălucit, pentru că a fost noapte, atmosfera era răcoroasă, căci era rece, pământul nu a pregătit pentru Hristos un palat regesc, ci o peşteră întunecoasă, o iesle sărăcăcioasă şi dură. Peştera cea rece şi întunecoasă – aceasta a fost darul pământului pentru Fiul Cel din eternitate al lui Dumnezeu, care din iubire pentru oameni s-a coborât pe pământ, ca să se împlinească cuvintele evangheliei: “Întru ale Sale a venit…” Maria şi Iosif au căutat cu durere în inimă un pat pentru Pruncul Iisus şi nu au aflat. «***Nu mai era loc de găzduire pentru ei***», – spune evanghelistul (Luca 2, 7). Locuitorii din Betleem nu L-au salutat!“Întru ale Sale a venit…”

Este adevărat că locuitorii nu au ştiut înainte despre naşterea Mântuitorului, dar au aflat mai târziu, de la păstorii cei săraci şi de la Înţelepţii Orientului Îndepărtat că Împăratul Păcii a venit pe pământ. În Ierusalim cititorii şi învăţătorii în lege au ştiut că Iisus Hristos trebuie să se nască. Aceştia au indicat înţelepţilor drumul naşterii Domnului Hristos, dar ei înşişi nu au mers să I se închine, iar vicleanul Irod şi-a trimis oştenii să-L omoare pe Împăratul Păcii.“Întru ale Sale a venit…”

Poate că toţi locuitorii Palestinei L-au întâmpinat pe Domnul Hristos mai târziu, atunci când asupra Iordanului s-a auzit peste el vocea Tatălui Ceresc: «***Acesta este Fiul Meu cel Preaiubit, întru care am binevoit***» (Matei 3, 17). Dar vai, nici atunci nu L-au primit şi nu au crezut în El. Chiar şi atunci, când Iisus Hristos a înfăptuit minuni, elita israeliană, ostilă Lui, s-a împotrivit spunând: «***Nu voim ca acesta să domnească peste noi***»(Luca 19, 14). Când Hristos a înfăptuit cea mai mare minune, înviindu-l pe Lazăr din mormânt, sinedriul evreiesc s-a gândit cum să-L omoare, pentru că … “ai Săi nu L-au primit.”

Dar astăzi, la două mii de ani după naşterea Fiului lui Dumnezeu? Oamenii se interesează de El? Toată lumea ştie despre Hristos, chiar şi timpul se măsoară de la anul naşterii Lui. Iată, acum înainte de Sărbătoarea Naşterii lui Hristos, peste tot

este o forfotă aparte, se fac cumpărături, decoraţiuni, se expediază felicitări, se organizează pregătiri pentru primirea oaspeţilor, totul se concentrează asupra celor exterioare, dar foarte puţini creştini se gândesc la Misterul Întrupării Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii. Precum atunci, aşa şi acum Preacurata Fecioară Maria şi Sfântul Iosif bat la uşile ospitalităţii creştine, căutând un loc pentru Hristos, Împăratul Păcii. **Hristos doreşte să se nască în sufletele oamenilor. Sufletul umil şi inima curată, reprezintă cel mai frumos Viflaim pentru Împăratul Păcii.** ***Sfântul Ieronim, care a trăit mult timp în Betleem, spune: "Fericit este acela, care în inima sa poartă Viflaimul". "Noapte de vis, timp preasfânt" este acolo, unde Mântuitorul lumii, Hristos, Dumnezeul Cel veşnic locuieşte în harul său.***

Poate că nu o singură dată am meditat: Dacă aş fi trăit eu atunci când S-a născut Iisus Hristos, cu cea mai mare plăcere i-aş fi primit în locuinţa mea pe Preacurata Fecioară Maria, pe Sfântul Iosif şi pe Pruncul Iisus. ***În timpul Sărbătorii Naşterii Domnului Iisus Hristos, El doreşte să se nască în sufletele noastre.*** **Îl primim cu *adevărat sau bate zadarnic la porţile* sufletelor *noastre?***

Preacurata Fecioară Maria şi Sfântul Iosif caută un loc pentru Iisus Hristos. «***Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi***»(Evrei 13, 8). «***Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva vocea Mea şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine***» - spune Domnul Iisus (Apocalipsa 3, 20). ***Iisus caută loc, doreşte ca în mod mistic să se nască în sufletele noastre şi acest lucru îl doreşte Biserica Lui Sfântă. "Chiar dacă Hristos s-ar naşte de mii de ori în Viflaim, la nimic nu-ţi poate folosi, dacă El nu se naşte în tine", spunea un poet german.*** Sufletul creştinului, înfrumuseţat cu graţia sfinţitoare, este lăcaş pentru pruncul Iisus. La această Sărbătoare să-L primim în suflete pe Iisus Hristos în Sfântul Sacrament al Euharistiei.

La Sfânta Liturghie, Biserica noastră cântă: "***Fecioara astăzi, pe Cuvântul cel mai înainte de secole, în peşteră merge, să-L nască nespus. Saltă lumea auzind: preamăreşte cu îngerii şi cu păstorii, pe cel ce va să se arete Prunc tânăr, pe Dumnezeu cel mai înainte de secole***".

Rugăciune

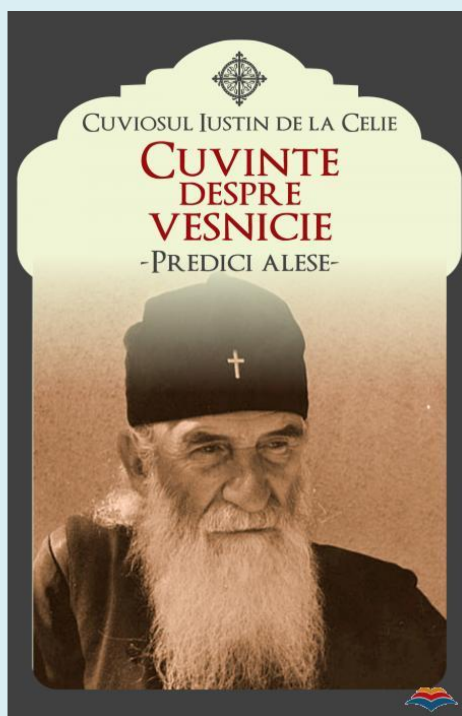
Dumnezeul meu, fă să devin vrednic a cunoaşte cel mai mare mister, pe care l-a înfăptuit nespusa Ta iubire înflăcărată, ce provine însuşi de la Treimea cea sfântă: misterul întromenirii Tale Preasfinte, pe care l-ai înfăptuit pentru noi, ca

şi început al mântuirii noastre. Această întromenire realizează în noi două lucruri: ne umple de iubire, şi ne oferă siguranţa mântuirii.

O, iubire nespusă! Nu este iubire mai mare ca şi cea, prin care Dumnezeu a devenit om, pentru ca eu să devin Dumnezeu.

O, iubire fără margini! Pentru a mă reînnoi, Tu Te-ai înjosit primind fiinţa noastră umană, dar nu ai încetat să fi Dumnezeu: O, Cel neînţeles, ai devenit inteligibil! O, Cel Necreat ai devenit o creatură! O, Cel de Neatins, ai devenit palpabil! Fă-mă, Doamne, vrednic de a privi la profunzimea iubirii Tale, pe care ne-ai oferit-o nouă prin Sfânta Ta întromenire. Amin. *(După Fericita Aniela di Foligno)*

Sfântul Iustin Popovici - Predică la Duminica părinţilor după trup ai Domnului - Hristos se naşte! - A fi om este Vestea cea bună

(Duminica dinaintea Crăciunului, 1964)

“Hristos Se naşte! Cu adevărat Se naşte!

Dumnezeu Se naşte, Dumnezeu-Omul Se naşte. Dumnezeu desăvârşit în om desăvârşit. Prima dată pe pământ S-a arătat om nou, S-a arătat om desăvârşit, S-a arătat om deplin. Ce fel de om S-a arătat în Hristos, Dumnezeu-Omul? Om desăvârşit, om deplin, om în toată desăvârşirea; adevărat, singurul adevărat, singurul Om Adevărat – acesta este Hristos, Omul îndumnezeit. A venit în această lume pământească, S-a coborât, S-a făcut Om îndumnezeit, pentru ca să ne arate nouă în chipul Său ce este adevăratul om, ce este omul desăvârşit. Şi a arătat aceasta în modul cel mai desăvârşit. Cum? Aşa cum în trup omenesc S-a arătat om desăvârşit.

Căci întru El locuieşte, trupeşte, toată plinătatea Dumnezeirii, se spune în Sfânta Scriptură (Coloseni 2,9). Da, toată plinătatea Omului.

Fără El şi până la El, omul nu era deloc fiinţă desăvârşită, omul era fiinţă nedesăvârşită, neîmplinita. Prin El omul a obţinut pentru prima dată desăvârşirea sa

cea mai deplină, a realizat ţelul său dumnezeiesc în această lume, s-a împlinit întru El; mai întâi întru El, apoi în toţi ucenicii Care L-au urmat pe deplin sinceri, conştiincioşi. Pentru prima dată s-au împlinit cuvintele evanghelice că Domnul a întemeiat Biserica în această lume, a dăruit-o Apostolilor, Prorocilor, Evangheliştilor, Învăţătorilor, făcătorilor de minuni, spre zidirea trupului lui Hristos, care este Biserica Sa – până vom ajunge toţi oameni desăvârşiţi (Efeseni 4,11-13).

Şi cum este acest om desăvârşit la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos (Efeseni 4,13)? ***Iată, acesta este omul desăvârşit care s-a arătat în chipul Domnului Hristos, Dumnezeu-Omul. Astfel este întru El, alături de El şi prin El omul, de fapt fiecare dintre noi este chemat să devină – ce? Dumnezeu-om după har. Ceea ce este Domnul Hristos după natură, ca Dumnezeu-Om desăvârşit, aceea trebuie să devină fiecare dintre noi în Biserica lui Hristos, să devină dumnezeu-om după har, ca astfel să se desăvârşească, pentru a atinge ţelul dumnezeiesc al fiinţării şi al vieţuirii sale în această lume. Astfel Domnul îl reprezintă pe om şi desăvârşirea acestuia.*** Ceea ce este valabil, oare şi pentru destinul omenesc?

Adevărul omenesc, dacă nu se sfârşeşte în Dumnezeu-Omul, nu este deplin. Atâta timp cât nu se desăvârşeşte în El, adevărul omului se dezintegrează în sine însuşi, decade şi omul nu are nici un folos din aceasta. Oare este adevăr în om fără Domnul Hristos? Se ofileşte şi nimic nu rămâne din el. Însă dacă omul trăieşte în Trupul Omului îndumnezeit, al Bisericii Sale, adevărul său se dezvoltă treptat, sporeşte în Adevăr dumnezeiesc şi devine Adevăr dumnezeiesc – Adevărul Veşnic al desăvârşirii dumnezeieşti. Astfel ştim pentru ce a dăruit Dumnezeu omului adevărul: ca el să devină desăvârşit şi să se desăvârşească întru el desăvârşirea dumnezeiască şi împlinirea dumnezeiască.

Şi ce se întâmplă cu dreptatea omenească? Aşa cum dreptatea omului dacă nu se săvârşeşte în Hristos -Dumnezeu-Omul - în Dreptatea Sa dumnezeiască, o, îndată piere, îndată dispare atacul din toate părţile prin minciunile acestei lumi, prin minciunile care roiesc din inima întunecată a fiecărui demon şi a fiecărui om care se lasă stăpânit de el. Atunci dreptatea omenească moare şi dispare cu totul. Ea trăieşte veşnic, trăieşte dumnezeieşte numai dacă se uneşte cu Dreptatea lui Hristos, dacă devine Dreptatea dumnezeiască, Dreptatea evanghelică, toată de la Dumnezeu şi după Dumnezeu.

O, oamenii se laudă în lumea aceasta cu dragostea, cu dragostea faţă de om, faţă de lucruri, în general cu toate categoriile de dragoste. Însă dragostea omenească, dacă nu se desăvârşeşte în Dragostea lui Hristos – ce se alege din ea? Ea se transforma

în gelozie obişnuită, se transformă în încăpăţânare, apoi în duşmănie. Această putere a dragostei care este în firea omenească, dacă cu credinţa lui Hristos se uneşte cu Domnul Hristos, ea creşte treptat şi această dragoste devine Dragoste sfântă, Dragoste desăvârşită, Dragoste dumnezeiască, Dragostea lui Dumnezeu. Aceasta este singura Dragoste adevărată în această lume. Şi venind în această lume, devenind Dumnezeu-Om, Domnul Hristos a dăruit această Dragoste desăvârşită şi de la noi cei care I-am urmat Lui cere aceeaşi dragoste. Toate celelalte iubiri nu au valoare atâta timp cât nu se sfinţesc, cât nu se sfinţesc prin dragoste, prin Sfânta Dragoste dumnezeiască, prin Dragostea lui Hristos.

Şi ce să spunem despre averile omeneşti? Deseori oamenii se laudă cu averile lor, cu proprietăţile lor, cu vredniciile lor. Ce este averea omenească în această lume? Ce avere poate supravieţui răului din această lume, răului care este cu totul de la diavol.

Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu (Matei 19, 17), a spus Domnul Hristos, nimeni! ***Nimeni dintre oameni. Noi suntem oameni păcătoşi şi în aşa măsură amestecăm raul cu binele în noi înşine încât binele nostru niciodată nu este un bine autentic, binele nostru nu este niciodată Bine dumnezeiesc. Dacă ne predăm Domnului Hristos cu credinţă, cu rugăciune şi cu dragoste, El face să crească în noi binele, îl înmulţeşte, îl desăvârşeşte şi abia după aceea binele nostru devine Bine desăvârşit, Bine dumnezeiesc, devine Binele lui Dumnezeu.***

Şi ce să spunem despre viaţa noastră lumească? Ce este viaţa noastră lumească fără Domnul Hristos, atâta timp cât El nu S-a arătat în ea? Viaţa fără Dumnezeu nu este nimic altceva decât o moarte treptată şi necontenită, moarte chinuitoare, moarte înfiorătoare, de coşmar. Iar viaţa adevărată este Viaţa veşnică în Domnul Hristos! Dacă omul cu toate mijloacele sfinte pe care i le-a dat Biserica lui Hristos se umple înlăuntrul său de puteri dumnezeieşti, de viaţa dumnezeiască, viaţa sa se transformă treptat în viaţa lui Dumnezeu, în Viaţa veşnică. Omul devine fiinţa veşnică.

Noi, în aceste zile sfinte şi măreţe, ne salutăm unul pe altul cu salutul dumnezeiesc de bucurie: „Hristos Se naşte”. Ce spunem prin aceasta? Noi de fapt slăvim: „Adevărul veşnic Se naşte! Dreptatea veşnică Se naşte! Dragostea veşnică Se naşte! Binele veşnic Se naşte! Viaţa veşnică Se naşte!”.

Căci Se naşte Dumnezeu, Se naşte Hristos – Dumnezeu-Omul în această lume. Iată, de aceea de la naşterea Domnului Hristos în această lume este o bucurie să fii om. De aceea de la naşterea Sa minunată şi de la arătarea Sa pe pământ ca om este

aşa de plăcut să fii om! Este îngrozitor să fii om fără Hristos! De aceea Domnul Hristos arătându-Se pe pământ, născându-Se pe pământ ca Dumnezeu-Om, toată bucuria noastră, toată nădejdea noastră, toată viaţa noastră, sensul deplin al tuturor oamenilor lumii este El – Hristos, Dumnezeu-Omul! El este singurul Adevăr în toate universurile în care omul trăieşte şi se mişcă. Şi pe El şi Atotdumnezeirea Sa, Atotdesăvârşirea Iubitorului de oameni, a Dumnezeu-Omului o slăvim. Iată, acesta este Crăciunul, măreţul, minunatul şi strălucitorul Praznic.

De aceea, dacă ne salutăm unul pe altul cu urarea plină de bucurie de la Crăciun: „Hristos Se naşte!”, avem întotdeauna în inimă, în simţire, în sufletele noastre, acea bucurie că omul este chemat să devină desăvârşit, ca în Sfânta Sa Biserică dumnezeiască, Domnul Hristos i-a dat toate mijloacele pentru aceasta.

De aceea, fie ca toate sufletele noastre, întreaga noastră minte, întreaga noastră conştiinţă, toată fiinţa noastră, pururea să-L slăvească deplin pe Minunatul Domn Hristos, Care atât de mult S-a smerit (Filipeni 2, 7), atâta dragoste ne-a arătat, S-a coborât la noi oamenii, ca să ne ridice din iadul nostru în Împărăţia Cerurilor şi ca să ne cheme la desăvârşire dumnezeiască. Lui fie slava şi lauda, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de la Celie, Cuvinte despre veşnicie – predici alese, Editura Egumeniţa, 2013)

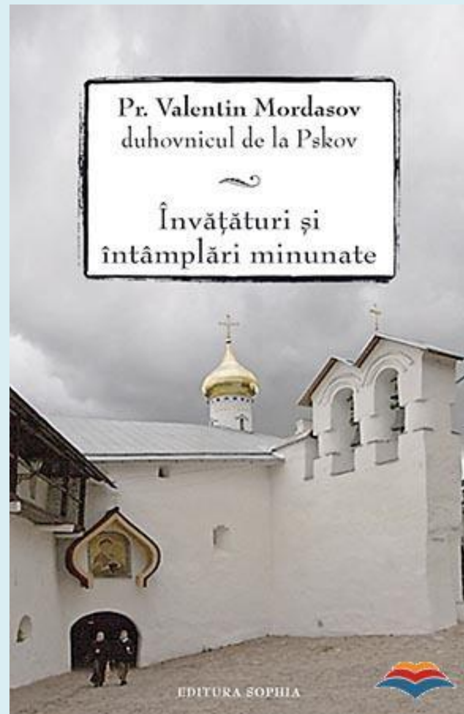
Duminica Părinţilor după trup ai Domnului - Predici alese la Duminica dinaintea Crăciunului ale Sfântului Iustin Popovici şi sfinţitului părinte Valentin Mordasov: Cum este cu noi Dumnezeu? Cel mai important eveniment al istoriei

Sfinţitul Părinte Valentin Mordasov: Despre pace

“Cu cât ne apropiem mai mult de Crăciun, auzim tot mai multe cântări şi citiri dedicate acestei sărbători. Mai demult, evreii considerau că cea mai de preţ în viaţă este naşterea de prunci, din cauză că aşteptau naşterea Mântuitorului. Astăzi am auzit genealogia omenească a lui Iisus Hristos. Urmărind-o, ne-am putut da seama că acolo erau nu doar oameni drepţi, ci şi păcătoşi şi desfrânate. El a venit să mântuiască pe cei păcătoşi. Naşterea din părinţi păcătoşi nu anulează posibilitatea dobândirii Împărăţiei lui Dumnezeu. Uneori oameni veniţi pe lume din păcatul desfrânării au devenit sfinţi. Un astfel de om primeşte mai mare răsplată decât cel născut din părinţi evlavioşi, pentru că a trebuit să lupte mai mult. Sfinţii Părinţi au trăit şi până la Naşterea lui Hristos. Majoritatea dintre ei sunt enumeraţi în genealogia Lui.

Hristos S-a născut în Bethleem [...] şi îngerii cântau: **Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.** Aceste cuvinte ale sfinţilor îngeri le vom lua spre zidire.

Trebuie să ştim că omul este obligat să respecte pacea sub trei aspecte.

- ✓ Primul este pacea cu Dumnezeu, prin păzirea poruncilor şi împlinirea voii Lui. Făcând astfel, omul dobândeşte simţământul păcii interioare, al liniştii şi al încrederii. În caz contrar, viaţa pare lipsită de scop, goală, fără sens. Păcătuind, omul încalcă voia lui Dumnezeu şi pierde această pace, dar prin pocăinţă o poate redobândi.

- ✓ Al doilea aspect este pacea cu oamenii, cu cei din jur. Pacea în relaţia ta cu ceilalţi trebuie să fie luminată de înţelepciune: să nu te cerţi pentru cele pământeşti, să cedezi când nu e vorba de a încălca legea lui Dumnezeu, dar întotdeauna trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni.

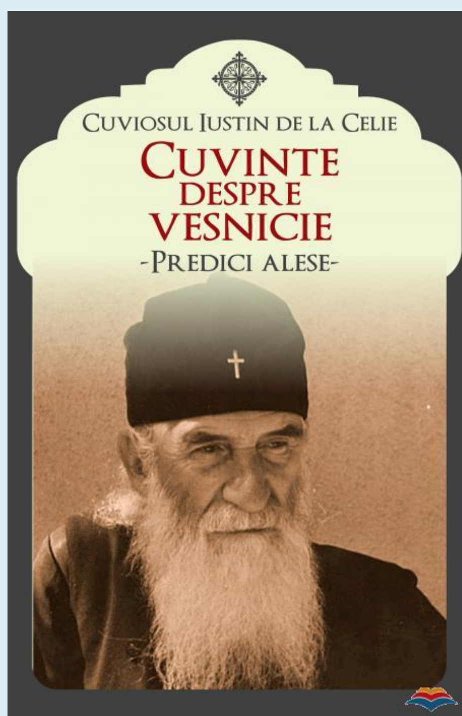
Când Sfântul Serafim de Sarov a fost întrebat cum se poate păstra o astfel de pace, a răspuns că în aspiraţia lor de a o dobândi mulţi s-au pierdut, pentru că adeseori această pace devenea îngăduinţă omenească ce favoriza voia omenească păcătoasă.

Adeseori încheie între ei pace şi tâlharii; desfrânaţii trăiesc în pace şi alţi păcătoşi încheie diferite înţelegeri între ei. Aceasta este pacea nedurabilă a păcatului. Pacea adevărată nu trebuie să încalce voia lui Dumnezeu.

- ✓ Al treilea aspect este pacea cu sine însuşi, adică pacea propriei conştiinţe. Cel mai important rol în acest caz îl are viaţa curată după Sfânta Evanghelie. Împacă-te cu duşmanul [pârâşul, n.n.] tău cât timp eşti cu el pe cale. „Duşmanul" reprezintă conştiinţa ta, calea reprezintă viaţa ta. Calea duce spre veşnicie, unde nu există pocăinţă. Conştiinţă este glasul lui Dumnezeu în inima omului. Păcatele deformează glasul conştiinţei".

(Din: Pr. Valentin Mordasov, duhovnicul de la Pskov: Învăţături şi întâmplări minunate, Editura Sophia, 2011)

Sfântul Iustin Popovici: Predica întâi la Duminica Sfinţilor părinţi - Ce este păcatul?

(Postul Crăciunului, anul 1965)

Astăzi, într-un cuvânt, este Buna-Vestire a Domnului. Întreaga Evanghelie dumnezeiască într-un singur cuvânt. Astăzi, în Duminica Părinţilor, cea de dinainte de Crăciun, se citeşte întâia Evanghelie, primul capitol din Evanghelia după Matei. Iar aceasta, într-un cuvânt, spune ce se întâmplă cu această lume, ce se întâmplă şi ce se va întâmpla cu fiecare dintre noi. Toată istoria Cerului şi a pământului, întreaga istorie a omului, a oamenilor, a neamului omenesc, a mea, a ta, a păsărilor, a crenguţelor, a florilor, toate sunt într-un cuvânt - Iisus (Matei 1, 1; 18-21). ***Naşterea Sa, iată, este cel mai important eveniment în toate istoriile tuturor lumilor. Naşterea Sa pe pământ, arătarea Sa pe pământ ca Om – acesta este cel mai important lucru din toate câte s-au petrecut în neamul omenesc, fraţilor, este cel mai de seamă, de când a fost făcut soarele şi până în ziua în care se va stinge.***

Iată, a venit să mântuiască lumea de păcate. Tu ai nevoie de Iisus, tu ai nevoie de Mântuitor. ***Ce este păcatul?*** Tu şi noi ceilalţi cunoaştem păcatul prin moarte. Moartea este ceva deosebit de înfricoşător pentru noi, dar moartea a venit în această lume prin păcat şi când S-a arătat Izbăvitorul de păcate, atunci S-a arătat

Izbăvitorul de moartea mea şi a ta. Şi păcatele care sunt în mine şi păcatele care sunt în tine, care produc sute de morţi în noi, în fiinţa noastră omenească, toate acestea fug dinaintea Sa, toate acestea rămân neputincioase înaintea Sa. Numai El este mai puternic decât păcatul, numai Dumnezeu este mai puternic decât păcatul. Nu există om mai puternic decât păcatul, căci în păcat este diavolul şi numai Dumnezeu este mai puternic decât diavolul. Iată, Dumnezeu a devenit om ca să scoată afară păcatul din om, ca să izgonească din om păcatul, ca să arunce din om cea mai cumplită pocitanie, pe care noi, deseori, o îmbrăţişăm în momente de exaltare şi de nebunie, iar ea ne răneşte din fiecare parte, provocând moartea minţii, moartea conştiinţei, moartea voinţei, moartea totală.

Iată nevoinţa mântuitoare în această lume, iată scopul Său, iată mântuirea noastră: moartea păcatului tău şi al meu. Iar această omorâre a păcatului tău o poate înfăptui numai Domnul Hristos, Care este mai puternic decât păcatul şi mai puternic decât moartea. Moartea morţii este numai Domnul Hristos, Care prin Înviere biruieşte moartea; El poate să-mi dăruiască şi mie, şi ţie, biruinţa asupra oricărei morţi. Cine înfăptuieşte biruinţa asupra diavolului, pieirea diavolilor? Cine a biruit iadul, împărăţia duhurilor necurate şi a nenumăraţilor diavoli distrugători, cine? Dumnezeu şi Omul, Hristos, Dumnezeu desăvârşit şi Om desăvârşit! El, din nespusa iubire de oameni a coborât din Ceruri, S-a făcut Om, a intrat în tina trupului omenesc, ca din acest trup şi din această fiinţă omenească să scoată afară ceea ce nu este dumnezeiesc, ceea ce este potrivnic voii lui Dumnezeu, ca să scoată afară păcatul.

De aceea, fraţii mei, cel mai important eveniment în Evanghelia Mântuirii este că El, Dumnezeu, a devenit om (Matei 1, 23; Timotei 3, 16). În aceasta constă taina vieţii noastre în lume, în aceasta constă toată taina mântuirii noastre, în aceasta constă taina pământului nenorocit în care trăieşte neamul omenesc şi a tuturor lumilor mai presus de om şi mai prejos de om. Dumnezeu S-a arătat în trup (I Timotei 3, 16), aceasta este taina noastră. ***Pentru ce S-a arătat Hristos? Ca să-l unească pe om cu Dumnezeu şi astfel, unit cu Dumnezeu, să scoată din el orice păcat, orice rău, orice întuneric, orice negură, orice moarte şi orice diavol. Şi nu este în această lume unitate atât de intimă, atât de apropiată aşa cum este unitatea dintre Dumnezeu şi om întru Hristos. Nu este spaţiu, nu este loc pentru păcat dacă Hristos, Dumnezeu desăvârşit şi Om desăvârşit, intră în sufletul meu şi al tău – prin Sfântul Botez, prin Sfânta Împărtăşanie, prin Sfintele Taine. Atunci fuge tot ceea ce reprezintă păcat. De aceea taina întrupării Domnului Hristos este cea mai sfântă, cea mai mare, cea mai aducătoare de mântuire.***

Fraţii mei, începând cu venirea Mântuitorului Hristos în această lume, începând cu Crăciunul, totul se preschimbă, se schimbă toată istoria neamului omenesc. El, Minunatul Iisus, l-a detronat pe satana şi L-a înscăunat pe Dumnezeu.

Sfântul lui Dumnezeu Macarie cel mare spune: Prin păcat diavolul a semănat pe prestolul minţii omeneşti şi împărăţeşte în om, iar dacă omul crede în Domnul Hristos, dacă se botează, dacă se împărtăşeşte, dacă trăieşte după Evanghelie, atunci Domnul înlătură de pe prestolul minţii pe acel diavol şi împărăţeşte El, se înscăunează Dumnezeu, şi atunci în sufletul tău şi în viaţa ta stăpâneşte Dumnezeu, stăpânesc gândurile sfinte, starea lăuntrică sfântă, starea lăuntrică dumnezeiască, dorinţa dumnezeiască, lucrarea dumnezeiască. Dacă prin puterea Sa dumnezeiască Domnul Hristos îl alungă pe satana de pe prestolul minţii tale şi al minţii mele şi al neamului omenesc, El alungă în acelaşi timp toate legiunile de diavoli, alungă toate păcatele din om, toată moartea şi face sălaş sfintelor virtuţi şi se sălăşluieşte sfânta putere dumnezeiască şi cerească şi atunci tu împreună cu Apostolul Pavel zici: Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte întru mine.

Ce s-a întâmplat cu Saul, cu faimosul Sfânt Apostol Pavel? Ştiţi că el a fost cel mai mare prigonitor al Domnului Hristos, al primilor creştini. Şi atunci când mergea călare pe cal împreună cu cetele de bărbaţi pe drumul spre Damasc ca să-i prigonească pe creştini, el dintr-odată a auzit un glas înfricoşător, s-a arătat o lumină înfricoşătoare şi din ea ca şi cum ar fi tunat, s-a auzit: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti?

Iar Saul iute a întrebat: Cine eşti Tu, Doamne?

- Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. Doamne, ce voieşti să fac? (Faptele Apostolilor 9, 3-6)

Saul a orbit atunci, a fost trei zile orb, căci îl conduceau fraţii lui care se porniseră împreună cu el să-i prigonească pe creştini. Atunci a venit Sfântul Apostol Anania – i se arătase Domnul şi-i descoperise - a venit la Saul şi l-a botezat, şi Saul şi-a recăpătat vederea. Şi de atunci iată că toate s-au schimbat. În loc să rămână Saul, a devenit Sfântul Apostol Pavel. Pe el nu a putut să-l amuţească tot Imperiul Roman, toată împărăţia romană a lui Nero, a vameşilor romani, toţi soldaţii romani, toţi temnicerii nu au putut să-l aducă pe Pavel la tăcere pentru ca el să nu mai propovăduiască Evanghelia Domnului Hristos, să nu-L mai propovăduiască pe Acel Iisus, pe Iisus Mântuitorul, Împăratul, Dumnezeul Cerului şi al pământului.

Totul este spus prin numele Său: Iisus Hristos – Mântuitorul. Când pronunţi acest nume, ce rosteşti tu? Rosteşti strigătul de luptă, strigătul războiului creştinesc; te porneşti la luptă cu păcatul. Dumnezeu nu îngăduie moartea, Dumnezeu nu îngăduie lucrarea diavolului, înseamnă că tu eşti în permanenţă ostaşul Său împotriva păcatului, împotriva morţii, împotriva diavolului.

Sfinţii Părinţi din Vechiul Testament pe care îi prăznuim astăzi, toţi Drepţii cei mari: Avraam, Moise, Isaia şi nenumăraţi alţii, toţi au fost astfel de luptători, luptători pentru Hristos încă înainte de Hristos, luptători pentru Evanghelia lui Hristos înainte ca Evanghelia să se fi scris. A scris-o Domnul prin sfintele lor vieţi şi ei, mulţi dintre ei, au auzit ceea ce a scris despre ei Sfântul Apostol Pavel, că prin credinţă au biruit împăraţii, au ajuns să vadă învierea morţilor, au fost neclintiţi în lupte, au împlinit dreptatea lui Dumnezeu în această lume, L-au proslăvit pe Dumnezeul cel Adevărat; pe ***ei, de care lumea nu era vrednică, lumea i-a prigonit, au rătăcit în pustii goi, înveşmântaţi în piei, lipsiţi de hrană, dar dreptatea lui Dumnezeu s-a săvârşit, diavolul a fost biruit, toate păcatele au fost biruite (Evrei 11, 32-39).***

Iar noi, creştinii vieţuitori în această lume, trăind în Biserica lui Hristos pe care El a întemeiat-o făcându-se om, încă de aici de pe pământ devenim proprietari şi stăpânitori ai Împărăţiei Cerurilor dacă împlinim poruncile lui Hristos. Dacă împlineşti porunca smereniei lăsată de Mântuitorul, dacă te smereşti cu mare credinţă înaintea Sa, dobândeşti toată fericirea; dacă înlături mândria satanică şi împlineşti prima poruncă a sfintei Sale înţelepciuni: ***Fericiţi cei săraci cu duhul că a lor este Împărăţia Cerurilor (Matei 5, 3),*** vei simţi cu adevărat că Împărăţia Cerurilor este a ta. Vei simţi că Dumnezeu Împăratul este în sufletul tău, iar nu păcatul, nu diavolul, nu moartea. Şi tu încă de pe acum, încă de aici, ca trăitor pe pământ, dobândeşti isihia: împăratul este întru tine şi împărăteşte în sufletul tău prin Adevărul veşnic, prin Dreptatea veşnică, prin Viaţa veşnică.

Sfânta Împărtăşanie, iată hrana sfântă, iată bunătăţile cereşti sfinte, iată sfinţenia fără de moarte, iată sfânta Veşnicie, iată sfânta Viaţă veşnică! Toate acestea şi încă mai mult decât acestea este Domnul Hristos Cel Înviat pe Care Îl primim în Sfânta Împărtăşanie.

Avem chiar mai mult decât este de trebuinţă. ***Însă ce ne dăruieşte Domnul şi de ce avem noi nevoie? Credinţă, credinţă neclintită. Hotărârea statornică: vreau să trăiesc cu credinţă în Domnul Hristos şi să împlinesc poruncile Sfintei Sale Evanghelii. Cu toate acestea mulţi în jurul meu nu voiesc, cu toate acestea deseori slăbiciunea mea este neputincioasă, neputinţa mea nu poate. Căci omul***

nu se izbăveşte de moarte, nu se izbăveşte de păcat fără Mântuitorul, fără Domnul Hristos. În Mântuitorul este izbăvirea, aşa cum este în lumină lumânarea. Pentru aceasta împreună cu Sfinţii Părinţi ai Vechiului Testament să ne închinăm Domnului Hristos, minunatului nostru Izbăvitor din legăturile păcatului, ale morţii şi ale diavolului şi Singurului Adevăratului iubitor de oameni, Care, iată, ne-a adus şi ne-a dăruit nouă, unor oameni nevrednici, Împărăţia Cerurilor. Amin.

Sfântul Iustin Popovici: Predica a treia în Duminica Sfinţilor părinţi - Cu noi este Dumnezeu

(Ajunul Crăciunului, 1973)

Nu este nimic mai important decât Crăciunul! De ce? Pentru că Dumnezeu a coborât în această lume. Şi până atunci unde a fost El? Noi, prin păcatele noastre, L-am alungat de pe pământ; nu avem nevoie de Dumnezeu. Aceasta reiese din fiece păcat, fie că vrei, fie că nu vrei, căci prin fiece păcat al nostru Îl gonim pe Dumnezeu de pe pământ. Mai întâi Îl alungăm din sufletele noastre, apoi din ţelul istoriei neamului omenesc. Şi aceasta se referă la tine, se referă la noi toţi. Dacă trăim în păcate nepocăite, noi izgonim din sufletele noastre, din inimile noastre, din conştiinţele noastre tot ceea ce este dumnezeiesc.

Aţi auzit astăzi Sfânta Evanghelie. Domnul este numit aici Emanuel, ceea ce înseamnă Cu noi este Dumnezeu (Matei 1, 23). Până atunci, cine a fost împreună cu noi? Diavolul! Diavolul – prin păcat, prin fiecare păcat, şi al meu şi al tău şi prin păcatele fiecăruia din neamul omenesc. Niciodată nu trebuie să ne înşelăm: noi înşine fie Îl alungăm pe Dumnezeu dintru noi, fie Îl facem să intre în noi înşine.

De aceea Domnul s-a făcut om, de aceea la Crăciun El a intrat în această lume şi S-a arătat ca om (1 Timotei 3, 16), ca să ne arate ceea ce trebuie să fie omul în această lume şi cum trebuie să fie el. Domnul nu S-a făcut om în zadar. Nu S-a făcut pasăre, nu S-a făcut floare, ci S-a făcut om - om care era cu totul în păcate, cu totul împuţit cu totul în puterea demonilor. De aceea S-a făcut om, ca să-l izbăvească pe om de aceasta. Numele Lui, Iisus, înseamnă Izbăvitor (Matei 1, 21). Izbăvitor de ce? De păcate, de păcatele omeneşti, căci prin păcate a intrat în această lume şi moartea, şi a intrat fiece diavol. De aceea fără Domnul Hristos, fără Crăciunul Său, cu adevărat neamul omenesc poate spune totdeauna pentru sine: cu noi nu este Dumnezeu, ci diavolul. Cu noi este Dumnezeu – acesta este temeiul

ceresc, acesta temeiul credinţei noastre, temeiul Evangheliei. Cu noi este Dumnezeu în această lume.

Iar până acum L-am avut ca şi cum nu ar fi fost deloc. Nu a fost în sensul deplin al cuvântului. ***Prin ce să dovedim noi, creştinii, că într-adevăr cu noi este Dumnezeu?*** Iată, Domnul a lăsat Biserica în această lume. Ce este Biserica? Sfântul Apostol Pavel spune că ***Biserica este Trupul Său cel duhovnicesc; El este Capul acestui Trup, iar noi mădularele Trupului Său (Efeseni 1, 22; Efeseni 4,15-16),*** înţelegându-se astfel unirea organică cu Domnul Hristos. Şi astfel fiecare creştin, care împlineşte Sfintele porunci evanghelice, totdeauna poate spune „cu mine este Dumnezeu”. Dar dacă creştinul se îmbracă în păcate, dacă nu se va lupta cu ele, dacă nu le va alunga dintru sine, atunci este într-o altă continuă îmbrăţişare – cu cine? Cu diavolul.

Anevoie le-a venit oamenilor să creadă că Dumnezeu S-a făcut om, iată, pentru mântuirea noastră. Dumnezeu cu adevărat S-a făcut om şi ceea ce este cel mai important, ne-a dăruit toate mijloacele pentru ca fiecare dintre noi dacă voieşte să se poată uni cu El, cu minunatul Domn Hristos, Care după a Sa smerenie, după a Sa bunătate, iată, S-a făcut asemenea omului lepros, muritor, cu totul învăluit în păcate omeneşti. El a luat păcatele noastre asupra Sa [...] ca să ne izbăvească de ele. De aceea S-a făcut om! De aceea a dobândit numele de Iisus Mântuitorul!

În Biserica lui Hristos noi avem toate mijloacele necesare pentru unirea noastră duhovnicească cu Domnul Hristos. Acestea sunt Sfintele Taine şi sfintele virtuţi. Sfântul Botez - atunci când ne botezăm ne îmbrăcăm în Domnul Hristos [...] şi izgonim tot ceea ce este satanic şi demonic, ne lepădăm de acela şi ne predăm Domnului Hristos.

Dar atunci care este semnificaţia Sfintei Împărtăşanii? Aceasta este unirea deplină a ta cu El, unirea deplină a omului cu Domnul Hristos. Şi credinţa şi dragostea şi rugăciunea şi postul? Toate acestea sunt virtuţi cu ajutorul cărora ne unim cu Domnul Hristos.

Apostolul Pavel îi sfătuieşte pe creştini, le spune şi îi roagă: ***Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre (Efeseni 3, 17).***

Noi nu putem să înţelegem tot ceea ce Domnul a făcut şi ceea ce este; de fapt, Dumnezeu este mai cuprinzător, mai mare, mai profund decât poate cuprinde orice minte omenească, orice cuget omenesc. De aceea Domnul, ca o cale sigură către El, a dăruit credinţa, credinţa în El. Iar pentru a avea credinţă nu este nevoie de

şcoală multă, nici de comerţ, nici de bogăţie, de nimic. Numai de bunăvoinţă. Numai de bunăvoinţa de a crede în Mântuitorul lumii, în Domnul Hristos. Iar apoi fiecare virtute şi dragostea şi rugăciunea şi postul, toate acestea îl fac să Se sălăşluiască întru noi, aduc puterea Sa dumnezeiască, aduc cuvintele Sale de viaţă făcătoare şi noi cu adevărat simţim că este cu noi Dumnezeu şi nu ne temem de nici un diavol, nu ne temem de nici un păcat.

Domnul a venit în această lume, ne-a dăruit puterea şi tăria ca să biruim cu adevărat orice păcat şi nu numai păcatul, ci orice moarte, orice diavol – ne-a dăruit Viaţa veşnică. A venit în această lume, a luat asupra Sa trup omenesc, a trecut prin moarte şi a înviat cu trupul din morţi, S-a suit la Ceruri şi ne-a arătat ce va fi cu trupul tău şi cu al meu. Nimic mai puţin decât aceasta! Şi trupul meu şi al tău trebuie să intre în moarte. Dar, ca creştini, noi vom învia după credinţa noastră în Domnul Hristos. În ziua înfricoşătoarei Judecăţi Domnul ne va învia din morţi şi ne va dărui Viaţa veşnică!

Cine crede în Mine are Viaţa veşnică (În. 3,16), a spus Mântuitorul. Încă de aici de pe pământ are Viaţa veşnică. Aceasta înseamnă: Domnul este mai puternic decât orice moarte, decât orice diavol, decât orice păcat, mai puternic decât tine şi decât mine. Şi atunci când suntem împreună cu El, cu adevărat noi suntem biruitori.

Fie ca Sfinţii Părinţi şi Strămoşi ai Vechiului Legământ şi Sfânta Cuvioasă Muceniţă Evghenia pe care astăzi o prăznuim [24 decembrie, n.n.], care a pătimit cu bucurie pentru Hristos şi a fost un model de sfinţenie, fie ca fii toţi să ne ajute nouă tuturor, iar noi să ne nevoim pentru a lucra tot binele evanghelic, să ne nevoim în lucrarea oricărei virtuţi evanghelice şi astfel să câştigăm Împărăţia Cerurilor în care, dă, Doamne, ca împreună cu Sfinţii prăznuiţi astăzi şi cu toţi Sfinţii, să-L slăvim pe Minunatul şi Singurul Domn Hristos, a Căruia este slava şi cinstea, acum şi în vecii vecilor. Amin.

(din: Cuviosul Iustin de la Celie, Cuvinte despre veşnicie – predici alese, Editura Egumeniţa, 2013)

Predici la Duminica dinaintea Naşterii Domnului. Tâlcuirea nedumeririlor trezite de Evanghelia “Genealogiei”, “Cartea neamului lui Iisus Hristos”. De ce era nevoie ca Maica Domnului să fie logodită cu Iosif?

“De ce a trebuit eu să depind de oamenii aceia, de ce a trebuit să am părinţii aceştia, să mă nasc în ţara asta, în generaţia asta…?”

Părintele Ciprian Negreanu (Cluj) - Predică din Duminica sfinţilor părinţi după trup ai Domnului (2012) - Ce legătură este între sufletul omenesc al fiecăruia dintre noi, Maica Domnului şi Naşterea lui Hristos? Cum lucrează Dumnezeu mântuirea noastră prin oameni?

“În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Suntem în duminica dinaintea Crăciunului, a Naşterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi, ca la orice sărbătoare mare şi această duminică este închinată sau

prevesteşte şi pregăteşte sărbătoarea Naşterii Mântuitorului, începutul mântuirii noastre.

Această duminică se numeşte şi a ajuns să fie numită în mod obişnuit, Duminica strămoşilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos; alţii o numesc genealogia, chiar dacă ea nu cuprinde numai genealogia Mântuitorului ci-i cuprinde şi pe drepţii şi profeţii care au fost înaintea Sa şi au pregătit cumva calea lui Dumnezeu şi întruparea Lui şi mai cuprinde chiar şi o parte a povestirii Naşterii Mântuitorului. Dar se insistă asupra genealogiei, pentru că despre Naştere o să vorbim în zilele următoare şi chiar în ziua Naşterii, dar, în mod deosebit, se opreşte în general Biserica asupra acestei cărţi a strămoşilor, a neamului lui Iisus Hristos, cum zice Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei.

Doi evanghelişti vorbesc despre cartea neamului lui Iisus Hristos: Matei şi Luca. Sfinţii Părinţi şi teologii care explică Evangheliile spun că una dintre deosebirile dintre cele genealogii este aceea că una dintre ele înfăţişează mai degrabă o cale regală, iar cealaltă mai degrabă o cale profetică. Aceea a lui Matei merge pe o cale regală, a lui David, a lui Solomon. Cealaltă, a lui Luca, merge mai mult pe partea profetică, arătând toate cele trei demnităţi ale Mântuitorului: Preot în veac şi din veac, nefăcut de mână omenească, Profet sau Prooroc – partea profetică – şi Rege.

Când o auzim, când o ascultăm, ni se pare obositoare la prima auzire, mai ales că noi cunoaştem foarte puţin Vechiul Testament. Dacă am cunoaşte mai bine Vechiul Testament ni s-ar părea foarte familiar să auzim de toţi aceştia de care auzim şi multora dintre noi ni se par nişte nume foarte străine, necunoscute nouă, care nu ne spun nimic, dar, de fapt, în spatele fiecărui nume e o istorie întreagă, o lume întreagă. De fapt, cred că fiecare dintre aceştia aduce sau poartă cu sine, sau s-a lucrat în ei o caracteristică, un chip, ceva din frumuseţea de mai târziu a Maicii Domnului. În fiecare a fost ceva care a dus la naşterea Maicii Domnului – şi o să vedeţi de ce mă refer la naşterea Maicii Domnului, deşi acolo textul se sfârşeşte cu: "Şi s-a născut Iosif, logodnicul Mariei". O să vorbim imediat despre asta.

Dar toate aceste generaţii, toate aceste neamuri, paisprezece, paisprezece, paisprezece, parcă fiecare dintre ei, începând de la Adam, continuând cu Set şi cu ceilalţi, aduc o mireasmă, o nuanţă, o frumuseţe care se adaugă celei mai frumoase flori pe care a putut s-o dea pământul şi din care S-a născut mai târziu Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Maicii Domnului. Au înfrumuseţat toţi acest chip. Am putea să ne oprim la fiecare dintre ei şi să zicem ce a adus fiecare, ce virtute a lucrat, în ce s-a desăvârşit, în ce s-a luminat, în ce s-a înălţat şi ce a adus nou în neamul Mântuitorului Iisus Hristos. Nu ne oprim la asta. Ce ne tulbură, poate, mai ales, pe

cei cunoscători, este că Sfântul Apostol Matei ţine în mod special să numere câte 14 de trei ori neamul de la Adam până la Mântuitorul şi cei care cunosc foarte bine Scriptura ştiu că în Cartea Regilor, în loc de 14 neamuri pe care le pune el la mijloc, sunt 17 neamuri. Matei a ştiut cu siguranţă, mai ales că el n-a vorbit de la sine, ci a vorbit ajutat şi inspirat de Duhul Sfânt.

Atunci de ce în loc de 17 generaţii a pus 14, la un moment dat? Celelalte 14 sunt valabile, însă una dintre cele 14 rânduri de neamuri sunt, de fapt, 17, după cum vedem citind cu atenţie Cartea Regilor. A greşit? N-a greşit. A minţit? N-a minţit. Atunci care este înţelesul?

Şi Sfântul Ieronim ne spune un cuvânt care ne cutremură. Că în vremea lui Ahaz, au fost trei neamuri care au ieşit dintr-o femeie păcătoasă, o femeie care nu s-a întors spre Dumnezeu, trei neamuri care n-au trăit în ascultare de glasul conştiinţei şi de glasul lui Dumnezeu şi aceste trei neamuri sunt trecute sub tăcere absolută de Matei. Aceste trei generaţii sunt lăsate deoparte, ca şi cum n-ar exista. Acest lucru era obişnuit în vechime, chiar dacă nouă acum ni se pare de mirare. Dacă într-un oraş cineva aducea necinste acelui oraş, dacă unul dintre copii făcea necinste casei aceleia, neamului aceluia, numele lui era şters din toate scriptele şi din toate locurile unde era notat. El dispărea, nu mai exista. A-i rosti numele era o ruşine, o batjocură pe care o aduceai familiei aceleia, neamului aceluia. Aşa era şi în lumea romană, şi în lumea greacă, dar cu atât mai mult la evrei, unde numele avea o importanţă foarte mare. Şi căderea unuia din credinţă sau întoarcerea spre cele rele era din neam în neam vestită şi cunoscută, de îngrozire pentru ceilalţi şi aceste nume erau, în general, trecute sub tăcere.

Vedem, cumva, că Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei se foloseşte de lucrarea aceasta, dar cu ştiinţa şi sub inspiraţia lui Dumnezeu, trei neamuri sunt ca şi cum n-ar exista. Aşa cum, la bogatul care trăia în lux, îmbrăcat în porfiră şi în vison, care petrecea strălucit în toate zilele vieţii sale – adică zilnic pentru el era petrecere, erau oameni care se adăpau din vorbele lui, din bogăţia lui, care îl vesteau pretutindeni – dar înaintea lui Dumnezeu era necunoscut, nici nu are nume acest om, acel om nu exista în faţa lui Dumnezeu, deşi exista în faţa lumii. Aşa şi aceste trei generaţii, care n-au fost în duhul lui Dumnezeu, pe calea lui Dumnezeu: sunt ca şi uitate. Adică Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei nici nu le trece, dar asta cu inspiraţie dumnezeiască. Şi asta pe noi ne îngrozeşte şi ne înspăimântă, pentru că n-am vrea să fim din acele neamuri, n-am vrea să fim dintre cei care nici nume nu au înaintea lui Dumnezeu, adică înaintea Lui nici nume n-am avea dacă nu încercăm să mergem pe calea Lui, să facem poruncile Lui, cât putem. E groaznic ca Dumnezeu să nici nu te cunoască.

Am văzut cât de greu este într-un loc în care nimeni nu te cunoaşte şi nici nu te bagă în seamă, trec peste tine ca şi cum nici n-ai fi. Poţi să strigi, să faci orice, ei au treaba lor, eşti un nimeni. E un sentiment de goliciune şi de neputinţă mare. Dar asta este nimic în faţa unei asemenea întâmplări la măsură dumnezeiască, adică înaintea lui Dumnezeu să nu fii ştiut, să nu te ştie sfinţii, să nu te ştie îngerii, să nu te cunoască.

Acest fel de a fi şi de a Se raporta al Mântuitorului ni l-a mai arătat în câteva dăţi. Ştiţi, când au venit fecioarele neînţelepte şi le-a spus: Nu vă cunosc pe voi.

Şi s-a mai repetat asta în mai multe pilde, cuvântul acesta care pare uşor de purtat, dar el este unul dintre cele mai grele lucruri, să nu fii cunoscut, să nu se ştie cine eşti. Că nu toţi care-Mi zic Doamne, Doamne, vor intra în Împărăţia Cerurilor, zice Dumnezeu. Şi vor veni mulţi şi vor zice: Doamne, oare nu în uliţele Tale am făcut minuni, oare nu Te-am mărturisit noi? Şi Dumnezeu va zice: Nu vă cunosc pe voi.

Nu e vorba că nu-i cunoaşte, ci că aceşti oameni au făcut lucrurile greşit, după capul lor, au schimbat legea, au făcut-o pentru mândrie, pentru altceva, nu pentru Dumnezeu. Şi a nu fi cunoscut de Dumnezeu. Aşa cum centrul Liturghiei şi centrul vieţii noastre creştine este să te pomenească Dumnezeu. Când moare cineva se zice să-l pomenească Dumnezeu, să te binecuvânteze Dumnezeu – adică să te cuvânteze de bine, să te numească de bine – pomenirea numelui nostru de către Dumnezeu, cum s-a rugat tâlharul pe cruce şi a zis: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăţia Ta.

Ce înseamnă pentru Dumnezeu pomenire? Să fii cu El! Să te cunoască, să fii prietenul Lui!

Azi vei fi cu Mine în Rai. Nu era ca o numire. A te numi Dumnezeu înseamnă a te asuma, a te primi desăvârşit.

Dumnezeu nu e ca noi, care îl asumăm cu greu pe un om, să-i ştim numele, să-l cunoaştem, să-l vedem, să vedem dacă putem să ne înţelegem, să rămânem împreună, să ne cercetăm şase luni, un an, până vedem dacă ne potrivim… Când Dumnezeu te numeşte, El te asumă desăvârşit. E ca un om bun, căruia dacă i-ai intrat în casă, deşi nici nu-ţi ştie numele, dar dacă te-a primit în casa sa nu pleci de acolo fără să-ţi dea ceva. Nu te mai uită, totdeauna îţi va scrie de sărbători, totdeauna îşi va aminti de tine. Ei, Dumnezeu e mai mult decât un asemenea om. Şi de aceea noi zicem: Pomeneşte-mă, Doamne…, zicem ca tâlharul.

Şi, când scriem pomelnice, tot de asta o facem, să ne pomenească Dumnezeu, să nu ne uite, să ne pomenească în Împărăţia Sa; dacă Dumnezeu ne pomeneşte, noi suntem; dacă El nu ne pomeneşte, începem să ne apropiem de nefiinţă, nu mai suntem, cine mai suntem noi? Or, chiar dacă cuvântul acesta, Nu vă cunosc pe voi, pare uşor, e, de fapt, unul dintre cele mai grele cuvinte pe care le spune Scriptura.

Dar, întorcându-ne, nu-i vorba că Matei a greşit. Vedem, la un moment, dar, o altă întrebare care ne apare în minte, pe lângă aceea referitoare la de ce trebuie să fie înfăţişaţi toţi strămoşii, spuneam că pentru că fiecare aduce ceva chipului Maicii Domnului, o altă virtute, pe lângă faptul că sunt pomenite paisprezece generaţii, deşi au fost şaptesprezece, ar mai fi o întrebare la care cred că ne-am gândit toţi: de ce avea nevoie Maica Domnului să se căsătorească, să fie logodită? De ce această povară? Că, din exterior, pare o povară. Adică Crinul lumii, Maica Domnului, ceea ce a putut da lumea mai frumos, cea pentru care atâtea şi atâtea generaţii s-au ostenit şi s-a ţinut poporul iudeu cu atâta stricteţe şi cu atâta atenţie în Legea lui Dumnezeu şi Dumnezeu l-a purtat prin Egipt şi prin Asiria şi prin atâtea locuri ca să ţină credinţa şi să-i apropie tot mai mult, a trimis atâţia profeţi, a trimis atâţia sfinţi, a făcut atâtea minuni, Naşterea Mântuitorului, în primul rând şi cele zece plăgi din Egipt şi trecerea prin Marea Roşie şi toate minunile. Şi se naşte Maica Domnului.

Era nevoie ca această Floare a neamului omenesc – din toate punctele de vedere floare, nu numai al frumuseţii exterioare, trupeşti, ci mai ales al frumuseţii interioare, sufleteşti, al chintesenţei de frumuseţe sufletească, a inimii, a minţii, a curăţiei minţii şi inimii, al apropierii de Dumnezeu - avea nevoie această Floare de un bătrân văduv? Un bătrân văduv cu câţiva copii, cu cinci copii din prima căsătorie. Avea nevoie Maica Domnului de această povară? Ar părea, la prima vedere, un auxiliar, aşa, adică ce nevoie mai e şi de asta? De ce nu se putea altfel? De ce nu se putea să rămână Maica Domnului aşa, singură, născându-L, că nu avea nevoie? Decât că s-au spus vorbe pe care le spun şi azi protestanţii şi ne-am putea gândi că ce rost a avut, că s-au mai născut şi vorbe aşa.

Şi tot Sfântul Ieronim, dar şi ceilalţi Părinţi, însoţindu-l, spun că au fost trei motive pentru care a fost nevoie ca Maica Domnului să fie logodită:

1. Ştiţi că în Israel numele neamului s-a păstrat prin bărbat, aşa se socotea, aşa cum la noi numele rămâne prin bărbat, aşa şi la ei neamul s-a păstrat prin bărbat. Şi a fost nevoie să se logodească cu Iosif, ca să se afle cartea neamului lui Iisus Hristos, ca să se ştie din ce neam vine Iisus Hristos. În ce sens? Am mai spus asta, dar repetăm. O fecioară, o fată dintr-un neam, care era singură la părinţi, această fată

era obligată prin lege să se căsătorească cu cineva din neamul ei, în mod special din neamul ei, din aceeaşi spiţă, cât de apropiat se putea. Bine, nu era vorba de rudenie de sânge, aşa spunea legea, ca să nu se piardă sângele, că nu se ştia câţi mai erau din neamul acela şi astfel se continua neamul acela. Şi Dumnezeu aşa S-a îngrijit, spunând că fecioara singură la părinţi să se căsătorească cu cineva din neamul ei.

Pentru evrei era foarte cunoscută această poruncă, de aceea Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei nici nu stă să explice, ci zice: Cartea neamului lui Iisus Hristos: acela a născut pe acela şi tot aşa, şi Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

Şi noi ne mirăm: Bine, dar ce legătură are? Că Maica Domnului L-a născut pe Iisus Hristos şi nu prin Iosif, ci umbrită de Duhul Sfânt şi de puterea Celui Preaînalt. Şi atunci ce legătură are cartea neamului lui Iosif cu neamul Maicii Domnului? Dar pentru ei era de la sine înţeles că o fecioară, singură la părinţi, se căsătoreşte cu cineva din neamul ei. Şi atunci, dacă neamul lui Iosif era din neamul lui David, din neamul lui David era şi Maica Domnului. De aceea cu atâta uşurinţă striga orbul: Miluieşte-ne, Fiul lui David! El era Fiul lui David. Era din neamul lui Dumnezeu, dar, omeneşte, era şi din neamul lui David.

Deci primul motiv pentru care era nevoie de această logodnă era ca să se ştie care era neamul Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Pentru că atâtea profeţii vorbiseră despre asta. Ca să nu zică iudeii că n-au ştiut din ce neam este Hristos, ca să nu zicem noi, ca să nu zică nimeni, niciodată, că n-a ştiut. Aşa, sunt atâtea mărturii, atâtea proorociri că din neamul lui David.

Şi atâtea cuvinte, Daniil ajunge să spună exact anii până la Naşterea Mântuitorului: şaptezeci de săptămâni de ani, în anul 490 înainte de Hristos. Şaptezeci ori şapte, 490. 490 de ani până Se va naşte Hristos, spune el. Adică mai clar decât atât ce putea să se spună? Şi altele, multe. Isaia vorbeşte despre Omul durerilor, despre cum va lua El păcatele noastre, cum va vindeca El pe tot bolnavul şi tot necăjitul şi tot întristatul. Dar iudeii erau atât de cârcotaşi şi trebuiau să ştie exact că Acesta este, din neamul lui David. Deci, ca să se ştie că El e din neamul lui David, a fost logodită Maria cu Iosif.

2. Al doilea motiv pentru care s-a socotit important să se logodească cu Iosif a fost această ocrotire de care avea nevoie Maica Domnului în faţa oamenilor; ocrotire de a duce cineva măgarul de căpăstru prin Egipt, de a fi cineva acolo… Totdeauna, Dumnezeu lucrează în situaţii omeneşti prin oameni. Asta e una din tainele pe care

Dumnezeu ni le descoperă prin Părinţi. Ei spun că, dacă Dumnezeu poate lucra printr-un om, printr-un om va lucra. Dumnezeu nu se repede să facă minuni de dragul minunilor.

Este o întâmplare în Patericul egiptean în care se spune că un mare părinte duhovnicesc s-a încurcat la un cuvânt din Scriptură şi se întreba: Doamne, oare ce pot eu să înţeleg de aici? Şi era foarte complicat cuvântul şi el ştia multă teologie şi a zis:

[...]

[Fragmentul din Pateric: Povestesc unii despre un bătrân oarecare că a petrecut şaptezeci de săptămâni mâncând o dată în săptămână. Deci, se ruga lui Dumnezeu pentru un cuvânt din Scriptură să i-l descopere şi nu-i descoperea lui Dumnezeu. Astfel, a zis în sine: deşi am făcut atâta osteneală, încă nimic n-am câştigat. Voi merge de acum la un frate şi-l voi întreba. Şi dacă a închis chilia, vrând să plece, a fost trimis îngerul Domnului la dânsul, grăind: şaptezeci de săptămâni ai postit şi nu s-a apropiat rugăciunea ta de Dumnezeu. Iar când te-ai smerit a ieşi la fratele tău, sunt trimis să-ţi vestesc ţie cuvântul şi acestea spunându-i-le a plecat de la dânsul.]

Şi, când a deschis uşa, i s-a arătat îngerul şi i-a zis: “Vezi? Atâtea zeci de zile ai postit şi te-ai rugat şi Dumnezeu nu s-a plecat să-ţi coboare ţie înger şi să-ţi descopere. Şi numai pentru smerenia asta, că ai vrut să mergi să-l întrebi pe cel din faţă - că Dumnezeu prin oameni lucrează - imediat a binevoit Dumnezeu şi a coborât şi înger pentru asta”.

Şi, în general, Părinţii spun că unde auziţi de un om obişnuit căruia dintr-o dată i se întâmplă mulţime de minuni de nu mai ştie să le drămuiască, minuni care, în general, nu se lucrează prin oameni, cum sunt vedenii, vise, arătări, tot felul de lucruri, totdeauna să te gândeşti că s-ar putea ca ceva să nu fie în ordine, să fii foarte critic şi foarte atent, că s-ar putea să fie înşelare. Pentru că Dumnezeu, de obicei, lucrează prin oameni, lucrează prin împrejurări, prin situaţii. Aşa cum noi, de multe ori, rugându-ne pentru ceva, vine cineva şi îţi poate oferi acel lucru, să zicem că îi rămăsese şi ţi-l dă ţie. Şi tu nu te miri prea mult, zici că nu e mare chestie, că îi rămăsese şi de aceea. Dar Dumnezeu aşa lucrează! Nu face el un lucru din nimic pentru tine ca să facă o minune absolută, ci lucrează prin oameni!

Deci al doilea motiv pentru care l-a îngăduit Dumnezeu pe Iosif ca logodnic al Mariei este ca s-o ajute. Să călătorească cu ea, să fie blând, că poate ştiţi că părinţii

n-au atâta răbdare câtă au bunicii. El era ca un bunic care avea răbdare, care îngăduia, care răbda, care înţelegea neputinţele, altfel se purta, altfel ştia să poarte povara zilelor, fără să se mânie repede, răbdând mai mult, înţelegând mai mult, gândind mai mult, judecând mai mult înainte de a face ceva. Şi pe acesta l-a pus să-i fie ocrotitor Maicii Domnului şi cu siguranţă, Iosif nu era oricine, dacă l-a pus Dumnezeu să fie ocrotitor al Maicii Domnului.

3. Un al treilea motiv este că, după legea iudeilor şi după legea multor neamuri, dacă s-ar fi aflat că ea are în pântece şi nu se ştia de la cine şi cum, nimeni n-ar fi crezut niciodată că e de la Dumnezeu şi ar fi lapidat-o, ar fi fost omorâtă cu pietre. Dacă nu era căsătorită şi era însărcinată, în vremea aceea era omorâtă cu pietre. Şi atunci, el a fost ocrotitorul cumva şi acoperământul sub care Dumnezeu a lucrat, încât el a înţeles, a crezut, iar Maica Domnului a putut să-L nască pe Hristos.

Mergând mai departe, am putea zice că şi nouă ni se întâmplă la fel. Sufletul totdeauna este chipul Maicii Domnului, sufletul nostru.

Zice cineva: Fericiţi sunt sânii de la care ai supt şi pântecele care te-a purtat! Şi Hristos zice: Aşa este, dar fericiţi sunt cei care cred în cuvântul Meu şi-l urmează pe el.

Deci face Dumnezeu o asemănare între sufletele care cred în Dumnezeu şi-L urmează şi Maica Domnului. Deci, aşa cum e fericită Maica Domnului, aşa sunt şi cei care Îl urmează pe Hristos şi-L ascultă. Şi se face o asemănare, un fel de oglindă între Maica Domnului şi sufletul omenesc. Sufletul omenesc e asemenea Maicii Domnului, adică şi el este zidit de Dumnezeu ca să Se nască acolo Hristos, ca să vină Hristos în noi, ca să Se poată odihni Hristos în adâncul inimii noastre, ca şi în Maica Domnului.

Ziceau Părinţii: Aşa cum Dumnezeu i l-a dat ca logodnic Maicii Domnului pe Iosif - şi, la prima vedere, noi ne-am întreba ce nevoie avea ea de bătrânelul ăsta văduv, cu copii, când ea era Floarea neamului omenesc - aşa şi sufletul nostru are nevoie de un asemenea bătrânel. În ce sens? Că e o greutate, din punctul nostru de vedere. Greutăţile, ispitele, încercările, cele care, la prima vedere, din exterior, ar părea încercări, cum e o boală, o încercare în familie, o neputinţă de lungă durată într-un neam, ceva care ar părea, la prima vedere, că-ţi opreşte sufletul din evoluţie, de la creştere, de fapt sunt poveri îngăduite de Dumnezeu ca un fel de alt Iosif, ca noi să ne trezim cumva.

Ştiţi că în faţa necazurilor, în faţa încercărilor, omul se trezeşte şi-şi aduce aminte de obârşia lui dumnezeiască. Aşa cum prin Iosif ni se spune din ce neam e Maica Domnului, aşa, prin necazurile şi încercările şi neputinţele vieţii sau împrejurările în care ne pune Dumnezeu, prin anumiţi oameni, când noi ne visăm în alte părţi şi în alt fel şi ne întrebăm: de ce a trebuit noi să depindem de oamenii aceia, de ce a trebuit noi să avem părinţii aceştia, să mă nasc în ţara asta, în generaţia asta, de ce nu suntem mai mari sau mai mici sau mai înalţi sau altceva, toate acestea sunt nişte alţi "Iosif" care, cumva, ne trezesc pe noi şi ne aduc aminte din ce neam suntem. Pentru că omul, luptându-se cu aceste ispite, străduindu-se împotriva lor sau văzând neputinţele care-l încearcă şi puţinătatea pe care o are, îşi aduce aminte că e de altă obârşie, că oamenii nu sunt numai trupul ăsta, nu sunt numai omul acesta care locuieşte aici, în ţara aceasta, în oraşul acesta, ci mult mai mult de atât. Şi începe omul să se trezească şi să vadă că are altă obârşie, că de la Dumnezeu ieşim şi la El ne întoarcem, întregim cercul, cum zicea părintele Arsenie. "Unii, însă, nu se mai întorc".

De la Dumnezeu ieşim şi la El ne întoarcem şi ne descoperim obârşia. Prin neputinţele şi slăbiciunile şi caracteristicile pe care le avem, neamul în care ne naştem, greutăţile pe care le purtăm în neamul acela, în ţara aceea, toate acestea cumva ne trezesc din moarte, din neştiinţă şi începem să ne aducem aminte că noi suntem şi altceva decât un simplu om, că suntem fiii lui Dumnezeu mai mult decât fiii oamenilor, că suntem zidirea lui Dumnezeu mai mult decât zidirea voinţei unor oameni.

După aceea, un al doilea motiv, ca şi la Maica Domnului, este aşa cum [s-au rânduit] toate acelea ca să Se poată naşte Mântuitorul, aşa toate se întâmplă în viaţa noastră ca să Se poată naşte Mântuitorul în sufletele noastre. Şi toate necazurile şi ispitele şi puţinătăţile în care suntem aşezaţi ne ajută să Se nască Hristos în noi. Nu numai să ne aducem aminte din ce neam suntem, ci să Se poată naşte Hristos, să-L cerem pe Dumnezeu, să-L vrem pe Dumnezeu acolo, în inima noastră, să se facă inima noastră din peşteră de tâlhari peşteră primitoare de Hristos, iesle în care să Se nască Dumnezeu.

Şi ştiţi, dacă ne ducem undeva, la o discotecă, cred că n-are nimeni carte de rugăciuni sau vreo icoană la el, dar, dacă vă duceţi la spital, toţi au. Adică necazurile, încercările ne apropie de Dumnezeu. Iosif acesta bătrân şi obosit de zile cu care ne leagă Dumnezeu, trupul acesta bolnăvicios, slăbănog de multe ori, povârnit spre patimi, învârtoşat, puţin, muritor, ne întoarce spre Dumnezeu. Nu numai că ne aducem aminte din ce neam suntem, ci începem să-L dorim pe Dumnezeu în inima noastră, începe să Se nască în inima noastră Dumnezeu,

începe, de fapt, să se nască sufletul nostru cu adevărat. Începe să fie aşa cum trebuie să fie sufletul nostru cu adevărat: unit cu Dumnezeu, legat de Dumnezeu.

Dacă n-ar fi aceste încercări, aceste ispite în care Dumnezeu ne pune şi sufletele noastre cred că ar fi fost deja ucise şi aruncate în gheenă la Judecata de Apoi. Aşa că au ajuns Părinţii să spună: Ia ispitele şi nu mai este cine să se mântuiască.

Pentru că, la un moment dat, fiind prea multe încercări şi ispite, Părinţii din Egipt au hotărât să se roage să nu mai fie ispite. Şi s-au rugat pentru asta şi Dumnezeu i-a ascultat şi n-au mai fost ispite, ci pace şi linişte, nici o încercare, nimic, nimic, şi s-au îndepărtat toţi de Dumnezeu, au uitat de El. Şi au zis: Doamne, mai bine era când erau ispitele!

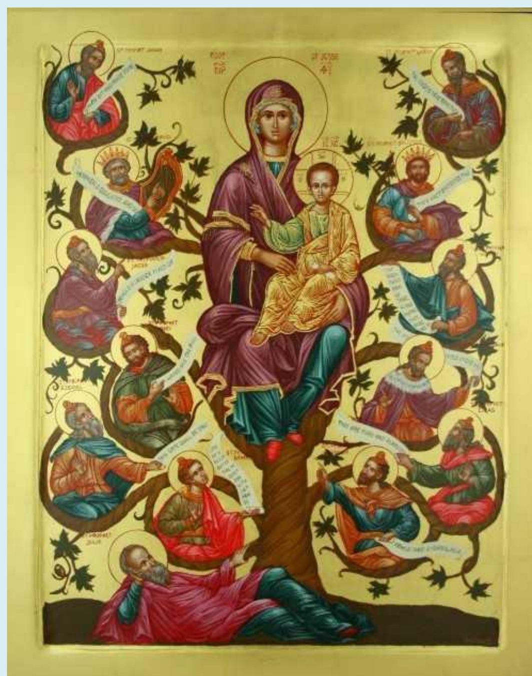
Când era o ispită, te luptai cu ea, te osteneai, Îl rugai pe Dumnezeu ziua şi noaptea, nu te lăsai de El, stăteai agăţat ca ciucurul de haină şi ziceai "Doamne, nu mă lăsa! Nu mă lăsa!" Şi ziceau că de acum nu se vor mai ruga să nu mai fie ispite, ci vor zice: "Dă-ne ispite, dar dă-ne şi putere să le biruim neîncetat."

Şi aşa s-au rugat. Şi a rămas de atunci cuvântul ăsta: Ia ispita şi nu mai este cine să se mântuiască.

Aşa şi aici: dacă nu vor mai fi aceste încercări, pe care noi, de cele mai multe, ori, le blestemăm şi socotim viaţa noastră un coşmar şi de ce suntem aşa şi de ce suferim şi altul nu suferă şi tot timpul ne supărăm pe acest Iosif al vieţii noastre, dacă n-ar fi aceste încercări, s-ar putea să zicem şi noi ca acei Părinţi: dacă n-ar fi ispită, n-ar fi cine să se mântuiască, adică nu ne-am mai mântui, nu ne-am mai apropia de Dumnezeu.

Dumnezeu să ne ajute, să ne întărească!"

IPS Teofan, mitropolitul Moldovei - Predică în Duminica dinaintea Naşterii Domnului la Biserica Sfânta Mahramă a Domnului şi Sfinţii martiri Brâncoveni Iaşi (2013) - Suntem ca Manase sau ca Roboam, ca magii şi păstorii sau ca Irod?

“Iubiţi fraţi preoţi, iubiţi credincioşi, suntem, cu mila Domnului, la două zile de sărbătoarea cea mare a Naşterii Domnului Hristos. Duminica de astăzi, în calendarul Bisericii noastre, este numită Duminica de dinaintea Naşterii Domnului. Şi – pentru că numele acestei Duminici aşezată în calendar să corespundă cu tot ce se întâmplă în această zi, din punct de vedere liturgic, în Biserica Domnului – Biserica a rânduit, printre alte lucruri necesare în vederea sublinierii aşa cum se cuvine a pregătirii noastre pentru Sfântul Praznic, să se rostească acum, la începutul Dumnezeieştii Liturghii, cuvinte din Sfânta Scriptură prin intermediul cărora creştinul, aflat la Dumnezeiasca Liturghie, să conştientizeze şi mai mult importanţa momentului care se apropie şi anume Naşterea Domnului în peştera din Betleem, prin bunăvoinţa Tatălui Ceresc şi adumbrirea Preasfântului Duh.

Cele două texte din Scriptură, pe de o parte cap. 11 din Epistola Sfântului Pavel către Evrei, iar pe de altă parte primul capitol din Evanghelia după Matei, aceste două texte au fost alese de Biserică pentru ca omul, ascultându-le, să mediteze la taina vieţii sale, taina în adâncime şi în adevăr legată de praznicul Naşterii Domnului Hristos.

În cuvântul Sfântului Apostol Pavel ni s-a mărturisit taina credinţei, taina care a îmbrăcat veşmântul său de lumină pe cele mai bineplăcute fiinţe umane trăitoare pe acest pământ până la venirea Domnului Hristos. Sfântul Pavel mărturiseşte despre taina credinţei care i-a legat pe bineplăcuţii Cerului de Dumnezeu şi deşi vieţuitori pe acest pământ, prin credinţa ei au dobândit şi toate cele frumoase şi înălţătoare în această lume, au dobândit şi taina Împărăţiei Cerurilor. Prin credinţă ei au tins în năzuinţa lor către Dumnezeu, aşteptând coborârea Lui pe pământ ca oamenii să cunoască cu adevărat calea care duce către Dumnezeu.

În cel de-al doilea text, cap. 1 din Evanghelia după Matei, ni se relatează evenimentul Naşterii Domnului. Dar înainte de această relatare, care va fi reluată în zilele următoare şi în special în ziua Naşterii Domnului, înainte de relatarea, zic, a evenimentului petrecut în peştera din Betleem, Sfântul Evanghelist Matei ne înşiră neamurile de la Avraam până la bătrânul Iosif, logodnicul Mariei, neamuri din poporul ales care, fiecare la rândul său şi în rândul cetei sale şi după purtarea de grijă a lui Dumnezeu, au aşteptat, s-au pregătit ei înşişi şi au pregătit pe alţii – prin misiunea pe care au avut-o – prin felul lor de viaţă au mărturisit aşteptarea umanităţii pentru marele moment al întrupării Fiului lui Dumnezeu, prin adumbrirea Duhului Sfânt, din Sfânta Fecioară Maria.

Au fost prezentate de trei ori câte patrusprezece neamuri, fiind incluse în numele menţionate tot felul de chipuri – cunoscute sau mai puţin cunoscute - dorind să arate Evanghelistul Matei că toţi oamenii, mari sau mici, bogaţi sau săraci, din poporul ales sau precum Rut, din neamurile cele păgâne, toată omenirea a suspinat cu dor nespus după venirea Mântuitorului, care să-i scoată din întuneric la lumină, din moarte la viaţă, de la rană şi păcat la tămăduire şi iertare. Între chipurile prezentate sunt multe, de ce zic multe, sunt toate chipuri în interiorul cărora tot omul vieţuitor pe acest pământ, în cele din urmă, se regăseşte. Căci şi după Hristos toţi oamenii, indiferent de epocă, de stare socială sau vârstă, au înlăuntrul lor dorul după Dumnezeu, dor arătat în mod evident sau manifestat implicit.

Între numele prezentate îl aflăm pe Iesei, omul cel simplu, cel sărac, păstor de oi, dar om cu frica lui Dumnezeu, arătând că oamenii curaţi la suflet, necomplicaţi în mintea şi în sufletul lor, sunt cei care aşteaptă în modul cel mai firesc întâlnirea cu Dumnezeu. Este prezentat Iesei, dar este prezentat şi Solomon cel înţelept, conducător de popoare, om care zideşte Templul lui Dumnezeu dar care, din neatenţie, spre bătrâneţele sale, este robit spre rătăcire, arătând prin aceasta că oamenii cei înţelepţi sunt chemaţi să-L caute prin înţelepciunea cu care au fost binecuvântaţi de Dumnezeu, să caute drumul care duce spre Dumnezeu. Ei sunt chemaţi să nu idolatrizeze înţelepciunea pe care o au, ştiinţa de carte – acestea fiind

folositoare doar în măsura în care îl conduc pe om la Dumnezeu. Sunt prezentate chipuri de oameni care au rătăcit, care s-au abătut de la calea cea dreaptă – unii au regăsit prin pocăinţă calea către Dumnezeu, alţii au rămas împietriţi în rătăcirea lor.

Ni se prezintă regele Manase care a rătăcit de la calea cea dreaptă, dar care, într-un anumit moment al vieţii sale, conştientizează rătăcirea şi se întoarce către Dumnezeu, arătând prin aceasta că noi, oamenii, din cauza neatenţiei, din cauza ispitelor care vin de la trup, de la lume sau de la puterile întunericului, noi, oamenii, putem rătăci, putem să ne îndepărtăm de la calea cea dreaptă, dar este de absolută necesitate trezirea noastră la un anumit moment, conştientizarea stării de păcat în care ne aflăm şi prin lacrimi de pocăinţă şi rugăciune adâncă, precum Manase, să ne întoarcem la Dumnezeu şi să-L întâlnim pe Dumnezeiescul Prunc în Betleem.

Ni se prezintă chipul regelui Roboam şi alţii ca el, care nu numai că au rătăcit de la calea cea dreaptă, dar au rămas în această rătăcire, fiind preveniţi noi de faptul că zilele şi anii trec, să nu amânăm pocăinţa spre sfârşitul vieţii, că nu ştim ce se va întâmpla în după-amiaza acestei zile şi aflându-ne departe de calea care duce la Dumnezeu, să ne grăbim să o găsim pe aceasta şi să nu fim precum Roboam, menţionat în Evanghelie astăzi, om rămas în noroiul păcatelor şi al idolatriei sale până la sfârşit.

Ni se prezintă chipuri precum Booz şi Rut. Booz cel blând, cel care s-a născut în credinţa cea adevărată şi care stăruie intru aceasta, fiindu-ne prezentată şi Rut – cea provenită dintre păgâni, care ataşată mamei sale, mama soţului său cel dintâi, n-o părăseşte pe aceasta, ci descoperă prin aceasta credinţă cea adevărată, arătând prin aceasta misiunea pe care noi, creştinii dreptmăritori o avem faţă de cei cu care ne întâlnim şi care, poate dintr-o pricină sau alta, nu aparţin Bisericii dreptslăvitoare. Datoria noastră este de a le arăta şi a trăi noi înşine cu adevărat taina credinţei, ca ea să devină lumină şi spre ea să se îndrepte şi cei care, zic, rătăcesc pe alte căi.

Iată, din cele patrusprezece câte trei neamuri menţionate aici şi chipuri de oameni, am ales doar şase. Şase chipuri în care ne putem şi noi regăsi, iubiţi credincioşi, şi dacă veţi avea răgaz, veţi putea să vă apropiaţi în meditaţie, inspirată din Scriptură şi spre celelalte chipuri şi veţi vedea oameni curaţi care s-au apropiat de Dumnezeu sau oameni rătăciţi până la o vreme sau rătăciţi până la sfârşitul vieţii lor, pentru a afla spre cine să vă îndreptăţi, ca inspiraţie, gândul şi de ce chipuri şi situaţii în viaţă să vă feriţi.

Întrebarea pe care ne-o punem: noi, cei de faţă, cei asemenea nouă din alte parohii şi biserici sau cei care ne întâlnim toată ziua, din ce categorie facem parte?

Suntem ca Manase – păcătos, dar se îndreaptă spre Dumnezeu cu pocăinţă sau ca Roboam – care stăm în permanent în noroiul păcatelor noastre? Suntem noi precum magii şi păstorii care se îndreaptă spre Hristos sau se regăseşte [în noi] Irod – cel ucigător de prunci şi de virtuţi şi prigonitor de Dumnezeu şi de faptă bună?

Suntem noi doritori să locuim, mai bine zis să clădim cetatea cea cu temelii puternice, despre care aminteşte dumnezeiescul Apostol Pavel în lectura de astăzi, în Epistola către Evrei sau am dărâmat, prin păcatele noastre, cetatea cea cu temelii puternice zidită la botez şi am transformat-o într-un Babilon, într-un iarmaroc, în care totul este agitaţie, păcat, păgânătate?

Mai sunt [câteva] zile până la Naşterea Domnului. Să avem curajul, determinarea, voinţa, dar şi smerenia, în aceste două zile, meditând la taina petrecută în Betleem şi la taina propriei noastre vieţi, să înţelegem că bogaţii ca magii sau săraci precum păstorii, dacă dorim să avem sufletul plin de lumină, de rost în viaţă, de bucurie duhovnicească, se cuvine să ne îmbrăcăm haina pelerinului care Îl caută pe Hristos şi Îi aduce Lui cântare sfântă – precum păstorii, sau dar de smirnă, aur şi tămâie – precum magii. Căci, făcând aceasta, îngerii Cerului vor găsi loc în sufletul nostru, care să fie pregătit – cât poate omul să fie pregătit sau să tindă spre această pregătire – pentru a-L întâlni pe Domnul Hristos.

Sfânta şi dumnezeiasca Liturghie, în interiorul căreia ne aflăm acum, înspre miezul, inima şi sufletul căreia ne îndreptăm în momentele care urmează, nu este altceva decât un drum spre Betleem. Să-l parcurgem aşa cum se cuvine şi să avem bucuria întâlnirii cu Domnul şi astăzi şi mâine şi-n veci de veci! Amin!”

Părintele Constantin Coman despre genealogia după trup a Mântuitorului

"**R. Rădulescu:** *Părinte profesor Constantin Coman, înainte de Crăciun avem ca fragment evanghelic,* ***întreg capitolul întâi din Evanghelia de la Matei, care ne oferă şirul înaintaşilor lui Hristos, pe linie omenească, începând cu Avraam****. Este un şir lung de 36 de neamuri, multe nume, unele mai cunoscute, altele mai puţin cunoscute, dar despre toate se vorbeşte în Vechiul Testament, în diferite împrejurări. Vreau să vă întreb* ***ce merit au aceste personaje, care fac parte din aşa numita genealogie a Mântuitorului Hristos? Au vreun merit personal sau doar calitatea că s-au născut în acest neam?***

Pr. Coman: Nu au nici un fel de merit. Sau, mă rog, vor fi avut unii şi merite, dar nu pentru meritele lor sunt pomeniţi aici, ci pur şi simplu pentru că fac parte din arborele genealogic al Mântuitorului Hristos. Dacă meritele ar fi fost criteriul genealogiei lui Hristos, nu ar fi apărut numele unor personaje negative, chiar rău famate, cum sunt femei desfrânate, adulterine sau femei de alt neam. Pe de altă parte sunt şi regi, personaje importante, incluse aici pentru că sunt înaintaşi, părinţii şi strămoşii pe linie omenească ai Mântuitorului Hristos.***Intenţia declarată a Sfântului Evanghelist Matei este să confirme, prin această genealogie, că Hristos a fost om cu adevărat, că S-a născut dintr-un neam anume, dintr-o familie anume.*** Pentru a se confirma acest lucru este dat ***şirul genealogic, care***

urcă până la Avraam, şi care trece sigur şi prin David şi prin Iuda, despre care vorbesc profeţiile vechi-testamentare referitoare la Mesia. Se confirmă implicit profeţiile mesianice ale Vechiului Testament.

R Rădulescu: *Mântuitorul Hristos vine dintr-un neam care are şi drepţi şi păcătoşi, vine în această lume, de fapt, care are nevoie de El. Lumea are şi oameni buni şi oameni răi, dintotdeauna a fost aşa. Hristos Dumnezeu nu se jenează de această lume care nu-L ascultă. Acesta este marele mister al Naşterii Domnului. Dar vreau să vă întreb, părinte profesor, aţi spus că există şi personaje neiudaice în genealogia Domnului.* ***Să tragem concluzia că, de fapt, în genealogia Mântuitorului se înscrie nu numai un neam, adică El are înaintaşi din toate neamurile?***

Pr. Coman: ***Pentru iudei avea să fie o mare, inexplicabilă şi neplăcută surpriză, faptul de a descoperi în arborele genealogic a lui Mesia reprezentanţi ai altor neamuri şi, mai mult decât atât, personaje condamnabile din punct de vedere moral.*** Pot fi multe motivele pentru care Dumnezeu îngăduie insinuarea acestor eroi negativi în genealogia celui mai important personaj dat de poporul ales, Mesia. Înainte de orice, aceasta are menirea de a confirma ***asumarea de către Fiul lui Dumnezeu prin întruparea firii umane reale, a făpturii în starea ei concretă, care include în mod obligatoriu căderea şi păcatul*. De altfel, aceasta este raţiunea însăşi a întrupării, eliberarea omului din robia păcatului şi a morţii.**

Între motive se numără, cu siguranţă, sancţionarea cea mai dură a trufiei poporului ales („*…spulbera îngâmfarea iudeilor!*“, comentează Sf. Ioan Gură de Aur), dar şi a infidelităţilor repetate ale acestui popor în relaţia cu Dumnezeul său. Imaginea şi poziţia privilegiată, în care investise atât de mult poporul ales, sunt rău şifonate prin aceste neaşteptate descoperiri.

Este şi o lecţie în limbaj dumnezeiesc, ce anticipează cutremurătoarea lecţie a răstignirii Fiului lui Dumnezeu de către acelaşi popor ales. Dumnezeu recuperează pozitiv cele mai mari căderi ale poporului Său. Incestul lui Iuda, adulterul regelui David – personaje grele în genealogie – devin semne ale deschiderii universale a iconomiei dumnezeieşti şi porţi de intrare a neamurilor în genealogia Fiului lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne dă cea mai frumoasă erminie: ***„-Ce faci omule? îmi vorbeşti de istoria unei împreunări nelegiuite? (se referă la Iuda şi Tamara) - Şi ce-i cu asta? Dacă aş face genealogia unui om vestit, de bună seamă că aş trece sub tăcere astfel de strămoşi. Dar când fac genealogia lui Dumnezeu întrupat,***

trebuie nu numai să n-o ascund, ci s-o spun în auzul tuturor, spre a arăta puterea lui Dumnezeu şi purtarea Sa de grijă. Că pentru asta a venit Hristos pe pământ, nu ca să fugă de ocările noastre, ci ca să le nimicească. După cum nu ne minunăm că a murit, ci pentru că a fost răstignit – deşi răstignirea era o ocară. Dar cu cât a fost mai de ocară, cu atât L-a arătat mai iubitor de oameni. Tot aşa trebuie să spunem şi despre naşterea Lui. Nu este drept să ne minunăm numai că a luat trup şi S-a făcut om, ci că a voit să aibă astfel de neamuri, că nu I-a fost ruşine de păcatele noastre.” [Omilii la Matei, pag. 39]

Sfântul Evanghelist Matei preia, în lectura proprie, acest aspect inedit al genealogiei şi-l pune în evidenţă, pentru faptul că-i slujea cum nu se putea mai bine obiectivelor Evangheliei sale: ***mustrarea propriului popor pentru ingratitudinea şi orbirea de care dăduse dovadă,pe de o parte, şi sancţionarea exclusivismului iudaic, prin deschiderea universală a Evangheliei, pe de altă parte*.**

A se reţine, în plus, faptul că nu pomeneşte nici o altă femeie, decât pe cele care punctează acest aspect: ***pe Tamara***, care naşte pe Fares şi Zara din legătura incestuoasă cu socrul ei, Iuda; ***pe Batseba***, femeia adulterină, soţia lui Urie heteul, care-i naşte lui David pe Solomon; ***pe Rahab*** desfrânata şi ***pe Rut*** moabiteancă. Această deschidere universală punctată în genealogie, este dezvoltată apoi de Sfântul Matei, dar mai ales de Sfântul Evanghelist Luca, în cea de-a treia Evanghelie. El însuşi de neam grec, păgân aşadar, Luca adresează Evanghelia sa celorlalte neamuri. Şi Luca face o genealogie (cap. 3), genealogia lui, însă, nu va merge numai până la Avraam, ci până la Adam, care este părintele tuturor neamurilor.

R Rădulescu: *Şi are o privire retrospectivă.*

Pr. Coman: Chiar şi genealogia, pe care Sfântul Evanghelist Matei o face până la Avraam, este recuperată în erminia Sfântului Apostol Pavel, în dimensiunea ei universală, prin interpretarea care ***îl consideră pe Avraam părinte nu numai al iudeilor, ci al tuturor celor credincioşi.*** Avraam a primit moştenirea nu pentru lege, ci pentru faptul că a fost credincios, L-a crezut pe Dumnezeu, I s-a încredinţat atunci când a fost chemat din pământul părinţilor săi, atunci când a primit făgăduinţă că soţia sa vârstnică îi va naşte un fiu, atunci când a fost solicitat să-şi sacrifice propriul şi unicul fiu, pe Isaac… ***Credinţa îl face pe Avraam părinte al tuturor celor credincioşi, al poporului celor credincioşi.*** Dacă ar fi să se împartă lumea în două, atunci am avea de o parte poporul lui Dumnezeu, adică poporul celor credincioşi în Dumnezeu, şi poporul necredincioşilor. Aşadar, *poporul ales este, în cele din urmă, poporul format din cei credincioşi. De aceea Avraam este, în erminia Sfântului Pavel, şi apoi în erminia ulterioară a Bisericii, părintele celor care cred, părintele tuturor credincioşilor* (Rom. 4,12).
R Rădulescu: *Aşadar,* ***o alegere nu neapărat de sânge, ci de duh.*** *Părinte profesor, textul evanghelic din duminica dinaintea Naşterii Domnului, ne aminteşte cum s-a întâmplat naşterea lui Hristos. Iosif este înspăimântat de vestea că Fecioară Maria, pe care el o avea în grijă, că logodnica lui, poartă în pântece un fiu.* ***Hristos Dumnezeu alege să vină în lumea noastră, a oamenilor, într-un mod neconvenţional.*** *Este vorba despre o fecioară care era logodită, nu era căsătorită. Puţin şocant modul acesta pentru mentalitatea omenească! De ce face Dumnezeu acest gest scandalos?*

Pr. Coman: Sunt multe raţiuni, dintre care cele mai multe de nepătruns cu mintea omenească, din moment ce ţin de voia şi planul lui Dumnezeu! Ce ştim sigur din istorie este că ***Dumnezeu preîntâmpină de fiecare dată tendinţa omului de a absolutiza lucrurile, situaţiile ce ţin de lumea creată, pentru ca nu cumva, absolutizând lucrurile lumeşti şi pământeşti, să le confunde cu realitatea ultimă şi să se aşeze într-o suficientă de sine care-l exclude pe Dumnezeu din calcule.*** Maniera în care, uneori, sunt exceptate, eludate sau suspendate instituţiile umane consacrate, legile care funcţionează în lume, chiar şi cele date de Dumnezeu Însuşi, tine de această *pedagogie dumnezeiască.*

Singura realitate absolută este Dumnezeu, lumea creată este relativă, contingentă, dependentă şi omul trebuie să evite ispita şi amăgirea suficienţei acestei lumi şi a sa. Această amăgire este întreţinută de absolutizarea binelui lumesc, a instituţiilor şi a convenţiilor omeneşti bune, îndatinate. Instituţia familiei este o astfel de instituţie, pe care, iată, Dumnezeu o exceptează.

Altă raţiune, cea mai importantă, de fapt, din cele pe care le putem noi pătrunde, ar fi aceea conform căreia, zămislirea şi naşterea Fiului lui Dumnezeu Însuşi, nu se putea desfăşura în chip natural. Ele se întâmplă într-un chip excepţional, minunat. Familia este cadrul în care se zămislesc şi se nasc copii în chip natural. ***Naşterea din fecioară*****,** lucru asupra căruia insistă aproape exclusiv Sfântul Evanghelist Matei, ***confirmă acest mod minunat, dincolo de graniţele firii, în care se zămisleşte şi se naşte Fiul lui Dumnezeu.***

Sfântul Ioan Gură de Aur, comentând, îndeamnă stăruitor pe cititor să nu iscodească mai mult cu mintea: ***„Nu merge mai departe cu iscoditul! Nu căuta mai mult decât spun cuvintele evanghelistului! Nu te întreba cum a lucrat Duhul cel Sfânt aceasta zămislire din Fecioară! Dacă nu ne putem explica chipul în care se plăsmuieşte copilul când se naşte în chip firesc, cum putem să ne explicăm, o naştere săvârşită prin minunea Sfântului Duh?… Nici Arhanghelul, nici Matei n-au putut să spună ceva mai mult, ci doar că S-a născut de la Duhul Sfânt. Dar cum de la Duhul Sfânt şi în ce chip, nici unul din ei nu ne-a explicat. Nici nu era cu putinţă.”*** [Omilii la Matei, pag. 50]

Proorociile vechi-testamentare vorbesc şi ele despre naşterea din fecioară a lui Mesia**.**„***Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu.***” (Matei 1,23)

Prin urmare, există o iconomie dumnezeiască diacronică, care face ca lucrurile să fie într-o oarecare consecvenţă. Proorociile şi făgăduinţele, timpul făgăduinţelor, pe de o parte, consecvent cu timpul împlinirilor, pe de altă parte. ***Proorocul Isaia prooroceşte că Mesia Se va naşte din fecioară şi iată că Se naşte din fecioară. Lucrul acesta este esenţial pentru calitatea umană a Mântuitorului Hristos, că Se naşte nu din concupiscenţă, nu prin zămislire***

naturală, ci se naşte pe cale supranaturală, tainică, misterioasă, cum ne spune Sfântul Evanghelist Matei, prin zămislire de la Duhul Sfânt. El nu ne dă prea multe amănunte despre naştere şi nici despre zămislire. Mai multe amănunte ne dă Sfântul Evanghelist Luca, şi despre una, relatând evenimentul Bunăvestirii, şi despre cealalta cu păstorii, cu îngerii. El vrea să spună un singur lucru, anume că tot ceea ce se întâmplă la Naşterea lui Hristos este de la Dumnezeu. ***Zămislirea şi naşterea se desfăşoară sub imediata şi nemijlocita intervenţie dumnezeiască. De aceea este prezent şi amintit Duhul Sfânt, de aceea este prezent şi îngerul care gestionează absolut totul. I se arătă lui Iosif, îl încredinţează, ca nu cumva să facă gesturi necugetate…***

R. Rădulescu: *Părinte profesor Coman,* ***mai sunt câteva zile până la Crăciun, cum ar fi bine să fie petrecute aceste zile?***

Pr. Coman: Pe lângă ceea ce ştie aproape toată lumea, privitor la întâmpinarea marii sărbători a Naşterii Domnului nostru, ***aş recomanda oarecare reculegere, trezvie, „venire în sine", aşezare, linişte, lucruri ce se pot obţine prin articularea voinţei, prin mai mult sau mai puţin post, prin spovedanie, prin participare la slujbele Bisericii, prin recuperarea păcii şi împăcării în relaţiile de familie, în relaţiile cu prietenii, cu vecinii…***
Dincolo de toate aceste lucruri, aş adresa ascultătorilor dumneavoastră, conaţionalilor noştri, gândul ***să mediteze un pic mai adânc cu astfel de prilejuri.*** Este o sărbătoare foarte mare, ne întâlnim unii cu alţii, ne facem bucurii, ne facem daruri unii altora. Toată lumea marchează sărbătoarea. Este o participare generală la sărbătoare, deşi, în grade diferite de intensitate şi în moduri diferite. Toţi suntem cuprinşi de sărbătoare! ***Dar ne întrebăm de ce este o sărbătoare atât de mare, totuşi? Unde este temeiul atenţiei generale care înconjoară această sărbătoare? De ce este cuprinsă lumea întreagă de această sărbătoare?*** Temeiul este într-un fapt esenţial, este în faptul Naşterii Fiului lui Dumnezeu, este în faptul întrupării lui Dumnezeu Însuşi. ***Temeiul este în faptul că există un Dumnezeu, există un Dumnezeu care a făcut pentru oameni demersuri esenţiale, pentru ca să existăm noi oamenii şi pentru ca să ne izbăvim de propriile noastre căderi. Între aceste demersuri este şi cel de a trimite în lume pe unicul Său Fiu. Ştiu că aceste cuvinte tulbură un pic liniştea***. Oamenii s-au obişnuit să transforme totul într-un prilej de relaxare, de bucurie grosieră, uşuratică, frivolă uneori…

Gravitatea şi adâncimea evenimentului sărbătorit ne cheamă la mai multă sobrietate şi la mai multă adâncire în rosturile existenţei. ***Ne plac colindele, ne plac obiceiurile, ne plac felicitările de Crăciun, spectacolele… Toate acestea nu ar avea, totuşi, nici un sens şi nici un temei, dacă nu ar exista realitatea Naşterii***

lui Hristos. Dacă Hristos S-a născut cu adevărat – şi S-a născut cu adevărat, altfel nu ar fi existat o tradiţie de două mii de ani atât de bogată, atât de consecventă şi atât de răspândită-, ***trebuie să ne întrebăm cine este Hristos şi ce raportare trebuie să avem noi faţă de El! Altfel, dacă nu ne întrebăm, rămânem într-o zonă superficială, într-o zonă de suprafaţă, în care vom şi trăi.***

Îndemn, aşadar, să luăm seama la temeiul lucrurilor, la sensul lor adânc. Să ne întrebăm de ce se întâmplă ele, *de ce este Crăciun, de ce este Paşti, ce se întâmplă duminică,* etc! Cultura noastră este una care consumă realităţile exterioare, fără să se mai intereseze de sensul acestor realităţi.

R Rădulescu: ***Pentru a ajunge la acel adânc, despre care vorbiţi părinte profesor, ne ajută lectura? Ce recomandaţi în sensul acesta?***

Pr. Coman: Aş putea recomanda multe, pentru că există o literatură extraordinar de bogată teologică şi duhovnicească.

- ✓ *Ar putea cineva să citească, cu mai multă atenţie zilele acestea, Evanghelia după Luca sau Evanghelia după Matei, ca să-şi împrospăteze istoria despre Hristos.*
- ✓ *Ar putea, dacă este mai stăruitor, să citească din Comentariul său* ***Omiliile Sfântul Ioan Gură de Aur la Evanghelia după Matei***, *care, deşi scrisă în secolul al IV-lea, este o carte absolut mobilizatoare.*
- ✓ *Aş putea să recomand, pentru că am foarte proaspătă în minte, cartea intitulată* ***Adame, unde eşti?***, *publicată de Editura Bizantină. O carte despre păcat şi despre pocăinţă, scrisă extraordinar de accesibil omului contemporan, care se adresează conştiinţei de sine a omului.*
- ✓ *Aş recomanda toate cărţile semnate de părinţii noştri duhovniceşti, Părintele Cleopa, Părintele Paisie, Părintele Sofian, Părintele Arsenie, Părintele Teofil, ca şi părinţii greci atoniţi: Gheron Iosif, Părintele Paisie, Părintele Porfirie… , care consemnează mărturii contemporane ale unor oameni, care au trăit o viaţă închinată exclusiv lui Dumnezeu şi au făcut personal experienţa unirii cu Dumnezeu.*

Ar afla din ele de ce aceşti oamenii s-au lepădat de ofertele acestei lumi, pentru a trăi închişi într-o mănăstire şi ce bucurie au avut şi cum şi-au împlinit ei sensul existenţei trăind într-o chilie şi lepădându-se de toate bucuriile acestei lumi. N-ar fi putut să-şi întemeieze un astfel de demers, dacă n-ar fi trăit şi n-ar fi simţit că la celălalt capăt există o chemare şi o împlinire reală în raportarea şi în relaţia lor cu Dumnezeul cel adevărat.

Toate aceste cărţi dau mărturie despre faptul că ***Dumnezeu nu este numai o idee, nu este doar o realitate distanţă, cu care ne vom întâlni când vom muri, ci este un personaj viu, [o Persoană vie], cu care putem intra acum în legătură, de la care putem beneficia de multe daruri duhovniceşti cum spunem, care ne umplu sufletul, care ne aşează într-o linişte reală, într-o pace reală cu noi înşine şi cu oamenii din jurul nostru, într-o bucurie profundă…***”

(din: Pr. Constantin Coman, “Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptatea oamenilor”, Editura Bizantină, Bucureşti, 2010)

Pr. Constantin Sturzu - Colindul, Evanghelia înfăşată în scutece de Prunc

Ca un prunc vine Dumnezeu înaintea ochilor noştri. Ca un slujitor, ne spală picioarele obosite şi prăfuite. Ca un Miel ni se dă nouă să-L jertfim şi să ne hrănim cu Trupul şi cu Sângele Lui. Ca un colindător, Hristos nu conteneşte a cutreiera inima noastră, în lung şi în lat. An de an. Clipă de clipă. Leru-i, ler.

De ce ne ajunge atât de uşor la inimă colindul? Pentru că el nu este altceva decât Evanghelia înfăşată în scutece de Prunc. Textura scutecului o reprezintă versurile colindului („Mititel şi-nfăşeţel,/ în scutec de bumbăcel”). Acţiunea de înfăşare este linia melodică, întotdeauna duioasă, delicată, chiar şi când ritmul este ceva mai vioi. Mesajul său este cel al venirii lui Mesia pe pământ, al apropierii Împărăţiei cerurilor.

Colindul face, aşadar, ca Vestea cea Bună a întrupării Fiului lui Dumnezeu să fie mai uşor de receptat de orice inimă în care mai poţi găsi o brumă de sensibilitate. Cel ce este insensibil la colind - cel autentic, nu cel schimonosit din raţiuni comerciale - acela este insensibil şi la vederea unui prunc nou-născut. Dar câţi dintre noi nu sunt câtuşi de puţin mişcaţi la vederea unui puiuţ de om, atât de fragil şi de neajutorat? Ca să ne reamintim cum a venit Dumnezeu în lumea aceasta, să ne uităm, iar şi iar, la un prunc şi să ne întrebăm: Doamne, Dumnezeul Cel Viu, cum de Tu, „Cel ce şezi pe heruvimi” (IV Regi 19, 15), „Cel ce Te îmbraci cu

lumina ca şi cu o haină; Cel ce întinzi cerul ca un cort" (Psalmi 103, 2-3), ai primit să vii la noi în chip atât de smerit?

La slujba de la sfinţirea apei (a aghiasmei mici) spunem despre Mântuitorul că a venit „în chip de rob, nu cu năluciri înfricoşându-ne pe noi". Dacă Dumnezeu ar fi venit în lume în puterea slavei Sale, nimeni nu ar fi putut să-L primească. Căci a spus Dumnezeu lui Moise: „nu poate vedea omul faţa Mea şi să trăiască" (Ieşirea 33, 20). Cu adevărat, Dumnezeu ar fi înfricoşat pe tot omul care s-ar fi aflat în faţă cu Dânsul. Dar Dumnezeu nu vrea nici să ne impresioneze, nici să ne supună prin frică, nici să ne copleşească prin putere. Şi-a asumat condiţia noastră şi S-a dat în mâinile noastre ca şi cum ar fi fost cea mai neajutorată fiinţă de pe pământ.

Mama Sa, Maria, şi tatăl adoptiv, dreptul Iosif, au trebuit să fugă în Egipt pentru a-L proteja de cei care căutau să-L omoare. Nici atunci nu şi-a folosit puterea dumnezeiască, nici în alte situaţii, până când a venit momentul să Se arate pe Sine lumii, ca Fiu al lui Dumnezeu. Iar după ce a făcut multe şi nemaivăzute minuni, în cei trei ani de propovăduire pe acest pământ, Hristos a murit precum şi venise pe lume: ca un neajutorat.

Sfântul apostol Pavel sintetizează această similitudine între smerita Naştere şi Răstignirea cea de bunăvoie astfel: „S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce" (Filipeni 2, 7-8). ***Ce Dumnezeu avem! Cu câtă delicateţe vine El spre om! Cât de mult se smereşte în faţa noastră, ca şi cum ar avea nevoie de noi! Câtă încredere are că dragostea va birui şi se dă, astfel, pe mâinile noastre! Chiar dacă noi Îl răstignim.***

Propovăduirea Evangheliei nu a început cu: „Pocăiţi-vă, că s-a apropiat Împărăţia cerurilor!" (Matei 4, 17). Ea a început cu Bunavestire adusă de arhanghelul Gavriil Fecioarei Maria. Apoi a continuat cu acel cuvânt pe care îngerul Domnului l-a adresat păstorilor din Betleem: „Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un Prunc înfăşat, culcat în iesle" (Luca 2, 10-12). Ca un prunc vine, aşadar, Dumnezeu înaintea ochilor noştri. Ca un slujitor, ne spală picioarele obosite şi prăfuite. Ca un Miel ni se dă nouă să-L jertfim şi să ne hrănim cu Trupul şi cu Sângele Lui. Ca un colindător, Hristos nu conteneşte a cutreiera inima noastră, în lung şi în lat. An de an. Clipă de clipă. Leru-i, ler.

Pr. Cosmin Daniel Pricop - Theologica - Genealogia Mântuitorului în Evanghelia după Matei

23 dec, 2019

Perioada dinaintea marelui praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos se distinge, fără doar și poate, printr-o serie de caracteristici unice. La nivelul general al evlaviei populare, dar și al identității creștine, elementul cel mai important este reprezentat de colinde. Evident, și nuanțele liturgice exprimate în acest context susțin corespunzător întreaga atmosferă concentrată pe evenimentul Întrupării Fiului lui Dumnezeu în ieslea din Betleem din Fecioara Maria - Maica Domnului pentru mântuirea noastră.

Una din precizările liturgice este susținută de alegerea textelor biblice care se lecturează în Duminica dinaintea Crăciunului - o pericopă din Evanghelia după Matei, reprezentând de fapt prima parte (sau cea mai mare parte) a primului capitol

din această scriere, prima Evanghelie în ordinea canonică pe care o regăsim în Noul Testament.

Pentru înțelegerea unui text biblic este necesar, printre altele, să cunoaștem și contextul în care acest text a fost redactat. În privința Evangheliei după Matei, există convingerea aproape unanimă că autorul acesteia, unul din cei 12 apostoli ai Mântuitorului Iisus Hristos, și-a îndreptat atenția cu scrierea sa către un public alcătuit în majoritate din iudei, interesați cel mai probabil să afle mai multe despre viața și lucrarea Mântuitorului. De aceea se crede până astăzi că Sfântul apostol și evanghelist Matei ar fi scris Evanghelia sa inițial în aramaică, ulterior fiind tradusă în limba greacă. Ținând cont de specificul publicului căruia el se adresează, putem înțelege mai ușor și totodată justifica intenția permanentă a Sfântului Matei de a-și configura scrierea cu ajutorul unor elemente cunoscute iudeilor.

Cel mai bun exemplu în acest sens și totodată cel mai simplu de observat este acela al textelor din Vechiul Testament (așa-numitele prorocii mesianice), pe care Matei le asociază diferitelor momente și etape din viața și activitatea pământească ale Mântuitorului Hristos: nașterea din Fecioară (cf. Is. 7, 14) în Betleem (cf. Mih. 5, 1), întoarcerea din Egipt (cf. Os. 11, 1), uciderea pruncilor (cf. Ier. 31, 15) etc.

La început genealogia

Având această perspectivă a interesului oarecum deosebit al Sfântului Matei pentru iudei, ne putem da seama ușor de motivația din spatele faptului că Evanghelia pe care o scrie debutează cu genealogia Mântuitorului Iisus Hristos. Prin urmare, adre-sându-se unui public preponderent iudaic, evanghelistul a crezut de cuviință să insiste de la bun început asupra descendenței lui Iisus, dorind astfel să transmită un mesaj subliminal, dar profund teologic: Iisus născut în ieslea Betleemului nu este și nici nu trebuie considerat de către compatrioții și coreligionarii săi un străin, ci se înscrie, ca urmaș, în neamul lui David. Acesta este și motivul pentru care evanghelistul Matei așază genealogia lui Iisus sub următorul titlu sugestiv: Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam (cf. Mt. 1, 1). În acest fel, evanghelistul Matei îl situează pe Mântuitorul Iisus Hristos, potrivit firii Sale pământești, în legătură directă cu David și cu Avraam.

Din nou se remarcă aici un profund mesaj teologic, întrucât pe de o parte David și Avraam reprezintă două persoane și totodată două personalități ale istoriei și identității poporului iudeu (Avraam, drept cel care încheie legământul cu Dumnezeu, iar David, ca primul și cel mai important rege), iar pe de altă parte cei doi au valoare de simboluri ale lucrării și binecuvântării iubitoare ale lui Dumne-

zeu față de poporul Său. Or, Iisus Hristos ca fiu al lui David și fiu al lui Avraam reprezintă simbolul desăvârșit al acestei lucrări și iubiri a lui Dumnezeu manifestată anterior.

Structura genealogiei și simbolismul acesteia

Genealogia propusă de evanghelistul Matei este una descendentă, adică de la strămoși spre urmașii lor, iar nu ascendentă, ca aceea a Sfântului Luca. Versetul 17 al primului capitol oferă o perspectivă sintetică a genealogiei prezentate de Sfântul Matei.

Aceasta (genealogia) este structurată în trei etape temporale:
a) de la Avraam până la David - 14 neamuri;
b) de la David până la exilul babilonic - 14 neamuri;
c) de la revenirea din exil până la Hristos - 14 neamuri.

O analiză mai atentă a textelor și informațiilor vechi testamentare scoate la iveală realitatea conform căreia evanghelistul Matei în mod deliberat omite unele generații din cadrul celei de-a doua etape, în care pot fi numărate 19 neamuri, iar nu 14. Desigur, această atitudine a Sfântului Matei nu reprezintă neapărat o impietate sau o denaturare gravă a realității, deoarece pe atunci exista obișnuința ca la întocmirea unei genealogii un străbunic sau un bunic să fie conectat direct cu strănepoții sau nepoții, omițându-se fiii respectivi.

Totodată, în privința celei de-a treia etape (de la revenirea din exil până la Hristos) se remarcă faptul că nici aici nu avem de-a face exact cu 14 neamuri, ci doar cu 13. Aceste câteva amănunte fac trimitere la faptul că Sfântul Matei lecturează preferențial istoria înaintașilor trupești ai Mântuitorului, având în mod evident o predilecție față de realizarea unei structuri unitare și echilibrate a genealogiei, fundamentată pe trei serii a câte 14 neamuri.

Fără a considera Sfânta Scriptură o sursă inepuizabilă de aluzii numerologice, totuși nu putem trece cu vederea simbolismul din spatele acestei selecții genealogice: dacă 14 neamuri înseamnă de două ori câte 7 neamuri, atunci de la Avraam până la Hristos putem număra (conform datelor puse la dispoziție de Sfântul Matei) 6 serii de câte 7 neamuri, ceea ce înseamnă că odată cu nașterea Mântuitorului debutează cea de-a 7-a serie. Ținând cont de semnificația cifrei 7 în orizontul religios iudaic (deplinătatea sau perfecțiunea), este simplu de conchis că evanghelistul Matei vrea să arate indirect că (îm)plinirea vremii debutează cu Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul Iisus Hristos.

Personaje al căror loc nu este aici?

De asemenea, lectura genealogiei propusă de Evanghelia după Matei poate detecta cu destulă ușurință și prezența unor personaje care, cel puțin la prima vedere, nu și-ar avea locul într-un asemenea text.

În primul rând, este vorba de menționarea unor personaje feminine (Tamar, Rut, Batșeba), fapt oarecum curios, ținând cont că la alcătuirea genealogiilor din acea perioadă și cultură erau pomenite exclusiv numele bărbaților, în calitatea lor de capi ai familiilor.

În al doilea rând, identitatea și renumele unor persoane amintite în genealogie evocă evenimente oarecum stânjenitoare sau cel puțin neplăcute. De exemplu, Tamar îl înșală pe socrul ei, Iuda, deghizându-se într-o femeie de moravuri ușoare, iar Rut este moabiteancă, adică străină de neamul iudeilor, în timp ce numele Batșebei, inițial soția lui Urie heteul sau hititul, este asociat cu idila avută de regele David, pentru care primește mustrarea dură a profetului Natan.

Motivația teologică

Toate aceste aspecte problematice pot fi considerate, la o primă și superficială vedere, scăpări flagrante ale evanghelistului. Totuși, nimic nu este lăsat la voia întâmplării de Sfântul Matei, care are intenția clară de a transmite astfel un mesaj teologic de necontestat: Pruncul care Se naște, Mântuitorul Iisus Hristos, nu ține cont de bariere etnice, deci Se întrupează pentru mântuirea tuturor oamenilor. Mai mult decât atât, venirea și lucrarea Sa nu se adresează doar celor virtuoși, ci și celor păcătoși, care, dorind să se îndrepte și să-și schimbe viața, vor găsi totdeauna în Hristos un Frate, un Prieten, un Părinte.

Ierom. Antipa Burghelea - Evanghelia de Duminică - Podoabele drepților: Credința puternică și o viață plăcută Domnului

20 dec, 2020

Duminica dinaintea Naşterii Domnului (a Sfinților părinți după trup ai Domnului) Matei 1, 1-25

Zilele dinaintea Crăciunului sunt încărcate de multă emoție și sunt la fel de frumoase ca zilele de praznic. Fiecare dintre noi se pregătește atât cu cele materiale, cât și cu cele duhovnicești, să întâmpine sărbătoarea Nașterii Domnului, eveniment cu adevărat nou și important pentru omenire. Trecând peste banalele cumpărături, înnoiri de tot felul, împodobiri și luminițe, este bine să ne oprim puțin și să ne gândim la cine a fost acest Iisus Hristos, care a schimbat într-un mod fundamental fața lumii. În jurul Acestuia s-a scris istorie, s-au creat atâtea opere de artă, s-a modificat numărătoarea anilor și mai ales au apărut un nou mod de a fi și un nou neam: creștinii. Acest neam duhovnicesc din care facem și noi parte, fără să avem vreun merit, are marele dar de a fi continuatorul neamului ales. Căci fii ai lui Dumnezeu nu sunt doar cei care se trag biologic din Avraam, ci toți cei care trăiesc în credința lui Avraam, adică se încred în Dumnezeu și se silesc să trăiască după voia Sa.

Genealogia Mântuitorului și simbolismul ei

Despre Avraam și alți strămoși din vechime aflăm, astăzi, ascultând lecturile din Sfânta Evanghelie și din Apostol. Ambele fragmente din Sfânta Scriptură ne vorbesc despre perioada cea frumoasă și tulburătoare a Vechiului Testament, deci, dinaintea venirii Domnului Hristos pe pământ.

În fragmentul din Epistola către Evrei, scriitorul inspirat ne amintește mai întâi de Avraam, care a fost dispus să renunțe la pământul natal și la rudele sale doar pentru că Dumnezeu i-a promis un alt pământ, al făgăduinței, unde de asemenea a locuit vremelnic, pentru că nu și-a legat inima de cele de aici, dorul său fiind la Cer, unde este „cetatea cu temelii puternice, al cărei meşter este Dumnezeu" (Evrei 11, 10). Această credință a celor vechi față de Creator i-a ajutat mult să răzbată prin greutățile vieții.

În Apostol am auzit, de asemenea, despre faptele minunate pe care le-a adus credința în viața oamenilor: biruința asupra stăpânirilor necredincioase, înfăptuirea dreptății, ridicarea firii omenești deasupra stihiilor și a fiarelor sălbatice, dar și multe minuni, cum ar fi învieri din morți și biruințe surprinzătoare asupra unor vrăjmași. Dar credința celor din Vechiul Testament i-a ajutat să îndure și marginalizarea celor din jur, prigoane, pribegii și chiar ucideri. Răsplătirea acestor greutăți și așteptări trăite în fericita credință a fost salvarea sau mântuirea oamenilor de vechiul blestem al înstrăinării de patria cerească, prin venirea pe pământ și întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Fragmentul din Sfânta Scriptură este de fapt primul capitol din Evanghelia scrisă de Sfântul Matei. Este vorba despre o genealogie a Domnului Hristos, așa cum era obiceiul de a se alcătui la poporul evreu, dar și la alte popoare antice. Cu toate că ascultăm cu acest prilej o mulțime de nume, este totuși important să menționăm că nu avem aici o listă completă a înaintașilor Mântuitorului. Unii specialiști în studiul Sfintei Scripturi ne spun că Sfântul Matei nu se limitează la a reda o listă perfectă și completă a genealogiei lui Hristos, prezentă de altfel cu ușoare modificări și la Sfântul Luca, ci el are în vedere și o serie de simbolisme foarte profunde și semnificative față de ceea ce avea să însemne credința creștină. De pildă, se pomenește de trei rânduri de neamuri a câte paisprezece generații. Acest paisprezece este multiplul numărului șapte, care în Sfânta Scriptură înseamnă plinătate, desăvârșire. Cu alte cuvinte, evanghelistul dorește să ne spună că succedarea acestor generații a dus la „plinirea vremii", când omenirea a fost pregătită să primească venirea pe pământ a lui Mesia, cel în care toți înaintașii Săi își găsesc împlinirea. Pe lângă aceasta, majoritatea numelor din genealogie au câte un simbolism important, vorbindu-ne, de pildă, despre rugăciune (Salatiel), demnitate (Abiud), trezire (Eliachim), dreptate (Sadoc), frățietate (Achim), ajutor divin

(Eleazar) sau dar (Matan), adică termeni în care a constat, în mare măsură, relația dintre Dumnezeu și om în Vechiul Testament. Înseși primele cuvinte ale listei genealogice, „Cartea neamului lui Iisus Hristos” (Matei 1, 1), ne amintesc de „Cartea neamului lui Adam” (Facerea 5, 1), vrând parcă să facă o legătură între Adam și Hristos, adică să ne arate că Domnul Iisus este noul Adam, începătorul unei noi umanități, sau al unui nou neam, al creștinilor, născut nu din firea păcătoasă, ci de la Dumnezeu (cf. Ioan 1, 13).

Această genealogie este cu adevărat inedită pentru că nu urmărește o linie strict biologică. Ea este de fapt spița neamului dreptului Iosif, logodnicul Fecioarei, care, știm cu toții, nu era tatăl natural al lui Iisus, ci unul adoptiv. Însă este bine de știut că la evrei filiația pe linie legală, prin adopție, avea aceeași valoare în ceea ce privește consecințele pentru moștenitor ca și filiația naturală.

Cu atât mai mult cu cât unii părinți și scriitori bisericești, cum ar fi Sfântul Ignatie Teoforul (în Epistola către Efeseni) și Sfântul Iustin martirul și filosoful (în Dialogul cu iudeul Trifon) spun că și Fecioara Maria era din neamul lui David, așa cum de altfel mărturisește și Tradiția Bisericii.

Însă o surpriză cu adevărat neplăcută și inexplicabilă pentru iudei a fost includerea în această listă a unor femei, lucru nemaiîntâlnit în alte genealogii prezente în Vechiul Testament. Și nu fără vreo semnificație, nici una dintre aceste femei nu reprezintă o pildă de sfințenie și dreaptă credință. Singură moabiteanca Rut ne dă o pildă de fidelitate față de soacra sa, care înseamnă fidelitate față de poporul lui Dumnezeu, însă nici ea nu era de neam israelit. Dar nu numai astfel de femei sunt prezente în genealogie, ci și unii împărați ai lui Israel, care au susținut idolatria.

Sfântul Ioan Gură de Aur face o întreagă pledoarie, în Omiliile la Matei, despre cum Dumnezeu, prin această genealogie a lui Mesia, a „spulberat îngâmfarea iudeilor”, care, cu toate că au fost mândri și infideli, au căutat să-și întrețină o bună imagine și o poziție privilegiată și exclusivistă față de alte neamuri și credințe: „Ce faci, omule? Îmi vorbești despre istoria unei împreunări nelegiuite? (se referă la Iuda și Tamara) Și ce-i cu asta? Dacă aș face genealogia unui om vestit, de bună seamă că aș trece sub tăcere astfel de strămoși. Dar când fac genealogia lui Dumnezeu întrupat, trebuie nu numai să n-o ascund, ci s-o pun în auzul tuturor, spre a arăta puterea lui Dumnezeu și purtarea Sa de grijă. Că pentru asta a venit Hristos pe pământ, nu ca să fugă de ocările noastre, ci ca să le nimicească. Nu este drept să ne minunăm numai că S-a făcut om, ci că a voit să aibă astfel de neamuri, că nu I-a fost rușine de păcatele noastre”.

Tot în acest context, Sfântul Ioan Gură de Aur îi laudă și pe magi, ca pe un fel de reprezentanți ai neamurilor străine, ai unor popoare care s-au arătat în bună parte mai receptive la primirea lui Mesia decât iudeii. Sfântul părinte îi dă ca pildă de urmat pe magi, ca iudeii să asculte măcar de aceștia, dacă n-au fost în stare să asculte de profeți (Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuvânt la Nașterea Domnului).

Această pedagogie dumnezeiască ne arată că Domnul Hristos a venit atât pentru iudei, cât și pentru păgâni, atât pentru cei drepți, cât și pentru cei păcătoși. El își asumă vindecarea firii omenești așa cum este ea în starea ei reală, nu idealistă, stare care include deopotrivă căderea și păcatul.

De asemenea, Sfântul Matei, care adresează această Evanghelie mai ales iudeilor, dorește să arate că exclusivismul apartenenței la un neam ales, dar și absolutizarea cu orice preț a tuturor instituțiilor omenești, nu este, totuși, cheia cea mai duhovnicească de abordare a lucrurilor. De ce? Pentru că astfel confundăm aceste înfăptuiri omenești cu realitatea ultimă și omul riscă să se așeze într-o suficiență de sine care Îl exclude sau Îl minimalizează pe Dumnezeu. Este esențial de conștientizat, iară și iară, că singura realitate absolută este Dumnezeu, iar convențiile noastre omenești, oricât de bune ne-ar părea, sunt limitate și relative. Această ispită a îndreptățirii de sine pentru merite care ne aparțin mai mult sau mai puțin este de multe ori sancționată în Sfânta Scriptură, unde vedem că Bunul Părinte ceresc dorește să ne tragă aspirațiile mereu la El, Cel care este Calea, Adevărul și Viața (Ioan 14, 6) și singurul doritor de bine al oamenilor.

Hristos, Viața și Învierea neamului nostru

Slujba din această duminică ne revelează și alte înțelesuri ale sărbătorii Sfinților părinți după trup ai Domnului. Paremiile, lecturile vetero-testamentare de la Vecernia din ajun sunt extrase din cărțile biblice Ieșirea și Deuteronom.

În prima paremie se amintește despre dreptul Melchisedec, ca unul care era „preotul Dumnezeului celui Preaînalt” și al cărui neam nu se cunoaște. El este prototip al lui Hristos, „Marele Preot”, care s-a născut din mamă fără de tată sub vremi și din tată fără de mamă mai înainte de toți vecii.

Paremia amintește și de Avraam, care prin credința sa nu este numai al iudeilor, ci și al tuturor celor credincioși.

A doua paremie ne vorbește despre fiii lui Israel care s-au înmulțit și astfel a fost nevoie de rânduirea unor conducători asupra lor. Mulți dintre cei menționați în

genealogia Mântuitorului au fost conducători ai acestui popor numeros, pre-mergător neamului creștinesc, popor binecuvântat care, sub conducerea părinților și a păstorilor sufletești, s-a înmulțit în chip minunat de la o margine la alta a pământului.

A treia paremie ne vorbește despre neamul pe care Domnul l-a ales, adică neamul lui Israel, de asemenea continuat în iconomia lui Dumnezeu de noul popor ales, creștinii.

În mod inspirat și complementar, Slava de la Litie adaugă la lista părinților și pe alți vrednici drepți din Vechiul Testament: „Veniți, iubitorilor de prăznuire, să lăudăm întru cântări adunarea părinților: pe strămoșul Adam, pe Enoh, Noe, Melchisedec, Avraam, Isaac și pe Iacob; iar după Lege pe Moise și pe Aaron, pe Isus al lui Navi, pe Samuel și pe David, cu aceștia împreună și pe Isaia, Ieremia, Iezechiel, Daniel și pe cei doisprezece profeți. Și, odată cu ei, pe Ilie, Elisei și pe toți ceilalți; pe Zaharia, Botezătorul Ioan și pe toți cei ce au propovăduit pe Hristos, Viața și Învierea neamului nostru”.

Această completare o găsim și în Sinaxarul zilei, unde, în afară de cei din genea-logie, sunt pomeniți și alți drepți, profeți, precum și soțiile unora dintre ei, dar și alte femei importante, cum ar fi: Mariam, Debora, Saraftia, cea care l-a hrănit pe Sfântul Ilie, Iudita, Estera, Ana, mama profetului Samuel, și Suzana.

Stihira a treia de la Stihoavna Vecerniei amintește că „a venit mântuirea oamenilor ca să cheme din nou pe credincioși”. Această idee este prezentă și în prima sedealnă de la Utrenie, unde Hristos „cheamă din nou pe toți cei din lume”, dar și în cântarea a 5-a de la Utrenie, unde se pomenește de mântuirea „celor înstrăinați”. Aceste cugetări subliniază faptul că oamenii se înstrăinaseră de Dumnezeu prin păcat și prin idolatrie. Domnul a trimis pe oamenii Săi, pe profeți, care au chemat de multe ori la schimbarea vieții, însă acum a venit El Însuși pe pământ ca să aducă neamul omenesc înapoi la starea cea dintâi, și chiar la mai mult decât aceasta.

Slujba Utreniei amintește de cei trei tineri evrei credincioși care nu au dorit să accepte porunca regelui Nabucodonosor de a se închina idolului de aur ridicat de rege în Babilon. Drept pedeapsă, aceștia au fost aruncați într-un cuptor cu foc, încins de șapte ori, însă un înger a stins văpaia și a prefăcut-o în adiere răcoroasă de rouă. Văzând credința și vitejia lor, regele a fost nevoit să recunoască atot-puternicia adevăratului Dumnezeu. În troparul acestei duminici sunt pomeniți acești tineri alături de profetul Daniel, care, pentru tăria credinței sale, a fost

aruncat într-o groapă cu lei, însă aceștia nu l-au vătămat și, astfel, Daniel, „păstor leilor, ca unor oi s-a arătat”.

Cei trei tineri o prefigurează pe Maica Domnului, care nu s-a ars, cu toate că a purtat în pântece Focul Dumnezeirii, iar profetul Daniel este o prefigurare a -- Domnului Hristos, care a îmblânzit răutatea cea de fiară a oamenilor, aducând învățătura despre smerenie și blândețe. Acest lucru este arătat și în cântarea a 6-a de la Utrenie: „Daniel prorocul, încleștând oarecând gurile leilor în groapă, a arătat că sălbăticia lumii, prin venirea lui Hristos, se va împăca cu pacea cea după buna plăcere a lui Dumnezeu”.

În cântarea a 4-a, aflăm că tinerii nu s-au ars în cuptorul Babilonului, pentru că nu erau înșelați de veninul păcatului, iar viața lor virtuoasă era mai de preț decât aurul. Acest metal, dacă este introdus în cuptor, se topește, însă virtuțile, fiind mai de preț decât aurul, nu i-au îngăduit focului să atingă pe acești tineri credincioși. Mai mult, canonul laudă și dreapta credință a lor, căci „nu s-au ars de foc pentru că cinsteau pe Făcătorul focului”, adică pe adevăratul Dumnezeu.

Alipirea de Domnul mai mult decât de oameni

Condacul și icosul sărbătorii, care anul acesta sunt ale Înainteprăznuirii, având în vedere că suntem chiar în ziua de 20 decembrie, când începe perioada de preserbare a Crăciunului, sunt o laudă la adresa Fecioarei Maria, cea care Îl naște și Îl hrănește cu lapte pe Hrănitorul făpturii, Purtătorul de grijă al poporului ales și al celor trei tineri. Încă o dată se face o legătură între modul în care cei trei tineri au fost păziți de foc „mai presus de minte”, și Fecioara, care a născut pe Mesia mai presus de orice înțelegere și logică omenească.

Mai departe canonul sărbătorii îi fericește pe cei trei patriarhi, Avraam și Isaac și Iacob, care s-au arătat „temelii prorocilor și ai Legii și începători duhovnicești ai harului prin credință”.

Ultima cântare din canonul Utreniei vorbește despre Domnul Hristos cel ce S-a născut și a sărăcit cu trupul, ca să cheme pe Adam și pe Eva, cei aflați în durere și sărăciți de har.

Slava de la Laude, de la sfârșitul Utreniei, ne dezvăluie cheia sfințeniei acestor drepți: „Adunarea învățăturilor Legii arată dumnezeiasca Naștere a lui Hristos, cea după trup, binevestind harul celor care au fost mai înainte de Lege, ca unora care prin credință au fost mai presus de Lege”. Așadar, credința acestor oameni ai lui

Dumnezeu i-a ajutat să se ridice deasupra înțelegerilor limitate și formaliste ale legii vechi și să fie vestitori ai Răscumpărării venite prin Mesia pentru cei care erau robi înțelesurilor slabe ale legii.

Relatarea evanghelică şi imnografia acestei duminici sunt redate magistral în iconografia ortodoxă, unde avem marea scenă a arborelui lui Iesei. Pictată în stil monumental pe fațada de nord a bisericii Mănăstirii Voroneț, dar și la Moldovița, Humor, Sucevița, precum și la alte monumente ale artei medievale românești, această scenă ne prezintă genealogia Mântuitorului, pornind de la strămoșul Iesei, din care răsare o tulpină care se ramifică în mai multe crengi cu flori, iar în fiecare floare se află câte un strămoș al Domnului. Scena este îmbogățită cu numeroase elemente simbolice care însoțesc fiecare personaj în parte, ceea ce îi conferă picturii un profund caracter mistic și teologic.

Această duminică a Sfinților părinți după trup ai Domnului este o adevărată sărbătoare a Vechiului Testament, a acelei perioade încărcate de așteptare și tensiune, de iubire și trădare, de mânie și milostivire. Credința puternică și o viață cât mai plăcută Domnului au fost podoabele drepților și ale profeților. Și mai mult decât acestea, încrederea și alipirea de Domnul mai mult decât de oameni.

Mai sunt doar câteva zile până când vom primi iarăși cel mai mare dar de Crăciun: pe Mântuitorul Iisus Hristos. Cu sufletul curățit de păcate prin Sfânta Spovedanie, cu inima bună și darnică, să-L întâmpinăm zicând: Vino, Doamne Iisuse, mântuiește-ne pe noi și lumea Ta! Amin!

Marius Nedelcu - Fuga de trup, fuga de neam

18 dec, 2020

În Duminica dinaintea Nașterii Domnului, Biserica ne propune o lectură interesantă: Genealogia Mântuitorului. Această listă de nume din care a răsărit în cele din urmă Domnul ne oferă o interpretare hristologică a istoriei: de la Vechiul Adam la Noul Adam, de la căderea strămoșilor neamului omenesc la restaurarea în Hristos. Pentru cei care auzim aceste nume este un mesaj de speranță, de bucurie că peste toate împărățesc Hristos și victoria Sa împotriva păcatului, a morții și a răului absolut. De asemenea, ne oferă și un sentiment de apropiere, de familiaritate cu cele dumnezeiești, văzând că Domnul Hristos are o istorie pământească, că S-a născut din spița lui Adam, că a avut părinți, moși și strămoși, că este într-un fel înrudit și cu noi.

Dumnezeu nu a șters condiția noastră umană printr-un act triumfal și radical, ci a privit-o cu o dragoste atât de mare, încât a luat-o asupra Sa. Acest act denumit chenoză sau golirea de Sine a lui Dumnezeu pentru a putea asuma creatura aruncă o lumină asupra întregii creații și îndeosebi asupra omului și valorii vieții omului.

În atitudinea noastră, mai ales a oamenilor atașați de viața Bisericii, se poate vedea de multe ori o tendință de a refuza lumea, creația, de a mortifica trupul, de a considera viața trupească rea în sine și vrednică de lepădat și de a ne concentra pe cele viitoare, pe cele de după moarte.

Acest set de atitudini, născut dintr-un moralism excesiv, contravine mesajului Întrupării Domnului Iisus Hristos care a asumat natura umană căzută, plină de afectele păcatelor și care a dat o nouă valoare vieții omului. Viața trupească este cadrul cultivării relației cu Dumnezeu spre veșnicie. Este intervalul creativității noastre, al manifestării puterii de prefacere prin iubire a noastră și a întregii lumi.

Prospețimea Bisericii nu este dată de refuzul lumii, de o anumită spiritualitate „angelică”, ce nesocotește trupul și lumea aceasta, ci de lucrarea acesteia de sfințire a lumii, a trupului și a materiei. La marile evenimente transfiguratoare ale omului (Botez, Euharistie, Maslu etc.) participă și trupul său. Moartea este biruită în final numai atunci când și trupul este viu și veșnic. Destinul nostru final este experiat mai intens pentru că suntem și trupuri.

Unei spiritualități suprafirești Biserica îi răspunde în această duminică cu o listă de nume, cu un pomelnic, cu un neam care nu e format numai din personaje pozitive și oameni cuminți, ci și din păcătoși, din răpitori și desfrânați, din neascultători și aventurieri, dar de care Domnul nu S-a rușinat.

Sfântul Ioan Gură de Aur zice că de acești strămoși păcătoși Domnul nu S-a rușinat și a rânduit să fie amintiți pentru a ne arăta că pentru aceasta a venit Mântuitorul, să vindece neputința din om.

Neamul este un alt cadru al manifestării omului, un dat care nu depinde de el. Te naști într-un neam fără să fii întrebat. În modernitate, neamul este privit ca o reminiscență a trecutului, cultura globalistă vrând să ne convingă că neamul trebuie într-un fel abolit. Această perspectivă apare pentru că există o raportare ideologică la neam. Neamul nu este o teorie, ci este o realitate practică, este dat de acel „a fi” în viață. Este coagularea unor daruri și specificități personale care devin comunitare.

În lumea satului, îmi aduc aminte din copilărie, neamul se traduce prin acel: „Al cui ești?” Comunitățile sătești se diferențiau prin anumite note dominante. Unii erau meșteri buni, alții se remarcau prin anumite calități umane, alții făceau obiecte, gen găvane, banițe etc. Dacă la nivel comunitar se pot vedea aceste specificități, generalizând, putem spune că neamul, ca sumă a notelor dominante, este un spațiu al îmbogățirii și dezvoltării persoanei umane și nicidecum o piedică. Dar în evaluarea acestei chestiuni trebuie multă luciditate și grijă pentru a nu aluneca pe panta idealismului.

În definitiv, Întruparea Domnului ne arată că datul creat, viața noastră, familia în care ne naștem, neamul sunt cadre unde primim binecuvântarea lui Dumnezeu și nicidecum realități de care să ne emancipăm.

Ierom. Maxim Morariu - Hristos și genealogia noastră

dec. 19, 2020

Aspecte practico-liturgice

Ca orice Praznic ce se respectă, și Crăciunul se amprentează asupra evenimentelor din jurul său. În funcție de acesta, sunt rânduite anumite slujbe, lecturi și practici. În plus, duminica de dinainte și cea de după eveniment, se găsesc sub înrâurirea lui. De aceea, pericopele evanghelice ce se citesc în aceste zile, sunt determinate de modul în care este plasată ziua Domnului în raport cu sărbătoarea Nașterii.

Din această pricină, suntem chemați astăzi să medităm la textul ce deschide relatarea vameșului convertit, Matei. Unul aparent arid, de a cărui relevanță, unii ar putea să se îndoiască, la o primă lectură. Nici preotului nu-i este întru totul ușor, să-și contorsioneze limba în încercarea de a pronunța tot felul de nume ciudate, ce au devenit atât de rar uzitate în spațiul în care trăim. Ba mai mult, o cercetare istorică serioasă, ar putea arăta chiar că anumite generații sunt omise, pierdute fiind, cel mai probabil, în negura istoriei.

Al cui ești tu?

Pentru înțelegerea operei mântuitoare, dar și pentru mentalul cultural de ieri și de azi, genealogia Mântuitorului este importantă însă. În societate, cu precădere în spațiul rural, întrebarea: Al cui ești tu, maică?, e importantă. Bătrânicile ce străjuiesc marginile drumului în zi de sărbătoare o adresează fără sfială oricărui tânăr ce li se pare necunoscut. Pe baza răspunsului, aproape că sunt în stare să spună multe despre istoria lui. Una, de care cel în cauză este adesea puțin interesat, sau

pe care o cunoaște vag. Din perspectivă socială, originea e importantă. În vremea regimului trecut avea, în multe situații, un rol definitoriu. S-ar putea spune că originea socială nesănătoasă a pus cruce multor destine.

Pentru Hristos era de asemenea importantă. Nu atât pentru El ca persoană, ci pentru a justifica societății în care venea, ceva important. Că El era împlinirea profețiilor. Era Mesia despre care vorbiseră Profeții. Cel a cărui promisiune răsărea în cele mai învolburate clipe ale istoriei. Era Salvatorul. Unul despre care evreii auziseră atâtea și pe care aproape că se săturaseră să-L aștepte.

Consecvența lui Dumnezeu, sau de la Avraam la Mesia

Evanghelistul vine să arate că promisiunea răscumpărătoare ține cont și de anumite aspecte contextuale. Hristosul nu putea să vină oricum și oriunde. Provenea dintr-o seminție ce dăduse poporului ales nume mari. Una ce nu le era străină. Departe de a fi produsul finit al unei strategii de marketing, genealogia vine să confirme fidelitatea lui Dumnezeu întru făgăduința Sa. Toți oamenii care au fost, în decursul istoriei, receptivi la promisiunea lui Mesia, vor deveni, într-o formă sau alta, parte a genealogiei divine. E drept, s-ar putea obiecta lungii liste de nume și succesiuni că e nițel cam prea masculină. Cu două mii de ani în urmă, însuși faptul că pomenea despre câteva femei ilustre, era cât se poate de temerar. Așa se face că cititorii sunt chemați să se întâlnească, aievea parcă, cu chipurile lui Avraam, Isaac, Iacov, Iuda, Fares, David, Solomon, Rut, Iezechia, Manase, Zorobabel și mulți alții, spre a înțelege că în planul de mântuire al lumii, toate au fost rânduite în cel mai mic detaliu.

Alegerea lui Iosif, a cărui imagine este, din păcate, adesea ocultată pe nedrept în Răsărit, nu reprezintă așadar un fapt deloc întâmplător. Luând în grija sa pe Maria și pe prunc ca urmare a poruncii transmise prin Arhanghel, el asigură, cel puțin aparent, pe linie paternă, succesiunea genealogică. Faptul că nu este tatăl după trup al Pruncului, vine să justifice altceva, despre care teologia a vorbit intens în decursul vremii. Că Mesianismul lui Hristos nu rezidă în continuitatea pe care o are cu stirpea avraamică și cea davidică, ci în filiația divină. Cealaltă își are relevanța ei istorică și culturală și e legată de istoria omenească a mântuirii, dar ceea ce primează e planul Tatălui, generator al Chenozei Fiului ascultător.

Modul în care Matei alege să-și redacteze prezentarea spune și el multe. Nu cunosc, din păcate, limba ebraică, dar bănuiesc, pe baza celor citite, că muzicalitatea, astăzi hilară pentru unii, a succesiunii onomastice, avea o dimensiune mnemo-tehnică. Era și firesc, căci beneficiile alfabetizării generalizate vor pătrunde

relativ târziu în lume, iar cateheza din vremurile de început ale creștinismului era adesea însoțită de memorarea textelor sfinte. Simbolismul pe care cele trei șiruri de câte patrusprezece generații îl sugerează, e și el important. A făcut, în decursul vremii, obiectul unor cercetări de teologie savantă, atât în Răsărit, cât și în Apus. Șaptele era o cifră cu puternice reverberații în cultura iudaică, iar dublarea ei venea să sugereze ideea de mesianitate.

O nouă genealogie

Însă nu simbolismul numerologic e cel care contează. Nu pentru credinciosul de rând. El e important pentru exegeții și bibliștii, cărora le place să-și „sucească” neuronii, încercând să „decodifice” Scriptura și să afle noi înțelesuri din cele spuse acolo. Pentru noi, creștinii, genealogia e importantă din alt punct de vedere. Vine să o dubleze pe cea biologică. Cea despre care ne întreabă băbuțele ce stau duminica, când nu sunt decretate măsuri de izolare, pe marginea drumului, luând în primire trecătorii. Dacă acea genealogie e una cu o extensiune temporală scurtă (nici istoricii, nu cunosc, în multe situații, atunci când coboară pe caierul vremii, mai mult de cinci sau șase generații de strămoși), cea pe care ne-o oferă Hristos, căci prin statutul de creștini, cu toții ne înrudim cu El, ne duce până la Adam. Și ne face părtașii unui blazon de-o nobilitate aparte.

În loc de concluzii

Ca rude ai lui Hristos prin primirea Botezului și prin El, ca urmași ai lui David, Solomon, Avraam, Isaac și Iacov, suntem chemați să ne comportăm pe măsura demnității ce ne este oferită. Și dacă unii luptă din răsputeri pentru a-și depăși condiția, noi suntem chemați s-o păstrăm și să ne arătăm vrednici de ea. Fiul lui Dumnezeu ne oferă în dar propria Sa genealogie divină, altoindu-ne pe o tulpină de care, adesea nu suntem vrednici. Să-I arătăm că iubirea Lui, manifestată prin superlativul bonomiei, e bine primită de către noi, cei care ne numim creștini și ne străduim să-I fim vrednici următori. Îndrăzniți!

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Primenire spirituală în cântări, rugăciuni și colinde ce vestesc Nașterea Domnului

20 dec, 2020

De duminică, ziua în care în Biserică este Înainte-prăznuirea Naşterii Domnului, pregustăm duhovniceşte din bucuria sărbătorii Crăciunului şi intensificăm postirea noastră pentru ca, prin Taina Spovedaniei, să ne curăţim de păcate şi să ne primenim casa sufletului pentru a-L primi pe Pruncul Iisus, care se naşte în peştera Betleemului pentru mântuirea noastră.

Pentru românul ortodox, ziua Naşterii Domnului este un timp de bucurie, de rugăciune şi de meditaţie adâncă la evenimentul unic din istoria mântuirii neamului omenesc, petrecut în urmă cu două milenii, când Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om ca pe om să-l mântuiască. Deodată este şi un timp al colindelor, atunci când noi, creştinii, devenim prin cânt vestitorii Naşterii Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Înainte-prăznuirea Naşterii Domnului

În fiecare an, la 20 decembrie, Biserica Ortodoxă începe perioada de preserbare a Naşterii Domnului. Acest timp este rânduit de Biserică spre pregătirea spirituală a ortodocşilor pentru sărbătoarea Crăciunului. Este o perioadă liturgică de cinci zile

care ne introduce în praznicul împărătesc al Naşterii Domnului, numită înainte-prăznuire, preserbare sau înainte-serbare. Acum, Biserica anticipează sărbătoarea Crăciunului, fapt ce se reflectă în viaţa liturgică prin slujbele din această perioadă de înainte-prăznuire. Rânduiala de a avea un timp mai îndelungat de serbare a marilor praznice împărăteşti datează din secolul al 4-lea, când Biserica a simţit nevoia de a dedica mai multe zile pentru sărbătorile mari din cursul anului.

În toată perioada de înainte-prăznuire a Naşterii Domnului, în rânduiala tipiconală a Bisericii, pe lângă slujba sfinţilor pomeniţi în cele cinci zile de preserbare, se adaugă cântări, rugăciuni şi lecturi legate de sărbătoarea Crăciunului, după cum arată părintele profesor Ene Branişte.

Începând cu ziua de 20 decembrie, pentru a marca preserbarea, se aşază în biserică icoana Naşterii Domnului, care rămâne spre cinstire până la încheierea sărbătorii Crăciunului, la odovania praznicului din data de 31 decembrie.

Ajunul Crăciunului

Un timp minunat pentru creştinul ortodox român este Ajunul Crăciunului, când, prin frumoasele noastre colinde, vestim bucuria venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Această zi, 24 decembrie, este deosebită în Biserica Ortodoxă din punct de vedere liturgic. În biserici, în Ajunul Crăciunului, prin slujbele zilei, suntem introduşi în sărbătoarea Naşterii Domnului.

Astfel, prin Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel mare, care se oficiază în această zi unită cu Vecernia Crăciunului, intrăm în bucuria acestui praznic împărătesc. Sfânta Liturghie din această zi este precedată de Ceasurile Împărăteşti, în care ne sunt puse înainte textele biblice care ne vorbesc despre Naşterea Domnului. Se numesc aşa pentru că odinioară participau la ele împăraţii din Bizanţ și, la noi, domnitorii din Țara Românească şi Moldova.

Ajunul Crăciunului este ultima zi din Postul Naşterii Domnului și cea mai aspră din cele 40 de zile de post, care ne pregăteşte pentru sărbătoarea Crăciunului. După rânduiala ortodoxă, în această zi nu se consumă mâncăruri gătite cu untdelemn. Acum se ajunează până la ora 15:00 și apoi se obişnuieşte a se mânca grâu fiert amestecat cu fructe şi miere, în amintirea postului profetului Daniel şi al celor trei tineri din Babilon. Acest post aspru din Ajunul Crăciunului ne aminteşte de postul catehumenilor care primeau botezul în seara acestei zile.

În tradiţia noastră, în Ajunul Crăciunului, preotul, însoţit de cântăreţ şi precedat de copiii cu chiralesa, vine cu icoana Naşterii Domnului, cântând troparul sărbătorii: Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie, vesteşte ca şi îngerii şi păstorii Naşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Colindul sfânt şi bun al românilor

În Ajunul Crăciunului trăim bucuria colindelor care ne aduc vestea angelică - în Betleemul Iudeii se naşte Hristos, Mesia Chip Luminos. Mai întâi colindă cei mici, în dimineaţa şi prânzul zilei de ajun, închipuindu-i pe îngeri, apoi, după-amiaza şi către seară, vin cei mai mari, tinerii şi chiar cei mai în vârstă, închipuindu-i pe păstorii din Betleem, aducându-ne vestea minunată a Naşterii Domnului Hristos.

Aceste colinde reprezintă pe scurt Colindul sfânt şi bun al românilor, care este o descriere sub forma cântului românesc a momentului Naşterii Mântuitorului Iisus Hristos, conform prezentării făcute de Sfinţii apostoli şi evanghelişti Matei şi Luca. În ziua ajunului, românii prea măresc pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos prin colindele străbune moştenite din moşi-strămoşi. Prin ele, creştinul român aduce bucurie în case şi localităţi. În acelaşi timp, colindele sunt ecoul cântărilor bisericeşti în spaţiul popular românesc.

Prin ascultarea colindelor în Ajunul Crăciunului, în fiecare casă de creştin se sălăşluieşte bucuria adusă lumii de veste îngerească: „Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle. Şi, deodată, s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!“ (Luca 2, 10-14).

Sărbătoarea Naşterii Domnului

Praznicul luminos al Crăciunului îl sărbătorim la 25 decembrie, ziua în care S-a născut Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători creştine, despre care părintele profesor Ene Branişte afirmă că, încă din secolul al 4-lea, era prăznuită cu mare solemnitate. În centrul sărbătorii Crăciunului stă Domnul nostru Iisus Hristos care Se naşte într-o peşteră sărăcăcioasă în Betleem, de aceea mărturisim adevărul că de Crăciun sărbătorim

Naşterea Domnului. În ziua de Crăciun trăim faptele legate de Naşterea Domnului prin ascultarea Sfintelor Evanghelii și prin frumoasele noastre colinde românești.

În ziua Naşterii Domnului, Crăciunul, creștinul merge în casa Domnului, biserica, unde se întâlnește cu Mântuitorul Iisus Hristos, prezent în chip euharistic la Sfânta Liturghie, împărtășindu-se cu El prin Sfintele Taine, după ce mai înainte s-a pregătit prin post și spovedanie pentru a-L primi pe Hristos în peştera plină de lumină a sufletului său. Apoi, după Liturghie, creștinul continuă bucuria euharistică prin sărbătoare, pe care o trăiește alături de cei dragi în casa sa, ca o prelungire a luminii Betleemului adusă de Liturghia de Crăciun.

De Crăciun, la sfintele slujbe aflăm, în chip sintetic, semnificaţiile teologice ale acestei sărbători: „Astăzi în Betleem Se naşte din Fecioara. Astăzi Cel fără de început Se începe şi Cuvântul Se întrupează. Puterile cerurilor se bucură şi pământul cu oamenii se veseleşte; magii daruri aduc; păstorii minunea vestesc; iar noi neîncetat strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”

IPS Irineu Pop-Bistriţeanul - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului

Dreptmăritori creştini, astăzi este Duminica dinaintea Naşterii Domnului, în care s-a rânduit de Sfânta noastră Biserică citirea unei liste lungi a strămoşilor după trup ai lui Hristos, ai lui „Adam cel de pe urmă” (I Cor. 15, 45). Se numeşte „cartea neamului lui Iisus Hristos”, adică a seminţiei din care S-a născut Fiul lui Dumnezeu ca Om şi Mântuitor al oamenilor.

Această „carte” se citeşte înainte de Crăciun pentru a arăta că Domnul este o Persoană reală, născută pe pământ pentru noi. Pe de altă parte, textul evanghelic ne încredinţează că precum cele prezise despre Mesia s-au realizat la „plinirea vremii”, tot aşa toate făgăduinţele lui Dumnezeu se vor împlini, cu exactitate, la vremea potrivită.

Iubiţi credincioşi, atât în Evanghelia după Matei (cap. 1), cât şi în Evanghelia după Luca (cap. 3) apare „cartea neamului lui Iisus” sau genealogia Mântuitorului. Sunt prezentate numele strămoşilor după trup ai lui Hristos, 42 la număr, grupate în trei perioade, fiecare cu câte paisprezece nume.

Prima serie, de la Avraam până la proorocul David, epoca de formare a poporului evreu; a doua, de la David până la strămutarea evreilor în Babilon, epoca măririi şi

apoi a decăderii acestui popor; iar a treia, de la robia babiloniană până la Hristos, perioada aşteptării lui Mesia.

Prin această genealogie, Sfânta Scriptură vrea să ne dovedească faptul că Răscumpărătorul omenirii aparţine istoriei, fiindcă a avut strămoşi, pe Avraam, Isaac şi Iacob, pe David, Solomon, Zorobabel, Iosif şi alţii. Alături de bărbaţii evrei, apar şi unele femei străine ca Rahab cananeeanca, Rut moabiteanca şi Betşeba heteeanca. Deci, Mântuitorul aparţine unei familii de popoare semitice, orientale, ca Unul Care prin naşterea Sa va întemeia Biserica în care sunt chemate să intre toate popoarele lumii spre a se bucura de roadele operei mântuitoare.

Cel întrupat şi născut pe pământ nu este un om ca toţi oamenii şi nu este un geniu ca toţi ceilalţi întemeietori de religii sau un „înşelător", cum L-au numit iudeii din vremea Sa. Despre El ne vorbesc profeţii Vechiului Testament, care au fost iluminaţi de Duhul Sfânt. Cu multe veacuri înainte ca Fiul lui Dumnezeu să Se nască, ei anunţă zămislirea Lui (Fac. 3, 15), timpul venirii Lui (Fac. 49, 10; Dn. 9, 25), locul naşterii Lui, Betleemul (Mih. 5, 1). Ei prezic că Se va naşte din neamul lui David (Ps. 88, 3; Ier. 23, 5) şi că Se va numi Nazarinean (Jud. 13, 5). Se prooroceşte că va fi mijlocitorul unui Nou Legământ (Îs. 42, 6) şi piatra unghiulară a Bisericii (Ps. 117, 22).

De asemenea, se spune că va fi respins, prigonit, va intra în Ierusalim, va fi vândut cu 30 de arginţi, va fi răstignit, adăpat cu oţet şi fiere, va muri şi va fi îngropat, iar după aceea va învia şi Se va înălţa de-a dreapta Tatălui (vezi: Ps. 21, 1-8; 23, 7; 68, 25; 109, 1; Îs. 50, 6; 53, 9-12; Za. 9, 9; 11, 12; 13, 6 ş.a.).

Când a sosit „plinirea vremii" (Gal. 4, 4), adică atunci când toate făgăduinţele Dumnezeieşti s-au împlinit, Domnul S-a întrupat, aşa cum a fost prezis. El S-a născut dintr-o fecioară, cum spunea Isaia (7, 14), în cetatea Betleem, cum spunea Miheia (5, 1).

Când a început predica în sinagoga din Nazaret, a citit un text profetic din cartea lui Isaia (61, 1-2): „Duhul Domnului peste Mine, pentru că M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor dezrobirea şi orbilor vederea, să slobozesc pe cei apăsaţi, să vestesc anul milei Domnului". După ce a citit acest text, Iisus a închis cartea şi a zis tuturor celor din sinagogă: „Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre" (Lc. 4, 16-21).

Despre Apostolul Filip citim că a spus lui Natanael: „L-am aflat pe Acela despre Care a scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus" (În. 1, 45). Femeia samarineancă

a zis lui Iisus: „Ştim că va veni Mesia Care Se cheamă Hristos!”, iar Domnul i-a răspuns: „Eu sunt, Cel Care vorbesc cu tine” (În. 4, 25-26).

Deci, tot ce s-a spus, cu o mie de ani, opt sute de ani, cinci sute de ani înainte, s-a împlinit, în Persoana istorică a Nazarineanului. Cel Ce a plecat cerurile şi S-a coborât printre oameni este „Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu”, cum L-a mărturisit Sfântul Apostol Petru (Mt. 16, 16). După pogorârea Sfântului Duh, trimis în lume de Fiul lui Dumnezeu Cel înălţat la cer, Sfântul Ioan va spune: „Ceea ce am văzut cu ochii noştri, ceea ce am privit şi ceea ce mâinile noastre au pipăit..., aceea vă vestim” (I În. 1, 1-3).

Domnul a fost un Om real, întru toate asemenea nouă afară de păcat (Evr. 4, 15). El a plâns şi S-a bucurat, a flămânzit şi a însetat. De aici se vede că întruparea Lui n-a fost înşelăciune şi Pruncul născut în Betleem n-a fost o închipuire, ci Om adevărat fără să înceteze a fi „Lumină din Lumină şi Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”, aşa cum Îl recunoaştem şi mărturisim noi creştinii în Biserica Sa. Cel care Se naşte din Fecioara Maria este născut din Tatăl mai înainte de veci.

Condacul Crăciunului arată că „pentru noi S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci”. După cuvântul Sfântului Apostol Pavel, Hristos „este Acelaşi, ieri, astăzi şi în veac” (Evr. 13, 8). Din slăvile cereşti S-a coborât la noi ca să risipească întunericul blestemului, al păcatului şi al morţii.

Într-un frumos colind românesc, se spune: „Astăzi S-a născut/Cel făr’ de’nceput,/Cum au spus proorocii”. Deci, Dumnezeu Cel necuprins de timp şi spaţiu Se face Om. I se cunosc strămoşii pe care astăzi, în această Duminică, îi pomenim. „Cartea neamului” sau genealogia lui Iisus ne arată că Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om adevărat. Vedem neamul Său, pe strămoşul David şi pe Fecioara Maria.

Deci, Hristos n-a fost o fantomă a istoriei, ci o personalitate istorică de mărime unică. El spune clar: „Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl; Eu şi Tatăl Meu una suntem” (În. 14, 9; 10, 30).

Atât de mare este evenimentul din Betleem, numit de Sfântul Ioan Damaschin „unicul nou sub soare”, încât acesta a schimbat cursul istoriei, că istoria însăşi se orientează şi se calculează după ziua Naşterii Domnului. Mesia este Domnul istoriei, pururea prezent în viaţa noastră. El este prezent în Dumnezeiasca Euharistie, unde ni Se oferă spre iertarea păcatelor şi spre viaţa de veci.

La sfârşitul veacurilor, va veni pe norii cerului să judece vii şi morţii, împlinindu-se Scriptura care zice: „Vor privi la Acela pe Care L-au împuns” (În. 19, 37). Dar, până atunci, ne bucurăm că trăim şi călătorim în istorie cu Mesia şi Răscumpărătorul nostru. Ne bucurăm, de asemenea, că la fiecare Crăciun putem să ne exprimăm recunoştinţa faţă de Acela Care, „cum e robul, S-a smerit şi pe noi ne-a mântuit”.

Iubiţii mei, postul Crăciunului închipuie postul de patruzeci de zile al lui Moise, ţinut pe Muntele Sinai ca să se învrednicească a-L vedea pe Dumnezeul Savaot şi a primi Tablele Legii cu cele zece porunci, „scrise cu degetul lui Dumnezeu” (Ieş. 31, 18). Acum, când postul s-a apropiat de sfârşit şi Domnul „vine iarăşi” să ne aducă nouă cuvintele Evangheliei şi binecuvântările Împărăţiei, trebuie să dăm loc de găzduire şi de naştere lui Hristos, în casele noastre creştineşti şi în cămara tainică a sufletelor noastre.

Creştinul are datoria morală să prăznuiască Naşterea lui Hristos şi celelalte sărbători sfinte, cu rugăciune şi înfrânare, cu facere de bine şi cu lacrimi de pocăinţă pentru păcate. Să-L slăvim pe Mântuitorul, nu cu petreceri păgâneşti, jocuri, beţii şi îmbuibarea pântecelui, ci cântând frumoasele colinde, aşa cum au făcut şi strămoşii noştri, iubitori de Lege şi de datini. În acest fel, vom simţi, asemenea păstorilor şi magilor, farmecul adevăratului Crăciun, pe care doresc să-l petreceţi cu pace şi cu belşug de daruri cereşti. Amin.

PS Sebastian, episcopul Slatinei despre vindecarea arborelui genealogic

Dreptmăritori creştini, pentru două motive cred că au socotit Sfinţii părinţi că este bine ca astăzi, înainte de Crăciun, să fie subliniată ***umanitatea Mântuitorului Iisus Hristos.***

Întâi, spune Sfântul apostol Pavel: ***"Într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat"*** (Evr. 2, 16), arătând astfel că ***Mesia Hristos nu a fost înger după cum în mod greşit credeau unii, dar nici numai Dumnezeu, după cum, la fel de greşit, au crezut alţii.***

- *Nu a voit Dumnezeu să mântuiască lumea printr-un înger, căruia foarte lesne i-ar fi putut porunci să se supună, cu firea sa nematerială, tuturor suferinţelor pe care viaţa aceasta pământească. I Le-a rezervat Mântuitorului întrupat.*
- ***Nu a voit, de asemenea, să mântuiască lumea nici prin Fiul doar ca Dumnezeu, ci a dorit ca Acesta să ia asupra Sa firea cea omenească, adică să Se întrupeze.***

Evanghelia de astăzi ne atrage atenţia, aşadar, că ***Iisus Hristos a fost nu numai Dumnezeu, ci şi Om.*** Şi pentru aceasta ne arată concret care sunt strămoşii Săi: că provine din neamul lui Avraam, Isaac, Iacov, David, Solomon şi ceilalţi, de trei ori câte patrusprezece neamuri. De ce atâtea? ***Pentru că patrusprezece înseamnă de două ori şapte, iar şapte este număr sfânt; este simbolul sfinţeniei.***

Şi S-a născut Iisus Hristos pe acest pământ atunci când de trei ori câte patrusprezece neamuri au „*plinit vremea*” (Gal. 4, 4). ***Acesta este unul din motivele pentru care pericopa evanghelică de astăzi ne enumără toate aceste neamuri ale Domnului - pentru a ne convinge că El a fost şi Om, şi deopotrivă ca Om şi Dumnezeu a pătimit, a suferit bătăi şi ură, a fost răstignit, iar după aceea S-a ridicat din morţi, înviind tot neamul omenesc.***

În al doilea rând, evanghelia de astăzi vrea să ne mai spună şi că ***Iisus Hristos S-a născut dintr-un neam anume, aşa după cum şi noi oamenii ne naştem dintr-un anumit neam***. Nu ne creează Dumnezeu ca pe Adam, fără strămoşi, ci fiecare dintre noi ne tragem dintr-un neam anume; avem strămoşi, părinţi şi, la rândul nostru avem copii, nepoţi şi strănepoţi.

Iată-l aşadar pe om ca o za în acest lanţ al creaţiei, căci Dumnezeu nu creează suflete din nimic, ci deopotrivă din fiinţa părinţilor şi strămoşilor lor şi din darul Său. De aceea la un moment dat Dumnezeu, în Vechiul Testament, a spus:

“***Ascultă, Israele: Eu Domnul Dumnezeul tău sunt un Dumnezeu zelos, care pedepsesc pe copii, pentru vina părinţilor ce Mă urăsc pe Mine, până la al treilea şi al patrulea neam, şi Mă milostivesc până la al miilea neam către cei ce Mă iubesc şi păzesc poruncile Mele***” (Ies. 20, 5).

Dumnezeu însuşi priveşte omenirea în această legătură de zale ale unui singur lanţ, pentru că El a creat un singur cuplu de oameni, din care ne-am născut apoi toţi.

Ce înseamnă că pedepseşte pe copii până la al treilea şi al patrulea neam pentru vina părinţilor lor? Este oare Dumnezeu nedrept ori răzbunător? Vi-L imaginaţi, oare, stând undeva la un „birou” şi calculând: “*Vasăzică, acesta a făcut atâtea păcate, înseamnă că voi avea de-a face cu fiii, cu nepoţii, cu strănepoţii şi stră-strănepoţii lui…*” *Priviţi oare faptul acesta, de a purta vina părinţilor noştri în noi atât de „exterior” şi de „contabil”?* V-aţi gândit vreodată la asta? Credeţi că se apucă Dumnezeu să ţină socoteala păcatelor noastre, împărţindu-le pe nepoţi şi pe strănepoţi în mod atât de „matematic”? Nu, dragii mei, este vorba despre un rău pe care ni-l facem singuri! Cum aceasta?! A pus Dumnezeu în noi, în „lanţul” acesta al omenirii, ***legea potrivit căreia ne putem ridica unii pe alţii, ispăşind unii pentru alţii, dar şi „afectându-ne” unii pe ceilalţi, pentru că lanţul este unul şi se îndreaptă către acelaşi Dumnezeu.***

Fiecare dintre noi, am spus, ne naştem dintr-un anumit neam; trup din trupul părinţilor noştri şi, ceea ce este şi mai interesant, suflet din sufletul lor. E adevărat că Dumnezeu adăugă partea Sa şi darul Său la crearea şi la „înfiinţarea" fiecărui suflet, însă în bună măsură fiecare dintre noi moştenim pe înaintaşii noştri pe linie genealogică. Aceasta este o realitate cât se poate de evidentă: copiii seamănă cu părinţii şi bunicii lor nu numai fizic, ci şi spiritual. Moştenesc darurile sufleteşti ale părinţilor, ale strămoşilor şi moşilor lor. Poartă în ei atât frumuseţea şi urâţenia fizică şi spirituală, cât şi păcatele şi virtuţile lor.

În mod cu totul excepţional, Dumnezeu intervine totuşi, uneori, înzestrând oameni deosebit pentru misiuni deosebite. În mod normal însă şi, în general, fiecare tragem după noi acest lanţ al părinţilor şi strămoşilor noştri. ***Sufletul lor curat sau întinat contribuie deopotrivă la curăţirea ori întinarea sufletului nostru. Iată o pricină în plus că fiecare dintre noi – şi mai cu seamă cei care aveţi familie – să vă puneţi problema la modul cel mai responsabil.*** Daţi naştere la copii. Să luăm aminte, însă, că relele pe care le săvârşim noi, viaţa dezordonată sau necredinţa noastră afectează sănătatea fizică şi spirituală, şi deci fiinţa copiilor noştri! Într-un fel sau altul, datorită iresponsabilităţii noastre, ne facem duşmanii – atât fizic, dar mai ales spiritual – copiilor care iau fiinţă din noi. Aşadar, purtăm în noi virtuţile şi păcatele părinţilor şi strămoşilor noştri, iar cei de după noi vor purta în ei virtuţile şi păcatele noastre. Şi aşa după cum Adam a născut spre păcat şi spre blestem întregul neam omenesc, ***Iisus Hristos trage astăzi după Sine acelaşi neam, începând cu Avraam - socotit Părintele neamului lui Israel şi al omenirii întregi; trage după Sine întregul neam pământesc şi mântuieşte lumea.***

Hristos Domnul nu S-a născut pe pământ pentru Sine – pentru că nu avea nevoie să Se nască, deoarece Se născuse deja din veci din Tatăl, după cum spunem de fiecare dată în Crez - ***ci S-a întrupat pentru strămoşii Săi după trup: pentru Avraam, Isaac, Iacob etc, mântuind tot neamul pământesc, căzut prin cel ce a atras asupra lui blestemul.*** Există, deci, şi fenomenul invers. Copiii poartă în ei vina părinţilor lor, dar pot şi stopa această perpetuare a păcatelor şi a slăbiciunilor în cadrul neamului lor. Şi, la modul acesta, ***fiecare dintre noi suntem datori să ne vindecăm propriul arbore genealogic, pentru ca răul să nu se mai perpetueze în neamul nostru.***

Îmi aduc aminte şi ce mi-a spus un părinte: Eu m-am făcut călugăr, zice, pentru că am citit într-o carte aşa: Cel care se face călugăr îşi mântuieşte neamul până la a şaptea generaţie. Cum adică? Prin nevoinţa lui, prin asceza lui, prin viaţa lui de sfinţenie, prin viaţa lui curată, prin rugăciunea pentru părinţi şi pentru strămoşi îşi vindecă arborele genealogic îmbolnăvit adesea de păcat.

Iubiţi credincioşi, se spune despre Vespasian, împăratul Romei că, prin anii 70 d.H., a adunat într-o zi senatul şi a făcut sfat căutând un nume mai potrivit pentru zeitatea lor supremă. Şi, luând senatorii cuvântul pe rând, unul a susţinut că *numele zeului lor ar trebui să exprime numaidecât puterea şi stăpânirea, pentru că prin putere, prin vitejie şi victorii măreţe romanii au făcut atât de întins imperiul lor*.

Altul, luând cuvântul, a spus: *Nu, zeul nostru suprem trebuie să poarte însemnele bogăţiei şi bunăstării, având în vedere faimoasele drumuri pe care le-au construit romanii, apeductele, amfiteatrele şi celelalte clădiri grandioase, rămase celebre până astăzi.*

Altul a zis:*Nu, ci zeitatea noastră supremă ar trebui să se distingă prin înţelepciune şi cultură, pentru cultura creată de Imperiul Roman.*

A fost însă şi o voce care a arătat că ***mai presus decât puterea ori bogăţia, mai mare decât înţelepciunea şi cultura, şi mai preţios decât orice dar de pe acest pământ este unul care le întrece pe toate: iubirea.*** Şi a argumentat:

Dacă vom hotărî ca zeitatea noastră supremă să poarte expresia puterii, nu toţi oamenii vor fi puternici. Dacă vom face pe zeul nostru simbol al bogăţiei, nu toţi oamenii vor fi bogaţi. Asemenea, dacă ar fi întruchiparea culturii, nu toţi vor avea cultură. Însă, dacă vom face din zeitatea noastră supremă zeul iubirii, cunoaştem cu toţii prea bine că ***nimeni niciodată, în lumea aceasta, nu va putea trăi fără iubire…***

Ce înţelept cuvânt! Dumnezeul nostru, al creştinilor, oare cum se numeşte? Vă amintiţi cuvântul „*Apostolului iubirii*” - Sfântul evanghelist Ioan - , care spune că „***Cel ce nu iubeşte n-a cunoscut pe Dumnezeu, căci Dumnezeu este iubire***“? (I În. 4,8).

Este lucru învederat, potrivit învăţăturii noastre de credinţă că, ***fără iubire faţă de Dumnezeu, fără iubirea Lui faţă de noi şi fără iubirea noastră întreolaltă şi "bunăvoire", cum cântau îngerii la naşterea lui Hristos, nu ar putea trăi nimeni.***

De aceea, este cazul acum, la Crăciun, mai mult ca oricând, să ne aducem aminte de cuvintele acestea: "***Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară...***" (În. 3, 16), precum şi de frumosul irmos: ***"Hristos se naşte, slăviţi-L! Hristos din ceruri, întâmpinaţi-L! Hristos pe pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul, şi cu veselie***

lăudaţi-L popoare, că S-a preaslăvit“ [*Irmosul Cantării I de la Catavasiile Crăciunului*].

Este imnul cu care Biserica noastră se străduieşte de aproape o lună de zile, prin intonarea lui la sfintele slujbe, să atragă atenţia că în curând Se va naşte Hristos. Că Dumnezeu a iubit lumea atât de mult, încât şi-a dat pe propriul Său Fiu din iubire – supremul sentiment ce călăuzeşte şi însufleţeşte omenirea, nepieritorul sentiment ce se identifică cu Dumnezeu însuşi.

Dragii mei, ascultăm de câteva zile bune frumoasele colinde închinate acestui măreţ eveniment din viaţa omenilor. ***Am început deja să trăim sensibilitatea şi frumuseţea acestei sărbători. Am intrat în atmosfera celei mai plăcute perioade a anului. Am început să respirăm deja aerul şi mireasma deosebită a colindelor şi a gingăşiei Micului Hristos ce Se va naşte peste numai câteva zile în ieslea*** **Betleemului.** ***Vă întreb, însă, ne-am hotărât noi să întâmpinăm acest praznic frumos al creştinătăţii aşa cum se cuvine? Ne-am decis să-L primim noi pe Micuţul Prunc, abandonat atunci într-o peşteră, pentru că nu s-a găsit nimeni în stare să-L primească în casa sa? Şi dacă da, ne-am gândit să-L primim cu suflete calde, mai calde decât răceala ieslei din Betleem? Am început să ne schimbăm făptura noastră, să o facem mai binevoitoare decât atitudinea bătrânului Crăciun, care nu a putut oferi Fecioarei Maria şi bătrânului Iosif alt sălaş să-L nască pe Hristos, decât numai peştera rece? Ne-am propus să primim Crăciunul acesta cu inima mai curată decât albeaţa zăpezii care înveşmântează natura întreagă şi o face atât de frumoasă?*** **Am început, dragii mei, să simţim în fiinţa noastră că Hristos Se naşte?…**

Peste câteva zile, aşadar, Hristos Se naşte. Tu cum Îl vei primi? Tu ce ai făcut ca El să Se nască şi pentru tine? Să Se nască şi în sufletul tău? Să fie şi în sufletul tău sărbătoare şi praznic, aşa cum a fost acum două mii de ani în Betleem, când S-a născut Hristos? *Tu ce eşti gata să faci pentru asta?…*

(din: † Sebastian, episcopul Slatinei şi Romanaţilor, Predici la Duminicile de peste an, Slatina, 2011)

Ips Timotei Prahoveanul - Vestea minunată, întâmpinarea și bucuria sărbătorii Nașterii Domnului

† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
- 17 dec, 2020

În ziua a 20-a a lunii decembrie începe înainteprăznuirea marii sărbători a Nașterii Mântuitorului. Praznicele Împărătești au zile de înainte-prăznuire și zile de după prăznuire, care se încheie cu Odovania (finalul sărbătorii).

Sărbătoarea Nașterii Domnului e anunțată de Postul numit al Crăciunului și de câteva zile de înainte-prăznuire, începând cu ziua pomenirii Sfântului Ignatie Teoforul, episcopul Antiohiei, unul dintre marii părinți pe care i-a avut Biserica în perioada de lucrare și misiune a începutului ei.

Nu este întâmplător faptul că se cere o pregătire specială pentru întâlnirea cu Dumnezeu. Înainte ca Moise să poată primi un semn de la Dumnezeu, de demult,

în istoria Vechiului Legământ, a postit vreme de 40 de zile și 40 de nopți. Dorea în mod deosebit să-L vadă pe Dumnezeu pe care Îl urmase și-L ascultase. Dorința de a-L vedea pe Dumnezeu a rămas neîndeplinită. Nici Moise, cel care s-a pregătit îndelung, nici Ilie, care era drept și temător înaintea lui Dumnezeu, nu s-au învrednicit să-L vadă pe Dumnezeu. Mai târziu, și unul, și celălalt aveau să-L întâlnească pe Unul din Treime, pe Fiul lui Dumnezeu care s-a făcut Om, pe muntele Tabor, vorbind cu El, după cum ne spun cuvintele Sfintei Evanghelii (Matei 17, 1-17). Cei care de demult au primit mângâierea trimiterii unui Răscumpărător, care avea să vină la plinirea vremii (Galateni 4, 4), în zilele când, la Betleem, Fecioara Maria L-a născut pe Fiul lui Dumnezeu.

În Duminica dinaintea Naşterii Domnului ascultăm la Sfânta Evanghelie genealogia Mântuitorului cu trei rânduri de câte paisprezece neamuri, amintite prin câte un nume, care arată că Mântuitorul Hristos provine din neamul lui David, ceea ce era o negrăită cinste pentru evrei. Toate neamurile, de la Avram până la David, de la David la strămutarea în robia Babilonului și de la robia Babilonului până la Nașterea Mântuitorului Hristos, reprezintă un timp al pregătirii și așteptării venirii Răscumpărătorului lumii.

Multe dintre persoanele consemnate de Sfântul evanghelist Matei în pericopa acestei duminici ne sunt cunoscute ca fiind oameni drepți care L-au iubit pe Dumnezeu cu toată ființa lor, arătând credință și fidelitate față de El. Întâlnim și persoane care au avut o viață zbuciumată și moralitate clătinată, iar unele nume pomenite în genealogia Mântuitorului sunt străine de neamul iudeilor.

Toate arată, pe de o parte, că Mântuitorul Hristos provine din seminția dreaptă a lui Israel, din cei care L-au iubit pe Dumnezeu, Avram, Isaac, Iacov, David și seminția lor, având pentru iudei cea mai strălucită reputație. Pe de altă parte, prezența celor care au greșit și a unora care erau străini de neamul iudeilor arată că Mântuitorul Hristos a venit în lume să-l mântuiască pe omul cel pierdut, căzut în păcat.

El a coborât din slava Preasfintei Treimi și s-a făcut rob, ca să ne izbăvească pe noi din negura păcatului și să ne mântuiască. Dacă evanghelistul Matei pomenește doar numele cele mai importante, un Sinaxar elaborat, cum este cel al Bisericii Constantinopolului la sfârșitul mileniului I, scriitori bisericești și Sfinții părinți vorbesc despre multe alte persoane care s-au arătat a fi vrednice de chemarea aceasta, deși nu erau din neamul iudeilor. Amintirea celor cunoscuți, cum au fost Avram, David, Zorobabel, care i-a adus din robie și a rezidit Templul din Ierusalim, arată cât suntem de îndepărtaţi de Dumnezeu. Observăm că doar câteva nume din cei străini de neamul ales al iudeilor s-au învrednicit să fie trecuți între strămoșii Mântui-

torului Hristos, în sensul mai larg al cuvântului, așa cum a fost dreapta Asineta, soția lui Iosif cel prea frumos, ori Maria, sora lui Moise. Sunt amintite Rut moabiteanca și văduva din Sarepta Sidonului, care, deși avea o singură măsură de făină și puțin untdelemn într-un vas, l-a primit pe prorocul Ilie și l-a găzduit timp mult în casa ei, precum și alți oameni drepți pe care îi pomenim alături de numele cunoscute ale istoriei Vechiului Legământ.

Partea a doua a Evangheliei vorbește despre Nașterea Mântuitorului Hristos. Se amintește despre îndoiala lui Iosif, care o luase pe Maria de la Templu și nu înțelegea taina petrecută sub ochii lui.

Regulile viețuirii poporului iudeu în perioada despre care vorbim erau aspre și stricte. Dacă o tânără era necăsătorită și urma să nască un prunc, risca să fie omorâtă cu pietre. Văzând că Maria se pregătește să nască un prunc, se gândea să o lase în ascuns, pentru a nu provoca un scandal și pentru a o proteja. Pe când asemenea gânduri de îndoială se abăteau în inima lui, a avut un vis, în timpul căruia îngerul Domnului i s-a arătat și i-a spus: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt (Matei 1, 20). Iosif nu știa că îngerul Domnului i se arătase mai înainte Fecioarei Maria și i-a spus: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu Se va chema (Luca 1, 35). Iosif avea să înțeleagă că ceea ce s-a zămislit în pântecele Fecioarei Maria era de la Duhul Sfânt.

Părinții Bisericii spun că nici până la Mântuitorul și nici de la Mântuitorul încoace nu am avut o asemenea veste bună, că Fiul lui Dumnezeu avea să Se nască din fecioară, fără tată din mamă cum de demult, înainte de toți vecii, Se născuse din tată fără mamă, fiind Dumnezeu mai înainte de veci, iar la împlinirea vremii S-a făcut Om, ca pe om să-l ducă la Dumnezeu.

Evanghelia acestei duminici ne pregătește pentru întâmpinarea marii sărbători a Nașterii Domnului, pentru că Mântuitorul Hristos vine din nou ca să găsească loc în inimile noastre, în casele noastre, deși trebuie să recunoaștem că atitudinea noastră față de El este, de cele mai multe ori, nepotrivită, iar atmosfera de acum, asemănătoare celei din Betleem: unii s-au bucurat de nașterea Lui, iar alții se tulbură; cum odinioară Irod s-a tulburat și împreună cu el tot Ierusalimul. Atmosfera de bucurie a unora era, pe de o parte, înnourată de atitudinea celor care nu s-au bucurat de Nașterea Lui.

În ceea ce privește viața Sfântului Ignatie, trebuie să precizăm că informațiile pe care ni le oferă Antichitatea creștină despre el nu sunt numeroase. Ne vorbesc despre el în puține cuvinte Irineu, Origen, Ieronim, Sfântul Atanasie cel mare, Sfântul Vasile și, de asemenea, Sfântul Ioan Gură de Aur, care îl laudă într-o cuvântare. Numele său, Teoforul, a fost interpretat în două feluri: cel care a fost purtat de Dumnezeu sau cel care poartă pe Dumnezeu.

Conform tradiției, Ignatie a fost copilul pe care Mântuitorul l-a luat în brațe pentru a-l da pildă de smerenie ucenicilor.

În al doilea sens, Sfântul Ignatie Îl purta în inimă pe Hristos, ceea ce ne arată de fapt și o tradiție pioasă, ce a reținut faptul că leii care -l-au sfâșiat la sfârșitul vieții nu au mâncat inima sfântului, iar după martiriul lui au fost văzute înscrise pe inimă tocmai litere de aur care formau cuvântul Teoforul.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că Ignatie i-a cunoscut pe apostoli și că a fost hirotonit episcop al Antiohiei de Sfântul apostol Petru, fiind al doilea episcop al acestei cetăți.

Origen ne spune că era al doilea episcop al Antiohiei, iar Eusebiu îl prezintă ca al treilea după Evodiu. În Constituțiile apostolice este consemnat că Sfântul Ignatie a fost hirotonit episcop de Sfântul apostol Pavel.

Eusebiu așază episcopatul Sfântului Ignatie între anul I al lui Vespasian și anul al X-lea al domniei lui Traian, adică între 70 și 107 după Hristos, deci aproape 40 de ani.

Istoricul Socrate, în Istoria Bisericii, ne spune că Sfântul Ignatie a introdus în Biserica pe care o păstorea cântarea antifonică a Psalmilor și că această practică a trecut și la alte Biserici.

Misiunea sa a fost una specială. Glasul lui s-a făcut auzit cu putere nu doar în eparhia pe care o păstorea, ci și în toate bisericile comunității locale din apropiere sau de departe, pe care le îndemna să trăiască în iubire și unire în jurul arhiereului, chipul pământesc al Episcopului cel mare, Mântuitorul Iisus Hristos.

Acolo unde este episcopul, spunea el, acolo este Iisus Hristos, acolo este Biserica sobornicească, încredințarea vieții veșnice. Rămâneți uniți în jurul episcopilor, îi îndeamnă el pe efeseni, așa cum Biserica este unită în jurul lui Hristos și Mântuitorul Iisus Hristos este una cu Tatăl, ca toate acestea să fie în înțelegere întru

unire. El le poruncește ucenicilor să fugă nu numai de ură și de certuri, ci și de orice fel de dezbinări, căci acestea sunt rădăcina tuturor relelor. Astfel întăriți în înțelegere și dragoste unii față de alții, adevărul se va sălășlui în ei, iar Biserica, precum o cetate cerească, va rămâne curată și cu neputință de atins de molipsirea ereziilor. Sensul cuvintelor Sfântului Ignatie formulează astfel principiile neschimbate privind natura Bisericii, instituția Episcopatului, rolul Adunării Euharistice, relațiile dintre Biserica locală și cea universală.

La urcarea sa pe tron, în anul 89 d.Hr., Traian i-a îngăduit pe creștini, fiind preocupat de războaiele cu barbarii, dar în urma unor victorii împotriva sciților și dacilor a hotărât să-i oblige pe toți supușii imperiului să se închine idolilor împăratului, sub amenințarea pedepsei cu moartea. Prin 113, după alții 117, el a pornit într-o campanie înspre Armenia și Parția. Pe drum s-a oprit pentru o vreme în orașul Antiohia, unde s-a declanșat o prigoană locală împotriva creștinilor de bază.

Simțind că acela era și momentul mărturisirii lui, Sfântul Ignatie s-a înfățișat de bunăvoie înaintea împăratului și a răspuns cu îndrăzneală la întrebările acestuia:
- Ești deci ucenic al Celui răstignit sub Pilat din Pont?

- Sunt ucenicul Celui care a pus pe cruce păcatele mele, care a călcat în picioare pe diavolul și toate uneltirile lui, a răspuns sfântul.

- De ce te numesc Teoforul?

- Pentru că Îl port în mine pe Hristos Cel viu.

- Atunci cel care Îl poartă în el pe Răstignit să fie dus la Roma în lanțuri și să fie aruncat leilor pentru distracția poporului, a poruncit împăratul.

Cu o bucurie pe care unii nu au înțeles-o, slujitorul Domnului a sărutat lanțurile care îl cuprindeau, numindu-le prea scumpele mele mărgăritare duhovnicești. Apoi și-a luat rămas-bun de la comunitatea pe care o păstorea și i-a sfătuit pe ucenici să-și schimbe lacrimile în cântări de bucurie. A pornit pe jos împreună cu alți prizonieri, escortat de o corhotă de zece soldați cruzi și nemiloși, pe care i-a numit în scrierile lui leoparzii care l-au mâhnit cu relele lor purtări.

Scrierile lui vorbesc despre unitatea Bisericii, unii teologi din Apus și din Răsărit aveau să îl și numească doctor al unității. Unitatea aceasta se păstrează, în primul rând, prin supunerea și ascultarea creștinilor de episcop, care este centrul vieții bisericești, apoi prin păstrarea adevăratei credințe și fuga de învățăturile ereticilor,

pe care Ignatie îi numește fiare cu chip de om, lupi, câini turbați care mușcă pe furiș, și, de asemenea, unitatea se păstrează prin viețuirea în Hristos.

În Epistola către romani, Sfântul Ignatie oferă exemplu cutremurător aflând că unii dintre frații lui de credință, din Roma, aveau să-l împiedice pentru a nu ajunge la martiriu: „Mă tem însă ca dragostea voastră să nu-mi facă nedreptate. Vouă vă este ușor să faceți ce voiți, dar mie îmi este greu să dobândesc pe Dumnezeu dacă voi nu mă veți cruța. Lăsați-mă să fiu mâncare fiarelor, prin care pot dobândi pe Dumnezeu. Sunt grâu al lui Dumnezeu și sunt măcinat de dinții fiarelor, ca să fiu găsit pâine curată a lui Hristos. Mai degrabă lingușiți fiarele, ca ele să îmi fie mormânt și să nu lase nimic din trupul meu, ca nu adormind să fiu povară cuiva. Atunci voi fi cu adevărat ucenic al lui Hristos, când nici trupul meu nu-l va vedea lumea. Am să lingușesc fiarele ca să mă mănânce repede, nu precum se tem unii și nu se ating de ele, iar dacă nu vor voi de bunăvoie, le voi sili eu. Iertați-mă, eu știu ce îmi este de folos. Acum încep să fiu ucenic, pe Hristos să-L caut, care a murit pentru noi, pe acela Îl vreau, care a înviat pentru noi. Mai bine fiți cu mine, adică cu Dumnezeu. Nu mă bucur de hrana cea stricăcioasă, vreau pâinea lui Dumnezeu, care este trupul lui Hristos, Cel din sămânța lui David, iar băutură vreau sângele Lui, care este dragostea nestricăcioasă.

În ziua de 20 decembrie, probabil în anul 107, la momentul execuției, Sfântul Ignatie a intrat pe stadion, de față cu o mulțime de păgâni și de creştini, cum ar fi păşit pe Sfântul Altar pentru a săvârşi ultima sa Liturghie. Aceasta a fost îmbrățișarea Sfântului Ignatie pentru Domnul, jertfindu-se ca să împlinească cuvintele pe care Mântuitorul le-a spus: „Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, care este în ceruri (Matei 10, 32).

Sărbătoarea Sfântului Ignatie ne îndeamnă să privim la pilda minunată a vieții și sfârșitul său, la cuvintele de învățătură și mai ales la iubirea dovedită prin fapte, căci credința fără fapte, moartă este! (Iacov 2, 17)

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica dinaintea Naşterii Domnului - Dumnezeu-Omul este Mântuitorul lumii

Ultima duminică dinaintea sărbătorii Naşterii Domnului este *Duminica Sfinţilor părinţi după trup ai Mântuitorului Iisus Hristos*, în care Biserica a rânduit să se citească Evanghelia de la Sfântul Apostol şi Evanghelist Matei 1, 1-25, unde se prezintă *genealogia Mântuitorului* sau *Cartea neamurilor lui Iisus*.

Ea cuprinde o pedagogie şi o înţelepciune divină care împreună exprimă: aşteptarea cu speranţă a Mântuitorului de-a lungul generaţiilor şi pregătirea în credinţă a oamenilor pentru venirea Domnului Iisus Hristos.

Întruparea Fiului veşnic al lui Dumnezeu, adică faptul că El S-a făcut om, nu a fost o întâmplare, ci a fost împlinirea unui plan al lui Dumnezeu pregătit din veşnicie, planul sau scopul pentru care El a creat lumea. Deci, taina Întrupării Fiului şi Cuvântului divin este o taină cunoscută de Dumnezeu înainte de facerea lumii. ***Această lucrare de pregătire a omenirii în vederea Întrupării Mântuitorului nostru Iisus Hristos arată cât de mare este iubirea milostivă şi răbdătoare a lui Dumnezeu, precum şi respectul Lui faţă de libertatea persoanelor şi a popoarelor, cărora le propune mântuirea, dar nu le-o impune.***

Numai când ne pregătim îndelung pentru a primi un dar, atunci conştientizăm faptul cât de preţios este acest dar. Dumnezeu lasă pe oameni să dorească mai mult mântuirea, după ce au constatat că generaţii multe se nasc şi apoi mor, una după alta, dar că *acest curs nu este unul normal sau conform cu vocaţia omului de-a trăi*

veşnic, fiind creat după chipul lui Dumnezeu Cel nemuritor sau veşnic viu. Pe de o parte, constatăm că omenirea merge spre moarte, iar pe de altă parte observăm că în fiecare persoană umană există dorul de a trăi veşnic. ***Pregătirea generaţiilor din poporul evreu sau chiar şi din alte popoare este, în acelaşi timp, o pedagogie înţeleaptă a lui Dumnezeu cu oamenii şi o lucrare liberă a oamenilor credincioşi pentru a împlini planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii.***

Naşterea după trup a Domnului pregăteşte naşterea după Duh a oamenilor

Genealogia pe care ne-o prezintă Evanghelia de astăzi ne arată perioada etapizată de pregătire şi de aşteptare a omenirii întru credinţă şi speranţă pentru venirea lui Mesia-Hristos.

- ✓ În primul rând, Evanghelia ne prezintă *pregătirea poporului ales (Israel)* pentru ca Fiul ceresc al lui Dumnezeu Cel veşnic să fie primit în lume ca urmare a pregătirii făcute de proorocii şi drepţii Vechiului Testament care aşteptau în mod activ-duhovnicesc pe Mesia, adică pe Hristos Mântuitorul. Unii drepţi ai Vechiului Testament erau chiar prefigurări sau tipologii ale lui Mesia, ca de pildă: Abel, Iosif, Ilie, Iosua Navi, Moise, Aaron, Arhiereul sau Marele Preot.
- ✓ În al doilea rând, învăţăm din Evanghelie că nu numai pentru poporul evreu vine Mesia-Hristos în lume, ci pentru *toate popoarele care vor crede în El*.
- ✓ În al treilea rând, în partea a doua a Evangheliei acestei Duminici, se observă că *naşterea după trup a Domnului nu este una obişnuită, adică nu este o naştere rezultată din iniţiativă bărbătească, nici din poftă trupească, ci este una care se realizează direct din iniţiativa lui Dumnezeu*.

Cu alte cuvinte, Pruncul Iisus născut din Fecioara Maria S-a zămislit de la Duhul Sfânt, fără ca ea să fi avut vreo legătură trupească intimă cu dreptul Iosif (cf. Matei 1, 18). Întrucât zămislirea şi naşterea Mântuitorului Iisus Hristos s-au făcut din femeie, ele au o parte care seamănă cu zămislirea şi naşterea fiecărui om, însă au şi o parte care nu este una obişnuită, întrucât Fecioara-Mamă nu a cunoscut bărbat şi, ca atare, Pruncul nu are tată după trup. Aşadar, Iisus Hristos Se naşte ca om din femeie, după cum se nasc toţi oamenii, dar zămislirea Sa ca om nu provine dintr-o iubire trupească între un bărbat şi o femeie, ci este lucrare supranaturală (mai presus de fire) a Duhului Sfânt în natura umană a Fecioarei Maria din care Se zămisleşte şi apoi Se naşte Pruncul Iisus. Însă prin această dublă lucrare: cerească şi pământească, Dumnezeu a voit ca în însăşi naşterea după trup a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos să înceapă naşterea după Duhul a oamenilor sau înfierea lor prin harul Duhului Sfânt (cf. Ioan 1, 12-13 şi 3, 5). ***Întrucât Iisus***

Hristos Se întrupează de la Duhul Sfânt şi din Fecioara Maria, El pregăteşte taina botezului creştin, prin care omul se naşte din Duhul Sfânt şi din apă, pentru a trăi o altă viaţă decât cea biologică, adică viaţa cerească veşnică.

Deci, Sfânta Evanghelie de astăzi ne arată că lucrarea dumnezeiască mântuitoare pentru lume începe cu însăşi zămislirea şi naşterea Mântuitorului Iisus Hristos, *Cel ce Se naşte veşnic din Tatăl, fără să aibă mamă, iar pe pământ S-a născut din mamă, fără să aibă tată. Vedem mai clar acum că această lucrare de înomenire a Fiului lui Dumnezeu are ca scop îndumnezeirea prin har a omului şi înfierea lui în iubirea lui Dumnezeu Tatăl*. De remarcat că Duhul Sfânt este prezent şi lucrător atât în taina înomenirii Fiului lui Dumnezeu, cât şi în taina îndumnezeirii prin har a omului. ***Fiul Cel veşnic Se face om pentru ca oamenii care cred în El şi se botează în numele Preasfintei Treimi să devină fii ai lui Dumnezeu după har***, cum ne spune Sfânta Evanghelie de la Ioan, care precizează acest adevăr central pentru viaţa creştină: ***'Şi celor câţi L-au primit le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut'*** (Ioan 1, 12-13).

Generaţiile se pregătesc pentru venirea lui Mesia

Cât priveşte pregătirea omenirii, mai întâi a poporului ales şi, într-o formă mai restrânsă, a altor popoare, pentru venirea lui Hristos în lume ca Fiu al lui Dumnezeu întrupat sau înomenit, vedem că *Sfântul Evanghelist Matei foloseşte o împărţire în trei etape sau perioade de pregătire, de la Adam până la David, de la David până la strămutarea în Babilon şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos.*

Fiecare dintre aceste etape sau perioade de pregătire este marcată prin succesiunea a paisprezece neamuri sau generaţii. În total, de trei ori câte paisprezece fac patruzeci şi două de generaţii. ***Evanghelia evidenţiază că cele trei grupări de neamuri sau generaţii, adică de trei ori câte paisprezece, subliniază lucrarea tainică a Sfintei Treimi din generaţie în generaţie pentru mântuirea neamului omenesc.*** *Faptul că cifra paisprezece este formată din de două ori cifra şapte, simbol al perfecţiunii pe pământ, ne arată că pregătirea trebuia să fie deplină pe două planuri: credinţă vie în Dumnezeu şi ascultare smerită de Dumnezeu, vocaţie sfântă care s-a realizat desăvârşit în Fecioara Maria*.

Prin urmare, *vedem că în lumea marcată de păcat şi moarte există o lucrare a lui Dumnezeu de ridicare spirituală progresivă a unei părţi din Israel şi o*

conştientizare a faptului că omenirea are nevoie de un Mântuitor sau Izbăvitor, Care s-o vindece de păcat şi moarte, ***cum ne spune Sfântul Grigorie de Nyssa în Marele cuvânt catehetic: bolnavul avea nevoie de vindecare, robul avea nevoie de eliberare, iar cel muritor avea nevoie de înviere şi de viaţă veşnică***. Pregătirea aceasta culminează cu *plinirea vremii* (Galateni 4, 4), adică devine conştientizare deplină a necesităţii mântuirii lumii de păcat şi de moarte, ***păcatul fiind boală a sufletului şi despărţire a omului de Dumnezeu, Izvorul vieţii veşnice.***

Pregătirea generaţiilor pentru venirea şi primirea Mântuitorului în lume se face treptat. Proorocii Vechiului Testament *au prevăzut* şi *au prezis* pe Cel ce urma să Se întrupeze sau să Se facă Om, au prezis cu şapte sau opt sute de ani înainte, că El Se va naşte din Fecioară. S-a proorocit chiar şi locul naşterii, Betleemul Iudeii, după cum citim la proorocul Miheia: ***'Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi stăpânitor peste Israel, iar obârşia Lui este dintru început, din zilele veşniciei'*** (Miheia 5, 1). Aşadar, cu aproape şapte sute de ani înainte de naşterea Mântuitorului, proorocul Miheia a prezis că originea adevărată a lui Mesia este una veşnică, El există ca Persoană divină înainte de facerea lumii.

Prin credinţă, proorocii au văzut mai dinainte taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu

Sfânta Evanghelie după Matei care relatează genealogia Mântuitorului se înţelege mai bine prin citirea atentă a *Apostolului* de astăzi, al cărui text este ales din *Epistola către Evrei* a Sfântului Apostol Pavel, capitolul 11, unde se vorbeşte despre credinţă şi puterea ei. Lectura pericopei apostolice din această Duminică începe cu evocarea persoanei lui Avraam care prin credinţă a părăsit ţara sa, locul natal, Urul Caldeii şi a mers spre o ţară făgăduită de Dumnezeu, necunoscută lui. Prin credinţă a ieşit din ţara sa proprie şi s-a îndreptat spre un loc necunoscut lui, spre Canaan.***Credinţa este, deci, o vedere dincolo de vederea fizică, este o vedere a unei realităţi nevăzute, dar promise, făgăduite***. *Prin credinţă, proorocii au văzut mai dinainte şi au binevestit taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu. Prin credinţă, ei au prevăzut şi prezis coborârea din slava cerească a Fiului lui Dumnezeu, Întruparea Lui smerită din Fecioară, răstignirea, moartea, învierea şi înălţarea Lui la ceruri*. Aici poate fi citat proorocul Isaia, care a prevestit cu aproape opt sute de ani înainte că: ***'Fecioara va lua în pântece şi va naşte un Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte cu noi este Dumnezeu'*** (Isaia 7, 14).

Această putere a credinţei profeţilor ca înainte vedere a celor ce urmau să se

împlinească este pregătirea cea mai profundă şi plină de speranţă a generaţiilor succesive pentru venirea Mântuitorului Iisus Hristos în lume.

Naşterea Mântuitorului uneşte timpul cu veşnicia

Sfânta Evanghelie după Matei ne mai arată şi modul în care s-a săvârşit zămislirea Mântuitorului Hristos şi naşterea Sa, şi anume îngerul îl înştiinţează pe dreptul Iosif că ceea ce s-a zămislit în pântecele Fecioarei Maria este de la Duhul Sfânt. De fapt, îngerul îi spune lui Iosif, logodnicul Mariei, ceea ce i-a spus şi Mariei în Evanghelia după Luca, capitolul 1, 31, şi anume că *Pruncul care Se va naşte din ea va purta un nume stabilit de Dumnezeu, şi anume Iisus, o transpunere a cuvântul ebraic Ieşua, care înseamnă Dumnezeu mântuieşte*. Deci, ***Iisus Hristos este Dumnezeu-Omul Care mântuieşte omenirea de păcate şi de moarte, dăruindu-i iertare şi viaţă veşnică.***

Vedem, aşadar, că Iisus Hristos este Dumnezeu şi Om. În El se unesc dumnezeirea necreată şi umanitatea creată; se unesc cerul şi pământul, veşnicia şi timpul, pentru ca oamenilor pământeni vieţuitori în timp să le dăruiască viaţa cerească veşnică.

Toate neamurile sunt chemate la mântuire

Pregătirea pentru venirea în lume a Mântuitorului Hristos se face *în suferinţă şi în speranţă*. Pregătirea se face în suferinţă, pentru că foarte adesea proorocii au fost persecutaţi, chinuiţi sau chiar ucişi. Lumea păcatului, care are nevoie de mântuire, este, adesea, ostilă sfinţeniei. Pregătirea se face şi în speranţă, pentru că Dumnezeu îşi menţine făgăduinţa Sa, dincolo de nestatornicia şi slăbiciunile oamenilor.

Astfel, *luminate de credinţă, generaţii de-a rândul au aşteptat în mod activ pe Mesia, prin rugăciune, prin nevoinţă, prin viaţă sfântă, prin veghere duhovnicească*. Uneori ***'rătăcind în pustii şi în munţi, şi în peşteri, şi în crăpăturile pământului'*** (Evrei 11, 38), alteori ***'pribegind în piei de oaie şi în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, rău primiţi'*** (Evrei 11, 37), au trăit intens cu speranţa că-L vor vedea cu ochii lor trupeşti pe Mesia. Această pregătire nu era o simplă aşteptare pasivă, ci era o luptă duhovnicească pentru idealul cel mai sfânt: mântuirea sau viaţa veşnică, era o tensiune a sufletului spre Cel ce va să vină. ***'Aşteptând am aşteptat pe Domnul'***(Psalmul 39, 1) poate fi fraza care rezumă aşteptarea activă a omenirii, dorinţa puternică de a vedea pe Hristos Mântuitorul, dorinţă vie care cere pregătire duhovnicească pentru a dobândi viaţa

veşnică. ***Toţi aceştia, deşi nu-L vedeau pe Mesia în trup, Îl simţeau prezent în Duhul Care le sporea credinţa, speranţa şi dorinţa de a-L căuta.***

Din Evanghelia de astăzi mai învăţăm că *printre neamurile sau generaţiile enumerate de Sfântul Apostol Matei se află şi femei, nu doar bărbaţi, deşi, la evrei, genealogia se alcătuia pe linie paternă, bărbătească*. În mod surprinzător, enumerarea generaţiilor pe linie bărbătească, la un moment dat, include şi *pomenirea a patru femei. Ele ne surprind şi prin faptul că nu sunt evreice, ci sunt de neam străin*. Astfel, *Tamara şi Rahab* sunt cananeience, Rut este moabiteancă, iar Batşeeba este hitită.

Prin aceasta, ***Sfânta Evanghelie ne arată că nu numai poporul evreu este chemat la mântuire, ci şi popoarele de altă etnie. De asemenea, prezenţa femeilor în genealogia Mântuitorului ne arată că nu numai bărbaţii au valoare în faţa lui Dumnezeu şi în lucrarea Lui mântuitoare, ci şi femeile.*** Mai mult, Iisus Hristos, Cel Unul Sfânt, cheamă la sfinţenie bărbaţi şi femei, fără deosebire, iar Sfânta Biserică a lui Hristos cinsteşte deopotrivă pe sfinţi şi pe sfinte.

Astfel, vedem că Sfânta Evanghelie rupe unele bariere mentale, pentru ca fiecare om să înţeleagă că Dumnezeu iubeşte pe toţi oamenii, deşi Israel a fost cel dintâi popor ales, pentru ca să-I slujească Lui pentru binele umanităţii întregi. ***Dumnezeu iubeşte şi preţuieşte deopotrivă pe bărbaţi şi pe femei, pentru că atât bărbatul, cât şi femeia au fost creaţi după chipul lui Dumnezeu. El a creat prima familie umană, pentru a spori mereu numărul persoanelor umane care se bucură de iubirea Persoanelor divine din Sfânta Treime.***

Aşadar, ***Sfânta Evanghelie de astăzi ne cheamă şi pe noi la pregătire duhovnicească în timpul care ne-a mai rămas până la Crăciun, ca să-L primim pe Hristos Domnul în sufletele noastre, în casele noastre, văzând că Dumnezeu Se face om, pentru ca noi oamenii să dobândim Împărăţia cerurilor, spre slava Preasfintei Treimi şi spre a noastră mântuire.***

Amin!

„Mântuitorul Iisus Hristos, care vine în lume, iubeşte toate generaţiile”

Arhid. Ştefan Sfarghie
- 20 dec, 2020

În Duminica dinaintea Crăciunului, a Sfinţilor părinţi după trup ai Domnului, Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală. Preafericirea sa a subliniat faptul că Genealogia Domnului Iisus Hristos (Matei 1, 1-25), citită la Sfânta Liturghie, ne arată că Dumnezeu care S-a făcut Om este Mântuitorul lumii.

Preafericitul părinte patriarh Daniel a explicat că toate generaţiile de la Avraam şi până la Domnul Iisus Hristos, menţionate în Genealogia Mântuitorului, au aşteptat activ venirea lui Mesia prin credinţă şi ascultare smerită. *„De trei ori câte paisprezece generații amintite ne scoate în evidenţă lucrarea tainică a Sfintei Treimi, care, respectând libertatea omului, pregăteşte generaţiile pentru venirea lui Iisus. Avem de-a face cu o lucrare tainică a iubirii Preasfintei Treimi, ce se manifestă prin faptul că Unul din Sfânta Treime, Fiul Cel veşnic al lui Dumnezeu va deveni Om, Se va zămisli de la Duhul Sfânt şi Se va naşte ca Om în lume din Fecioara Maria, pentru a deveni Mântuitorul lumii. Cifra şapte înseamnă o desăvârşire în lumea pământească. Cu alte cuvinte, aceste generaţii împărţite în trei etape, de la Avraam până la David, de la David până la strămutarea în Babilon şi de la strămutarea în Babilon până la Iisus, înseamnă credinţa că Dumnezeu îşi păstrează făgăduinţa că tot ceea ce au anunţat profeţii despre Mesia*

se va împlini. De asemenea, cifra şapte ne arată că pe lângă credinţa deplină în venirea lui Hristos este nevoie şi de o speranţă deplină, o aşteptare activă prin ascultare faţă de Dumnezeu. În primul rând, credinţa vie în Dumnezeu era o componentă principală a acestei aşteptări şi, în al doilea rând, ascultarea smerită faţă de Dumnezeu, împlinirea voii Lui, era a doua componentă a aşteptării active", a explicat patriarhul României.

Întâistătătorul Bisericii noastre a explicat de ce în Genealogia Mântuitorului Iisus Hristos sunt menţionate şi patru femei, care nu erau evreice: *„Deşi Genealogia este luată în calcul pe linie paternă, totuşi, în mod surprinzător, în ea apar şi patru femei, iar aceste femei nu sunt evreice. Două dintre ele, Tamar şi Rahav, sunt cananeence, Rut este moabiteancă, iar Batşeba, femeia lui Urie, este hitită. Aceste femei păgâne, de alt neam decât cel evreu, apar surprinzător în această enumerare de generaţii care se pregătesc pentru a-L primi pe Mesia. Este lesne de înţeles că prezenţa lor are ca scop arătarea faptului că Mesia nu vine doar pentru mântuirea poporului evreu, ci şi pentru mântuirea altor popoare, şi anume, pentru mântuirea popoarelor care vor crede în El şi crezând în El se vor boteza în numele Prea-sfintei Treimi şi vor deveni parte din Biserica lui Hristos".* Totodată, părintele patriarh Daniel a explicat că enumerarea celor patru femei în Genealogia Mântuitorului ne arată că nu doar bărbaţii, ci şi femeile sunt chemate la mântuire şi la sfinţenie: *„Mântuitorul Iisus Hristos, care vine în lume, iubeşte pe toţi oamenii, toate generaţiile, toate popoarele. În mod deosebit vine pentru poporul ales, care este cel dintâi chemat să slujească lui Dumnezeu, însă în folosul întregii umanităţi".*

Preafericitul părinte patriarh Daniel a precizat apoi că în însăşi Naşterea după trup a Mântuitorului Iisus Hristos este înscrisă naşterea după duh, care se va da nouă prin Botez. *„Omul purtător de trup devine prin Botez purtător de Duhul Sfânt și primește înfierea prin har. În acest sens, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: «Fiul lui Dumnezeu S-a născut după trup ca tu să te naşti după duh. Pentru aceasta, Fiul lui Dumnezeu a avut o dublă sau îndoită naştere. Una asemenea nouă şi alta mai presus de noi. Pentru că S-a născut din femeie Se aseamănă cu noi, dar pentru că nu S-a născut nici din sânge, nici din voinţa trupului sau a bărbatului, ci de la Duhul Sfânt, ne arată naşterea cea mai presus de noi, naşterea viitoare pe care ne-o va dărui nouă de la Duhul». Această taină a Naşterii Mântuitorului Iisus Hristos, zămislit de la Duhul Sfânt şi născut din Fecioara Maria, este o taină a începutului înfierii noastre",* a arătat patriarhul României.

Alexandru Rusu - Hristos Se naște, măriți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinați-L!

Când Îl ai pe Hristos de partea ta, nu poţi decât să-L întâmpini! Nu poţi decât să te bucuri, să fii strălucitor!

***

Alexandru Rusu: Textul pe care vi-l propun este din părintele Teofil Părăian și este predica din Duminica dinaintea Nașterii Domnului: „Înainte de Sărbătoarea Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos, vreme de șase săptămâni, în zilele mai însemnate auzim chemarea:

Hristos Se naşte, măriţi-L!
Hristos din Ceruri, întâmpinaţi-L!
Hristos pe pământ, înălţaţi-vă!
Cântaţi Domnului tot pământul şi cu bucurie lăudaţi-L,
popoare, că S-a prea mărit!

Cuvintele acestea, ca şi toate cuvintele cuprinse în dumnezeieştile slujbe, n-au doar rostul ca să împlinească o rânduială, ca să zicem aşa, să creeze o atmosferă, să se facă un fel de stare de gândire, ca să împlinească ceea ce înseamnă să săvârşească o slujbă. Ci ele au rostul să schimbe spre bine gândirea noastră, simţirea noastră şi toată viaţa noastră sufletească."

Şi mai încolo spune: „Noi când răspundem Amin la aceste cuvinte, mărturisim că suntem la un gând cu cel care doreşte ca Numele lui Dumnezeu să fie prea mărit în toată vremea. Deci, Hristos Se naşte, măriţi-L! este ceea ce trebuie să facem, şi-L mărim în toată vremea, pentru că S-a născut pentru noi și pentru a noastră mântuire.

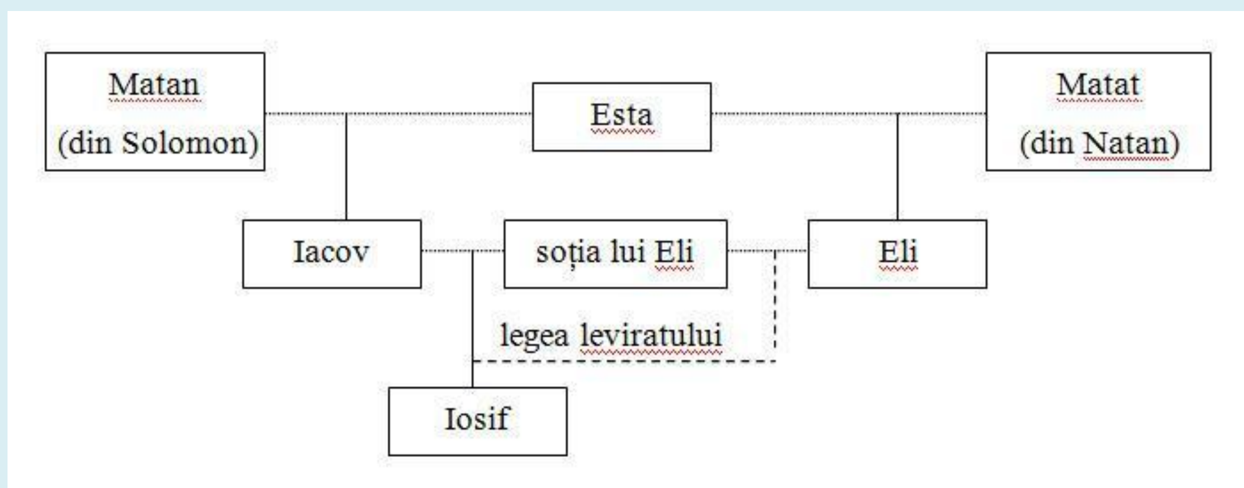
Vă rog, părinte!

Părintele Constantin Necula: Trebuie să subliniem că e un text din Sfântul Grigorie şi o omilie, celebră, la vremea ei, la Naşterea Mântuitorului Hristos, care, în gura unui părinte sfinţit şi sfânt, cum este părintele Teofil, sigur că suna şi mai bine decât în gura noastră, a păcătoşilor.

Pe de altă parte, trebuie să înţelegem că e parola de aur a Bisericii în vremurile acestea absolut nebuneşti; că în cele din urmă, Hristos Se naşte, măriți-L! Hristos din Ceruri, întâmpinaţi-L! înseamnă că, în sine, Crăciunul nu-i doar o zonă de aşteptare, nu-i o zonă gri, ci este o zonă de interferenţă, de întâlnire cu Hristos; că Acest Hristos - Bebeluşul din Betleem, care Se naşte de dragul nostru - nu-i venit doar ca să ne schimbe, ştiu eu, hainele, alimentele, ci şi raţiunea de a fi. Când Îl ai pe Hristos de partea ta, nu poţi decât să-L întâmpini! Nu poţi decât să te bucuri, să fii strălucitor!

(Părintele Constantin Necula, Alexandru Rusu, Farmacia de cuvinte, Editura Agnos, Sibiu, 2014, pp. 206-207)

Ioan-Lucian Radu - De ce redau evangheliștii două liste diferite cu strămoșii lui Hristos?

Evangheliile după Matei și Luca prezintă liste ale strămoșilor lui Hristos, dar există o mare diferență între ele: numele sunt diferite.

Sfânta Evanghelie ce se citește în Duminica dinaintea Nașterii Domnului cuprinde arborele genealogic al lui Hristos, așa cum este el prezentat în capitolul I al Evangheliei după Matei.

Un alt pasaj biblic care prezintă genealogia lui Hristos se găsește în Evanghelia după Luca, în al treilea capitol.

Dacă genealogia de la Matei este descendentă, coborând de la Avraam până la Iisus, genealogia lucanică este ascendentă, mergând de la Iisus spre strămoşii Săi după trup, până la Adam.

Diferențe între genealogii

Dar există totuși probleme în ceea ce privește cele două liste: ele sunt diferite. Dacă de la Avraam la David nu există contradicții, problemele apar pentru șirul de strămoși cuprinși între David și Iisus. Genealogia lui Matei coboară de la regele David, prin intermediul fiului său Solomon, până la Hristos, în timp ce genealogia lui Luca prezintă strămoșii lui Iisus din regele David prin intermediul fiului său, Natan (Luca 3, 31). Natan, care nu este la fel de cunoscut ca Solomon, a fost unul dintre cei patru copii pe care David i-a avut cu Batșeba (I Paralipomena 3, 5). Nu se știe nimic despre viața lui Nathan, cu excepția că el a avut copii care s-au

înmulțit în Israel și astfel el este menționat în Zaharia 12, 12 ca având o descendență numeroasă.

De ce genealogia lui Iosif, tatăl adoptiv?

Înainte de a face o analiză a genealogiilor, se cuvine să facem o precizare despre motivul pentru care ele prezintă strămoșii dreptului Iosif, soțul Fecioarei Maria, deși nu era el tatăl lui Hristos. Iosif nu este decât tatăl adoptiv al Mântuitorului. Dumnezeu îi porunceşte lui Iosif s-o ia pe Maria şi să dea pruncului numele Iisus (v. 20-21). În acest fel, Iosif asigură legitimitate naşterii Pruncului. Dar adevăratul Tată al lui Iisus este Dumnezeu; El S-a zămislit în pântecele Fecioarei prin „umbrirea” puterii Celui Preaînalt (Luca 1, 35).

Dacă Iisus nu este fiul lui Iosif, ce rost mai are genealogia? Pentru a înţelege rostul ei, trebuie să ştim că la evrei filiaţia legală are aceeaşi valoare în ce priveşte consecinţele pentru moştenitor ca şi filiaţia naturală. Chiar dacă nu este fiul natural al dreptului Iosif, o dată ce poartă numele lui, Iisus moşteneşte prerogativele familiei davidice, din care se trage Iosif. De altfel, după o veche tradiţie - despre care mărturisesc Sfântul Ignatie Teoforul şi Sfântul Iustin, Sfânta Fecioară Maria era şi ea din neamul lui David. Căci se ştie că, în conformitate cu prescripţia din Numeri 36, 6-12, o fiică unică la părinţi trebuia să-şi ia soţ dintre rude. De aici se trage concluzia că, la logodirea Fecioarei Maria cu dreptul Iosif s-a ţinut seama şi de această prescripţie.

Soluții de interpretare a diferențelor

Date fiind diferenţele evidente dintre cele două genealogii, s-a pus încă din vechime problema concilierii lor și au fost propuse două soluţii:

Unii cercetători sunt de părere că una dintre genealogii aparține lui Iosif, iar cealaltă, Fecioarei Maria. Astfel, Matei ar da genealogia dreptului Iosif, în timp ce Luca pe a Sfintei Fecioare. Dacă ar fi să luăm în considerare această interpretare, dificultatea ar dispărea, căci nu ar mai fi vorba de arborele genealogic al aceluiaşi personaj, ci de acela a două personaje diferite. Iosif ar fi coborât din David prin Solomon, iar Sfânta Fecioară ar fi coborât tot din David, prin alt fiu al său, Natan.

Cealaltă explicație este aceea că Luca nu urmărește o genealogie, în sensul modern, ci un registru de moștenire legală, în baza legii leviratului, la fel de valabilă, arătând succesiunea lui Iisus în linia regală. Așadar, ambele genealogii sunt ale dreptului Iosif, dar Matei dă strămoşii naturali, iar Luca pe cei legali.

Această explicaţie apare mai întâi la Iuliu Africanul, un scriitor creştin de la începutul secolului al III-lea. Iuliu Africanul spunea că are aceste informaţii de la rudele Domnului, adică de la urmaşii aşa-numiţilor „fraţi” ai lui Iisus.

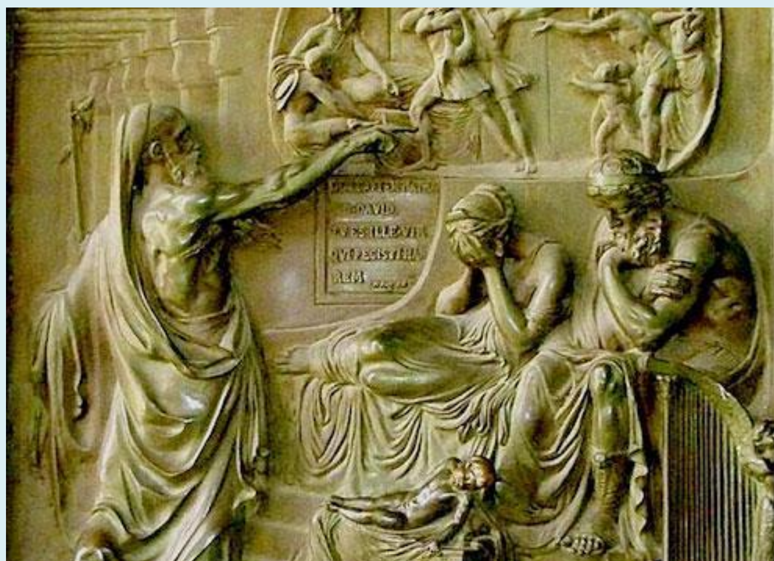
Să luăm cazul concret al strămoșilor dreptului Iosif, pe care Matei îi numește Iacov (tatăl) și Matan (bunicul), iar Luca îi numește Eli (tatăl) și Matat (bunicul). După interpretarea lui Iuliu Africanul, care a fost adoptată de Sfântul Ambrozie, de Sfântul Grigorie de Nazianz şi de alţi vechi comentatori, Matan (descendent al lui Solomon) a avut un fiu, pe Iacov, tatăl natural al dreptului Iosif. După moartea lui Matan, soţia sa Esta, s-a căsătorit cu Matat (descendent al lui Natan), având fiu pe Eli. Deci, Iacov şi Eli erau fraţi după mamă. Frați vitregi, cum am spune noi. Eli murind fără copii, fratele său Iacov, în virtutea legii leviratului (Deuteronom 25, 5-6), a luat-o în căsătorie pe cumnata sa şi din această căsătorie s-a născut dreptul Iosif, care, în virtutea legii mai sus menționate, era considerat fiu al fratelui său mort, ca numele lui să nu se piardă. Iosif era, deci, fiul natural al lui Iacov (coborâtor din Solomon) şi fiul legal al lui Eli (coborâtor din Natan). Pentru o mai bună înțelegere a descendenței dreptului Iosif, vedeţi imaginea de mai sus.

Astfel, contradicţia dintre cele două genealogii este numai una aparentă, ambele având o valoare istorică incontestabilă, menită să arate că într-adevăr, Hristos a venit pe pământ ca rege, din neamul regelui David și că în El s-au împlinit toate profețiile Vechiului Testament.

Ioan-Lucian Radu - De ce a scris David, psalmul 50?

Pentru a înțelege bine psalmul, este nevoie să cunoaștem starea în care se afla David atunci când l-a scris și motivele care l-au determinat să-l scrie.

Profetul Natan îl mustră pe împăratul David pentru nedreptarea săvârşită.

Psalmul 50, unul dintre cei 7 psalmi penitențiali ai prorocului David, este o creație literară de o profunzime excepțională, care surprinde în amănunt starea degradată a omului căzut în păcat, dar și pocăința pe care acesta este dator să o facă, pentru a restabili legătura cu Dumnezeu, ruptă atunci când omul își întoarce fața, dinspre Dumnezeu, spre fărădelege.

Prorocul și împăratul David, așa cum ni-l arată Sfânta Scriptură, este un om în care se regăsesc toată înălțimea ființei umane, dar și tot zbuciumul acesteia. Pentru a înțelege bine psalmul, este nevoie să cunoaștem starea în care se afla David atunci când l-a scris și motivele care l-au determinat să-l scrie.

Suprascrierea psalmului ne dă chiar primul indiciu: „Întru sfârşit. Psalm al lui David. În vremea când a intrat la dânsul Natan prorocul, după ce intrase el la Batșeba, femeia lui Urie".

Cartea a doua a Regilor, în capitolul 11, ne istorisește că David căzuse adânc în păcat. Acest păcat a fost urâciune înaintea lui Dumnezeu, atât prin gravitatea lui, care atrăgea automat moartea, cât și prin urmările lui, deoarece dușmanii lui Dumnezeu, închinătorii la idoli, care cunoșteau viața curată pe care o avusese regele David până atunci, primeau acum un motiv de a lua în batjocură numele lui Dumnezeu, căruia acesta îi slujea.

Parabola profetului Natan, care îl trezeşte pe David

După cum ne mărturisește Sfânta Scriptură, într-o seară, pe când se plimba pe acoperiş, prorocul a zărit-o, făcând baie, pe Batșeba, soţia generalului său, Urie, care, de altfel, era unul dintre cei mai devotați oameni ai săi. Aprinzându-se de poftă, prorocul a trimis o slugă să i-o aducă pe femeie, care era de o frumuseţe răpitoare. Folosindu-se de calitatea de rege, el se culcă cu femeia, care rămâne însărcinată. Acesta a fost începutul răului. David este conștient de consecințele grave ale faptei sale, căci legea lui Moise prevedea, în astfel de cazuri, pedeapsa cu moartea, atât a bărbatului, cât și a femeii (Levitic 20, 10; Deuteronom 22, 22) și încearcă s-o ascundă, trimițându-l acasă de pe câmpul de luptă pe generalul său, Urie, în speranța că va putea transfera responsabilitatea pentru copil în seama acestuia.

Însă Urie, arătându-și devotamentul pe care îl avea față de rege și față de camarazii săi de arme, care erau în toiul luptei, nu dorește să meargă acasă, refuz care îl pune pe rege în situația de a fi nevoit să-l omoare, pentru a nu i se afla nelegiuirea, trimițându-l la luptă într-un loc unde avea să moară cu siguranță.

Astfel, David săvârșea două păcate grele, ambele pasibile de pedeapsa cu moartea. Însă omul care căzuse în păcate așa de grave nu era un om obișnuit. Era un proroc, un om înțelept, încercat, un sârguincios slujitor al Domnului, după însăși mărturia Lui: „Aflat-am pe David al lui Iesei, bărbat după inima Mea, care va face toate voile Mele" (Fapte 13, 22). Cinstea de care se bucura David înaintea lui Dumnezeu

și a oamenilor nu l-au putut feri, însă, de cădere sau poate că tocmai aceasta i-au adus-o.

Cu un singur pas, s-a afundat în adâncurile cele mai de jos ale necurăției, adăugând păcat după păcat. Și timp de un an nu și-a cunoscut căderea, nu s-a pocăit. Probabil că, în acest timp, David și-a continuat viața ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, slujind cu același zel lui Dumnezeu și împărțind dreptatea în poporul său, pentru că Sfânta Scriptură nu ne menționează nimic contrar acestui lucru, însă conștiința sa a fost adormită, cu privire la fapta sa până când ceva exterior nu i-a trezit sentimentul de vinovăție.

Pentru aceasta, abia după ce regelui i se naște copilul zămislit în adulter, Dumnezeu îl trimite pe prorocul Natan, care nu îl mustră pe față, ci îl lasă să se judece singur, ca unul ce avea datoria de a face judecata în poporul lui Israel, spunându-i o întâmplare: „Erau într-o cetate doi oameni: unul bogat şi altul sărac. Cel bogat avea foarte multe vite mari şi mărunte, iar cel sărac n-avea decât o singură oiţă, pe care el o cumpărase de mică şi o hrănise şi ea crescuse cu copiii lui. Din pâinea lui mâncase şi ea şi se adăpase din ulcica lui, la sânul lui dormise şi era pentru el ca o fiică. Dar iată că a venit la bogat un călător, şi gazda nu s-a îndurat să ia din oile sale sau din vitele sale, ca să gătească cină pentru călătorul care venise la el, ci a luat oiţa săracului şi a gătit-o pe aceea pentru omul care venise la el” (II Regi 12, 1-4).

La auzul acestei fărădelegi, regele s-a mâniat foarte tare și a zis: „Precum este adevărat că Domnul este viu, tot aşa este de adevărat că omul care a făcut aceasta este vrednic de moarte. Pentru oaie el trebuie să întoarcă împătrit, pentru că a făcut una ca aceasta şi pentru că n-a avut milă” (II Regi 12, 5-6).

Abia atunci, profetul Natan îl face conştient de vinovăția faptei sale și îi arată că, făcând moarte de om, sabia va atârna în veac deasupra casei sale, iar pentru că a luat femeia altuia, femeile sale vor fi luate de către altul.

Căderea și ridicarea prorocului David

La auzul acestei mustrări, David nu s-a împotrivit, ca Adam, ci a strigat, revoltat împotriva lui însuşi: „Am păcătuit înaintea Domnului!” (II Regi, 12, 12). Un om simplu îi vorbise împăratului îmbrăcat în purpură, însă acesta din urmă nu se mai folosește de puterea ce o are, ca odinioară, căci vede în fața sa, nu un muritor de rând, ci pe Cel care l-a trimis. Nu mai este orbit de mulțimea oştirilor din jurul său, ci vede în fața sa mulțimea oștirilor îngerești și tremură în fața Celui nevăzut, ca și

cum ar fi văzut. De la această înțelegere și recunoaștere a păcatului vine și îndreptarea, deoarece Dumnezeu nu dorește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu. Pentru că s-a judecat singur pe sine și s-a osândit, fiind gata să primească moartea cu care singur pedepsise pe cel vrednic de o faptă ca a lui, prorocul Natan a zis: „Domnul a ridicat păcatul de deasupra ta şi nu vei muri!” (II Regi 12, 13).

Deşi fericitul David a auzit cuvintele de iertare, totuşi împăratul n-a lăsat pocăinţa, ci se îmbrăca cu sac, în loc de porfiră şi şedea pe cenuşă şi pe jos, în locul tronului ferecat cu aur. Dar nu numai că şedea pe cenuşă, ci chiar şi mânca cenuşă precum însuşi ne spune: „Că cenuşă am mâncat, în loc de pâine, şi băutura mea cu plângere am amestecat-o” (Psalmul 101, 10). De faptul că David nu face doar o simplă conștientizare a păcatului, ci este vorba de o reală părere de rău și de o întoarcere din calea păcătoasă o arată adânca smerenie la care a ajuns cel care nu ezitase să facă adulter și crimă, ilustrată în versurile psalmului 50.

Aşadar, iată cum a ajuns prorocul David să-și cunoască păcatul şi de ce a zis: „fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea” (Psalmul 50, 4). Simțul dreptății, pe care David îl avea, îl împinge să scrie psalmul. Deși păcatul se săvârșise în mare secret, el devenise cunoscut, dând prilej dușmanilor lui Dumnezeu să-L hulească (II Regi 12, 13-14) și era un lucru normal ca mărturisirea să fie publică, precum era și păcatul.

Căderea și ridicarea prorocului David, care a dat naştere psalmului 50, acestei rugăciuni de pocăință de o atât de mare profunzime, a rămas ca pildă pentru toate generațiile, spre trezirea conștiinței păcătoșeniei lor.

Despre acestea, Fericitul Augustin spune: „Le-aş povesti acestea celor care nu au făcut așa, ca să vegheze, să-și păstreze curăția și, luând aminte cum a căzut un om măreț, ei, care sunt mici, să se teamă. Dar, dacă cineva care a căzut deja și care are în conștiința sa un lucru rău aude aceste lucruri, să ia aminte la cuvintele psalmului. Să ia aminte la gravitatea rănii, dar să nu dispere din cauza slavei Doctorului… La voi nu a fost trimis profetul Natan, ci însuși David a fost trimis. Auziți-l cum plânge și cu el plângeți! Auziți-l cum suspină și cu el suspinați! Auziți-l cum se îndreaptă și cu el vă bucurați!”

Sfinţii părinţi - Mărgăritare duhovniceşti

Sfântul Grigorie Palama: "Dumnezeu ne permite să fim faţă în faţă cu El, nu prin enigme. El se apropie de cei care-L caută şi chiar se identifică cu ei, ba chiar se întrupează în ei, astfel că, la rândul lor, ei sălăşluiesc cu trup şi cu suflet în El".

Istorioară - Cuvântul lui Dumnezeu

Un preot, văzând că în timpul predicii credincioşii ieşeau din biserică, i-a întrebat de ce nu rămân să asculte predica. Aceştia i-au răspuns că uită de îndată tot ce aud, că nu au parte de o minte strălucită.

Preotul a luat un coş murdar şi i-a rugat ca în timpul predicii să meargă să pună apă în el. După un timp, le-a cerut coşul. *"Vedeţi, le-a spus preotul, coşul a lăsat să treacă apa prin el şi s-a curăţit. Tot aşa e şi cu sufletul. Chiar dacă nu poţi ţine minte predica,* ***cuvântul lui Dumnezeu te curăţeşte****"*.

Costache Ioanid - Am auzit...

Am auzit pe mulţi spunând:
“Iisus nu sfãrâmã zãvorul.
El bate însã-ncet şi blând,
dar tu deschizi, nu Salvatorul!”

Odatã însã-n viaţa mea,
Iisus vârând prin uşã mâna,
mi-a zis: “Eu, totuşi, pot intra,
cãci Eu sunt Domnul tu ţãrânã!”

Dar n-a intrat. Şi-am plâns cu-amar,
ne-nţelegând: de ce nu vine?
Dar El n-a vrut ca un tâlhar
sã tragã fierul pus de mine…

Când I-am deschis era târziu.
El dispãruse-n umbra serii.
Oraşu-ntreg pãrea pustiu.
şi m-au lovit pe drum strãjerii.

Abia în zori ne-am întâlnit
în Ghetsimani, pe o cãrare …
El, cel nemãrginit
iar eu… ţãrânã cu zãvoare …

O, frate drag, Iisus e blând,
El stã la uşa ta şi bate.
El poate s-o sfãrâme-oricând.
Dar dragostea din El … nu poate…

Icoane

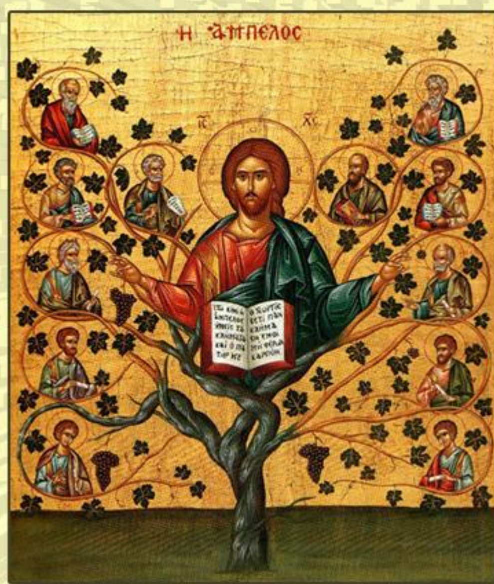
Duminica dinaintea Nașterii Domnului

(a Sfinților Părinți după trup ai Domnului)

articole icoane predici video comentarii patristice

Troparul Sfintilor Părinti după trup ai Domnului

Glasul 2

Mari sunt faptele credintei; că în mijlocul izvorului văpăii, ca într-o apă de odihnă sfintii trei Tineri s-au bucurat şi Proorocul Daniel păstor leilor ca unor oi s-a arătat. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΠΡΟΠΑΤΟΡΕΣ

Dumnezeu s-a făcut om,
pentru ca oamenii să fie înfiați și îndumezeiți
prin harul Duhului Sfânt.

† PATRIARHUL DANIEL

BASILICA.RO

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

† Duminica dinaintea Nașterii Domnului

Toate acestea s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a spus de Domnul prin prorocul, care zice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu”.

©doxologia.ro

